

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, s a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Kiadóhivatal:

Vároaháza-épület Fischei Földy könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 5 fr — kr
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetések jutányosan számíttatnak

Nyitlittér petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischei Földy könyvkereskedésbe intézendők.

Szerkesztőség:

Magyar-utca 33. házában.

Idő intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentetlen levelek csak ismert kezek.

ből fogadtatnak el.

Készírtok vissza nem küldetnek.

Az ellenzék zászlóbontása.

(a—s) Az ellenzéki lapok nagy hangu cikkeket irnak a függetlenségi és 48-as párt által a közelben levő választások alkalmára kiadott manifestum mellett.

Az ellenzéki lapok már kibontották a zászlót, mely alatt, saját szavaik szerint a választási harcban fognak bemenni, már tenik az acélt, melynek pengéje hasznait fog az országgyűlési többség elhul, és a függetlenségi s 48-as párt fog a kormányra emelkedni. (!?)

Ez az ő nézetük, ez az ő hitük és miután az irás szerint: »Boldogok akik hisznek«, tehát mi meghagyjuk őket a hitükben, hogy boldogok legyenek; mert tagadhatalan, hogy a hit boldagút, de a hit nem tudás s a hit és tudás közé nem ritkán téveszkei be magát oly csalódás, mely kétszeresen fáj, először, mert zéttépte a hit által élvezett boldogságot, másodsor mert reményeinket nem valósította.

Semmi kétségünk benne, hogy a függetlenségi és 48-as párt teljes erő feszítéssel fog a választási harcba bele menni aemi kétségünk, hogy e párt minden eszközt fel fog használni céljainak elérésére, ment azon elvet tartja, hogy: »a cél szentesíti az eszközöket«; de teljes bizalommal vagyunk a magyar választó közönség iránt teljesen megbizunk annak értelmességében s ha nem oly nagy hibával megyünk is bele a választási harcokba, mint ellenfelünk

azt teszi, de annál biztosabb reménnyel küzdjük meg a harcot, annál biztosabban reméljük a győzelmet.

A mi fegyvereink egészen mások, mint a minövel, a függetlenségi és 48-as párt a csata síkra száll. A mi fegyvereink az országgyűlési többség ténykedésének eredményeként felmutatható tények melyekre hivatkozva a szabadelvű párt meg fogja győzni a nemzetet, hogy a haza és nemzet érdekeit pártunk soha sem tévesztette szem elől s hogy a haza felvirágozása, a nemzeti jólét előmozdítása volt egyedüli rugója a többség, illetve a szabadelvű párt ténykedésének.

Az ellenzék nagy hangu manifestója bombasztikus kifejezéseiben nem a tények valódi állását fejezi a közönség szemé elé hanem vádak, és pedig nem egy két alaptalan vádat szór az országgyűlési többség fejére, azt híven, hogy e vád által megnyeri e választó közönség rokonszenvét.

Téved! A magyar választó közönség nem más, hanem a saját fejével gondolkodik; jól tudja, hogy mit kell ténynek tekintenie, s mit kell a tények logikájából levezetnie, mennyit érnek a vádak.

Nem akarjuk a manifestum részleteit bírálgatni, csak az abban felhozott két vádat emeljük ki, s cáfoljuk meg. Az egyik vád, hogy a szabadelvű párt s kormány »Kosuth Lajost, kinek a nemzet oly sokkal tartozik számított«. A szentesített tör-

vény szavaival homlok egyenest ellenkező vád ez. hisz Magyarország minden ember tudja, hogy a törvény bizonyos határidőt tűzött ki melyen belüli a külföldön élők honpolgári jogaitat érvényesíthetik. Kosuth e joggal élni nem akart s maga magát akarta számítani, mert talán már feledé az ellenzék mi tehát figyelmeztetjük, hogy Kosuth magáról így szól: »Élő tiltakozás akarok lenni, a jelenlegi helyzettel szemben«. Nos uraim, aki maga nem akar honpolgár lenni, azt a törvény nem kényszerítheti.

A másik vád, hogy túlterheltek adóval a nemzetet! Ez annyiban áll, hogy annyi adót fizetünk amennyi államtartásunk szükséges. Talán a függetlenségi és 48-as párt, ha — mitől a magyarok latene megfogja óvni nemzetünket — kormányra jutna eltörölné az adókat? Oly kérdés melyre alig hiszük hogy az ellenzék »igen«-nel felelni bátor volna.

Az adók az állami háztartás rúgói, azokat megszüntetni egyetlen államnak sem lehet feladata, de nem is teheti azt.

A választások ideje még távol van, nem akarunk mi is zászlót bontani most még majd meg tesszük annak idejében most csak röviden akartunk reflektálni a függetlenségi és 48-as párt manifestumára, hogy ne látszassunk az abban elmondottakat halgatással mellőzni, nehogy alkalmazások a mondat reánk is: »qui tacet, consentit«.

A „ZALA“ tárcája.

Panaszok.

Rékosi Viktor felolvása novemb. 28. án.

Van nekem egy jó barátom, a ki országgyűlési képviselő, egy olyan kerületből, mely nem aspirál semmire. Mikor levették programbeszédét tartani, megkérdezte a kortesei:

— Mit ígérjek a kerületnek?

Nagy bámulásra ezt felelték neki:

— Semmit.

— Van már mindentük?

— Nincs először szülő kéne. Azután következik a királyi tabla?

— Nem kell. A bagatell ügyeket bottal szoktuk ellátni.

— Törvényeszek?

— Minek? Mi nem pörösködünk.

— De legalább egy járásbírószag?

— Az se kell.

— Hát legalább amerikai szőlővessző?

— Abhoz először szülő kéne. Azután következik a fillozera s csak a végén jön az amerikai vessző.

Itt a képviselő megvakarta a füle tövét. A képviselők, mikor gondolkoznak, mindig a fülek tövét vakarják. Azért látni olyan ritkán, hogy képviselő a füle tövét vakarja.

— Attól félek, hogy nagyon drága lesz ez a kerület.

— Miért?

— Mert a kormánytól nem várván semmit, mindent ölem várnak.

— Nem ugy uram! Nekünk nagyon ravasz politikánk van. Ha a fővárosnak méltóztatik valamire reflektálni, akkor a kormány arlejést hirdel a vidéki városok közt s a legjobbat ígérő megkapja. Ilyenkor a kormányt ostromolják. Mi nem ostromoljuk Sohase kérünk semmit mert egyszer aztán egy rongyos dologgal kiszurják a szemünket, helyesebben betömik a száunkat s akkor többet soha ez életben nem jutunk semmihez. Mert mindig meg kapottpotomságot vetik a szemünkre s elutasítanak.

Furcsa egy kerület: hogy kapjon valamit, nem fogad el semmit.

Illető jóbarátomat megválasztották ebben a ravaszul politikus kerületben. Csak azt ígértettek meg vele, hogy hazáját híven fogja szolgálni, a mit ő (bár kormánypárti volt) meg is ígért.

Azóta hallgat híven, mintha csak cethalnak választották volna meg s valamint a kerülete, úgy ő sem aspirál semmire. Pedig tehetné ebben a józan világban, mikor meg egymely szelsőbaloldali képviselőik is kezdenek miniszteri tanácsoságokban és államjóságek bérlésében elvögözni.

A napokban találkoztam vele az utcán.

— Szervusz Feri! Kiálttam, — ejnye be régen nem láttalak. Mond csak, milyen párthoz tartozol te most?

Ha Szapáry Gyula miniszterelnöktől kérdeztam volna, hogy micsoda párthoz tartozik, nem nézett volna rám oly lenéző csodálkozással, mint Feri.

— Hát te nem tudod, hogy liberális programmal választottak meg? Hisz ez az egész bajom.

— Hogyhogó?

— Ha vérvörösen mentem volna be a Házba, s lassanként kezdtem volna megjuhászodni: már

régen főispáni kandidátus, vagy sáskapusztító kormánybiztos volnék. Tudod, hogy a kormány mindig jobban örül egy megértett bűnösnek, mint tíz igazhító mameknek.

— Hát akkor térj vissza az ellenzék bűnösök közé.

— Ennek legkevésbé örül a kormány. Aztán meg az ellenzéken se lehet menni semmire. Mi a különbség a kormánypárt és az ellenzék közt? A kormánypárt titokban szítja a kormányt, nyíltan pedig támogatja, az ellenzék ellenben nyíltan szítja és titokban támogatja. Ilyen körülmények közt legrosszabb dolguk van mindkét táborban az igaz, hü kormánypártiaknak és az igaz, elv-szilárd ellenzékieknek.

Itt megállt, még egyszer végignézett rajtam, s újra megkérdezte;

— De hogy lehet az, hogy te nem tudtad az én pártállásomat?

— Barátom, bocsás meg, elfelejtettem. Miért nem beszélés soha a Házban?

— Ez nagyon bajos dolog. Ha okos dolgot beszélék s valami kérdésben hasznosan előretolom a kormány szekerét, azt mondják: stréber vagyok. Ha pedig nem beszélék okos dolgot, azt mondják: számár vagyok. Az a tehetségem nincs meg, hogy a folyosón cigarettázó honatyákat szórakostassam, az meg még kevésbé, hogy a szin-falak mögött folyó intrikákban részt tudjak venni. Szóval nem születtem politikusnak s oly peches ember vagyok, hogy ha kalapos volnék, az emberek okvetlenül fej nélkül születnének. Hát ti írótok hogy vagytok?

Blaskovics István nálunk

Az őszinte tisztelet, bizalom s szeretetteljes ragaszkodás ritkán nyilvánul oly gyorsan egy ember irányában egy egész város közönsége részéről, mint a hogy megnyilatkozott a Nagy-Kanizsa város minden rendű és rangú lakossága részéről *Blaskovics István* pécsi kir. táblai elnök személye iránt, kit városunk nem ismeri, midőn öt nappal ezelőtt körünkbe érkezett, s ma már mindenki tisztelve becsül, bizalommal viseltetik iránta s szeretetével vesz körül, s midőn távozott körünkől oly úrt hagyott keblünkben, melynek eszű fájdalom csak is az általa kiállította helyezett vizontlatás reménye enyhít.

Blaskovics István magas műveltsége, kéresekedő szívéllyessége, gyakorlati élettapasztalata, szakmájának mély tudományossága, egyenes magyar jellege, s pontos hivataloskodása által nem csak a helybeli törvényszék s bíróságok tagjait nem csak az ügyvédi kart, hanem a várost magát is lelételezte, és mondhatjuk, alig volt táblai elnök oly szívéllyes ovatiokkal fogadva mint *Blaskovics* nálunk.

Hogy a város polgármestere fogadta az időhíznál, hogy lényes volt a bevonulása, hogy a házak fel voltak lobbogva. — és a díszítés fenn maradt itt tartózkodásának egész ideje alatt — hogy a helyi törvényszék elnöke lényes ebédet adott tiszteletére, azt, valamint azt is, hogy a bíróságokat megvizsgálta, már röviden jeleztük lapunk múlt számában; most csak azt tesszük még hozzá hogy az ő napon át tartott vizsgálat alatt a bíróságok minden ágát alaposan megtekintette behatóan megvizsgálta, s az eredmény az lett, hogy a nagy-kanizsai törvényszék mely eddig mindig mint törvényszék hírében állott, ez alkalommal is kiérdemelte a táblai elnök meglepéssel párosult elismerését, és ennek előttnk kifejezést is adott *Blaskovics* elnök a mezejtet vizsgálatok befejezése után.

A táblai elnök itt időzésének legszebb percei voltak azok, mit a tiszteletére rendezett lényes banketon töltött el november 29-én. A banket melyen a város elit-intelligenciája veit részt 72 terítékű lett s az „Arany Szarvas” vendéglő dísztermében lett megtartva; ahol az új bérlő *Hlatkó János* először mutatta be magát a nagyközönségnek, mint nagy vendéglős.

Konyhája melyet — minden szakács és

cukrász mellékelével maga a vendéglős neje vezet, az étkek választakósága és izletessége — valamint a kiállítás díszes által a jelek voltak teljes elismerést nyerte meg; s a borok pedig melyeket *Hlatkó* maga hozat mind első ranguaknak bizonyított; ha ehhez hozzá tesszük még, hogy *Sárközy* hírneves bandája játszott az egész banket alatt, nem csodálható, hogy az o'y kedélyesen folyt le mind Nagy-Kanizsán eddig alig volt.

Az első fogástól, az utolsóig oly kedélyesség lengette át az egész termet, mintha csak egy család tagjai gyűltek volna össze estebédre; s hogy e hangulat a késő éjbe benyolott banket egész végeig megmaradt az *István Blaskovics* táblai elnök, a helybeli és kaposvári törv. elnökök kedélyességének köszönhető; országon része van azonban még ebben *Szipulusnak* (Rákosi Viktor) ki előző napon városunkban felolvasást tartva a banketon is részt vett, mint városunk kedves vendége, aki aztán szellemes s élektől szákrázó beszéjével a jó hangulatot a terr pontra szöktette; de és talán első helyen kellett volna említenünk, a rendezőseget, mely fáradságtalan volt a kezdeményezésénél, figyelmes a banket lefolyásánál s elnöke *Sebestyén Lajos* ügyvéd személyében — kinek legnagyobb érdeme van a rendezésben, — mindenütt éberséggel vigyázott mindenre, nehogy a rendmegzavarva legyen.

A banket „Étrendje” következő volt: Étrend 1891. november 29-én az „Arany-Szarvas” szállodában Nagy Kanizsán — Gyökér leve, Fogas tatar mártással, Rostboeuf burgonyapüré és parajjal, Ózgerincz afonyával. Vegyes szárnyas vegyes salátával, Fogyaltos tészta, (Gardinetto, Sajt, fekete kávé, fiam Coonae, Borok: Vörös burgundi, Fehér Balaton gyöngye. Francia pezsgők.

Az ötödik fogásnál felajlott *Tóth László* nagykanizsai törvényszéki elnök s poharat emelve, élteté ő felségét a királyt s ő felségét a királyt. Az elnöknek következő szövegű beszédét a jelen voltak állva hallgatták meg s annak befejezésénél a terem háromszoros „Éljen!”-től visszahangzott.

Tóth elnök beszéde ez volt: „Uram! Ős időkől fogva szokása az a magyar nemzetnek, hogy minden ünneplés alkalmával koronázott királyáért ült az első

poharat, mert a magyar nemzet alkotmányosa koronázott királyá iránt rendíthetetlen hűséggel viselkedik. E hűség lángszarkáit huadók végig a magyar nemzet történetén, aszt mondja már a holt is, hogy: „a legelső magyar ember a király.” Mielőtt tehát az ünneplés alkalmával a pohár köszöntések megkezdésének, lelkesülve emelem poharamat koronázott Királyunkért, s e napon ugy hiszem alig kedhetem meghatóbban szavaimat, mint a midőn „a legelső magyar ember” a Királyt megemlékezem s tolmácsolom minden jódrésű honpolgár azon hő kívánatát: hogy Ő Felső, az alkotmányosa uralkodó Királyt a népek előli Jótélejt, Felsőges neje Erőszóval, Magyar ország koronázott Királynével, a magyar nemzet Vedégyalával s Felsőges Császádjával egyetemben, a Haza javára, s a népek boldogítására, a magyarok nagy Istene soká, igen soká boldogul és megelégedetten éltesse!”

Az elnök beszéde után *Bentzik Ferenc* ügyvéd következő nagy figyelemmel hallgatott klasszikus beszédét mondta el a nala megszerzett higgadság s helyes hangulattal:

„Uram! Mikor az 1890. évi táblai törvény megalkotása folytán, a magyar jogélet ősi intézménye az 1723 óta fennállott egyszáza másodbírósi jellegű kir. ítélőtábla szétosztottá, a magyar jogásvilág szívében őszinte fájdalommal rezdült meg azok a hurok, melyekből a kegyelet érzési fakadnak; mert ez ősi intézmény nevéhez — mint egyik jellemzője mondja „a nemzeti jog ősi hagyományai s a tudomány nemes jellem és bírói függetlenség lényes emlékei fűződnek.”

„De a kegyelet ez érzési nem akadályozhatják az ország jövő eményét, hogy a kir. táblák szétosztásának sikeres keresztülvitelében az első lépést ne lássa hazánk jogállapotának gyökeres és kívánatos átalakításához s hogy ez első lépést, mint egy szebb jövő hajjalhasadását kitűző örömmel ne üdvözölje; mert a kir. táblák szétosztásának, különösen a bíróságok feletti felügyelet hatályosabb gyakorlását előmozdító — s a reformálódó polgári és büntetőbíráskodás gyakorlására alkalmas bírói szervezetet előkészítő hatása; s a táblák szétosztásával egyidejűleg bejelentett törvényhozási intézkedések hosszú sorozata, igazságügyi kormányunk jelenlegi fejének rengeteg tehetsége, tudása és reformatori hivatása; s az osztott kir. táblák mindegyikének élére állított kitűnő szakértők első rendű jogi tekintélye; s végül a kifejtettebb jogéletű európai törvényhozások előttnk álló példái, hol e nagy reformmá s az azal összefüggő kérdések, a tudomány szövetségé mellett már mind megvitatta, megvilágítva s a gyakorlati élet igényei által kipróbálva vannak, — mindezek egyittvéve jogot adnak az ország közvéleményének arra, hogy higgya,

— Köszönöm, komiszul. Ősmered Széchenyi híres mondása? Ez áll ránk is: *Oly sokan vágyunk írók, hogy meg az apdikat is ugyan-kellene verni körülünk.* Bizonyosan tudod, hogy Szinnyey egy lexikont kezdett meg a magyar irókról. 2) fűzet jelent meg eddig s még csak a B befejezt tart. Most azon gondolkodik, hogy ne indítson-e egy lexikont az olvasókról. Mert ezek sokkal kevesebben vannak.

— Szóval én bebizonyítottam neked, hogy a képviselő a legszerencsésebb ember, te meg most be akarod bizonyítani, hogy az író a legboldogtalanabb ember.

— Nem én. Csak azt, hogy én vagyok az írók közül a legboldogtalanabb. Mikor Ceglédén a korcsolya egyesületben, a jégpálya fentartásának költéségeire felolvasást tartottam: aznap elkezdett zuhogni az eső s a jég pocskéká lett. Szerencsére nem volt semmi jövedelmünk (az alapító tagok ingyen léphettek be s mindenki alapító tag volt) s így a jég okosan tette, hogy elpusztult, mert ugy se lett volna miől fentartani. Mikor O-Budán a kisdudóvók javára felolvasást tartottam, másnap valami járvány miatt bezárták az összes kisdudóvó iskolákat s voltak sokan, a kik ugy vélekedtek, hogy ezekbe az iskolákba engem kellett volna bezárni. Ekkor már azon gondolkodtam ne nyilatkoztassam-e ki, hogy a lipótvárosi hazilika annak idején nem azért dől össze, mintha én az építésnek költéségeire felolvasást tartottam volna.

De baleseteimre fellette a koronát a *Dezentor*. Tudod te mi ez? Beavatlak a nagy titokban, melyet kivülem nem tud senki: ez az én egyetlen szindarabom. Az újságoknak van egy olyan ver-

libe való hengerük, minden októberben bele tesszik a lapba s elkezdenek verkiálni a népszinmű hanyatlását. Szerencsémre ilyen időtájban vittem oda a *Dezentor* t s az igazgató rögtön elfogadta előadásra, nehogy az eredeti tehetségek elnyomásával vadjolják őt.

Hogy a *Dezentor* ral mekkorát hanyatlott a népszinmű-irodalom, azt kideríteni az utókor feladata. Én csak a mellékes körülményeket beszélem el.

Megjegyzem, hogy a darabot nem én írtam, hanem egy gyanullan francia, a harmincas években. Én csak megmagyarosítottam. Monsieur Alfred de Ventre-Saint-Gris nevét belügyminiszteri engedély nélkül Petak Jánosra változtattam a francia ruhákra vilézkötest varrtam, és az affrikai hurok helyett a bosnyák okkupációt szerepeltettem. A szinlapra is kitétem, hogy francia alapuzeme után. A legjobb, a mit írrok rólam, az volt, hogy: „Meglátszanak a francia író országnak körmei.” Az egész sajtó ezekkel az országnak körmeikkel karmolt. Az első előadás végefe é már engem is csakugy taszigáltak ide-oda, mint egy dekorációt s a rendező egy táblára mutatva így mordult rám: Nem látja, hogy idegeneknek tilos a szinpadra lépés.

Én ugyan jól látam, hogy a táblára az vjót írva, hogy *Nemétül beszélni nem szabad*, de ez lehetett annyit is, hogy magyarul gorombáskodni szabad s így a rendezőnek igaza lehetett. Távotam. Az igazgatótól nem bucsuzhattam el. Nem fogadott. Azt izente ki, hogy faj a feje. Igaza lehetett. Mert minden bukás alkalmával két embernek faj a feje: a direktornak és a szerzőnek. A direktornak azonban mégis rosszabb dolga volt, mert neki is az én fejem fájt.

A premiérről még csak annyit tudok, hogy egy könyvkereskedő erősen pizszegett, s hogy azóta csödbe is jutott.

Bukásom felett mindenki gyorsan napirendre tért, barátaim agyonhallgatták, ellenségeim eliejtettek, csak az adótelgyűlés szinpadommal csak osztálya jegyezte fel kitorólhetetlen betűkkel nemzetünk aranykönyvébe: az adótelgyűlés.

Ésért a *Dezentor*-ért fizetek már negyedik éve harmadosztályú kereseti adót. Ezzel az adótelgyűlésnek a bennem fejlődő dráma-irodalmat csirájában elfojtotta. Az adótelgyűlésnek évtizedek óta sirva nézi, hogy a színházak mennyi darabot visszautasítanak. Mekkora adóalap vész el ezáltal az államra nézve! Azért aztán, ha egy szindarabot a színház elfogad és előad, ennek a szerzője fizeti az összes visszautasított drámák és titokban maradt szerzők adóját is. Én legalább így fogom fel a dolgot és így magyarázom az adómat.

Ez volt az első csapás, melyet a *Dezentor* rám hozott.

Hozott ream egy másodikat is.

Egy novemberi napon benyit hoztam egy vidéki szinigazgató. Bemutatja magát és szól:

- Ugy-e őu kecskeméti ember?
- Nem én. Zámegyei vagyok.
- De Kecskeméten járt iskolába?
- Nem én. Budapesten.
- De a l családja Kecskemétre szakadt Zala-megyébe?
- Nem a Zalából szakadt a fővárosba.
- Hát nem lehet urasági és Kecskeméti város között semmi összekötő kapcsolat találni? kiállt a szinigazgató kétségbeesetten.

hogy a kir. táblák szétosztásának keresztül-
telével küszöbére léptünk egy új aerának, a
melynek csúcán, a magyar jogállam új megis-
merése, új korszaka.

S hogy különösen mi t. uraim, titek ez új
törvény a pécsi tábla területéhez osztott, csat-
lakozunk a közörműhöz, s minden elismerésünk
mellett, melylyel a volt egységes budapesti kir.
ítélőtábla nagy érdemei iránt adozunk, s min-
den családunk dacára, mely a székhely kérdé-
sében nemes versenyében keserű osztályrésznélkül
jutott, teljes bizodalommal névünk e korszakos
reformmú bekövetkezendő eredményei elé; an-
nak oka főleg az a szerencsés körülmény, hogy
egy kipróbált bírói kar fejűl, az igazságügyi
kormány bölcsesége, e tábla élére Blaskovich
István ur ő méltósága személyében egy oly
férfiut helyezett, kit tudomány, élettapasztalat,
emberismeret. látkör, jellem és függetlenség, —
mindezen kitűnő bírói tulajdonságok határozott
mérteit fizesítik és ruháznak fel e nagy jelentő-
ségű állás betöltésére első rendű hivatottsággal.

Örömmel ragadom meg azért ez alkalmat,
mikor először van szerencsénk ő méltóságát kö-
rünkben üdvözölhetni, hogy azon általános tisztel-
telnek, melylyel mi mindnyájan, kik itt ma
megjelentünk, magas személyt őszintén körül-
vesszük, kifejezést adjak egy pohárköszöntőben
és azt kívánjam, hogy diszes ugyan de rendki-
vül nehéz pályáján — melyről annyi hátséggal
jegyezte meg egyik nyugalomba vonuló tanács-
elnökünk, — hogy „örömmel oly szegény leki
küzdelmekben oly gazdag;“ az itt nélkülözhet-
len kitartó és folytonos tevékenységhez — me-
lyet ugyanó úgy jellemez — hogy „a testet el-
gyótri, a szellemet kifárasztja;“ ahhoz az óriás
feladathoz, melyet nálunk — szerinte és —
meg az is tető, hogy „pótolnia kell törvények
hiányát és megvilágítania nem egy törvénynek
kételevt okozó homályát;“ adjon az ég ő méltósá-
gának testben és lélekben tartós és trüsz egész-
séget, hogy magas állását mint fárasszó munká-
val eltöltött életének méltó jutalmát a magyar
jogélet fejlesztése érdekében mennél hosszabb
ideig viselhesse.”

Majd Blaskovich István táblai elnök mondott pár
szóval köszönetet a városnak a szép fogadta-
tásért, kérve a polgármestert, adja ezt a közö-
nség tudtára, kijelentvén, hogy e megtisztel-
tetést ő nem saját személyét illetőnek tekinti,
hanem az igazságügy szolgálatában lévő tiszt-
viselők megtiszteltetését veszi.

Utána Hertelendy Béla kerületünk or-
szág. képviselője emelt poharat s így szólott:
„Méltóságos táblai elnök ur! Igen tisztelt
Uram!

A mai előrehaladott s a 19-ik század végén
telegraf, telefon, gőz és villany, fonográf és
síkron haladó korban a nagy közönség már meg-

szokta, hogy a mit phantasiája kigondol, azt
már a valóhoz oly közel állónak hiszi, hogy kép-
zelete ezt is túl haladja s nem elégszik meg
azzal, hogy gondolatait, cselekményeit a vele
összekötöttesben állók pár perc alatt dróton
közölheti; hanem már már hallja távol eső szó-
bájából is nemcsak az országgyűlés szónokait
az opera énekesnőit, hanem látni szereti a szó-
nokok gestikulációt, az énekesnők costumjeit és
a körze tutárok krachot hirdető rémönomsait.

Ezen merész képzelődés s máséktól idealisti-
cus árláspont követelménye az is, hogy a poit-
tikai, ténykedésben szereplőktől, hazánk alkot-
mányát különösen most a reconstitucio kikül-
tásása óta vezető kormányfértáktól az a zal
kapcsolatos kérdéseknél azonnali megoldását és
életbe léptetését követelik és nem gondolják meg,
elteleedik, hogy habár a gondolat szárnyai is vil-
lanygyorsasággal haladnak, hogy ezeknek a
gondolatoknak nagy körütköz van a civillisélt
világban, s önnét mindent a mi a művelt és
szabadelvi ügynekeknek megfelel magukhoz kell
szedniök, szivniök és feldolgozniök.

Igazságügyi kormányunk alig két éve, hogy
új spherába lépett, munkálkodását már is több
nevezetesebb alkotással megkezdte, ilyen külön-
ösen a királyi táblák szétosztása, melynek ki-
folyásaként üdvözölhetjük ma kerületünk táblai
elnökét közöttünk, de a szétosztott tábla kérdé-
sével mely a behozandó szóbeliség s közvet-
lenség elveire van fektetve, — egy egész sereg
kapcsolatos igazságügyi alkotás van munka alatt
melyek az egymásutáni kidolgozására, de külön-
ösen a törvényközös általi létargyalására idő
és pedig higgadt, nyugodt idők kellene. Azon
kormányfértáruert irtásuk tehát ezen ünnepeyes
alkalommal poharunkat, ki államéletünk minden
ágára kiható, a reconstitutio eszméjét az ősz-
kormányba mint első honosította meg, ki láng-
eszével fo tyon azon munkálkodik, hogy az igaz-
ságügy keretében vágó minden kérdés a modern
tudomány és gyakorlat igényei szerint oldas-
sék meg, szóvel ki igazságügyünket egészen
újálakotni, kilátásba helyezte, ehhez neki ki-
tartást és munkaerőt és hosszú életet kívánva,
éltem szabadelvi ő nagyméltóságát, magyar-
ország igazságügyminiszterét: Szilágyi Dezso
urat!

Hertelendy után Szűcs Miklós dr. törv. bíró
mondotta el a közönség éber figyelme mellett,
következő hatásos beszédét:

„Tisztelt Uram! Azt mondják a szobrászok
azon az ő olyan sokat mondó és mégis néma
nyelvükön, hogy *Justitia* istennő vak; de ez
nem egészen áll így, mert ő nem vak, csak nem
néz senkire.

„De az emberek vissza is adják neki a köl-
csönt, mert a legtöbbször ő rá se néz senki,
szerényen meghuzódva él feladatának.

De hát nem is vehetjük ezt rossz néven, mert
az igazságügyelgáltatás munkáit meglátni nagyon
nehéz, ahöz mikroszkópium kell.

Mikor egy nagy ítéletem elkészült, fel-
sólajtottam, miért nem pingálhatom ezt a talra,
mint a festő a képét! Lehet, hogy leszólnák,
megkritizálnák, de legalább mégis mindenki
látna s egy pillantással fölfoghatná az egész-
nek a lényegét.

De így a bírónak munkáját csak az látja és
csak az bírálhatja meg, aki azt utána másod-
szor is elvégzi, erre a gyönyörűségre pedig
csakis a felsőbb bíró válialkozik, az is csak
azért mert muszáj.

Természeté az igazságnak, hogy az ritkán
van a földszinen, saját fajsúlyánál és a buborék-
ként feltéle törő hazugság versenyénél fogva
lejjebb száll és a mi munkánk olyan mint a bá-
nyászoké, csakhogy az ő jelszavuk helyett —
szerencse fel! — igazság fel! a mi jelszavunk;
de ezért le kell szállnunk a föld gyomrába, ke-
resztülhatolnunk törmeleken és kőzetben, meg-
küzdenünk kell érte, hogy az igazság szinar-
nyát megtaláljuk és kitejtjük, mint a bányá-
szok, nem a magunk, hanem mások számára.

Mi azért nem panaszkodhatunk, mert ez a
fejta arany nem csupán azé, akinek zsebében
van, része van abban annak is, ki azt meglátni
és szemét arra irányozni megtanulta; a minden
napi forgalomba pedig bevinni ugyis nehéz, mert
mihelyt az aprópénzre felváltani és így forga-
lomba hozni akarjuk, könnyen beteljesül a köz-
mondás rajtuk: szőlőigazat, betörök a lejed.

Ma szeretett bírótársaim nevében azon elő-
kelő férfira irtem ezt a poharat, kinek egyéni
sége meglátjuk, hogy hosszú és fenkölt bírói
pályáján nagyon mélyen kellett abba a mi bá-
nyánkba leszállnia, hogy ilyen magasra emel-
kedhesek; és mint a bányászok testét lassan-
kint egészen áthatja azon anyag, amelyet föl-
hozna, így az ő lelkét is áthatotta azon igaz-
ság szeretete, amelyben dolgozik és jóakaró, sze-
lid tárgyilagosságával egyaránt örködik azon,
hogy igazságot szolgálhassunk a közönségnek és
igazságot szolgálhasson nekünk.

Zavarban vagyok tehát, midőn mégis konsta-
tálnom kell egy veszteséget, mely a pécsi királyi
tábla elnökét e napokban érte. Ő méltósága az
imént megjegyezte, hogy az ováció, amelyben
részüli lényegében a pécsi tábla elnökének van
szánva és az igaz, de ezt az ovációt az illető
nem kaphatta meg, mert amióta itt megjelent
felogialta és elvitte azt előle Blaskovich István.

Az ő egészségére és hosszú életére igyunk,
kérjük Isten áldását ő rá és nagy hivatására;
éljen!

Felállott aztán Rapoch Gyula ügyvéd a a
nála megszokott virágos stylumban tartott, szó-
noki bével elmondott beszédében, telemíté,

— Minek önnök ez a káposz? Miért akar en-
gem Kecskeméttel mindenáron összekapcsolni?

— Uram! En a kecskeméti színház igazgatója
vagyok. Nagy tervem van önnel. E tervemü ki-
vül van négy gyermekem, a ki éhezik és nyolcz
kóristám, a ki szomjazik. Tudja ön mit tesz az:
éhező gyermek, szomjazó kórista?

— Nem tudom. De azt sejttem, hogy a leghe-
sebb gyermek is egyszer csak jóllakik.

— Ez igaz. Ellenben a kóristák szomjusága
kiolthatatlan, Ismeri ön a Szaharát?

— Csak hírből, személyesen nem volt sze-
rencsém.

— Hát jegyezze meg, hogy a Szahara sivatag
a kóristái gége szárazságához képest csupa merő víz.

E nagy mondásra az igazgató megállt.

— Ne beszéljünk sokat, — kezdém én a szót,
— hanem mondja meg, mit akar?

— Uram! A közönség nem pártol, mert tár-
sulatom rossz. Csak a szerző jelenlétével csinál-
hatunk tele házat. Mentsem meg uram, hisz a
költő és a szingazgató ikerstívelek.

(Már akkor inkább a sorsharag!)

— Mit akar tőlem alóadni! kérdém olyan hang-
on, mintha az egész Shaksperet én irtam volna.

— Istenem, mit! Hát a Dezentor-t. Ez az
egyetlen szindarab az utolsó husz év alatt, me-
lyet ingyen kaptam meg a színházi ügynökség-
től. No ugy-e lejön? Kecskeméten vannak jó
barátai, akik megtöltik a színházat... a jövő hé-
ten lejön Váradi Antal, azután Bartók Lajos...
meg lesznek mentve.

Végül újra előhozta a gyerekeit meg a kóris-
táit. (Ezek voltak az aduttok.) Majdnem bizo-

nyosra kezdtem venni, hogy gyerekei nincsenek,
a kóristáinak pedig nem fizet gázsit.

A vége az lett, hogy lementem Kecskemétre, a
Bánkban szerzőjének városába.

Merész vállalkozás Katona József szállóváro-
sába lemenni drámaírói babérokért. Ott bizo-
nyosan mindent a Bánkban-hoz hasonlítottam, s
ezzel mi mind aqyon vagyunk üve. Legfeljebb
az adófelügyelőség tiszteli a Dezentor-t jobban,
mint Bánkban-t.

Az előadás különben lényesen sikerült. Bará-
taim és barátaim barátai zsufolásig megtöltötték
a színházat, mely a legfuresább színház Európá-
ban. Keskeny és hosszú, ugy, hogy a kik az
egyik vagy a másik végén ülnek, ha végigtekint-
tenek a nézőtérben, úgy érzik magukat, mintha
egy jól kihuzott messzelátóban ülnének. Ezek
mindig attól félnek, hogy egyszer csak odakint
valaki összetolja a messzelátót.

Az előadás zajosan folyt le. Szerencsémre volt
nagy-kórista emberek is ott, a kik azt hitték,
hogy a Dezentor sikerén elhomályosítja Kato-
nát, a nagy kecskeméti s azért szörnyen tap-
soltak. A harmadik felvonás alatt az igazgató
két színházi szolgálóval lefogott s egy óriási
koszorut akasztott a nyakam közé.

Feltűnt, hogy a koszorú pléhből készült és
fekete volt, de hát — gondolám — jobb ez, mint
a babér — a babér mulandó, a pléh pedig ál-
landó.

Előadás után a Beretvás-szállóban nagy va-
csora volt. Hajnali három órakor indult a buda-
pesti vonat, s én fél háromkor készülni kezdtem.
Fogtam az esernyőmet és a pléhoszorúmat,

Mikor a pléhoszorúért nyultam, az igazgató a
szívéhez kapott.

— E... el... elviszi? kérdő sápadtan,
Bamulva néztem rá.

— Persze, hogy elviszem. Ez az első pléhos-
zoru életemben, a mit kaptam.

— Uram, ne vigye el azt a koszorut.

— Esdő hangon beszélt és könyes szemekkel né-
zett reám.

— Ne tegyen önkre. Hagyja itt a koszorut.
A jövő héten jön Váradi azután Bartók...

— Micsoda, hogy én íróársaimnak itt hagyjam
a koszorut? Soha. Most már éppen elviszem.

Ekkor az igazgató kivonzott a sötét folyosóra
s a fülembé suttogta:

— Ió ur, kegyelem! Bevallom, hogy a ko-
szorú nem az enyém, hanem a jogakademiai if-
juságé.

— No igen. Az ifjuság adta önnök, hogy adja
nekem.

— Dehogy! Az ifjuság csak kölcsön adta nekem.
Tudja meg, szerencsétlen ember, hogy ez az a
koszorú, melyet az ifjuság halottak napján Ka-
tona József sirjára tett. Azért pléh és azért fekete.

— Nyomorult! Ön tehát a sirról hozta el a
koszorút?

— Dehogy! Halottak napja után egy héttel
a jogakademia pedellus behozta s magánál őrzi,
hogy az eső ne verje. Tőle kaptam.

Egy szót se hittem el az igazgató beszédéből,
de azért a koszorut ott hagytam.

hogy mily méltóságokat tud ő tisztelni, elmondván, hogy csak azon méltóságok számíthatnak a községre, amelyek valaki nagy tevékenységének jutalmául nyer, ily méltóságot ért el *Blaskovics* táblai elnök, kinek élete egy virágkoszorú, melynek minden levele a szeretetből van egybe fonva, szónok is egy ily levelet tűz a koszorúhoz, egy gyöngyecskepet mutat fel, egy drága és értékes, gyöngyecskepet *Blaskovics* elnöknek, akinek egészségére emeli poharát.

Most *Tuboly* Viktor szavalta el következő alkalmi versét:

Az igazságügyi reform
Bár még ma is késik;
Bizalommal és örömmel
Tekintünk mi — Pécsig!

Az igaz, hogy Nagy-Kanizsát
Elmellőzték szépen;
De azért egy vigasztalás
Van a sötét képen,

Hajnalsugár, mely jelenti
Hogy a Dunántúltra
Jog s igazság napja ragyog
Rövid idő múlta!

S ki e napnak központja, azt
Tisztalják ma nálunk,
Ő a tábla elnöke kit
Szeretettel vártunk.

Az ő magas műveltsége,
Fülsúly tudományán,
Büszkesége mindnyájunknak
S jényt hoz a házra!

Kivánom, hogy minket sokszor
Még meglátogasson,
S itt a törvény értelmében
Alkosson és hason.

Gyors igazsági szolgáltatás
Legyen a jelszava;
Dicsérje őt Somogy, Tolna,
Baranya és Zala.

S mert úgy jó a gazdaság ha
Ébren van az ispán;
Ébren legyen s éljen soká
A *Blaskovics* István!

Remete Géza a kaposvári törv. elnököt. *Dornert* mint vendéget köszöntötte fel, míg *Stmon* Gábor a helybeli törvényszék elnökére: *Tóth* Lászlóra mondott toasztot.

Ismét dr. *Szűcs* Miklós éltette a pécsi tábla elnökének jelen volt titkárát *Schee* urat, *Tuboly* Viktor pedig *Babochay* Gy. polgármester egészségére üritett poharat.

Ezután ismét *Remete Géza* éltette a magyar irodalom jelen levő egyik jelesét, *Rákosi* Viktort.

Rákosi felállott, mely esetben kezdte meg beszédét de e csend csak addig tartott, míg *Rákosi* az első mondatát elmondta, ezután az egész csillagó szikrái pattogtak, és a jelen voltak minden egyes mondatát megéjjezték, megtapsolták s szünni nem akaró jó kedv kelt a halgatóságban.

A szellemes író humorizált Nagy-Kanizsa éjeli lámpái felett s az itt uralkó egyiptomi sötétséget rajzolva azt mondta, hogy ha valaki léghajón éjjel körül utazná a léget a föld gümön, bizonyára minden várost meglátna csak N.-Kanizsát nem az ő petroleum világítása mellett de ígéretet tesz, hogy ha lát tartózkodása alatt a sárba s sötétség miatti bele nem vesztí valahol fiatal életét, jövő évben eljön s fog egy felolvasást tartani Kanizsa villanyos világítása céljára; ha azonban azt meg nem tehetné, ne állítsák őt azért a vádlottak padjára. A tele élcel megtag. tott beszéd a legzajosabb tetszést szülte s végén szónok éltette a törvényszéket, melylyel igen szívesen szeretne máskor a fehérszínű asztalnál találkozni, de a zöld asztalnál nem kívánja látni a törvényszék tagjait.

Varga Lajos ügyvéd szépen átgondolt beszédet mondott a bíróságra s különösen éltette a bírói kar neoztorát; *Mikós* törvényszéki bíró.

Most az öreg *Szavatics* Karoly főszolgabíró kelt fel, s nagy indignációval kezdett polemizálni *Rákosival*, védelmezve elleneben Nagy Kanizsa városát, mely nagy haladást tett s kijelentvén

hogy ő nem akarja, hogy Kanizsa olyan legyen mint London, a hol a fényes világítás mellett is, hasmetazó üzleti merényleteit; s megróttá *Rákosit* azért a mit beszédében mondott.

Pihál Ferenc közlegte, mint a világítást bizottság elnöke reflektált tréfásan *Rákosi* tevékenységére, aztán kijelenté, hogy első sorban kellett volna azt a toasztot elmondania melyet ő most mond el. Beszélt szépen a virágos kerről és a virágokról, ezek között egy virágot *Blaskovics* elnök nevéért emel poharát. A szépen elmondott beszédet zajos éljenzés követte,

Majd *Schwarz* Adolf dr. ügyvéd általános figyelem közepette mondta el a következő felkösöntőt:

Uraim: A fővárosi journalistica egyik szeljemes és körülkenben idöző tagja előbbi felszólalásában azon természetes kívánalmának adott kifejezést, hogy bizony ő nem szeretne a vádlottak padjára kerülni; elhisszük és mi sem kívánjuk neki; csak hogy a sors a maga kiszámíthatatlan intézéseivel gyakran cselekszik akaratunk ellenére és így bizony minden óvatossága mellett ez mégis megeshetik rajta; hát ha ugy avarná a sors, én azt kívánom neki hogy Nagy Kanizsán történjék meg rajta, mert sokat függ a vádlott sorsa attól, hogy ki emeli a vádat ellene, hogy ki áll ama hatóság élén, mely a vád emelésére hivatva van.

Én pedig megnyugtathatom, hogy a nagykanizsai köztársaság — bár az igazsághoz rendíthetetlenül ragaszkodik — gondolkodásában és érzésében sohasem zárkózik el a humanismus követelményei elől így tehát nyugodtan bízhatja reá, ser-át.

Uraim! ezen köztársaság, *Bogyay* Odön kir. ügyész urnak mi mindnyájan hálaival tartozunk ma, mert az ő vendég szeretetében és szeretetre méltóságában részesült első sorban s mi magas vendégünk, *Blaskovics* István ő méltósága, ő keltette benne városunkról és annak társadalmáról az első kedvező benyomást és mivel az első benyomás a legmaradandóbb, neki köszönhetjük, ha ő méltósága kedves emlékekkel távozik körülünkől.

Bogyay Odön kir. ügyész ur egészségére üritem poharamat.

Rákosi Viktor még egyszer beszélt, elmondta, hogy ime alig szólalt fel már is a vádlottak padján ül. A főbíró azért vádolta a mit mondott, a közjegyző meg azért amit elhallgatott szerencsége, hogy akinek hivatása a vad tétel, a kir. ügyész nem vádolja; ezután gyönyörű humorral telt védbeszédét mondott maga mellett, beismerve nehéz helyzetét akkor, mikor a főszolgabíró neki Londont állítja elébe, mire ő legteljebbről *Peking*gel válaszolhatna, de biztosítja vádlóját, hogy ő még soha sem hallotta, hogy a fényes világítás valami átok lenne, de az Egyiptomi setétséget az irás mindig az embernem átkának nevezi, s megnyugtatta vádlóját azzal, hogy ha a világosság az oka a hasmetzésnek akkor Nagy-Kanizsa nyugodtan alhatik mert, ez okból itt nem fog előfordulni hasmetzés. Hosszasan tartó éljenzés követte a humoros beszédet.

Még dr. *Szűcs* Miklós éltette az ügyvédi kart, mint a bírói kar kritikáját s tárogatóját.

Rotschild Jakab a nagykanizsai bíró kar élettelével mondta el toasztját.

Szűcs Miklós dr. poharat emelt a nagykanizsai kerület szeretett országgyűlési képviselője *Hertelendy* Béla egészségére, mire:

Hertelendy Béla, kijelenté, hogy ez ünnepélyesség kizárja a politikai tényezőket s kiválólag csak a justitia ünnepe, ez alkalommal tehát ő élteti *Blaskovics* elnököt.

A banket végén *Polgár* törv. bíró a zene néhány általa betanított tagját *Blaskovics* mellé állítva eljárszanta velök saját karmestersége alatt, a táblai elnök legkedvesebb dalait mit az elnök meleg kezzorittással köszönt meg *Polgár* bírónak.

Rázendítette *Sárközy* a *Rákocit* *Blaskovics* elnök, titkára és *Bogyay* ügyész kíséretében, a jelen voltak háromszoros éljenzése között elhagyta a termet, míg a többiek ott maradtak s tolyt a mulatság éjfélig, midőn teljesen szetosztott a társaság, magával vivén a szép emléket. *Blaskovics* elnök másnap délután, a törvényszék és városi intelligencia kíséretében az indóházhoz ment, s elvázott városunkból.

Palotai Csorba Akos.

Nagy-Kanizsa város közgyűlése.

November hó 23-án d. u. *Babochay* György polgármester elnöksége alatt Nagy-Kanizsa város képviselő testülete, igen látogatott közgyűlést tartott.

Első tárgy volt, több külön féle, bérleti szerződés előterjesztése. A képviselő testület, valamenyi előterjesztett szerződéshez megadta helyben hagyását.

A miniszteriumok azon rendelete alapján, mely szerint a miniszterium a szőlővesztők s használt karóknak szabítása iránt fennálló korlátozások megszüntetését a törvényhatóságokra bizza, — Zalamegye által hozott azon határozat hogy a zárlat feloldandó, felolvasva, városunk képviselő testülete, azonosdókból, hogy városunk határában filoxera eddig nem mutatkozott s ez csak is a fennálló zárlatnak tulajdononítható, a zárlatot, továbbra is tartatni óhajlja, s ily értekezésben felterjesztést intézni határozott a megyei alispánhoz.

Öz. *Özszy* Antalnak nyugdíj iránti kérvénye, minthogy az eredetileg beadott kérvényhez egy új pótlagos kérvényt nyújtott be s így a nyugdíjazás kérdése más stadiumba lépett, a pénzügyi bizottságnak már megadott véleményét nem tárgyalva a képviselőtestület, az ügyet újbol a pénzügyi bizottságnak rendelte kiadni, hogy újabb véleményt adjon.

A városi személyes hiteles adósságok konvertálása tárgyában a polgármester által az ügynek terjedelmes előadása után, bejelentett, hogy a konvertálásra nézve két ajánlat tétel: Egyik az I. hazai takarékpénztártól, másik a Pesti kereskedelmi banktól érkezett. Az első ajánlat 5.60 kr utóbbi 5.40 kr. konvertálási összeget ajánl. Azonban a Pesti kereskedelmi bank habár látszólag 20 krnyival olcsóbb ajánlatot tett is pénzügyi művelései oly nehéz feltételekhez kötötte, hogy annak elfogadása esetén, a városi tetemes veszteség érne. Ugyanis, kijelenti Pesti bank, hogy ő kérvényeit csak 98 ffrt értékben váltja be, míg az I. hazai tak. pénztár az egész nérszerinti 100 ffrt értékben veszi át kötvényeit továbbá kiköti a Pesti bank, hogy a város az ő tndta és beleegyezése nélkül költséget nem vehet fel, és ha időközben máz adósság konvertálás eszközöltetnek, köteles a város az első 25 év alatt 3%-ot, a további 25 év alatt pedig 2%-ot fizetni a fizetést a bank csupán csak az általa kibocsajtott kötvényekben fogadja el. számszerinti egybevetés kimutatta, hogy ezen feltételek mellett az adóssági 488 ezer forintnyi konvertalendő összeg mintegy 10 ezer forintnyival szaporodnék; mirelfogva a pénzügyi bizottság az I. hazai tak. pénztár ajánlatát fogadta el csupán *Eperjessy* Sándor bizottsági tag adott külön véleményt. — A közgyűlés az ügy felderítése, a számtételek pontos megvizsgálása, és a többiek hozzá szólása után szavazással döntvén a kérdésben, 52 szavazattal 3 ellenében az I. hazai takarékpénztár konvertálási ajánlatát fogadta el.

A kitűzött napi rend letárgyalva lévén, meg egy pót tárgy terjesztett elő: Az 1891. évre szóló virilisak listájának kijavítása. E munkalat eszközésére: *Knausz* Boldizsár elnöksége alatt, *Ebenspanger* Lipó, *Vucskics* János, *Szukics* Nándor, öreg *Hegedűs* László tagokból álló bizottság küldetett ki.

Több tárgy nem lévén a gyűlés az elnök életelével eloszlott.

A magyarországi néptanítók partfogóihoz intézett kérelem.

Mélyen tisztelt Szerkesztőség! A magyar nemzet legszerényebb napzamosait, a néptanítókat, hazánk egyik nagy fia azon harcosok közé sorolja, a kiknek hivatásuk, hogy hazánk földjét egészen meghódítsák a magyar nemzeti műveltségnek.

Megérdemeltük e már mi néptanítók ezen kitüntetés, vagy csak ezennel leszünk arra méltókká, nem mi dönthetjük el. Csak azt az egyet vallhatjuk magunkról minden szerénytelenség nélkül, hogy napról napra világosabban és tisztábban áll előttünk ama nagy feladat, mely reánk a népnevelés terén várakozik s azért még segélyző, jótékony egyesületeink körében sem feledkeztünk meg arról, hogy a nemzeti közérzetet épöljük.

Az Eötvös alap. azon magyarországi tanítókat egyesíti, a kik példát akarnak mutatni a népnek, hogy miként kell egymást kölcsönösen

Fejfájás, köpönyeg, ingeresség, fejfájás, csipőfájdalom, hátfájás stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legelső családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 kr-ért. Mint hogy utánasóok léteznek, ennélfogva mindig határozottan: „Horgony-Pain-Expeller” kérendő.

AZ „ANKER”

Élet- és Járadék-biztosító-társaság.

Vezető-képviselőség.

Budapest, Deák-tér 6. sz. (Anker-udvar.)

A társaság minden, az ember életbiztosítására vonatkozó ügyekkel foglalkozik, u. m.: a) túlélésre és kifizetésre való biztosítások; b) haláleseti biztosítások és az életbiztosításokra teljesített betétek ellenbiztosítása; c) járadék-biztosítások.

Nyereményrészül illetett a társaság az 1890. évben a) lezárt évi üzleti évi élethétszámítások után, az utolsó 10 év lefolyta alatt átlag 30%-ot; b) haláleseti biztosítások után az évi átl. 26%-ot; c) az 1890. évben lezárt évi üzleti évi élethétszámítások a teljesített betétekre 6-7%-át eredményezték a kamatok kismatával.

Résztvénytőke és biztosítéki alap 1890. december hó 31-én frt 40.443.361,37. Az utolsó haláleseti esemény a biztosítási állomány 1890. december hó 31-én volt frt 189.959.422,39. Tőke és 57.227,43. járadék.

Kifizetések:

halálesetekért 1890. december 31-ig frt 78.637.611,64
lezárt évi élethétszámításokért frt 48.162.426,92
1871-1890. frt 66.736.039,26
Összesen frt 193.536.077,82

Utazó-ügynökök fix fizetés és provizió mellett kerestetnek. (948 4-6)

Főügynökség: Nagy Kanizsa
PREZLMAYER és DEUTSCHNEL.

Helyiség változtatás.

A 33 év óta fennálló legjobb hírnévnek arcváltó első oszt. hirdetési irodája **Oppelik A-nak Bécsben**, mostantól kezdve van **Város, Grünangergasse N. 12.**

(A Singerstrasse 15 sz. a. gyógytár sarkán.)
ajánkozik minden nemű hirdetések eljuttatására az ország béli és külföldi lapok számára. Lapok előfizetési naptárak stb. megrendelése a legolcsóbb árak mellett és gyorsan eszközöltetnek. 962 6-4
Arjegy a költségelírásny. díjtalanul küldetnek.

Sarg Clylerin különlegességei. Feltalálása és Sarg F. A. által áruba bocsátása óta hánználathon van *O Felső a hirdetésnél* a legfelsőbb uralkodó ház több tagjánál, valamint más külföldi fejedelmi tagoknál. Ajánlja van: báró *Liebig* tanár, *Hebra tander*, *Zetel* a Scherzer udvari tanácsos stb. által, továbbá *Thomas* bécsi udvari fogorvos és *Meister* gothai udvari fogorvos részéről a többektől.

Clycerin szappan kapható papírban, dobozban, dobozokban, vagy darabonként.

Méz-Clycerin szappan dobozokban.

Folyékony-Clycerin szappan üvegekben.

Toillete-carból-clycerin szappan.

Encalyptus-glycerin szappan.

Clycoblastol (hajápolást előmozdító szer.)

China-glycerin-kenőcs. - Glycerin

crém. - Toillette glycerin stb. stb.

Kalodont egészségügyi hatóanyagilag megvizsgált **Clycerin-fogkrém.**

Sarg F. A. Ha és társaság és kir. udv. szállító Bécsben.
Raktár: Nagy-Kanizsa Schwarz és Taubor, Rosenfeld Adolf
Bécs és Klein, Marton és Hüber és Prager Bécs gyógy-szerésze urnál. 967

Az általánosan elismert legjobb minőségű

Wiesi szalon fény-kőszet

valamint kitűnő **kovács szet** ajánlanak ugy a vaspályán levő raktárban átveve mint házhoz szállítva a legjutányosabb árban.

Milhoffer és Pollák.

Megrendelések csakis: Milhoffer Kálmán fűszerkereskedéséhez (Csengeri-utca) kéretnék. 973 3-5

PSERHOFER J.féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

961 12-4

Vértisztító labdacsook.

ezelőtt **Általános labdacsook** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna. Ertizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook háziszertől ajánlatnak és ajánlataknak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólik, vértelések, aranyér, hirtelenség s hasonló bete ségeknel. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: így sápkornál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legkérelmebb fájdalmakat sem okozzák, s ennek folytán még a leggyengébb egyének de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használtta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888 okt. 23-én.

Tekintetes Úr!
Alülirt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsokból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.
Neureiter Ignác, orvos.

Hra che, Pločnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!
Isten akaratá volt, hogy az Ön labdacsoal kezeim közé kerültek, melyeknek hatásait ezennel megírom: Én gyermekkoromban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsoal engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért szerzem. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknál is egészségük visszanyerésére segítségül szolgálhattak.
Kufic Teréz.

Hées-Ujhely, 1887. nov. 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!
A legelső köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagyönműm nevében. Az illető 5 évem át szenvedett gyomorfurulyában és vízkórágban, már életét is megunta, melyről egyáltalán le is mondott, midőn véletlen egy dobozt kapott Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használatára folytán tökéletesen kigyógyult.
Legjobb tisztelettel Weinzeittel Jozsefa.

Kichenraberamj, Göhl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes Úr!
Alülirt ismételtén kéri 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztatom legnagyobb álméremet kifejezni ezen labdacsook értéke felől és azok, a hol csak alkalman üylik, a szenvedőknek legelőször is ajánlani. Ezen hálaíratom tisztelettel használásra Önt ezennel felbatalmazom.
Tajos tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kelbach mellett, Szilázia 1886. okt. 8-án.

T. Úr!
Felkértem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból 1 csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomor, bajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fogtak kifogyul, s midőn legelsőbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel.
Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csakis a **„Pserhofer J.féle, az „arany birodalmi almához” címűtét gyógyszertárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a.** készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacsoat tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 kr-ba kerül; barmmentlen utánvétellel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az ország előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványokkal eszközöltetik) barmmentes küldésére együtt: 1 csomag 1 frt 95 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 65 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 50 kr-ba kerül.
NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak, ennek következtében kérétek csakis Pserhofer J.féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekintetűk valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyen doboz fedelén ugyanazon aláírással yörös színben van ellátva.

Amerikai köpönyekenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köpönyeges és csúszó bajok u. m.: gerincz agy-bántalom, tagszaggatás ischia, migraine, ideges fogfájás, tőfájás, fűlszaggatás stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.től. Ezek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz Stendel tanártól. Utés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, újképzés, sebés- vagy gnyuladt-mell vagy más ily bajoknál mint kitűnő szer lőn kipróbálva. 1 tégely. 50 kr. Barmmentve 75 kr.

Fagyf alzsam Pserhofer J.től. Sok év óta a fagyos tagokras minden idült sebre, mint legl. iztosabb szer elismerve. Egy kötszeggel 40 kr. Barmmentve 65 kr.

Ütifüvedv, egy általánosan ismert kitűnő háziszert, szer hurut-rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 üvegcské ára 50 krajcz. 2 üveg barmmentve 1 frt 50 krajczár.

Élet-esszencia (prágai csoppok), megrendelt gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üvegcské 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító só Bullrich A. W. től. Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményei, u. m. tőfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorfűv, aranyér, dugulás stb. ellen, 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, Egy üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megiszinteti a lábizzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot épen tartja a lábballit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Barmmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen. Egy üveg 40 krajczár barmmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a közletben netán nem levők gyorsan és olcsón megiszintetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzoszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Barmmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az ország előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Nem találhatunk alkalmasabb, értékesebb és czélszerűbb ajándéknak valót, mint egy jó

„KÖNYVET.”

A könyv oly maradandó becsesül biró ajándék, mely minden más tárgyat fölülmul.
A könyvet nem unjuk meg! nem megy ki a divatból! hanem egy örök emlékül szolgál.

Könyvet rangkülömbőség nélkül
bárkinek adhatunk, mivel az irodalomban találhatunk minden műveltséggel biró és minden koru egyén számára valami alkalmasat.

Raktáraitam különösen a

KARÁCSONYI

és

ÚJÉVI

alkalomra választékosan rendeztem be,
a magyar nemzet legjelesebb irodalmán

kivül, még az idegen nemzet ismertebb műveit is megszereztem,
ugy szintén választékos gyűjteményt tartok

ifjusági iratokból, képeskönyvekből, emlék- és imakönyvekből, fénykép-albumokból

a legremekőbb kiállításban, irómappákból (teljesen felszerelve), íróasztali tintatartókból, valamint a legújabb divatu

LEVÉLPAPIROKBÓL,
melyeket a legelőnyösebb feltételek mellett számíthatom.

Az igen tisztelt n. é. közönségnek szíves figyelmébe ajánlva, vagyok tisztelettel

Fischel Fülöp

könyv- és papirkereskedő

NAGY-KANIZSÁN,
és Csáktornyan.

Vidéki megbízások kiváló figyelemmel eszközöltnék.

HIRSCH TESTVEREK divatáruháza

Váci-utca 3. szám. BUDAPEST. Váci-utca 3. szám.

karácsonyi eladást

rendez. különösen női ruhaszövetekből és több-másféle alkalmi czikkekkel, melyek szerfelett olcsó áron lesznek eladva, különösen ajánljuk:

Egy teljes ruhához 8 m. duplaszéles chevrot sima és koczkás	2.90	Egy legujabb, tartós színű kötély	1.—
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszéles gyapjuszövet a legdivatosabb színekben, bársonydiszszel	3.50	Egy legujabb párisi kötély, színes szegélyvel	1.—
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszéles legujabb kammgarnszövet	4.50	Egy legujabb angora kecske boa 2 ¹ / ₂ m. hosszú, fehér	3.50
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszéles tiszta gyapju beige sima, mintázott szürke v. drappszinben	3.90	Egy legujabb róka fark boa sötétbarna és fekete	5.50
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszéles kammgarn	4.90	Egy kötött derek berlini zephyrpamutból minden színben	2.90
Egy teljes ruhához 8 m. kammgarn	5.25	Egy jersey tricorderék minden színben sima vagy szalaggal diszítve	2.90 és 3.50
Egy teljes ruhához 8 m. fekete kelme bársonydiszszel	4.50	Egy remek gaselegyező szép festményvel	1.—
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszéles tiszta gyapju foulé a legszebb színekkel himzéssel	7.50	Egy legujabb tuniszfűgöny 3-60 m. hosszú minden színben 1 rész	1.45 és 1.75
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszéles női posztó zsinóröltéssel	7.50	Egy peluche chenillia-fűgöny a legremekebb keleti vagy roccoco mintákban 3 ¹ / ₂ méter hosszú 1 rész	4.50
Egy teljes ruhához 10 m. val. színi trancia levantin remek mintában	2.50	Egy peluche chenillia-fűgöny a legremekebb keleti vagy roccoco-mintákban 4 méter hosszú 1 rész	5.50
Egy teljes ruhához 10 m. francia satin a legujabb mintákban	4.80	Egy bourett készlet, mely a 1/2 egy- és egy asztalterítóből remek mintákban	8.50
Egy valódi himalaya télikendő ¹⁰ sima és koczkás divatszínekben	3.75	Egy chenillia peluche takaró 90 □ cm,	1.25 és 1.50
Egy valódi himalaya kendő, legjobb minőség	4.25 és 6.50	Egy chenillia-peluche takaró 130	2.50
Egy valódi double velourkendő ¹⁰	5.75	Egy chenillia-peluche takaró 150 és 180 □ cm.	4.50
Egy valódi berlini gyapotkendő selyemmel átszőve a legujabb divatszínekben	1.50	Egy chenillia-peluche ágytakaró 150 cm. széles, 200 cm. hosszú	5.50
Egy valódi angol uri plaid ²⁰ , legujabb kivitelű	5.50	Csipekfűgönyök párja	1.45, 2.50, 3.50, és teljebb
Egy valódi angol double utazó peluche terítő tigrisbőr utánzattal	8.50	Legujabb manilla ágyszőnyeg vörös vagy zöld, tartós minőségű, darabja	—, 90
Egy valódi angol selyem esernyő	3.50	Legujabb manilla sopszőnyeg vörös vagy zöld szegélyvel, 150 cm. széles, 2 m. hosszú	3.25
Egy valódi uri tiroli loden (nemez) kalap, vízmentes	1.80	Legujabb manilla sopszőnyeg vörös vagy zöld szegélyvel, 180 cm. széles, 2 ¹ / ₂ m. hosszú	4.50
Egy pár kötött ringwood keztyű urak- és hölgyeknek	—, 75	Legujabb manilla sopszőnyeg vörös vagy zöld szegélyvel, 2 méter széles 3 m. hosszú	6.50
Uri nyakkendő a leppompásabb mintákban és legujabb összeállításban, darabja	—, 50 és feljebb	Legujabb manilla sopszőnyeg vörös vagy zöld szegélyvel, 2 ¹ / ₂ méter széles 3 ¹ / ₂ m. hosszú	8.50
Valódi angol mérino uri harisnya párja	—, 60	Egy tapestry ágyszőnyeg virágos, perzsa, vagy alakos mintában, nagyobb alakú	2.—, 2.75
Legujabb divatu uri ingek legjobb minőségben darabja	2.—	Ugyanez, szalonszőnyeg 2 m. hosszú, 140 cm. széles, virágos perzsa vagy alakos mintákban	7.50
Uri és női zsebkendők remek mintákban, tartós színű darabja	—, 20	Egy 8 ¹ / ₂ nagyságu flanelterítő tiszta gyapjuból izlésteljes mintákban, darabja	3.60
Egy prémsapka urak és hölgyek részére sealskin utánzattól	1.80		
Egy kötött angol posztósapka	1.20		
Egy karmantyú franc. nyulból, atlaszszal bélelve	1.50		
Egy karmantyú szőrmevel	2.25		
Egy karmantyú sealskin utánzattól, szőrmevel bélelve	2.90		
Egy szőrme gallér francia nyulból	1.75		
Egy szőrme gallér sealskin utánzattól	2.25		

Futószőnyegek 20 król feljebb a legfinomabbig
Női ruhaszövetminták kívánatra ingyen és bérmentve.

Rendelvények utánvétel mellett eszközöltetnek, tíz forinttól feljebb bérmentve.

A cs. és kir. udvari és szabadalmazott
Hermann J. L. féle

ércárgyak gyára

Budapest, Váci-utca 24. sz.

ajánlja a kavés uraknak a legujabb thea-kannákat szabadalmazott betéttel, melyek általános kiválóan alkalmasoknak bizonyultak, mivel első sorban a kényelmetlen theaszűrőt nélkülözhetővé teszi, másodsorban meg a thea nem lesz keserű és színe sem sötétül, mert a midőn a kannából egy cseppet töltünk a thea rögjön a víz felszínére kerül. Egy idejűleg a thea igen finom aromát nyar és kitűnően forr. E thea-kannákat szabadalmazott betéttel már is a nagyobb kávéházakban, vendéglőkben és szállodákban használják és általános átismerésben részesülnek. — Az új szabadalmazott

asztal-kések

1-66 rendű alpacca-ézüstből készíttve, is ama előnyvel bírnak más fajtaú kések felett, hogy nincsenek idegen anyaggal (kittal) megöltve, hanem 13 mm. vastag kemény ércből készülnek. A penga a nyéllel belsőleg megerősített csavart készülek és ezenkívül forrasztás utján lesz megerősítve és így ki van zárva a kés kihullása. Elromlott vagy eltörpének bármikor pótolhatók ujjakkal.
Ára 12 asztali kések 1. rendű alpacca-ézüst. frt 18.—
Alpaccából frt 9.—
Ára 12 deszert-kések 1. rendű alpacca-ézüst. frt 14.50
Alpaccából frt 7.50 979 1-3.

Feltűnést keltő ujdonság nők részére!

Minden előképzettség nélkül lehet mértéket venni, mintázni és szabni a cs. k. kir. szabadalmazott 975 2-12

Excelsior szabászati készülék

segélyével, akár gyermekruhát akarunk készíteni, akár legfinomabb női ruhát. A pontos és sikeres mértékvevésért és szabásért jótállunk. Ezer meg ezer példa bizonyítja az

Excelsior szab. szabászati készülék

célszerű voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia.

A kezelés igen egyszerű, sőt fiatal lányok részére is.

— Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelven csak 3 frt. — Szétküldés naponta kétszer utánvétel 3 frt. 20 kr. előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldetik meg. — Kizárólagos főraktár alulírott szabadalom tulajdonosoknál

KELETY és ROTHMANN, Bécs II. Untere Donaustrasse 49.

Főraktár: Magyarhon részére Budapesten Gottlieb Vilmosnál Andrást-ut 49. szám alatt.

Valódi Smyrna szőnyeg bársony brüsseli és tapesztry

Van szerencsénk Nagy-Kanizsa város és vidéke u. é. közönségének becses tudomására hozni hogy december hó 7-ikén Hétfőn különböző cikkeken leszállított árakkal a karácsonyi eladást megkezdjük. Különös figyelembe ajánljuk a raktáron levő nagyválasztékú Lyon Flouart a 60 kr., valódi japáni selyem Pongés a 1 frt fekete tiszta selymű cikozott és mintázott Surha és Merveilleu frt 1.50, Kezdve duplaszéles ruhaszövet a 30 kr., duplaszéles téli Chevlot a 30 kr., méterszéles Kammgarn és gyapju Chevlot a 70 kr., Francia mintázott Flanel gyönyörű színekben a 58 kr., Farsangi ruhaszövetek ritka szép színekben duplaszéles a 50 kr., Francia battiszt a 50 kr., 10/10 nagyságu finom Himalaya nagykendő a frt., 3.50. Manilla futó szőnyegek 20 kr től kezdve és még számtalan más itt fel nem soroltató cikkek.

Mintákat nem küldhetünk, miután raktárunk naponta változik

Kiváló tisztelettel

Eisinger Henrick és társa utódai

NAGY-KANIZSA.

Női és gyermek felöltők gazdag választékban

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1891.

Férfi posztó szövetek és ingek

Női bundák és karmantyúkban nagy raktár

magyar hi a haza s miután meggyőződtek róla hogy a magyarok legnagyobb részének a szíves felhívásnak ellenség pedig még mindig nem mutatkozik: ők szépen szétoszlottak. De már későn! A dalárdisták magra el volt hínve bennük s többet soha ki nem tudták irtani magukból. Gyermekkorom egészen nyugodtan eltelt s nem sejtetem még, hogy apám milyen nyavalyát hozott haza a 48-as hadjárattól. De tizenhat éves koromban, már mint pesti gyerek közeli érintkezésbe léptem a dalárddal. A jászvárosi, lemezelő és aranyozó céh arany ifjúsága, akarom mondani aranyozó ifjúsága kirándulást rendezett Visegrádra Salamon tornyához, melyről jászvárosi közönség azt hiszi, hogy Salamon Ferencnek a híva talos Bpesti Közlöny szerkesztőjének nyári lakása. Béreltek egy külön hájat s ezen utaztak. Apám a ki az aranyozó és lemezelő ifjúság dalárdájának az elnöke volt természetesen egész családjával kirándult. Még engem is kirándítottak. Hajnali négy órakor indultunk el, a mi magában véve elég arra hogy ne viseltessem rokonszenyűve az exkurzió iránt. A dalárda a fővárostól Visegrádig egyre bővült. Már hallottam szelőt is egy pár pompás dalárdát, de tudja isten, ezek egészen másképp énekeltek. En azt hittem, hogy a dalálához első sorban jó hang kell, második sorban jó fül. Az aranyozó és lemezelő ifjúság azonban csak a jó fülről respektálta, s dalárdistáit legszebb szövet oroszlánok és párjukat vesztett vizilovak közül válogatta össze. A fülre nézve pedig úgy vélekedett, hogy elég, ha a hallgatónak jó füle van: az ő dolga hallani. Ennek a két dolognak két következménye lett: A fülre vonatkozó elvük miatt az aranyozók úgy énekeltek, mint ahogy Sir Gordon Cumming a walesi herceg barátja, kártyázni szokott; az összeválogatás körül kitartott eljárás miatt pedig a legszebb szerenádjuk is wagneri csatadalmak tetszett, s a külvárosok tele voltak az aranyozó ifjúság megpuhadt tenoristáinak szegyeivel és árvaival. Mikor hajónk a Margitsziget mellett elhaladt, a tenoristák már paprikavörösek voltak a basszisták pedig kékültek-zöldültek az erőködéstől. A szigeti fürdővendégek felriadva almukból, így sottogtak: „Most vizzik erre a Montenegro állatsergejét.” Az úpejsti szigetnél a gépezet kazánrobbanással fenyegetőzött, Vacon pedig a kapitány partra akart tenni bennünket. Szerenese, hogy a dalárda fele már kidült, a megmaradt barcosok pedig azzal foglalkoztak, hogy az elesetteket borral locsolgatták. Rám nézve az volt a legkellemetlenebb, hogy mindezt dicsőírnem és bámulnom kellett, mert, hisz apám díszelnöke volt e szultánoknak. Vációl kezdve tehát csendesebben szelők a Duna hullámain. Csak társaságunknak eddig legboldogabb tagja egy süket francia nyelvemlék volt elszontyolgya. Ő eddig a kar közepén ülve, torkaszakadtából ordított „Fortissimo, fortissimo.” Természetesen neki érdekében volt, hogy az emberek tejjeszék hangjuk erejét mert a kiknek a hangját nem hallhatta azokat nem taníhatta franciául. Felűntek a visegrádi romok. És én örültem, hogy már évszázadok óta rombadültek, mert különben ma okvetlenül összedültek volna. Apám sorakoztatta a dalárdát, a süket francia a közepére állt s elkezdtek fujni. „A kápolna”-t. De gyönyörű dallelhet, ha arra való tanult gépek kezelik! Így azonban a visegrádi svábok vasvillára kaptak, azt hívték, hogy a szent-gáli legények jönnek verekedni. Csendőrdíszet alatt szálltak ki az ellenséges földre; a csendőrdők eleinte a svábokat féltették mi tőlünk aztán minket féltettek a sváboktól. A káplár odajött atyámban s szeliden figyelmeztette: — Ne tessék énekelni, mert lövetek. Legafább a csatadaloktól tartózkodjanak. — De kérem, hisz ez nem volt csatadal. Ellenkezőleg a legszelvidebb románcok egyike. — Ugy? Hát akkor csatadalokat énekeljenek. Felvonultunk a helyre, Salamon tornyához, s ott k vetkezett azian Wagner, Verdi, Gounod, Abányi, Zimay, Nyisznyai s egyéb szerzőzör uraknak sirjokban való megfordítás. Én néztem le a Dunára s észrevettem, hogy a lefelé haladó bécsi hajó meglassította futását. A lödélzet tele volt külföldiekkel, s bizonyosan volt köztük egy német professor, a ki megmagyarázta nekik, hogy ott a hegytetőn, az erdőszegben még pogány magyarok laknak (a történelmi jogászok név alatt ösméri őket) a kik istenüknek áldozatot mutatnakbe. Ekor föltekintem az égbe s fogadtam tettem, hogy sohase leszek dalárdista.

— **A nagy-kanizsai Casino** 1891. évi december hó 6-án saját helyiségeiben szokásos vigalmának sorozatát társasestélytel megnyitja. Kezdeté 9 órakor.

— **Gyász hírek** Városunk egyik köziszeletheu álló és szorgalmas kereskedőjét, kinek tevékenységét, főleg a gabona kereskedés terén, az egész város isméri: **Lóczy Sándort** nagy csapás érte. Neje született **Steiner Lina**, a jó anya s kitűnő házi asszony november 28-án pár heti betegségtől meghalt. A vizagialhatatlan férj s három szerető leány gyermeke gyászolja benne a legjobb feleséget s leg gondosabb anyját. Temetése november 30-án délután 3 órakor volt a Magyar utcai lakásból, s nemcsak a nevezett utca hanem az egész város minden részéből nagy számú gyászoló közönség jelent meg a végiszteletre, részvételt nyilváníttató a családnak legyen könynyű a föld felett, mi legmelegebb részvételnket nyilváníttjuk a család iránt, melynek egyik tagja **Lóczy Zsuzsi** kishasszony, lapunknak is munkatársa. A-Részvét anygyala enyhítse fájdalmukat az arvan maradtaknak s vigasztalja a tudat, hogy a tulvilágon van még egy élet, mely özők s nem szűnik meg soha! — Egy sok küzdelmen keresztül ment ember halálát jelezük, kit városunk csaknem minden lakója jól ismert, s ki egykor dúsgazdag volt, de az 1873 évi krachban mindenét elvesztette. **Humaus**, mindenki által tiszteltve szeretett egyen volt **Friedenthal Jakab**, a ki november 29-én halt meg. Haláláról a családja következő gyászjelentést adott ki: **Friedenthal Jakab** né, szül. **Lublitz Teréz**, saját gyerekei **Sándor**, **Mór**, **Szidónia**, **Malyiv** és **Károly**, valamint az összes rokonok nevében szomorodott szívvel jelelti hogy a felejtethetlen férje, illetőleg atyjuk és nagyatyjuk **Friedenthal Jakab** úr folyó hó 29-én este 8 órakor rövid szenvedés után elhunyt. A boldogult hült tetemei folyó évi december hó 1-én délelőtt 10 órakor tognak a helybeli izr. sarkterben örök nyugalomra tetetni. Nagy-Kanizsa, 1891. november 29-én. Béke hámvaira! **Dr. Manheimer Ignác** kir. közjegyző. **Reich Mór** vejei. **Friedenthal Károlyné** szül. **Grosz**, menyé. **Leontin**, **Oszkár**, **Olga**, **Kornel**, **Virgil**, **Oliver** és **Órszike** unokák. Temetése nagy részvét mellett e hó 1-én volt. — Következő gyászjelentést vetünk: **Berdin Márton** saját egy fia **Kálmán** valamint a megboldogult testvére **Hollermayer Nándor** és számos rokona nevében mély fájdalommal tudatja felejtethetlen neje illete az anyja testvére és rokonuknak **Berdin Márton** né szül. **Hollermayer Annának** 1891. november hó 29-én déli 12 órakor, életének 60-ik s házasságának 19-ik évében, hosszas szenvedés s a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után történt gyászosan elhunyt. A drága halottnak földi maradványai 1891. december hó 1-én délután 3 órakor fognak **Tekei-utca** 894. számú saját házában a róm. kat. hitvallás szertartási szerint beszenteltetni s a helybeli róm. kat. temetőben a családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Az egésztőlő szent mise-áldozat csüörtökön december 3-án délelőtt 10 órakor fog a helybeli szent Ferenc-rendűek plébánia-templomába a Mindenhatónak bemutatni. Nagy Kanizsa, 1891. november hó 29-én **Aldás és béke legyen a drága halott hamvai felett!**

— **Az első nagy-kanizsai magyar asztaltársaság** szegény és árva gyermekek felruházása és segélyezési alapja javára 1891. december hó 6-án **Pintér Sándor** urnak újonnan épült „**Petőfőház**” címzett díszesen berendezett vendéglője nagyterében **Torma Antal** jóbirnevű zenekara közreműködése mellett ének; szavaltat és felolvasással egybekapcsolt jótékony célú zartkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj: személyenkint 40 kr., családjegy 3 személyre 1 frt. Felülfizetések tekintettel a nemes és jótékony célra, köszönettel fogadtatnak és hirilapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor. — Műsorozat. „Hymnus” Kölesyótl, előadja a nagy-kanizsai iparos ifjúsági dalárda. „Megemlékezés **Kossuthról**,” felolvassa **Galambos István** szerző, asztaltárs. tag. „A madár fiaihoz” **Tompa Mihály**ótl, szavisa **Horváth Gyula** asztaltárs. tag. **Tréfas dalok**, előadja **Apostolovics Sándor**, műkedvelő. Ezután tánc kivilágos kiviradtig.

— **Járvány.** Szepetnek községében részint a kanyaró, részint a vörheny járvány alakjában lépett fel s ugyancsak terjed a gyermekek között. Eddigélő a járásai és kör orvos 91 megbetegedési esetet jelentenek, — a betegek közül eddig 2 gyermek halt meg; s csoda, hogy nem tömeges a halálozás, mert az orvosi rendelkezések ellendére is a házi ápolás a lehető legrosszabb s a beteg gyermekek, — a nedves egészségtelen időben többnyire meztől, rosszul öltözve az utcákon csatangolnak.

— **Jótékony tánc estély.** A „**Déli vasút**” alkalmazottjai a jövő évi január 6-án a „**Szász**” szálloda nagy termében, a vasutnál alkalmazva volt s szerencsétlenül lett társait segélyezés céljából táncestélyt rendeznek. A vigalmat rendező bizottság tekerlte lapunkat, az estélynek előzetes felzésére, azaz, hogy a bizottság kéri a néket miszerint, minél egyszerűbb öltözkében jelenjenek meg a vigalmon. A táncvigalom vendékségeit **Weisz József** főfelügyelő és **Fülöp János** főellenőr urak voltak, szivesek elvállalni; a rendezőségnek sikerült a vigalomra a 48-ik eszed zenekarákat megnyerni. A táncvigalom kezdete este 8 órakor. Belépti díjak 1 frt családjegy 1 frt 50 kr. Jegyek előre válthatók a bizottsági elnöknel és **Fischer Fülöp** könyvkereskedésében a vigalom alkalmával pedig az esti pénztárnál.

— **Julius Verne öszeggyűjtött munkáiból** márcs III-ik köt. feleltek előtünk **Tarlalvár** a „**Fekete Indiák**” című fantasztikus regénye képei, mely a számbányak klasszikus regényének lenne nevezhető. A táncosú író a föld alatti világot tárja ut fel előttünk, új élettel, új emberekkel ismeret meg. A létező való küzdelemnek világi színteret világítja meg és oly ecsettel festi a vézeleket és a föld mélyének remséftitak, hogy bár megboradunk néha azok olvasásánál, élvezetünk mégis állandó és marandó. **Eisler G.** könyvkidó **Andrássy-ut** 43. nagon helyesen eszelekedett, a mikor, **Julius Verne** öszegy. munkáinak díszes és olcsó kiadására határozta el magát. A füz. köt. 80 kr. Gyönyörű könyvek, mér a külső kiállítás tekintve is — a fordítás, melyet **Zemplény P. Gyula** teljesített, jó és magyaros és mindenképp megerdemeli a vállalat, hogy a legnagyobb pártfogásban részesüljön. Díszkötésben a kötetek ára 1 frt 20 kr. Megrendelhetnek lapunk kiadójánál **Fischer Fülöp** könyvkereskedésében Nagy-Kanizsa és Csakortnyán.

— **A Sarg-féle Kalendont**, ez a kitűnő fogtiszító és üdísáj-szer, miután legmeglepetőbb rövid idő alatt az Osztrák Magyar birodalomban Németországban és Franciaországban meghonosult, győzelmi útján az egész művelt világon elterjedt, s most Olaszországban és Angliában is használatba vétetett. Valóban öröm gerjesztő s nagyon megnyugtató a tudat hogy egy beföldi találmány, oly rövid idő alatt nem csak a szaktekintélyek, hanem a nagy közönség elismerését is ki tudja vívni magának. Már maga ez a körülmény eléggé igazolja, hogy a **Sarg-féle Kalendont**, melynek elterjedésével egyetlen más fogszer sem dicsekedhetik, mindazon kivanatoknak megfelel, mely egy kitűnő fogszerhez köttetik. E szernek hosszas kísérlet után megállapított előnye a fogak és foghúsnak tisztasága és épisége fenntartásánál, a legkisebb ártalmos rész nélkül, valamint annak hasonlíthatatlan olcsósága, a **Sarg Kalendont** bevitté úgy a palotákba mint, mint az egyszerű polgári házakba. E szer — a még sajnos nem eléggé méltányolt jótékonyt is megszerzte, — hogy a folytonos használat által a fogak tisztán tartása általános lett s nagyban gyakorlatba lett véve, mert a hol e szer, egyszer a másoló asztalon vagy az utazó tárcában helyt talál, onnet nem fog az többé hiányzani soha s nem fogja más ily féle készítménynek átengedni.

(1) — **Meley és Rothman** uraknak Bécsben. Az „**Excelsior** szabadalmazott szabászkészülék” megküldését köszönöm Önöknek s örülök, hogy értesíthetem arról, miszerint a mérték-vétel és szabás, e készülék által valóban igen jól sikerült. Bécs, 1891. október 18-án. Tisztelettel: **Darvas Julia** hatóságilag engedélyezett szabadalmazott női ipar- és francia nyelv-tanító intézet tulajdonosa II. Kaiser Josefstrasse Nr. 23.

(2) — **Meley és Rothman** uraknak Bécsben. Az „**Excelsior** szabászkészülék”, mely kizárólagos szabadalmat bír, örömmel s nagy érdeklődéssel valamennyi kísérlet alá, s azt találtam, hogy ez a találmány úgy gyakorlati alkalmazása, mint hasznossága által, a legnagyobb elismerést érdemi meg, s minden családnál belesz vezetve. Az önk találmánya rekem nélkülözhetetlenné vált, az öltözékeknek elkészítésénél mutatkozó s könnyen lefoghható módszerénél fogva, Bécs, 1891. november 4. **Mirbach**, birodalmi grófnő.

— **Mit ajándékozzunk** gyermekeinknek? Ezen kérdés a karácsony közelgésével mindinkább foglalkoztatja a szülőket. Manap már annyi szép és pompás nyujtják a gyermekeknek, hogy a

támogatni abban, hogy gyermekeinkből édes hazánknak hasznavehető derék polgárokat neveljünk és e mellett a kölcsönös jótékonytságot is gyakoroljuk.

Százakra megy már azon tanítók gyermekeinek száma, a kiket, mint egyetemi-, képezdei-, ipari- és polgárisokai jeles tanulókat az Eötvös-alap támogatott és e mellett százakat segített a tanítók özvegyei és árvái közül is.

A magyarországi tanítók „Eötvös alapja” jótéteményeivel a népoktatásügy munkáit valóságos és nemzetiségre való tekintet nélkül gyámolítja. Tizenhat évi fennállása óta 31875 forintot nyújtott részint ösztöndíjak, részint segélyösszegek alakjában a hozzá folyamodóknak s így módon 181 róm. kath., 96 ev. ref., 76 ág., ev., 8 gör. kath., 7 unit. és 63 izr. vallású, összesen tehát 431 tanítói család gondjait enyhítette. Adalásos tevékenysége abban is nyilvánult, hogy ezen idő alatt két ízben tekintélyes összegeket gyűjtött az árviz által sújtott vidékek számára, és hogy egyes vidéki tanítók egyetemen tanuló gyermekeinek 2570 frtot juttatott az alap pénztárából irodai segédkezelés ellenkivül a „Tanítók Orsz. Arvházá” nak is 5 ízben összesen 1670 frtot nyújtott, a magyarországi tanítók javára pedig 43,084 forintnyi tőkét szerzett.

Azonban bármily szépnek lássék az eredmény a melyet a magyarországi néptanítók Eötvös alapja ez ideig felmutat, korántsem felelt meg az még ma ama nagy igényeknek, melyeket a szegény tanítók és jelesen tanuló gyermekeik irányában jogosan támaszthatnak.

Egyesületünk feladatai közé tartozik az is, hogy létesítse a fővárosban a „Magyarországi tanítók házát”, melyben az egyesület rendes tagjainak felsőbb iskolákban, egyetemeken tanuló fiai részben ingyen, részben pedig megérteket díjért szállást kaphassanak; hogy otthona legyen a magyarországi néptanítók fainak, ha a szállás házból, a család köréből idegen emberek között kell élniök: hogy hajlékuk legyen Budapesten az országos jellegű tanítók egyesületeknek, a melyben tanácskozáisukat megtartassák.

A nemzetünk évezredes ünnepére való előkészület akarjuk felhasználni annak bizonyítására, hogy él bennünk, magyar néptanítókban is, a közérzet, mely országoknak, államoknak szolgál talpkövéül, támaszul. A midőn nemzetünk a közel jövőben megtartandó ezredesi örömmünnepre készül, illőnek, sőt kötelességnek tartjuk, hogy a magyar nemzet népoktatási intézeteinek a munkái is hozzájáruljanak ezen magasztos ünnepnek a fényezés, és pedig az által, hogy megvessék az alkalommal alapját a Magyarországi tanítók házában.

Az „Eötvös alap” azonban csak az esetben teljesíthetné szép feladatát, ha azt a nemzet hí fiai kegyes pártfogásukra méltatnák.

Ugyanazért azon alázatos kérelmmel fordulunk a mélyen tisztelt Szerkesztőség elé: méltóztatnék a néptanítók Eötvös-alapját kegyes pártfogásába venni s a nagy közönséget annak hazafias támogatására felhívni — s ha lehetséges — becses lapjában az Eötvös alap javára gyűjtést is indítani.

Budapesten, 1891. november 15-én alázatos szolgálai: az „Eötvös-alap” gyűjtő központi-bizottság nevében *Pflerfy Sándor* elnök. *Lakits Vendel* titkár.

(A gyűjtést szívesen vállaltuk magunkra s a 131 számú gyűjtőív szerkesztőségünkben van, ott bárki aláírhat. Szerk.)

H I R E K.

... Az időjárás december hóban épen olyan, mint rendszeresen novemberben szokott lenni. Felhők takarják az ég boltozatát, az eső esik, majd megáll aztán permetez, majd ismét köd ereszkedik le, nehézséssé téve a levegőt, melynek beszívása — ugyancsak megviseli a tüdőket. A hideget eddig alig éreztük, hisz csak nedves időjárás ez, de nem téli, és ha vizsgálodunk a mult tél ezen napjaira, valószínűleg csak kezdetének vehetjük a mostani időjárásat ahhoz képest. Ugy élünk e ködös, nyirkos napokban, mintha a Calais csatornáján át eveztünk volna és Albion ködös égája miatt élünk át december havát — A meteorológiai jóslat szerint — felhős, de különben száraz és hűvös időket várhatunk.

— **A hercegprímás** üdvözlő küldöttség Keszthelyről é héten jött Budapesten. Díszes albumba kötött leírattal nyújtott át **Vaszary** Kolozs-nak — **Zalamegye** küldöttsége, a a lapunkban már közölt megye leíratot, csak Esztergomban midőn a hercegprímás már ünnepélyes bevonulását megtartotta, — fogja a megye részéről kiküldött bizottság **Seastics** Benő főispánunk vezetés alatt atnyújtani. — A nagy-kanizsai törvényszék elnökehez, **Tóth** László ö nagyságához, a kit régi ismeretség köt a primáshoz, s kinek a jelen évi július hóban elhunyt bakonybéli apát dr **Sárkány** Miklós nagy bátyja volt, a hercegprímáshoz intezett üdvözlőlevelére a napokban érkezett meg **Vaszary** primás tiszteleti köszönete, mely Győr-Szentmártonban lett feladva s azó szerinti szövegében így hangzik. „*Fogadjon Nagyságod nagybecsű figyelméért hálás köszönetem s szíves üdvözlőlevelemet Vaszary Kolos.*”

— **Tóth László** kir. törvényszéki elnök üdvözlő beszéde **Blaskovich**, István pécsi kir. ítéltáblai elnök ur ö méltóságához a kir. törvényszék, járásbíró-ság, a kir. ügyészség, valamint a jegyzői kar bemutatásai alkalmával: „*Méltóságos Elnök-Ur!* Midőn a vezetésem alatt álló kir. törvényszék és kir. járásbíró-ság bírásí s megbízás folytán a kir. ügyészség tagjait, valamint a törvényszék jegyzői karát bemutatni szeretném önnek, engedje meg, hogy a tisztelők nagy száma között mi lehessünk az első Méltóságodat üdvözölni, mert hiszen azon ünnepe, melyet ma Nagy-Kanizsa város közönsége felelt, tulajdonké a mi örömmünnepeink, melynek ténylet egyedül Méltóságod megjelenése, illetve személye sugározza ki. Isten segítségével elmondhatjuk, hogy lángelkű igazságügy miniszterünk ö Nagyméltóságának ama szavai, hogy „a reformok korszaka elérkezett,” — meggyőződésem szerint teljes valók; mivel kétségtelen, hogy jog életünk reformjának hajnala dereng akkor, midőn a bírói működésnek és azon alakiságoknak, melyek között a bírói ténykedés megvalósul — a közvélemény által annyira óhajtott ellenőrzése most már nemcsak törvényenk és a nemrég életbe léptetett ügyviteli szabályunkban kötelezőszerűleg előírva van, — hanem az **időszaki felügyeleti vizsgálat** az arra leginkább hívatott és a bírói élet minden nyilvánulásában ismerő közvetlen felső bíróságunk első tisztviselője és jelen esetben jogéletünk egyik kimagasló alakja által tényleg fogantatandó is. Tudjuk mi azt jól, hogy a bíróság ellenőrzése jogéletünk megvalósításának egyik kiváló biztosítéka; de tudjuk azt is, hogy az ellenőrzést akként fogantatási, hogy egy részről a jogkereső közönség abban megnyugvást találjon, másrésztől pedig, hogy a mindenesetre számbavehető bírói közteknély megvássék: a legnehezebb és legkényesebb feladat és pedig a fenforog esetben nemcsak azért, mivel a fogantatandó **időszaki felügyeleti vizsgálat első — és így utóbb:** hanem azért is, mivel az esetleg fellelőzandott hiányok talán nemes bírói hivatalunk által le nem győzhetett akadályokba találják forrásukat! Bizunk azonban Méltóságodnak kitűnő tapintatában és páratlan igazságérzetében, melynél fogva a helyes utat megtalálodja arra nézve, hogy a felügyeleti vizsgálattal a biztósíték a jogkereső közönségnek megadva lesz; valamint nekünk is, mint az igazság-szolgáltatásnak ezen törvényszék területén legközvetlenebb öreinek az esetleg fellelőtt hiányok után a kívánt jogállapot megvalósítása tekintetéből: a célhoz vezető követezve a helyes iránytú kezünkbe adatik. Ezen érzelme hatása alatt álva, teljes bizalommal, odaadással és mély tisztelettel üdvözöljük Méltóságodat! szívből mondjuk: hozza Isten körünkbe, a kívánjuk, hogy a Mindenható a magyar igazságszolgáltatás díszére soká, igen soká! boldogul éltesse!

— Az „**Arany Szarvas**” vendéglő bérlője **Hlatkó** János, hogy vendégeinek igényeit minél inkább kielégíthesse, nem kímél semmi áldozatot és a vendéglő személyzetét a legegénysebb vendéglők szerint választotta össze. Újabbban üzlet vezetőül teltogadta **Torma** Imrét ki városunk igen jól ismer s a ki a polg. egyeletben mint önálló vendéglős is működött már. **Torma**ban **Hlatkó** használatba ért kapott s a közönség csak örömmel veheti a bérlő ez intézkedése.

— **Nagy-Kanizsa humoristáját** **Ollopp** Imrét, ki városunk örömlénységét nem egyszer szórakoztatta már szikázó élceivel, a szombathelyiek felkérték, hogy e hó 12 dikén náluk humoristikus dalosztályt rendezzen. — **Ollopp** engedvén a meghívásnak, Szombathelyre fog utazni.

— **A Blaskovich táblai elnök** tiszteletére rendezett banketon résztvették: **Ebenspanger** Lipót, **Ebenspanger** Leó, **Unger** Ullman Elek, **Dr. Schreyer** Lajos, **Grünhut** Henrik, **Dr. Sakeres** József, **Pálly** Alajos, **Schertz** Rihárd, **Salér** Lajos, **dr. Hauser** János, **Szommer** Nánthán, **dr. Mayer** Ferenc, **dr. Rátz** Kálmán **Belus** Lajos, **Svasiits** Károly, **Hirschel** Ede, **Lengyel** Lajos, **Babochay** György, **Halis** István, **Vagner** Károly, **Sebestény** Lajos, **Tóth** László, **Mikos** Géza **Nadrátszky** Lajos, **dr. Svasiits** Géza, **Lovák** Ede, **Eperjesy** Sándor, **Polgár** Pál, **dr. Neusiedler** Antal, **Osztierhuber** László, **dr. Szabó** Elek, **grf. Hugonnay** Kálmán, **dr. Bedő** Béla, **Plihal** Ferenc, **Plihal** Viktor, **dr. Tuboly** Gyula, **Györfly** János, **Trojko** Lajos, **dr. Rothschild** Samu, **Bogay** Odön, **dr. Kiss** István, **dr. Schwarz** Adolf, **Varga** Lajos, **Szűcs** Miklós, **Herielyndy** Béla, **dr. Bentzik** Ferenc, **Simon** Gábor, **Remete** Géza, **Rapoch** Gyula, **dr. Rothschild** Jakab, **Zsubory** István, **Weber** Károly, **Somogyi** Gyula, **Erdődy** Lajos, **Gutman** Vilmos, **Clemani** Lipót, **dr. Löke** Emil, **dr. Rosenberg** Mór, **Stern** Sándor, **Major** István, **Tuboly** Viktor, **Sümeji** Kálmán, **Csorba** Akos, **Nankovics** Sándor, **Szalmay** József, **Blaskovics** István, **Schele** József, **Rákosi** Viktor, **Dorner** kasposvári elnök, **Tevely** Béla, **Tripammer** Rezső **Grünhut** Alfred.

— **Szipuluss Nagy-Kanizsán.** A magyar irodalom egyik kimagasló alakja, a humor legavatottabb mestere **Sipuluss** (Rákosi Viktor) a helybeli polg. egylet meghívása folytán e hó 28-án délután a budapesti vonatral városunkba érkezett a hol este 9 órakor a polgári egylet termében felolvasást tartott. Az indóházánál: **Bentzik** Ferenc a polg. egylet elnöke, **Tripammer** György, **Babos** László s **Remete** G. György, **Knorcz** takarékpénztári hivatalnok, **Sümeji** Kálmán, **Szekely** Tivadar, **Bátorfy** szerkesztő, **Rosenfeld** a „Budapesti Hírlap” itteni levelezője s többen fogadták. Az „**Arany Szarvas**” vendéglőbe szállt, hol kiserői és a később érkezett lapunk szerkesztője társaságában ebédel. Az ebéd alatt **Bentzik** sikerült tőszót mondott a vendégre, kiben két egyént: **Sipulust** és **Rákosi** Viktort éltette; **Rákosi** válaszában humorizált, nem tudva, mily minőségben közönsége meg beszédel, mert ő mint **Rákosi** husból és verből álló ember, mint akár ki más, de mint **Sipuluss** csak testnélküli lény, éltette **Zalamegyét**, melynek ő szülőtte. **Sümeji** Kálmán szép szavakkal tudatva, hogy **Rákosi** Ukknban látta meg először a napot, éltette őt, mint **Zalamegye** szülöttjét; **Csorba** Akos **Tripammer** éltette, akinek legnagyobb érdeme, hogy **Rákosi** eljött és megismerte városunkat is. A kedélyes ebéd után a vendég lepihent s este megtartotta felolvasását, — melyet lapunk tárcájában talál az olvasó, — s mint hogy a szünni nem akaró taps lelkesítette őt is, rá adásul felolvasa még a pécsi dalnépében felolvasott humoros cikkét. A felolvasáson igen szép közönség volt jelen, a mely egy a felolvasó, mint **Ollopp** humoros coupleit, (magyarul adta elő) valamint **Ollopp** Ernő ur zongorajátékát meglapította. Felolvasás után vacsora s tánc volt. Este **Rákosi** a — lelkesedett kíváncsiaknak engedve, felolvasa még a következő munkáját is: „*Mért nem lettem én dalárdista?*” irta és felolvasa **Rákosi** Viktor Ha végitekintek életem folyásán, igazán bámulnom kell azon, hogy elérkezve harmincadik évmézem, nem tartozom semmiféle dalárdához. Bámulatom tetőpontját éri el akkor, mikor eszembe jut, hogy hányszor nyílt alkalmam, dalárdistává lenni és mégis letem. Mint más embert a galutés, ugy kerdigetelt engem a dalárdistáság. Apám dalárdista volt, ennélfogva anyám dalárdistának a felesége, következőképen én egy dalárdistának és dalárdistának a házasságából eredtem; tesivéim dalárdisták, sógorom dalköltő, unokaöcsém kórista (vagyis szinpadai dalárdista) és én mégze vagyok tagja semmiféle dalárknak. Apám 1848-ban berukkolt a kemecsesalji nemzetőrök közé. Családos ember lévén, puskát nem vitt magával, ellenben a két tájékpárt nem felejtette otthon. A kemecsesalji nemzetőröknek az volt a feladatuk, hogy Kemecsesalját az ellenség ellen megvédelmezzék. Minthogy azonban az ellenség nem ment Kemecsesaljára, a nemzetőrök ráérték pipálni, emellett az ezredes (aki, mint látszik szerény ember volt, meri hivathatta volna magát tábornoknak is) egy kis dalárdát alkotott a harcfrákóból. A dalárda olyan, mint a dobányzás: aki egyszer belekötött az többet nem képes abbahagyni. Szegény apám se tudott többet leszkáni róla. Jó sokáig énekelgették ott a kemecsesalji táborban, hogy Talpra

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, s a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Kiadóhivatal:

Városháza-épület Fichel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre 5 frt — kr
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetések jutányosan számíttanak

Nyilttér póttíra 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fichel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Kereskedés:

Magyar-utca 38. házszám.

Idé intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentetlen levelek csak ismert kezűk

ből fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A beteg Magyarország.

(—a—) A magyar felelős kormány egyik ép oly tevékeny, mint szellemes tagja, a reformok nagy mestere Szilágyi Dezso igazságügyi miniszter egyetlen alkalmat sem mulaszt el, hogy ott ahol teheti, ki ne mondja nézeteit s az ellenzéknek politikáját, — mely nem épen nagyon válogató s céljaihoz vezető eszközök megválasztásában, — hol komoly érveléssel — hol szellemes élezeivel meg ne csipkedje.

Az ellenzék egyik újabb fegyvere azon állítja, hogy: Magyarország beteg, és ha baján segítve nem lesz a nemzeti halál áll be.

A szellemes igazságügyi miniszter a mult héten Pozsonyban járván, az ottani kör által, — melynek Szilágyi mint Pozsony város képviselője, szintén tagja — rendezett bankéton részt vett s a reá mondott felkösöntőre adott válaszában, kiterjeszkedett az ellenzék azon ámitgatására, hogy Magyarország beteg.

Ép oly alaposággal mint logikával cáfolja meg a miniszter ez állítást s szellemes mondataival derűtlenséget idéz elő az ellenzék mondata felett.

»El akarják önökkel hitetni azt, — mondja Szilágyi beszédében, — hogy Magyarország beteg. El akarják hitetni önökkel — mondom csak akarják, — de hogy elhiggyék, ahhoz kétő kell: az a ki állítja és az a ki az állításnak felül, — el akarják önökkel hitetni, hogy Magyarországon a köz-szabadságok le vannak nyűgözve.

Én mindig különönsnek tartottam azt, ha valaki azt a jól ismert vigjátékot, Moliere vigjátékát a képzelt betegről megfordítja és öntudatlanul megfordítják, ha kiált az, hogy nem az a kit gyógyítani akarnak beteg, hanem bizonyos betegségekben a doktor szenved.

És a betegsége az, hogy a pesszimizmusnak, a csüggedettségek, a lehangoltságnak azon személyes érzelmeit, a melyre elegendő oka lehet, a nemzetben látja és a nemzetbe szeretné átültetni, ez egy politikai esalódás, a melyből a kiábrándulás keserű lehet, de igen üdvös lehet. Önök azonban tisztelt uraim, önök, a kik a polgári élet minden terén az eredményes és a komoly munka barátjai, a kik nem tudnak eltévedni, határozott jelszóval haladnak előre.

»Önök t. uraim, önök nincsenek arra hivatva, hogy bárkinek, egyénnek vagy pártnak a kedvéért a képzelt beteg szerepét játsszák. Azt is szokás utabb időben mondani, hogy Magyarország le van igazva hogy egy neme a politikai szolgáltságnak a szervilizmusnak bénítja meg ezt az országot, hogy ebben az országban senki sem tud szabadon mozdulni, hogy egy néme az erkölcsök oly mély súlyedésének következett be, a mely az országnak, ha az eddigi uton halad, jövőjét reménytelenné teszi. No tisztelt uraim! Ha e lírai kesergésnek ez az ömledése verába volna foglalva, feltéve hogy a költemény szép akkor megengedem, hogy egy pillanatnyi kellemes hangulatot idézhetne elő.

De ha valaki ezt mint komoly politikai jellemzést országunk helyzetének bizonyítja, akkor úgy tűnik fel előttem, mint a ködfátyolkép-mutogató. azzal a különbséggel, hogy a ködfátyolkép-mutogató tudja, a politikai állítás hirdetője talán nem tudja, hogy összes törekvése az egyszerű ép érzékét az állam polgárainak meghiusítja.

Éles, metsző kritika ez az ellenzék ellen, szellemes, mint Szilágyi min-

A „ZALA“ tárcája.

Szenvedéseim

Nem nyughatom, nem alhatom,
Sem áljelem, sem nappalom;
Mióta téged láttalak
S te érted égok szép alak,
Az élet nekem kárhozat . . .
Kínos, gyötör egy gondolat!
Hűbá küzdök ellene,
E szíó szakad meg már bele; —
Más bírna téged, más öl? . . .
Kebled másén pihenne el? . . .
E róza és e lilium
Mának virulina arcodon? . . .
A boldogságnak kék ége
Szemedben mára fénylens?
Ajkaud mést más élezi? . . .
Mát szíved veresei? . . .
Enyém csupán kin s gyötrelém?! . . .
Hogy éjjel érted szeretlen . . .
Az jutna osztály részemül,
Szenvedni véghetatlannul? . . .
S mégis jeledni tégedet!
Nem! . . . úgy szenvednem életemb...
S. Eördögh Gyula.

Az „Auróra-kör“ és főtényezői.*)

Irtá: Mohnár M.

(Folytatás.)

»Eger« a költészet minden kincseben gazdag. Vörösmarty romantikus iránya a »Két szomszédvár«-ban nyilatkozik legmerészebben s legművészebben is egyszermin, bár a vad szenvedélyek rideg rajza által nem igen »oktat gyönyörködte.«

Vörösmarty kísérleteket tett a ballada terén is, de e nemű művei, melyek közül különösen »Salamon« s »Szilágyi és Hajmágy« magasnak ki, nem juttatván eléggé érvényre a »tragedia dalban elbeszélve« kellekeit, a dalbeszély rangjára szállnak alá Vörösmarty beszélei, melynek irá-sára többnyire szerkesztői szükségek szoríták, általán egészségesek, legnagyobb értéket képvisel közöttük az Orlay című. Vörösmarty sajátképi eleme a lyra volt. Ezt művelte kora ifjúságától végnapjainak határáig, s így lyrai költészte vörös fonalként húzódik egész életén keresztül. Lyrájával tehát mindenütt találkozunk amit különösen eszközöl az erős alapokon nyugvó subjektivitás.

Vörösmartynek eredeti szelleme nem maradt a művészet által jelölt korlátok között hanem önalkotta, járatlan utakat választott kitűzött céljának megközelítésére.

*) Lásd lapunk 48-ik számát.

Ami tisztán lyrai költeményeit illeti, első sorban említenők epigram és gnómái, melyek irodalmunkban kétségtől páralanok. Nevezetesek ezek között: »Zrínyi a költő« »Magyarország címere« »Tűz és víz« »Az elválók« »A szegény anya« »A hazafiak« s végül a »Két hivatal« címűek.

Vörösmarty lyrai mélysége, nyelvbéli választékossága; bámulatos sokoldalúsága, változatos-sága messze túl szárnyalt minden egyéb költői tehetséget. Lantos költeményeiben a szív teljes uraimat vivott ki magának a képelem világa fölött s innét ódai, lendülete, emelkedettsége melynek fényes bizonyítékai: »Szigetvár« »Szózat« »Hymnus« »V. Ferdinándhoz« s végül a nagy híró »Fői dal«, melyet a költő 1842. okt. 5. a fői szőlők egyikében, Bajza, Fay társaságában zengett el.

Vörösmarty bősége kimeríthetlen. A népies egyszerűség körülte, jár nála a humorisztikus személy s tárgyfestéssel és előadással. Elegiáiba lantjának legérzékenyebb hurjait pendíti meg. Nevezetesebb művei e nemben a »Kis gyermek határára« s a »Magyar költő« címűek, Vörösmarty mint hefeidi író, főleg »Mikes buja« által emelkedik ki.

Lássuk végül Vörösmartyt, mint dráma költőt. E nembeli működését Shakespeare és Kisfaludy költészetéből vett studiumára alapította; ugy azonban, hogy a kettőt a legszebben egyesítette. Első drámái kísérlete »Háború« volt, előbb »Homonna völgye« címmel. E mű azonban, mint dráma teljesen tarthatlan. Nagyobb benne a lelkesültség mint a műérték.

Szerk.

den benséde is tanulságos, mint az igazságügyi miniszter minden szava.

Jó lesz az ellensékek ezeket a szavakat megjegyeznie és akkor nem hiszünk, hogy továbbra is hangoztatni fogja azt, hogy:

„Magyarország beteg.“

A nők hivatása.

Irja: Kánitz Béla.

Friedrich Ferenc barátom tollából fenti címen a „Zalai Közlöny“ 49 ik számában közzétett vezérlőkhöz pár szavam volna csak azért, mivel nézetem homlok egyenest ellenkezik Friedrich barátomával.

Én ugyanis nem tartom helyesnek, sőt ellenkezőleg a társadalom és hazánkra nézve veszélyesnek, — ha a nők a nekik természetül adott más hivatásra alkalmaztatnak. — A nőnek pedig természetül adott hivatása csak három lehet „nő, feleség és anya.“

Az a nő, a ki ezen három hivatását, a vagy csak a három közül egyet is életében jól betölteni nem képes, — az családjá és hozzátartozói révén a családi tűzhely boldogságának és így az egész társadalomnak árt. Azon nőnek ki fentjelzett három hivatási hatáskörét betölteni képtelen, létjogosultsága sem a háza, sem a család, sem a társadalomban nincsen.

Igen is első kellett a nőnél a „főzőkandl“; mert az a nő, ki még nem tanulta ezt kezelni, — ki még nem szokta azt, hogy nem csak „drágán fizetett szakácsnő“ tartásával lehet izletes eledeit készíteni, — ki még nem tanulta a háztartásnak „gyakorlati“ vezetését, a mely nem csak egyedül a parancsolás és a honyhába bepillantásból áll; — az szegény férjének milliókra menő vagyonát is elpazarolhatja idegen kezek gazdálkodásával. Mert parancsolni és a helyes irányban vezetni a háztartást cselédek és szakácsnőkkel is csak az tudja — ki a háztartás vezetését „gyakorlatilag“ elsajátítja, — ki maga is tud főzni, sütni, s ki nem a „szakácskönyvből“ nyerte „elméleti“ háztartási tudományát hanem a tapasztalt anya utasításaiból.

Háztartás gondos vezetésének pedig egyik főkélléke az éber felügyelet.

Már pedig az az anya, ki reggel 8 órától déli 12-ig, s délután 3-tól egész 7-ig hivatalban kénytelen idejét tölteni, — miként vigyázzon háztartására, — miként vezesse, gondozza azt?

A szintén a hivatalban levő férjnek, miként készítsen ebédet, vacsorát, — s ha ez beteg miként ápolja őt? Vagy tán azt is a szakácsné

szobaleány teljesítse? Ki nevelje a gyermekeket, ki lássa el őket a szükséges és hasznos utasításokkal, — s ki dicsérje-ha szépet, jót cselekedeznek? Ki ügyeljen fel, hogy a gyermekek nevelése jó irányban haladjon, s ha nem, ki térítse le azt a rossz útról a jóra?

Nem-e a gondos, gyengéd felügyelet, a tapintatos szeretet anyának és a jó gazdaságszónak, kötelességei-e ezek? És ha igen, — miként igen is — hol, mikor van ezeknek teljesítéséhez elégséges ideje; ha összes idejét a hivatalban elmélet megfizető és testet törő munkával kell eltöltenie?

Proletárookra, kik hivatásukat csak részben tudják betölteni, s kiket korunk rossz irányba vezet a hivatalkodásra, s kik ezen hivatal csak ideig óráig hajlandók viselni, — míg őket attól vagy a párta, — vagy a sors megszabja, — s kinek ezen hivatalkodás nem természetes detszel, hanem csak a szükséges parancsolta kényszerítésből — kenyérkereset, — mondom — ilyen proletárookra, kontárookra sem az iparnak, sem a kereskedelem, sem a hazának szüksége nincsen. — Tapasztalt, képzett hivatalnokokra van nekünk szükségünk, s ilyen csak azokból lesz kik hosszú éveikig ambícióval küzdenek ezen a pályán, hogy emelkedjenek; — nem gyakorlók kellene, kik tanácsadóra, támogatóra szorulnak, — hanem önműlő, biztos, s erős kézzel működő egyének.

Ilyen pedig csak a férfi lehet, — de a nő soha; — azért a nők csak maradjanak meg továbbra is saját hivatásuknál, — műveljék a női kezi munkát, — szeressenek kellő műveltséget, hogy a sebesen haladó kor és a férfiak igényeinek megfelelni képesek legyenek, — s tanulják meg különösen a jó háztartás és gazdálkodás mesterségét, hogy a hazának, társadalomnak, s a családnak hasznos tagjai legyenek.

Hagyják a postát, távirát, könyvitelt, vasutat, s tudja ég még milyen hivatalokat az erre termett s az ezt életcélul választó férfiaknak, — s csak oda törekedjenek, hogy férjükkel egy ily jó hivatásmunkor nyerve, ennek önműlőnek, s családi körüknek életét megédesítsék s boldogga tegyék.

Ez az ő hivatásuk, — ehhez kell érteniök!

Lapunk munkatársának e nézeteit magunk is osztjuk, csupán azt tesszük meg hozzá, hogy a nő ha hivatásához hű akar maradni, a kezi munka ezer és ezer ágában talál anynyi elfoglaltságot, — amennyivel fenn lévő szabad idejét betöltheti, — s ha ezt teszi, egy részről az üres idejét fogja eltölteni kellemesen, más részről — s a mi a fő hasznot hajtó munkát teljesít családjá érdekében.

A szerkesztő.

Ibsen Henrik.

— Beszéd a közönségnek —

Ibsen ellenfeleink legnagyobb része az élvesszetlenség, kíméletlenség és durvaság vádjával illetik; — szerintem a kritikának soha sem volt, de nem is lehet célja, ily nagy embereket utbaigazítani, hanem inkább a közönséget tájékoztatni és ennek tudomására hozni azt, hogy valódi irodalom ellen irtóháborút még nem indítottak, de ha valaha indítottat is, akkor a kritika meg is szünt azá azé lenni.

Ibsen ellenfelei sokkal többet használnának a dráma irodalomnak, ha író háborújukat a modern dráma ellen irányoznák, mert Ibsennel szemben ők ugyancsak eltörpülnek, fegyvereik semmivé lesznek, míg tán a modern dráma ellen irányított küzdelemben ők lennének a győztesek, mert ha a modern dráma termékek ezen purgatorumon — ha úgy lehetne nevezni — keresztül mennek, nem fogják a súlyosság és gyengeség égbe kiáltó, csínthatalatlan jeleit mutathatni.

A dráma műsájá agasztó végegyengülésben szenved és ezt még, a mindennap tökéletesebbé váló színpadi festék sem képes eltakarítani. — Ilisz a színház mai napság inkább egy válság, egy jól jövedelmező üzlet, úgy annyira hogy egy része a dráma irodalom termékeinek (személyesítve) ország-világ füle hallatára lemond minden sikerről, büszkeségről, csak a darabja, az hozzon jó anyagi hasznot.

Ez ellen jogérvényesen kifogásainkkal sem élhetünk annál kevésbé mert ezen irodalom elég igénytelen, csak annak lát-zani, mint a mi igazán, és mert nincs a világnak egy színpadja sem, mely csupa mesterműrekből táplálkozott volna.

De annál nagyobb igényekkel lép fel az úgynevezett modern dráma, az ő legnagyobb képviselőiben a franciákban, a mely modern dráma mindenütt egyszerre, minden szeretne lenni: az ildök tükre, a társadalom erkölcsbirája és az irodalom legfőbb feje. — A mi ezen irodalomban becsülésre méltó, azt most nem bolygatjuk és nem is akarjuk kisebbiteni, mert hisz első rangú tehetségek sorakoznak zászlói alá. — És ennek dacára is csodálatos tapasztalásra jutotunk, hogy ezen művek mindegyike, rendkívül gyorsasággal vénül. — Ha egy ily fajta drámát egyszer már előadták, akkor az bizonyára meg van halva és csak mint haza-járó lelek, kerül néha napján színe. — Az bizonyos, hogy az újság ingere és a rutin az rajta a vakító, de az ép olyan, mint a tűzijáték, a mely nagy zajt üt, csattog és nagy garral ég és vilagit, de egyébként semmi más, mint a valódi tűz utáztata.

A színház nem is foglalja el az irodalomban és culturában azon rangot, mint azelőtt; meg-

Hányzik belőle a dráma éltető eleme a cselekvény, mert az öreg lautosnak Habadornak esete, küzdelme megtörtént eseményként táru fel előttünk a különben szép nyelvű s technikájú sorokban „Salamon király“ban még nem öltök fel a költő ama művésziileg alakító tehetsége mely későbbi drámáiban jelentkezett. A „Bujdosók“nak szerkesztői gyengéit leledeti velünk a részletek fölszigazó érdeke.

„Csongor és Tünde“ben a romanticismus vonzó alakjai lebennnek el szemünk előtt. E műről mondja Toldy, hogy benne: „Vörösmarty regényes költészete feltalálás és színezésre nézve egész gazdagságában és fényében nyilatkozott. Vörösmartynak mint drámaturnak főleg „Vérnász“ „Maróthán“ s „Aldozat“ című tragódiai biztosították a konszort: Ezek mellett a „Fátyol titkai“ „Csillek és Hunyadiak“, mely művek, főleg az első három a irodalom legmagasabb fokán látatták őt. Vörösmarty Kistaludyal hasonlítva össze, nem találjuk meg amonán azon bámulatos találékonyságot természetességét változatoságot, mely emelt jellemzi. De viszont ez is nélküli a művészi compositiót, főleg a csillogó nyelvezetet, mely Vörösmartynek sajátja.

Most pedig bucsut véve a költők királyától, térjünk át az „Auróra-kör“ egy szintén nevezetes egyéniségére s ez.

Cucor György.

ki már kora ifjúságában foglalkozott verneléssel mint ezt a szép eredmények idejében írt lennősi pentametero mutatja.

„Pannon hegytetőjén bence barát lenzek én.“

Ezen kori versei, melyek többnyire latin nyelven vannak írva, nem számíthatnak különös figyelemre, mit csak később kellett fel-maga iránt midőn némely sikerült darabjai az „Uránianak avaták dolgozó társaság“ Andóti Gerő név alatt. Székely Sándornak eposa, Vörösmarty „Zalánja“, Horváth Endre „Arpad“ja kijelölték neki az irányt, melyen ezután haladott. Az Augsburgi ütközet s ezt messze túlhaladólag az „Aradi gyűlés“, melyek mint Toldy mondja; „a kor legfényesebb hagyományai lettek általános hatást gyakoroltak az olvasó közönségre. Csakhogy ez általános hatás az „Augsburgi ütközet“ által nincs biztosítva, a minthogy a jelenben sem örvendhet annak, mert azt hiszem, a minden compositio nélküli mű tolytonos fegyverszátogatásaival harc morájával nem érdemelheti ki az olvasó tetazés nyilvánítását, lelkesülését.

Az „Aradi gyűlés“ az előbbinél sokkal magasabb állásponttal dicsekedhetik, melyet a részrehajlatlan kritika biztosít neki. Viszontamint az „Augsburgi ütközet“ hangzatos szólamaít, unalmas fegyvermoráját, a valódi epos mükellekeit szemlélteti érvényre juttatva.

Ha összehasonlítjuk e művet Vörösmarty „Zalán“jával nem merjük amaát határozottan e fölé emelni, de be kell vallanunk, hogy amennyi az elegancia ebben, annyi bizonytalán amabban is föltalálható, sőt — és itt önkénytelenül is utárendeljük „Zalán“t az „Aradi gyűlés“nek — művészetileg látjuk itt kipótolva ama hibákat, melyek „Zalán“nak árnyat képezik.

„Zalán“futásában, mint Vörösmarty jellemzősénél említettem, nagyon általános a jellemzés.

nem magaszt ki a hős tiszta körvonalokban; a compositio nem a legszilárdabb alapu, mig ennek követelményei az „Aradi gyűlés“ben libelincselőleg vannak kielégítve. De vonuljon vissza csekély ítései tehetségre Toldy elől, ki a szoban levő eposról, úgy nyilatkozik, hogy: „elbeszélő drámákak lehetne mondanai, ogy drámailag alkotja meg a költő e történetet, a jellemekre fektetvén a főcselekményt, melyek nem leírtnak, hanem beszédek és tettekben fejledeznek s lélektani belátással gyakran valódi homeri vonásokkal igazi egyénekül vannak alakítva.“

„A correct compositio, szigorú indokolás, a karöltve fejlődő emberi és politikai érdek, e ritka erő dagály nélkül s a nyelv és technika bevégett szépsége, az költészetünk legnemesebb művei közé emelik.“

Cucornak e ramekén kívül felemlítendő „Botond“ja, melyben a romanticismus gyakorolja hatalmát a költő fölött s végre „Hunyad“ja, mely töredékben is tanujele a költő fennkölt lélekének.

Most pedig tekintsünk szét Cucor kisebb költeményei között. Cucor kezdetben teljesen Vörösmarty hatása alatt állván, a classicismust választá irányadoul. Később azonban a nemzeti költészet virágzó kifejlésével, már a demokracia iránti hajlamanál fogva is a népies költészet terére lépett, ami által semmi esetre sem biztosította magának a classicisták rokonszenvét, kik úgy tekinték a népies költészetet, mint irányuknak leghatályosabb határvetőjét.

(Folytatjuk.)

szűk az életünk és gondolataink legmagasabb irodalmi kifejezését képezni nem más az, mint valami mulató hely, ep úgy mint bármelyik, meg talán nem is a legmulatótóból.

Más várakozásokat kelt, mint a melyeket teljesíteni képes és megvan benne a kárhoztatandó törekvés, többnek akarni látszani, mint a mennyi valójában. — Tessék csak megfigyelni a színházakat, közönségével és színészeivel együtt.

Csakis a szerencsés naivak veszik komolyan a dolgot, a többi mind blazirt és szörnyen unatkozik: várakozás, ha erről szó lehet, fellépésüknél, nincsen meg és minden különös emotio nélkül jönnek ki és bihetetlenül rövid idő alatt kiszórják magukból az új benyomásukat.

A színház-szezon végen, az egész idényben előadottakból, a gondolatok és ideákból csak egy kis nyomorult maradék szagosodik össze, melynek hatása szellemi életünkre nagyon mulékony, jóllehet a szindarab találékony, mozgó-kony, izgékony és célfutékony.

De hol van ennek az oka? Röviden megmondva a „nem igazban,” mely „nem igaz” a modern dráma jellemeiben és moráljában nyilatkozik.

De erről bővebben majd máskor.

Engel Jakab.

Rendeztünk élő képeket!

Egy idő óta különös előszeretettel használok a ludollat; a régi jó időkre emlékeztető seregsége eszembe juttatja az irodírók már rég elmosódott alakját.

Szinte csiklandozza az agyvelőt keserű éneklésével. S midén a régi irodírók kedélyes viszonyain elmereng azok persiphliát alakja áll előtttem, szegény Sanyarú Vendel alakjában.

Minden jó lélek dicseri az latent!

Nem haborgatnak szegény Venduskám, nem zavarlak csendes melancholiádban szegény korgó gyomrod soha se álljon ellenséges lábom a töltött káposztával!

Ad vocem „szegény.”

Elöttem fekszik a „Zala” legutóbbi száma, melyből „a keresztény jótékonykezű négyelet” által a „szegények segélyezésére” rendezendő mulatság bíret veszem, hiszem, hogy minden jószívű ember örömmel olvasta.

Pláne azon hír, hogy élőképek is rendeztetnek, sok fiatal ember s leánya szívét heves dobogásba hozhatta.

Hogy is ne!

Hisz ott van az „Über Land und Meer” már nem emlékszem melyik évfolyamában megjelent illusztráció: „Jakob álma...”

Mily édes egy kép!

Egy hétig bizonytal minden szemlélője seraphokról s Jakobokról álmodik; meg talán ez a korhitegséget is kap!

Vagy ott van a „Hét muza.”

Képelem a könnyű Tersichore szerepét ideális kostümjével mennyire aietni fogják olválalni, vagy továbbá, „A tacsas” „Abránd” etc egytől egyik valami rém német fotografus agvéreim!

Mintha csak hallanám, „hát nem elég garancia az Über Land und Meer?” hisz egyik másik ott jelent meg reproductiókban?

Szegény jó Magyarországi! művészeknek ezen kizsákmányolhatlan tanulmány aknája!

Néped minden tetteben már meg van a festői s drámai vonás, melyet, ha művész kellő tudás csoportosítással vet a vászonra, remek művet alkot!

S mit ért el veje?

Az, hogy megértve a modern kor jelzavát azon ösvényre emelkedik, melyért a düsseldorfi iskolák nem bírván az előítéleteket teljesen ledönteni s a multtal szembeállítva évek óta hiába küzdenek s a francia a fellegásban s érzelemben vese rokon, magyar művészettel már rég óta tapos!

S mi egy festmény?

Egy élőkép másolata! Nagy szó ez, de tessék elhinni egy van! De mi csak egy voltunk mindig!

A jóval a rosszal is megtanultuk s a művészet története számtalanszor bebizonyítja, hogy a „szükséges rossz” igen sokszor számtalan jónak kuforrásán lett.

Itt van népünk, s ha esetleg az alakok beosztásának titkai előttünk ismeretlenek, (s mi kétségkívül nem a legkönnyebb feladat) úgy rendeztünk egy egy hazai művész cartonja után. — feltéve ha az estnek művészi értéket akarunk kölcsönözni. — Ott van pl., hogy többet ne említsék Munkácsy, Siralomháza.”

Minő kevés dekoratio kell hozzá s mily remekművet reprodukálunk!

Természetes, hogy a működők nem lehetnek frakkos s glace kesztyűs urakból összeállitva, hanem helyes érzékkel a nép közül kiszedett tipikus alakokból!

Itt persze a hiúság kiüzetnek a temp'omból s csak a hamisítatlan igaz erő nyilatkoznék benne. Nem selyem pruszlik, vadonat új szűrők lakkozimák, hanem a nép által tényleg viselt ruhadarabok szükségeltetnek.

Vagy ha eredetiségre törekszünk minden áron egy kis költői kedélyvel s egészséges felfogással kisebb compositiokat igen szép sikerrel lehetne alkotni.

A fő elv az igazság s a tárgyának igaz szeretete legyen!

Az élőképek rendezéséről mint határozottan az ábrázoló művészet „münpenningi kengeréről” legközelebb behatóbban fogok értekezni.

Még egy szerény megjegyzésem van.

A tervezett mulatságnak, mint már említém minden jó lelki ember szívétől örül, a legnagyobb sikerét kívánja; de célját nem szabad szem elől tévesztetni!

A szegények mindenütt — de tán még Kanizsán is rá vannak igen szorulva az anyagi segílyre, mentül kevesebb a kiadás, annál több a jövedelem s a célhoz annál közelebb jutotunk.

Meg vagyok róla győződve, hogy a megtörtént mulatság után a flataláságnak inkább fog s táncra hívó zene dallama, a fülében cseengen, mint minden egyéb más s az öregnek kell e mesteribb s természetesebb élő kép mint a mi szemük elé tárul!

Piktor.*)

Vidéki levelezések.

Zürich 1891. december 11 én

Tisztelt Szerkesztő ur!

Vett hiteles értesítéseink szerint: — az orosz kormányzóság végre belátja, hogy az éhező százezrek nyomorúságis helyzetének orvoslására erélyesebb intézkedéseket kell tennie, mint az eddigiek.

Kitűnt ugyanis, hogy a segélyezésre szánt összegek, az illető községek által részben saját zsebeikbe oszdtattak, más részt pedig a kapott pénzösszegek a parasztok által nem kenyérvásárlásra, hanem minekelőtt pálinka fogyasztásra fordítottak, míg otthon gyermekeik (az aszonyok ép úgy isznak pálinkát, mint a férfiak) éhenhalát szenvednek.

Ezen körülmény az orosz kormányzóságot azon elhatározásra bírta, hogy ar orosz csudának és családneik évi használatára való mennyiséget levonva, a kormányzóság által, a gabnakivitel betiltási rendelet kőzvetélenek napjain jgyeztet gabnáraikon az illető birtokosoktól megvásároltatnak azon célból, hogy ezen gabnamennyiség azután az éhező népség között osztassék szét.

A Turgi Waldshut-i vonalon fekvő Döttingen állomás közelében e hó 1-én borzasztó vasuti szerencsétlenség történt, mely annál kőbűnösebb, mintán a szerencsétlenség a mozdonyvezető öngyilkossága szándéka folytán történt; ezen megrendítő eset folyama a következő.

Waldshut állomásról Diener mozdonyvezető vezetése alatt egy negylozdony küldetett Turgi állomásra, hogy onnét egy tehervonatot vontasson vissza az említett első állomásra.

Dienernek az igazgatóság kévéssel a mozdony elindulása előtt a szolgálatot január hó 1-én felmondotta, mert ez év október havában egy álló tehervonatra ment.

Ezen körülmény az anélkül is magyar heves vérű és igazgatót embert oly borzasztó dűbbe hozta, hogy fenyegetések, és szitkozások közt hagyta el mozdonyával az állomást.

Menet közben Diener dűbbe fokozódott, borzasztó gyorsasággal repült a közbeeső állomá-

*) Orvándnak, hogy a „Jól esett pihenés után” semét beszélt hosszok, csak minél gyorsabban látogasson meg. Szerk.

sokon át, a futót folytonosan erősebb s erősebb tüzelésre szólítván fel. — Döttingen állomáson meg kellett volna állnia, miután ott egy az ellenkező irányból jövő személyvonatra kellett volna várnia. — Noha Diener ezen procedurát már igen sokszor végezte és onnélfogva teljesen ki van zárva, hogy talán nem tudta volna, hogy ezen állomáson meg kellett állnia, daczára annak az állomás átrobogott, nem törődve a megállásra szólító jelzésekkel és váltóőrök kétségbeesett kiáltásaival.

Alig volt túl az állomás, mozdonya az elébe jövő személyvonathoz ütközött. Diener a két mozdony közé esve, szörnyen halt, ugyszintén a szegény fűtő; a személyvonat mozdonyvezetője mindkét lábát vesztette el, míg a fűtő a kiömlő gőz és forró víz által teljesen eltorzítottatott, összegetti, mindketten néhány óra mulva meghaltak; azonkívül az utasok közül többen szenvedtek kisebb-nagyobb sérüléseket.

Diener özvegyet, hét gyermekkel hagyott hátra. Általánosan azon nézet van elterjedve, hogy Diener elkeseredésében küvette el ezen borzasztó tettet, mert még kevéssel az összeütközés megtörténte előtt vérben forgó szemekkel nézett az e'be jönni kellett vonat elé és a fűtőnek tüzelést parancsolt.

Általánosan rosszakják a vasuti társaság azon eljárását, hogy oly községeket, kiknek a szolgálatot felmondotta, még bizonyos időig szolgálatban tart. Ha a felmondási időért járó néhány franknyi összeget kifizette és mozdonyvezetőt azonnal elbocsátotta volna, ily borzasztó szerencsétlenségnek nem kelle bekövetkeznie.

Kellerman B.

Sümegey dec. 10.

Tisztelt szerkesztő ur!

Felejthetetlen szép nap marad a sümegei kaszinó életében 1891. évi december 5-ike. Felejthetelenné teszi az a megható szép ünnepély, melyet 50 éves fennállásának emlékére tartott; felejthetelenné a hála és kegyelet ama nyilvánulása, melylyel halhatatlan szellemű alapítójának, Kisfaludy Sándornak áldozott.

Nevezett nap reggelén, 9 órakor Sümegegről s vidékéről nagyszámu és díszes közönség gyűlt össze a plébánia-templomban, hogy részt vegyen a hálaadó isteni tiszteletben, melyet Mild Mihály prépost-plébános fényes segédlettel tartott.

A miséről a közönség a kaszinóban díszesen berendezett termébe vonult. Itt volt felállitva Kisfaludy Sándornak megkoszorozott mellszobra virágoktól övezve. Takách Alajos elnök melegen üdvözölvén az ünneplő közönséget, lelkes beszédben méltatja a nap jelentőségét, a mutat rá azokra a feladatokra, melyek a kaszinóra a társadalmi élet és a magyar irodalom pártolása terén várnak.

A lelkesen megélt beszéd után Bánfi Alajos olvasta föl Darnay Kálmánnak, a kaszinó jegyzőjének „A sümegei kaszinó története” című művét. E munka már előbb nyomtatásban is megjelent s a közönség oly meleg fogadtatásban részesítette, hogy ismertetésétől étekinthetünk. Darnay Kálmán szép munkájáért jegyzőkönyvi köszönetet nyert. Ezután Horváth Ede olvassa föl Kákosy Viktornak költői szépségekben gazdag levélét, a nagykanizsai kaszinó és Küpri Károly sümegei születésű állami főmérnök üdvözlését.

Most a közönség a temetőbe, Kisfaludy Sándor szobrához vonult, hol a Hymnus után Kellerman Károly dr. roáltanár költői szárnyalású remek emlékböszédet tartott. Szónoklata, melyet erős hazafias érzés és a magyar irodalom iránti lángoló szeretet és lelkesedés hatott át, mély hatást tett az egybegyűlt nagy közönségre.

Záradékol a Szózatot énekeltek el a jelen voltak, melylyel a szép ünnepély véget ért.

Utánna fényes bankett volt, melyen a sok szebbnél szebb felköszöntő még emelte a lelkesült hangulatot.

Az ünnepély, mely Sümege és környékének is ünnepe vala, nemcsak szarkúve az ötvenéves multnak, hanem egyszersmind alapköve s záloga a jövőnek, mely biztos reményt nyujt arra hogy a sümegei kaszinó élni, fejlődni és virágozni fog az idők végeiglen!

R. L.

HIREK.

— **Főhercegi adomány.** Nemzetünk szeretett főhercege József főherceg a kaposvári siket némák intézete növendékeinek karácsonyi ajándékaként, illetve szegény sorsú gyermekek téli ruhájának beszerzésére 50 forintot adományozott.

— **Új ügyvédi iroda.** Erdődy Lajos a nagy-kanizsai törvénytudóknak volt érdemes és közszeretett állott biraja, — mint már lapunkban közöltük volt, — nyugdíjaztatva magát. Most örömmel értesítettük, hogy Erdődy ur ügyvédi gyakorlatot fog folytatni s már meg is nyitotta ügyvédi irodáját. Szívesen üdvözöljük kartársunkat az ügyvédi pályán, kiből a nagy-kanizsai ügyvédi kar, jeles képzettségű s kiváló tagot nyert.

— **A Nagy-Kanizsai polgári egyesület.** A hó 8-án tartott rendkívüli közgyűlése alkalmával az alapszabályok 7-ik szakaszának, a tagsági díjak megállapítására vonatkozó rendelkezését megváltoztatva, amelyben az idézett szakasz az így szól: „mely azonban (t. i. a tagsági évi díj) 6 forintnál magasabb nem lehet” törölte és így ezentúl a tagsági díjakat a rendes évi közgyűlés fogja megállapítani, az évi szükségletre képest.

— **A keresztény nőegylet mulatsága.** A ker. jót. nőegylet a jövő év folyamán is megtartja teli mulatságát a polg. egyesületben s a meghívók legközelebb szétmennek és pedig mint halljuk 1892. jan. 9-én, de most nem közveletrát rendez, amelynek eddig anyagilag oly fényes eredményt mutattak, hanem részben a muzsika által, hangversenyt rendez, melyen kilátásba van helyezve, hogy még Vizváry ur is fel fog lépni, a hangversenyt elő képek szaktitják meg, amelyben a legcsinosabb menyecskék és leányok ígérték meg közreműködésüket, a hangversenyen Chyborányi k. a. a bécsi conservatorium végzett jelese is játssza a fog zongorán, aki a legutóbbi pécsi hangversenyén méltó hatást idézett elő főnem érzésű játékaival; a hangversenyt tánc követi és a színlóra alatt a választmány által szervezített théatris és tombola élénkítendő, amelyhez már most folynak a tömeges adakozások, az estély a legfényesebbnek és élvezetesebbnek ígérkezik, kivált ha Vizváry ur comicumát is halhatjuk s az előképekben az összes szép és intelligens hölgyközönséget Kanizsának együtt számlálhatjuk egy eleven képben. Az előképek gondolata igen jó gondolat, de a fiatal leányok szerepeltetését is kívánatosnak látnánk. Figyelmeztetjük ezen mulatságra már most az igen t. közönséget, mert emoz egyelet az, mely valóban megérdemli támogatásunkat, mert mindent megtesz házi szegényeink felszólalására végett; bizonyára sikerülni fog hangversenye, melyhez mi is teljes sikert kívánunk.

— **Név magyarosítás.** Bieber Ferdinand keszthelyi illetőségű szombathelyi lakos nevét belügyministeri rendelettel „Murai”-ra változtatta.

— **Kinevezés.** Bognár Vilmos győri IV-ik osztályú adótitkár, a pénzügyi minister a tapocai adóhivatalhoz III-ik osztályú ellenőrré nevezte ki.

— **Köszöni adományok.** E hó 2-án elhunyt Kohn Simonné szül. Pollák Ilona urnó iránti kegyelet jeléül a következő köszöni adományok folytak a Chevra Kadisa egyesület pénztárába: Armath Nánán urtól 5 frt. Kende Ignác urtól 10 frt. Altstädter Lipót urtól 2 frt. Baum Józsefné urtól 2 frt. Sattler Morné urtól 2 frt. Herczeg Sándor ur és nejeitől 2 frt. Loewy Odón urtól 2 frt. — Továbbá adakoztak azonnali kiosztásra: Breyer Sándor ur 5 frtot és Kohn Simon ur 20 frtot. A Chevra Kadisa egyesület előjárásága.

— **Beküldetett.** Tekintettel azon téves magyarosításokra, mintha az 1892. évi január hó 5. az arany szarvashoz címzett szálloda nagytermében, a szolgálatban megsérült és nem nyugdíj-képes vasúti alkalmazottak özvegyei és árvái támogatására tartandó zártkörű tánezmulatság, a helybeli vasúti tisztikar által rendezetnek, a rendező bizottság kötelességének tartja kinyilatkoztatni, hogy ezen mulatság nem a vasúti tisztikar, hanem az összes vasúti tisztikar által rendezetik. Nagy-Kanizsa 1891. évi december hó 10-én.

A rendező-bizottság.

— **Jóteköny célú tánevigalom.** Az „első nagy-kanizsai magyar asztaltársaság” által folyó évi december hó 6-án a szegény és árva gyermekek segélyezéséi alapja javára Pinter Sándor „Petőfi”-hez címzett vendéglője termében megajánlott tánevigalom — reményben felül sikerült, az estély a kedélyesség netovábbját érte el — különösen a mű-orozat azon részénél, midőn a nagy-kanizsai iparos ifjuság dalkörre énekelte. Az összhangozó ének nem csak a várakozást multa felül, — hanem többszöri viharos tapsot aratott. Jól illett be szerepét Galambos István is, a ki „Megemlékezés Kossuthról”-jól átértett, szabatosan kidolgozott és teljességgel munkájával a jelen voltak általános tetszését és tapsvihart vívta ki magának — nemkülönbön Horváth Gyula — a ki teljes költői ihletéssel szavalta Tompa Mihálynak „Madar fiaihoz” című költeményét. Közönségnek illeti különösen a műkedvelőket közreműködött Apostolovics Sándort — a ki nemcsak jellemes magatartása hanem szép szövege által a jelen voltak általános tetszését tapsvihart és szünni nem akaró éljenzését nyerte el, — e jó akarata a szegény és árva gyermekek segélyezését szívükön hordó egyének-közreműködéséhez hozzájárult a hölgykoszoru is, kik a jóteköny célú vigalom díszét emelendő, kimagaslottak minden tekintetben az estély lefolyásán és ott díszlettek mint a jótekönyös példányok kepei. Jelen voltak: Rothmann Béláné, Sóbár Györgyné, Szabó Józsefné, Koronczy Ferencné, Sabján Jánosné, Guhr Karolyné, Feketeváry Jánosné, Gradicsky Györgyné urnök. — Tóth Vilma, Polin Mariska, Hodics Teréz, Kollárics Teréz, Kovács bővérék, Sóbár Kornélia, Gradicski Vilma, Sabján nővérek, Brinner Mariska, Behál Teréz, Guhr Paulina, Feketeváry Julcsa, Rátnik Mariska, Brauz Ilona és Halassy urhölgyek — kik a jó kedv közepette járják a Torma Antal jeles zenekara által láb alá húzott jó magyar csárdást. A magyar asztaltársaság és lapok hasábján fejezi ki e nemes cél iránti törekvését és kéri, miszerint az árak és szegény gyermekek e tekintetben érdekének támogatását meg nem vonva, nyujtsanak alkalmat arra, hogy e magyar hazának és nemzetnek ruhátlan növendékei ne legyenek. Végül a magyar asztaltársaság Pinter Sándor vendéglős urnak — kiválóan üzletéhez képesti tehetőséget kiemelve, aki ügyes és szakavatott gyors kiszolgálása és kedves neje által elkészített izletes ételek felalálása folytán tünt ki — köszönetet nyilvánít.

Az asztaltársaság élnöke.

— **A „N.-kanizsai Casino”-vigalomrendező bizottsága** mult hó végén megalakulván, rögtön munkájához fogott és december hó 5-én már is társasestélyre hívta meg híveit, kik nem is késtek a meghívásnak nagy számban eleget tenni. A társasestélyt fényesen sikerült és méltóan sorakozott a már évek óta divó, ily fajta vigalmakhoz; a közönség apraja-nagyja mintha csak még akarta volna hazudtolni a kezdet nehézségéről szóló ismeretes közmondást, — már ezen első mulatságon, oly aranyos jó kedvben volt, hogy a társasestélyen uralgó vig hangulat becsületére válnék a sajnálható utolsó mulatság is, amikor pedig mindenki legesetgezőlőjára jól ki akart tenni megért. A tánc csak a reggeli órákban ért véget. — E hó 19-én, szombaton a Casino második társasestélyt tartja meg, mely érdekesnek ígérkezik már azért is, mert a táncot több műkedvelő közreműködésével hangverseny előzi meg. Külön meghívók ezen társasestélyre nem küldetnek szét.

— **Pályázat** kántortanítói állomásokra Zalamegyében. A b. füredi esperességbe kebelezett petendi plébániához tartozó Pula főhítköztségben 1892. évi január hó 12-én. Jövedelme: Kézpénzben 328 frt. Tannyelv: magyar és német tankötelességek száma 80. Ugyan a nevezett esperességbe kebelezett ciscaói plébániához tartozó (1) Budavár főhítköztségben 1892. évi január hó 13-án. Jövedelmei: kézpénzben 263 frt 26 kr. Tannyelv magyar, tankötelességek száma 20. Ugyanazon esperességbe kebelezett aszóffi plébániához tartozó Örvényos főhítköztségben 1892. évi január hó 14. Jövedelmei: kézpénzben összesen: 342 frt 20 kr. Tannyelv magyar, steni szolgálaton német, tankötelességek száma 36. A keszthelyi esperességbe kebelezett zalaszentlászói plébániához tartozó Sénye főhítköztségben 1892. évi január hó 14. Jövedelmei: kézpénzben összesen 115 frt. Tannyelv magyar, tankötelességek száma 36. A nagy-kanizsai esperességbe kebelezett nagykapornaki plébániához tartozó Padar főhítköztségben 1892. évi január hó 13.

Jövedelmei: 7 kat. hold s 589 □ 54 jó minőségű szántóföld, 3 kat hold s 416 □ 61 jó rét. Összes jövedelem: 200 forint. A tanköteles gyermekek száma: negyven. Tan nyelv magyar.

— **A keszthelyi izr. hitközségnek** mely gyászva van Harminc év óta működött rab-bija Kohn Salamon e hó 10-én reggel 8 órakor meghalt. Az elhunyt rabbi ki tálművésze s reformator volt, nem egyszer állott kemény harcban a lapokkal megjelent cikkei miatt; mély tudomány s hitközségének szeretett rabbija volt. Hosszu idő óta betegeskedett s ez évben Marienbadban volt, de aszimatikás baja napról napra erősödött s a gyógyfürdő mit sem használt. Temetésben, mely Keszthelyi általános részvétele mellett történt meg, dr. Neumann nagy-kanizsai rabbi végezte az egyházi szertartást, szép beszédben emlékeztetve meg az elhunyt érdemeiről. Kohn kesergő özvegyet hagyott maga után. — Az izr. hitközség következő gyászjelentésben tudatja a rabbi halálát: A keszthelyi izr. hitközség mély fájdalommal jelenti szeretett és fejtöhetetlen lelkipasztorának fölirtózkodását Kohn Salamon ar kerületi főrabbinak áldásdus és tevékeny életének 64-ik és helybeli lelkipasztorkodásának 31-ik évében hosszas és súlyos betegség után vallásos megadással f. évi december hó 10-én d. e. 9 órakor történt gyászos elhunytát. A nemeslelkű boldogult lelkipasztor hült tetemei f. évi december hó 13-án d. n. 2 órakor fognak örök nyugalomra helyeztetni. Keszthelyen, 1891. évi december hó 10-én. Áldás és béke lengjen porai felett!

— **Az I-6 n.-kanizsai magyar asztaltársaság** az évi december 6-án rendezett jóteköny célú zártkörű tánevigalma reményben felül sikerült és pedig: a bevétel 73 frt 11 kr. kiadás 31 frt 11 kr. marad 42 frt tiszta jövedelem. Ez alkalommal a jóteköny célra felülfizettek: Guhr Károly 20 kr. Horváth Gyula 05 kr. Aszalay Gábor 40 kr. Kovács Mihály 10 kr. Radványi Henrik 40 kr. Blau Ottó 40 kr. Halvax Frigyes 60 kr. Mayer Gusztáv 20 kr. Anghoffer Gy. 20 kr. Skalic János 60 kr. Bubic Nándor 2 frt. Geider Ignác 20 kr. Sóbár György 30 kr. Grebenicz Lajos 40 kr. Kollárics István 20 kr. Goldberger N. 60 kr. Pfaff Alajos 60 kr. Szabó József 20 kr. Herencsics József 40 kr. Gross Albert 20 kr. Schulcz Károly 10 kr. Hell János 1 frt. Koronczy Ferenc 20 kr. Halasy Mariska 20 kr. Solétormos Géza 60 kr. Bognár István 6 kr. Sabján nővérek 40 kr. N. N. 10 kr. Krasz Zsigmond 20 kr. Matusz Lajos 10 kr. Loser József 20 kr. Fischel Lajos 40 kr. Polin Péter 50 kr. Naumann N. 60 kr. összesen 13 frt 45 kr.; kiknek ezen jótéteményükért hálás köszönetet mond.

A rendezőség.

— **Barbi Alice** világhírű énekesnő hangversenye e hó 9-én a polgári egyesület nagy termében. A díszes és szép számú közönség sietett megjelenni, a már régibb óta kedvencévé lett művésznő hangversenyére, s mint ezelőtt m. st sem csatlódott, az énekesnőhöz kötött reményeiben. Barbi most is oly erőteljesen kezeli a hangjait, mint ezelőtt; magas hangjai, trillái most is elragadó és áthangjai lágyak mint akkor volt midőn először hallotta őt Nagy-Kanizsa. A pályolyokat és a körszékelt városunk elit-közönsége foglalta el, míg a földszinten a művészetért mindenkor lelkesű fiatalok foglalt állást. A hangverseny minden egyes részlete művésziileg sikerült s az énekesnő (tapsvihart kiserete minden dallam után. Barbi meghatottan látszott a közönség kiüfetésével szemben, mely közönség nem csak az örökös jutalmat adta meg a művésznőnek, hanem anyagilag is úgy támogatta a hangversenyt, hogy az a városunkban eddig tartott hangversenyek között anyagilag egyik leg sikerültebbikének mondható. A világhírű művésznő itt tartózkodása alatt Guttman Vilmos kir. tanácsos és kedves neje vendégszerető hazának volt szivesen látott vendége; abban a házban, melyben a művésznő nagy mesterei mindenkor szivesen látott vendég.

— **Az időjárás** december hóban sajtóságos volt. Verőfényes napok követték egymást, s mintha csak a tavaszba s nem a télbe mennék bele oly laza volt az idő, egyszer máskor déli szelek fujdogáltak, mintha csak nagy bőjt előtt állnánk s nem a karácsony előtti advent napjait élénk. Egyetlen egy éjjel volt, mely fagyot és erős doret hozott, azonban reggel kissé tölt napugrai csak haur felolvasa-

HIRDETÉSEK.

Helyiség változtatás.

A 33 év óta fennálló legjobb hírnévnek örvendő első oszt. hirdetési irodája Oppelik A-nak Bécsben, mostantól kezdve van Város, Grünangergasse N. 12. (A Singerstrasse 15 sz. a. gyógytár sarkán.)

Advertisement for 'Holttest fele' (Half-dead) featuring an illustration of a person and text describing a medical treatment or product.

Large advertisement for 'Gyors és biztos segítség nyombajok s azok következményei ellen.' (Quick and sure help for back pain and its consequences) featuring 'Dr. ROSA-tól' and 'prágai általános házi-kenőcs'.

Advertisement for 'Newyorki Germania' life insurance company, mentioning its founding in 1860 and financial status.

Advertisement for 'A LEGALKALMASABB Karácsonyi- és új évi ajándék' (The most suitable Christmas and New Year gift) featuring 'OLAJBAN FESTETT' (Painted in oil) pictures.

Advertisement for 'Képes Családi Lapok' (Competent Family Papers) listing various publications and their editors.

Textual advertisement for 'Képes Családi Lapok' providing details about the papers, their content, and subscription information.

Advertisement for 'Első-rendű budapesti' (First-class Budapest) featuring 'KÉPVISELŐT' (Representative) and contact information for an art gallery.

Csúsz, hősvény, ingeresség, fejfájás, csípőfájdalom, hátfájás stb. ellen legjobb belsőorvos Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-nyugtató szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 kr-ért. Minthogy utazások látnak, ennél fogva mindig határozottan: „Horgony-Pain-Expeller” kérendő.

Az általánosan elismert legjobb minőségű

Wiesi szalon fény-kőszület

valamint kitűnő kovács szület ajánlanak ugy a vaspályán levő raktárban átvéve mint házhoz szállítva a legjutányosabb árban.

Milhoffer és Pollák.

Megrendelések csakis: Milhoffer Kálmán fűszerkereskedéséhez (Csengeri-utca) kéretnek. 973 5-5

BOR-KIVONAT.

Tökéletesen egészséges bornak pár perc alatt előállítására, a mely bor a természetes bortól minden sem különbözik ajánlom ezt a Jónak bizonyult különlegességet.

Ara 2 kilónak (mely 100 liter bor előállítására elegendő) 5 frt 50 kr., a készítéshez szükséges vevény díjtalanul mellékeltek. A jó eredményért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritus-meggazdálkodás

Éretik el az én utóérhetetlen Erősítő-Essenccium által a pálinkánál; ez kellemes és metsző ízű és csupán nála kapható.

Ara 3 frt 50 kr. kilónként (600-1000 literhez alkalmazva.) Használati utasítással ellátva.

Ezen különlegességeken kívül ajánlok még essentiaikat Ruma, Cognac és Likörök stb. készítéséhez utóérhetetlen minőségben. Utasító vevények díjtalanul csomagoltatnak a küldeményhez. Arjegyzék díjtalanul. 984 2-50.

Pollák Károly Fülöp

Essenc-különlegességek gyára, Prágában.

Szolid képviselők kerestének.

PSEPHOFER J.féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

961 12-6

Vértisztító labdacsek, ezeltől általános labdacsek neve alatt; ez utóbbi

nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsek csodás hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsek általános elterjedésnek örvendőnek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszorból készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsek háziszorból ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epa-zavarok, májbajok, kólik, vértórtulások, aranyér, béltejtőlenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vörzsözöttség s az abból eredő bajknál is: így sápkór, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák, s ennek folytán még a leggyöngébb egyének de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan háziratból, melyet a labdacsek fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hoztak intétek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megfigyeléssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsekot egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888 okt. 22-én.

Tekintetes Úr! Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsekből ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hra-cho, Plödnik mellett, 1887. azept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsei kezeim közé kerültek, melyeknek hatásait ezennel megírom: En gyermekágyban megbűlttem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsei engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért észszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsek engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagyapám nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruban és vizkórásban, már életét is megunt, melyről egyébként le is mondtam, midőn véletlen egy dobozt kaptam Ön kitűnő vértisztító labdacsekből s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legforróbb tisztelettel Weiszeltl Josef.

Eichengraberamt, Göbl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes Úr!

Alulírt ismételtén kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsekből. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsek értéke fellett és azok, a hol csak alkalmai nyílik, a szenvedőknek legmegelőzhetőbb fogom ajánlani. Ezen háziratom tetszéséről hazatérve Ön ezennel felhatalmazom.

Tejes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kelbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án.

T. Úr!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsekből 1 csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacseinek köszönhetően, hogy egy gyomorhajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsek nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsek csakis a Pserhofer J.-féle, az „Arany birodalmi almához” csomagolt gyógyszerárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. Készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacset tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postátalványnyal eszközöltetik) bérmentes küldésű egyéni: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomaga 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 40 kr., és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsek a legkülönbözőbb nevű és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kérétek csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacseket követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek hangnáját utasítás a Pserhofer J. névaláírásával fekete színen és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színen van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok. n. m.: gerincz agy-bántalom, tagszagadás ischias, migraine, ideges fogfájás, tőfájás, fülzaggatás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Ezek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerte. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz Steudel tanártól. Utés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, újkivácz, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokras minden idült sebre, mint legúztosabb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Ütifüvedv, egy általánosan ismert kitűnő házirat, szer hurut, rekedtség, górcsós köhögés stb. ellen, 1 üvegcseke ára 50 krajc, 2 üveg bérmentve 1 frt 50 krajczár.

Élet-esszencia (prágai csöppök), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszor. 1 üvegcseke 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W. től. Kitűnő háziszor a rossz emésztés minden következményei, n. m. tőfájás, szédülés, gyomorgórcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen, 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam, Egy üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti lábizzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot épen tartja a lábballt és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balsam, kitűnő szer golyva ellen. Egy üveg 40 krajczár bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben után nem levők gyorsan és olcsón megszerkesztetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Cigarette advertisement for 'Les dernieres Cartouches' by Braunstein Frères. Includes a small illustration of a person and text describing the quality and availability of the cigarettes.

Nem találhatunk alkalmasabb, értékesebb és czélszerűbb ajándéknak valót, mint egy jó

„KÖNYVET.”

A könyv oly maradandó/beccsel bíró ajándék, mely minden más tárgyat fölülmul.
A könyvet nem unjuk meg! nem meg- ki a divatból! hanem egy örök
emlékül szolgál.

Könyvet rangkülömbőség nélkül

bárkinek adhatunk, mivel az irodalomban találhatunk minden
műveltséggel bíró és minden kora egyén számára valami alkalmasat.

Raktáraitam különösen a

KARÁCSONYI

CS

ÜJÉVI

alkalomra választékosan rendeztem be,

a magyar nemzet legjelesebb
irodalmán

kivül, még az idegen nemzet ismertebb műveit is megszereztem,
ugy szintén választékos gyűjteményt tartok

**ifjúsági iratokból, képeskönyvekből, emlék- és
imakönyvekből, fénykép-albumokból**

a legremekebb kiállításban, ir- mappákból (teljesen fölszerelve), íróasztali tintatartókól,
valamint a legújabb divatu

LEVÉLPAPIROKBÓL,

melyeket a legelőnyösebb feltételek mellett számíthatom.

Az igen tisztelt n. é. közönségnek szíves figyelmébe ajánlva, vagyok tisztelettel

Fischel Fülöp

könyv- és papirkereskedő

NAGY-KANIZSÁN,

és Csáktornyan.

Vidéki megbízások kiváló figyelemmel eszközöletnek.

HIRSCH TESTVEREK divatáruháza

Váci-utca 3. szám. BUDAPEST. Váci-utca 3. szám.

karácsonyi eladást

rendez, különösen női ruhaszövetekből és több mástéle alkalmi ezikkékből, melyek szerfelett olcsó árakon lesznek eladva, különösen ajánljuk:

Egy teljes ruhához 8 m. duplaszéles cheviot sima és kockás	2 90	Egy legujabb tartószerű kötény	1.—
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszéles gyapjuszövet a legdivatossabb színekben, bársonydiszszel	3.50	Egy legujabb párisi kötény, színes szegélyel	1.—
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszéles legujabb kammgarszövet	4.50	Egy legujabb angora kecske boa 2 ¹ / ₂ m. hosszú, fehér	3.50
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszéles tiszta gyapju beige sima, mintázott szürke v. drappszinbea	3.90	Egy legujabb róka fark boa sötétbarna és fekete	5.50
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszéles kammgaru	4.90	Egy kötött-derék berlini zephyrpamutból minden színben	2.90
Egy teljes ruhához 8 m. kammgaru	5.25	Egy jersey tricoterék minden színben sima vagy szalaggal díszítve	2.90 és 3.50
Egy teljes ruhához 8 m. fekete kelme bársonydiszszel	4.50	Egy remek gaselegyező szép festménynyel	1.—
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszéles tiszta gyapju foulé a legszébb színekkel himzéssel	7.50	Egy legujabb tunisfüggöny 3*60 m. hosszú minden színben 1 rész	1.45 és 1.75
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszéles női posztó zsinóröltéssel	7.50	Egy peluche chenillia-függöny a legremekebb keleti vagy roccoco mintákban 3 ¹ / ₂ méter hosszú 1 rész	4.50
Egy teljes ruhához 10 m. val. színű trancia levantin remek mintában	2.50	Egy peluche chenillia-függöny a legremekebb keleti vagy roccoco-mintákban 4 méter hosszú 1 rész	5.50
Egy teljes ruhához 10 m. francia satin a legujabb-mintákban	4.80	Egy bourett készlet, mely áll 2 ág- és egy asztalterítőtől remek mintákban	8.50
Egy teljes ruhához 10 m. barchend szintartó, legujabb mintákban	3.20	Egy chenillia peluche takaró 90 □cm,	1.25 és 1.50
Egy valódi himalaya télikendő 10 ¹ / ₂ sima és kockás divatszínekben	3.75	Egy chenillia peluche takaró 130 "	2.50
Egy valódi himalaya kendő, legjobb minőség	4.25 és 6.50	Egy chenillia-peluche takaró 150 " és 160 □cm.	4.50
Egy valódi double velourkendő 10 ¹ / ₂ "	5.75	Egy chenillia-peluche ágytakaró 150 cm. széles, 200 cm. hosszú	5.50
Egy valódi berlini gyapotkendő selyemmel átszőve legujabb divatszínekben	1.50	Csipekfüggönyök párja	1.35, 2.50, 3.50, és feljebb
Egy valódi angol uri plaid 20 ¹ / ₂ legujabb kivitelű	5.50	Legujabb manilla ágyszőnyeg vörös vagy zöld, tartós minőségű darabja	—90
Egy valódi angol double utazó peluche terítő tigrisbőr utánzattal	8.50	Legujabb manilla sophaszőnyeg vörös vagy zöld szegélylyel, 150 cm. széles 2 m. hosszú	3.25
Egy valódi angol selyem esernyő	3.50	Legujabb manilla sophaszőnyeg vörös vagy zöld szegélylyel, 180 cm. széles 2 ¹ / ₂ m. hosszú	4.50
Egy valódi uri tiroli toden (nemaz) káta, vízmentes	1.80	Legujabb manilla sophaszőnyeg vörös vagy zöld szegélylyel, 2 méter széles 3-m. hosszú	6.50
Egy pár kötött ringwood kényű urak- és hölgyeknek	—75	Legujabb manilla sophaszőnyeg vörös vagy zöld szegélylyel, 2 ¹ / ₂ méter széles 3 ¹ / ₂ m. hosszú	8.50
Uri nyakkendő a legpompásabb mintákban és legujabb összeállításban, darabja	—50 és feljebb	Egy tapestry ágyszőnyeg virágos, perzsa, vagy alakos mintákban, nagyobb alakú	2.—2.75
Valódi angol merino uri harsánya párja	—60	Ugyanez, szalonszőnyeg 2 m. hosszú, 140 cm. széles, virágos perzsa vagy alakos mintákban	7.50
Legujabb divatu uri ingek legjobb minőségben darabja	2.—	Egy 8 ¹ / ₂ nagyságú flanelterítő tiszta gyapjuból izlesteles min-tákban, darabja	3.60
Uri és női zsebkendők remek mintákban, tartós színű darabja	—20		
Egy prémáska urak és hölgyek részére sealskin utánzattól	1.80		
Egy kötött angol posztómaska	1.20		
Egy karmantyú franc. nyulból, atlaszszal béllélve	1.50		
Egy karmantyú szőrmével	2.25		
Egy karmantyú sealskin utánzattól, szőrmélve béllélve	2.90		
Egy szőrmegallér francia nyulból	1.75		
Egy szőrmegallér sealskin utánzattól	2.25		

Futószőnyegek 20 krtól feljebb a legfinomabbig

Női ruhaszövetminták kívánatra ingyen és bérmentve.

Rendelmények utánvétel mellett eszközöltetnek, tíz forinttól feljebb bérmentve.

Feltűnést keltő újdonság nők részére!

Minden előképzettség nélkül lehet mértékelt enni, mintázni és szabni a cs. k. kir. szabadalmazott 975 4—12

Excelsior szabászati készülék

segélyvel, akár gyermekruhát akarunk készíteni, akár legfinomabb női ruhát. A pontos és sikeres mértékbevételért és szabásért jótállunk. Ezer meg ezer példa bizonyítja az

Excelsior szab. szabászati készülék

célszerű voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia.

A kezelés igen egyszerű, a női fiatal lányok részére is.

Az egész készülék ára, magyarárutokkal együtt minden nyelven csak 3 frt — Szétküldés naponta kétszer utánvétel 3 frt 20 kr. előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldetik meg. — Kizárólagos (braktár alulírott szabadalom tulajdonosoknál:

KELETY és ROTHMANN, Bécs II. Untere Donaustrasse 49.

Főraktár: Magyarhon részére Budapesten Gottlieb Vilmosnál Andrásy-ut 49. szám alatt.

A cs. és kir. udvari és szabadalmazott

Hermann J. L.-féle

ércárgyak gyára

Budapest, váci-utca 24. sz.

ajánlja a kávés uraknak a legujabb thea-kannákat szabadalmazott betéttel, melyek általános kiválóan alkalmasoknak bizonyultak, mivel első sorban a kényelmetlen theaszűrőt nélkülözhetővé teszik, másodszor meg a thea nem lesz keserű és színe sem sötétül, mert a midőn a kannából egy csészét töltünk a thea rögtön a víz felszínére kerül. Egyidejűleg a thea igen finom aromát nyer és kitűnően forr. E thea-kannákat szabadalmazott betéttel már is a nagyobb kávéházakban, vendéglőkben és szállodákban használják és általános elismerésben részesülnek. — Az új szabadalmazott

asztal-kések

I-ő rendű alpacca-észütből készítve, is ama előnyvel bírnak más fajtájú kések felett, hogy síncsenek idegen anyaggal (kittel) megtöltve, hanem 13 mm. vastag kemény ércből készülnek. A penge a nyéllel belsőleg megerősített oszart készülék és ezenkívül forrasztás útján lesz megerősítve és így ki van zárva a kés kihullása, Elromlott vagy eltörpöngök bármikor pótolhatók újakkal.

Ára 12 asztali késnek I. rendű alpacca-észütb. frt 18.—

Alpaccaból frt 9.—

Ára 12 deszert-késnek I. rendű alpacca-észütb. frt 14.50

Alpaccaból frt 7.50 979 3—3

SARG	SARG	SARG	SARG	SARG	SARG	SARG	SARG
Kalodontja	Kalodontja	Kalodontja	Kalodontja	Kalodontja	Kalodontja	Kalodontja	Kalodontja
az	az	az	az	az	az	az	az
Udvartól	Udvartól	Udvartól	Udvartól	Udvartól	Udvartól	Udvartól	Udvartól
és a ne	és a ne	és a ne	és a ne	és a ne	és a ne	és a ne	és a ne
mességnél	mességnél	mességnél	mességnél	mességnél	mességnél	mességnél	mességnél
ép ny.	ép ny.	ép ny.	ép ny.	ép ny.	ép ny.	ép ny.	ép ny.
mint az	mint az	mint az	mint az	mint az	mint az	mint az	mint az
egyszerű	egyszerű	egyszerű	egyszerű	egyszerű	egyszerű	egyszerű	egyszerű
polgárhá-	polgárhá-	polgárhá-	polgárhá-	polgárhá-	polgárhá-	polgárhá-	polgárhá-
saknál	saknál	saknál	saknál	saknál	saknál	saknál	saknál
használat-	használat-	használat-	használat-	használat-	használat-	használat-	használat-
ban van.	ban van.	ban van.	ban van.	ban van.	ban van.	ban van.	ban van.

Minden egyes darabhoz mellékelve van a magasabb körökből nyert elismerés. 956

tották a fagyot. A természet gyermekei, — a szende virágok — megcsalódtak a verőfényes nap sugarai által s a november hónap letarolta kertekben nem csak hajtani kezdtek a virágok, hanem bimbót hoztak s ki is nyíllottak. E hó 12-én saját magunk két szál teljesen kinyíllott árvácskát találtunk letarolt udvarunk kertjében. Szegény kis virágok el sem képzelhetik hogy pár nap alatt meg fog fagyni gyöngye kelyhecskéjük s a hó fogja letakarani halott szemedéjként leveleik és gyökereiket. A meteorologia jóslat szerint jövőben egyelőre jelentékeny változás nem várható, ködös és felhős időjárásra van kilátás.

— **Meghaltak N.-Kanizsán.** Koh Simonné meghalt dec. 2. 56 éves, Abraham Józsefné dec. 3-án 42 éves, Tóth Karoly dec. 6. 6 éves, Leáro Viktor dec. 6. 2 éves, Klugor Kati dec. 8. 18 éves, Lazy József dec. 8. 5 éves, Andri János dec. 9. 9 éves korában.

Háromszoros gyilkosság és öngyilkosság.

Megrendítő hír terjedt el: e hó 9-én reggel Kis-Kanizsán, mely pár perc alatt Nagy-Kanizsára is eljutott s itt különböző variatiookban keringett, sőt a fővárosi lapokban is sietett néhány „gyors tudósító” — ha nem is épen szó szerinti valóságban, a szenzácós dolgot megírni, aminő nálunk egy emberöltő ideje alatt is alig fordul elő, míg a világvárosokban nem épen ritkaság.

Háromszoros gyilkosság és öngyilkosságról van szó. Egy család fő irtotta ki családját s utána ön magát ölte meg.

Roskovecz György tolnamegyei születésű, már évek óta K-Kanizsán lakó 47 éves kovács mester, csendesen végezte nap-nap után a fúton levő kovácsműhelyben kovács mesterségével járó dolgait. Korán kelt s így nagyon csodálkozott Goldinek Andris Ferenc kis-kanizsai lakos, midőn e hó 9. reggel 1/7 órakor a kovács műhelyhez ment hogy kevesebb megéleltesse, a kovács műhelyt meg zárta találta. A kovács lakása ajtójára ment tehát hogy felköltse a „lusta” embert; de hasztalan zörgetett, az ajtó nem nyílt fel benyomta az ablakot s a szobában roppant füstöt vett észre. Rögön a ház gazdájához Hercsac Ferenchez futott jelentve, hogy Roskovecz lakásában tűz van. A házi gazda a városi tanácsot értesítette s mindharman Roskovecz lakásába menve az ajtót betörték s hogy a füst kihúzódjék az ablakot is kinyitották.

Iszonyu látvány terült el szemeik előtt. Roskovecz a földön feküdt véreben, nyomröblől egy helyen s melléből három helyen: vérezt s a mell egyik sebében bent volt még egy bottör; a holt ember mellett egy nagy kovács kalapácsa feküdt. Az ágyon Roskovecz neje és Béla nevű 9 éves fia bezuott koponyával szintén halva feküdtek egy más mellett, míg Lina nevű leánya az ágy mellett szintén betört fűvel elletlenül terült el; az ágy égett.

A tüzet eloltva az időközben megérkezett rendség megkezdte a nyomozást s az ablakon faláltak egy revolvert is, de úgy látszik ez nem volt használva, mert a töltények benne voltak.

Az orvos rendőri boncolás megejtetvén constaltatott, hogy az asszony, fiú és leány feje egy lómpa eszközzel lett bezuott, mely halált okozott, míg Roskoveczné a nyomorban és a meljén ejtett három szúrás okozta a halált s valószínű, hogy az utolsó szúrás alatt állott be a halálperc, mert a bottör még a sebben volt s onnét az orvosok vették ki.

A helyzet, körülmények s az egymást kiegészítő kombináció azt engedik sejtetni, hogy a szerencsétlen Roskovecz előbb az ablakon talált revolvert akarta használni, de az neki csúszott. Köt mondott s akkor kovács kalapácsát vette elő s azzal ütötte agyon nejét és két gyermekét, a tett véghévítele után, meggyújtotta az ágy szalmazsákját, de minthogy minden erősen el volt zárva, lángot nem vetett a szalma csak füstölögt; a tűz gyújtása után bottört vett a háromszoros gyilkos s önmagán ejtett négy sebet, melyek közül az utolsó kioltá életét.

A boncolás megállapította azt is, hogy Roskovecz agyveleje a legtermészetesebb helyzetben volt s így előzetes téboly nem tétéllezhető fel, hanem előre megállapított terv szerint végezte búrzasító munkáját, mit megerősíteni látszik azon körülmény, hogy Roskovecz több ízben tett nyilatkozatot szándékolt öngyilkossága felől.

A vérlázító tett indoka eddig ismeretlen, általános nézet az, hogy Roskovecz igen érzékeny ember volt s hányotta az, hogy kint lévő követeléseit nem tudja beszélni meg diet a háberéret zaklatják s már a kovács műhelyt a házi gazda neki felmondván, másnak ki is adta bérbe. Hogy azonban a lététel alapos e vagy sem, azt csak ő tudná megmondani, a kit s kivel együtt meggyilkolt családját e hó 10-én a kis-kanizsai nagy részére mellett temették el, a kis-kanizsai köztemetőbe.

Fővárosi Szegény-gyermekert-Egylet.

Dicsőregezen uralkodó O császári és apostoli királyi Felsége I. Ferenc József és az ország védangyala Erzsébet királyasszony ezüstenyegzőjének emlékéül a társadalom áthatva az alattvalói hála és lelkesedés szent érzelmétől, 1879. április 24-én a Fővárosi szegény-gyermekert-egylet-et alapította. Célje ezen egyesületnek: vallás és nemzetiségi különbség nélkül az ország bármely részéből szegénysorsú árva kisdedeket a nyomor és az elzűllés romboló köréből kimentve, a közbiztonság hathatós védelme alá helyezni.

A Fővárosi szegény-gyermekert-egylet 12 év óta ezen nemes cél megvalósításán fáradozik és a társadalom rokonszenves támogatása mellett már több év óta saját intézést 200 árva gyermeknek, kiknek családi tüzhelyük nincs, menhelyt nyújt, azokat táplálja, ruházza és magyar szellemben neveli.

Az intézet házában a jelenleg rendelkezésre álló termekben csak 200 gyermek helyezhető el s így helyszűke miatt évente több száza menő gondozásra érdemes elhagyott gyermektől kell a tölvétel jótéteményét megtagadni. Szivszagató és elszomorító jelenetek ismétlődnek évente midőn a teljes létszám miatt az intézet kapuit több mint 600 biztos pusztulásnak kitett gyermek elől el kell zárni.

A rendelkezésünkre álló statisztikai adatok és azon érdeklődés alapján, mely az elutasított gyermekek irányában is viseltünk, konstatalhatjuk a lesújtó tény, hogy míg az intézetünkben elhelyezett gyermekek közt a halandóság arány 10 évi állagot 1%-nál többet nem teszi ki, addig az elutasítottaknak mintegy 50%-a elvész. Illye e fiatal csemeték, mint az oldott kékék el ne pusztulhatnak, lebetőség szerint a Fővárosi-szegény-gyermekert-egylet a rendelkezésre álló mintegy 500 □-ület képezo telken még egy újabb épületet emel melyben legalább még 200 árva gyermek elhelyezhető lesz.

A Fővárosi szegény-gyermekert-egylet, a nagylelkű anyákhoz és apákhoz, kik gyermekeiket nevelték, kik a csecsemő kor száz veszedelmétől óvták meg őket, virasztottak bölcsőjük felett, gyönyörködtek első lépésükben és a gyermek fejlődésének minden bu-báját s gyönyörét élvezték, dadogásától első megszólalásáig — és minden nemesen érző emberbarátjuk fordul azzal a hazafias kérelemmel, hogy egy új menház építését becses adományával támogatni kegyeskedjék.

Onök nemes emberbarátok, s könnyek felszárításában varázs kezű önzetlen honléányok, nem lehetnek közönyösekek azon árva gyermekek iránt kiknek bölcsőjét és első lépését a szülőszereget templomába be nem fogadták.

Az emberbaráti szeretet és az elhagyott szegény árvák névében kérjük e nemes célt akár a legcsekélyebb összegű adománnyal is előmozdítani, mely adomány a menház kiadandó evkönyvében, a hírlapokban és az alább nevezett pénztintézet által egyenként nyugtáztatni fog. E végett kérjük, hogy a nevek olvashatóan irassanak.

A kegyes adományokat 1892. évi január hó 31-ig megküldeni kérjük, legelőszérűben postautalványon a „Magyar országos központi tákarékpénztár” címére (Budapest, IV., Deák Ferenc utca 7. sz.) mely intézet a pénz kezelését, tekintve a nemes célt, átvenni szives volt.

Az egylet elnökeje.

Irodalom és művészet.

Lapunk e rovatában ismertetőt művek, lapunk kiadójának, Fischei Fülöp könyvtárána ületében megrendelhető.

— **Julius Verne ösmagyajtó:** munkáiból a negyedik mű is megjelent Esler G. budapesti könyvtáras kiadása s Zempléni P. Gyula fordításában. E műnek címe „30,000 mérföldnyire a tenger alatt”. E műben a szellemes francia író a tenger sietével ismereti meg az olvasót, oly vonzó előadásban, a minő csak Verne tollából származik. A fordítás ép oly sikerült mint az előző műveknel s a kiállítási esz itt is hasonló az eddig megjelent kötetekéhez mely dícsőretére válik a kiadó cégnek. Minden olvasóknak a legelőszérűben ajánljuk a Verne gyűjteményt, mely által olesó pénzért szép könyvtárt szereshet magának bár ki is. A 103-öt eszes borítékú kötet ára 80 kr. Diszkrétóben 1 forint 20 kr. Megrendelhető a kiadó cégnél (Budapest Andrássy-ut 43. sz. a.) vagy lapunk kiadójánál, Fischei Fülöp könyvtárárákúletében Nagy-Kanizsán és Csáktornyán.

— **A Képes Családi Lapok Napján.** Alig jelent meg ez évben a könyvpiacra oly kiváló gondúval összeállított naptár mint a „Képes Családi Lapok” 1892. évre szóló naptára. Szép-irodalmi részét Tolnay Lajos, Dalnady Győző, Gróf. Zichy Géza, Rudnyánszky Gy. Beniczky Bajza Lenke s több más jeles író és írózó művei gazdagítják. Mulattató apróságai között megtaláljuk mindazon szerelmi bohóságokat, melyek a „Képes Családi Lapok” söt borítékának tulajdonképpeni tárgyai képezik. Gazdasági és kertészeti részek rovatai főleg a vidéki háziasszonyokat érdeklik, a mennyiben e rovatok felkarolják a gazdaság és kertészet mindazon ágait melyek a vidéki háziasszonyra szinte elkerülhetetlenek tünnek fel. Orvosi tanácsadó címen „A nők életrendjéről” szóló cikk bír nagy fontossággal, mely után a minden nőnek szükséges háztartási könyvvitel című rovat következik. Az év története s a legújabb hivatalos címár sárjak be a dustartalmu és igen cínos kiállítású naptárt, mely minden könyvkereskedésben 60 krajcárért kapható.

— **Tréfas számtani feladványok gyűjteménye** címen egy rendkívül hasznos és mulattató, diszes kiállítású könyv hagyta el a sajtót. A karácsonyi és újévi ajándékoszakra szánt könyvet Kókosi Orbók Mór írta s nála rendelhető meg Pozsonyban. Ára 50 kr. A könyv hasznos voltát bizonyítja a körülmény is, hogy négy év alatt négy kiadást ért meg. Nemcsak az ifjak hanem más korbeliek is nagy mulattalóval szereshetnek maguknak e könyvet, a mely a mulattáson kívül az által valik hasznosna, hogy komoly alapja is van. A tréfas alakban fölvetett számtani feladványok magyarra fordítva, megjelölés gyakra komoly számtani műveletekkel van összekötve. Az ifjúság szereti az ilyen tréfas feladványokat magányosan, vagy társaságokban elmulat rajta s a megjelölésnél élesíti elméjét. A példák a leg-egyszerűbbtől a legkomplikáltabbig váltakoznak: néhány zoizmat is találunk közöttük; így a Zeno-tétel. Amazok könnyebb megjelölése kedvet ad ezekhez s a kiváncsiság lassankint belemelnyed a felsőbb számtani műveletekbe is. A példák néha egész történetek, néha kellemesen perdülő versekben hangzanak. A szerző általánosan ismert jeles tanterfű lévén, a pedagógiai szempontokat mindig szem előtt tartotta. Azt lehet mondani, hogy a könyvecské a számtan népszerűsítésének kitünően megírott segédkönyve. A tanárok és tanítók is nagy sikerrel használhatják tanításaik közben; ifjaknak és más korbelieknek is melegen ajánljuk e könyvet. Ugyancsak Orbók Mór szerzőnél rendelhető meg a „Tréfas rajz- és mértani feladványok gyűjteménye” is. Ára 50 kr.

— **Tábori Rébert.** „Átalakulások” című legújabb regénye jelent meg a napokban a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatalának kiadásában. Nem szorul Tábori e regénye dícsőretre, meggyezzzük azonban, hogy jelen műve a legelőszérűbb alkotásai közé tartozik. A mű a „Képes Családi Lapok” szokásos diszes kiadásában jelent meg, minden könyvkereskedésben és a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatalában 1 frtért kapható. Ha hozzáteszzük még azt, hogy a „Képes Családi Lapok”-ban évenként, négy ily regény jelenik meg, továbbá azt, hogy a „Képes Családi Lapok” előfizetője a fél évi 3 frtnyi előfizetési összeget 30 kr. csomagolási és posta díjjal együtt egyszerre

beküldi úgy ugyanolyan 2 regényt kap jutalmul ingyen, következképp be kell látnunk azt, hogy a „Képes Családi Lapok” oly kedvezményben részesíti előfizetőit, mely kedvezményben még egy külföldi lap sem részesíti előfizetőit, holott annak nagyon küzdenie kell, hogy utat törjön egy magyar család asztalához. Részünkről ugy a kiütöően szerkesztett „Képes Családi Lapokat” valamint a kiadásában megjelenő regényeket a legjobb lelkiismerettel ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 fr. Kiadóhivatal: Budapest, Nagy-Korona u. 20 szám.

— **Előfizetési felhívást** vettünk „Az En Dalaim” című költeményfüzetre Zoltán Vilmos pécsi hírlapírótól. A kötet 12—13 iven mintegy 150 költeményt fog tartalmazni s a jövő év január havában jelenik meg. Kiadója Feiler Mihály a lycei nyomda bérleje mindent el fog követni, hogy az külső kiállítás tekintetében a legkényesebb izlésnek is megfeleljen. Előfizetési ára füzve 1 frt 20 kr., diszes kötésben 2 frt, mely összegnek előre való beküldése után a kötet megjelenésekor az bérmentesen megküldetik. Bolti ára magasabb lesz.

— **A Sarg-féle Kalodont**, ez a kitűnő fogtisztító és üdítőszáj-szer, miután legmeglepőbb rövid idő alatt az Osztrák-Magyar birodalomban Németországban és Franciaországban meghonosult, győzelmi útján az egész művelt világban elterjedt, s most Olaszországban és Angliában is használataba vétetett. Valóban öröm gerjesztő s nagyon megnyugtató a tudat hogy egy belföldi találmány, oly rövid idő alatt nem csak a szak tekintélyek, hanem a nagy közönség elismerését is ki tudja vinni magának. Már maga ez a körülmény eléggé igazolja, hogy a Sarg-féle Kalodont, melynek elterjedésével egyetlen más fogszer sem dicselkedhetik, mindazon kívánatoknak megfelel, mely egy kitűnő fogszerhez köttetik. E szernek hosszas kísérlet után megállapított előnye a fogak és foghúsnak tisztasága és épsége lentartásánál, a legkisebb ártalmas rész nélkül, valamint annak hasonlíthatatlan olcsósága, a Sarg Kalodont bevitté úgy a palotákba mint, mint az egyszerű polgári házakba. E szer — a még sajnós nem eléggé méltányolt jótéteményt is megszerezte, — hogy a folytonos használat által a fogak tisztán tartása általános lett s nagyon gyakorlatba lett véve, mert a hol e szer, egyszerű a másoló asztalon vagy az utazó tárcában helyt talált, onnét nem fog az többé hiányozni soha s nem fogja más ily féle készítménynek átengedni.

— **Az országos képviselőválasztási időszak** közeledésével gombamódra keletkeznek Budapesten a zászlógyárak, melyek — mint a multak tapasztalataiból tudjuk — silány készítményeket hangzatos címek és látszólag előnyös feltételek mellett ajánlják de az elszállított zászlók nem csak méretlen nem felelnek meg a rendelkezésnek, hanem a szövetek színét is kimossa a legelső eső, s a megrendelőt az ily rövid életű cégektől semmiféle kárpótást sem nyerhetnek. Miért is az országos képviselőválasztásokra felhívjuk a t. bizottságok és a képviselőjelölt urak figyelmét az 1842. év óta Budapesten fennálló Rumbolt Bl zászlógyárára, melynek jó hírneve és szolid kiszolgálása országos hírességet is szerzett, honnan minden megrendelés a legjobban szállíthatik.

(1) — **Kelety és Rothman** uraknak Bécsben. Az „Excelsior szabadalmazott szabászati készülék” megküldését köszönöm Önöknek s örülök, hogy értesíthetem arról, miszerint a mérték-vétel és szabás, e készülék által valóban igen jól sikerült. Bécs, 1891. október 16-án. Tisztelettel: Darvas Julia hatóságilag engedélyezett szabadalmazott női ipar- és francia nyelvtanító intézet tulajdonosa II- Kaiser Josefstrasse Nr. 23.

(2) — **Kelety és Rothman** uraknak Bécsben. Az „Excelsior szabászati készülék”, mely kizárólagos szabadalmat bír, örömmel s nagy érdeklődéssel vettem kísérlet alá, s azt találtam, hogy ez a találmány úgy gyakorlati alkalmazása, mint hasznosága által, a legnagyobb elismerést érdemli meg, s minden családnál be lesz vezetve. Az önk találmánya rekem nélkülözhetetlenné vált, az öltözékeknek elkészítésénél mutakozó s könnyen felfogható módszerűvé vált. Bécs, 1891. november 4. Mirbach, birodalmi gróf.

(**Gyermekek számára a legjobbat!**) Ki nem akar törekény játékszereket vásárolni, ki gyermekeinek játéka felett örülni akar, szóval,

ki kedvesei számára a legjobbat akarja, anuak a Richter F. Ad. és társa bécsi cég képes arjegy-zékének áttekintését ajánlhatjuk. Különösen minden anyának kellene ezen arjegy-zéket figyelemmel átolvasni a karácsonyi ajándék bevásárlása előtt annyival inkább, mert ezen könyvecske ingyen és bérmentesen megküldetik.

— **Gyomorgöres** és gyomorhajók különféle nemei többnyire hibás diéta mértékellenesség meghűlése által keletkezhetnek. Ilyen esetekben a sok tapasztalaton alapuló háziaszer dr. Roza életbalsza Fragner B. gyógyszer-tárából Prágában hat kiütöően. Kapható minden gyógyszer-tárban.

CSARNOK

Epigrammák.

Festő művészetre hevülnek a mostani hölgyek; Hogy jól festenek e? nézd piros arcaikat!

Ékeid a szépség, a szerénység, szende szemérem; Kár, hogy rajtad az ék, mind csupa „talmi arany.”

Szöke leánya te szebb vagy sok más anygalalaknál; Az kár, hogy minden színed a rizspor add.

Ismerem én a nagyságot, nyugtom soha sincsen; Futva megyek, mint őz, arca vonszdi elől.

Szentgáli Molnár M.

A liget, ősz utolján.

— Allegoria. —

Irta: Molnár Mihály,

A liget előbb mint templom állott, ol-ára volt egy szirt-om, s ez oltáron a liget tündére: a zeplir virág illatot áldozott naponta, s áldozathoz, mint templomban szoktak — a szárnyas dalárda: a kis madársereg szent dalt zengedezett. — Jelen vala az áldozaton a liget minden lakója: virág, fű, bokor s mindenki szent áhitattal ajánlta fel illatát. Áldozat végével a tündér szent vizet: harmattal hinté be őket. — Másnap ismét eljövének az áldozat végével ismét megszentelve távoznak, s így történt ez naponkint Egy nap a templom tündére: a lanyg szelő gyászruhában jelent meg s szárnyas kar: a kis madársereg gyászdal zengedezett az áldozathoz. — Lassu hangon szolott a tündér áldozat végével, lassu hangon mondott bucsubeszédet, beszéde rövid volt, hisz az igazi mély bánatot érezni nagyon lehet — de kifejezni nem! Végül behinté őket a liget lakóit, szentelt vizet, aztán lassan . . . lassan fölemelkedett s mindig magasabb és magasabban lebegett, egyszerre csak eltűnt... tul ment a felhők setélen . . .

Leverten távoznak a liget lakói, bánatos szív és könnyező szemekkel.

A tündér távozta után nemsokára bús zaj és kacaj közt jelent meg a romboló szellem: az őszi szél, átengelt e templomon, a liget minden zugán; Felforgatta az oltárt: az oltár ékeit: a zöld mohot s a szép virágokat; a hol csak megjelent mindennütt a pusztulás s enyészet nyomát hagyta maga után.

Attolte a liget lakóinak szívét s azokat annyira lehangolta — hogy megbetegedének. Mindenütt az enyészet s rombolás tört vesztükre. A liget szentelt viztartója, a forrás mellett szomoruan hajlja le fejét a kis netelejts, kék szeméből könyek peregnek alá. — Amott egy elebb zöld bokor a bús bánattól mint-egy megöszülve hullatja őz haja szálat: a sárga leveleket. — A templom elpusztulva áll, csak tornya maradt meg: a levegő s benne harangoz — a vihar; elhalt a szárnyas kar: a kis madár sereg andalító, csengő éneke: csak a liget költője, a kis szemle dal koronként a pusztulás lelett siralmas, búsmelodiát . . . Egyszerre némaság üti tel bus tanyáját még a romboló szellem is megszűnt mint egy nyargaláni. — Szomoruan hallatszik az elpusztult templom tornya: a levegő harangjának, a viharok bus hangja. „Kire harangoznak? Kinek lelkezt szót a harang? — Kinek? — Hisz haldoklik a liget minden lakója, már megjelent a halál! Hűdég kezével érinté őket s érintésére meghalnak! . . . Meghaltak! — Ravataluk felett világit a pislogó, esli mécs a méla holdvilág s körötte számtalan gyertya: s sok csillag.

Ünnepélyes csend van, a csendet csak a harangnak; a viharok üvöltése szakítja meg. . . Temetés van . . . Temetik a liget minden lakóját; a vén pap ki öket eltemeti, s ki már oly sokakat eltemetett: az — az idő, a sirásó pedig két vén bagoly. — A sirgódórnel még egy bucsudalt zeng s szárnyas kar azután felreppen, messze messze vidékre megyen . . . Eltemetvék . . .

„Kérdezitek hol a sirkereszt?

Azt, sugárból fonva síromiára Majdan nyájas holdvilág éreszt!

A sirkeresztre ragyogó aranyos betűkkel ezeket írta egy öreg festész: a természet!

„Nyugodjanak békében az elhunytak, eljö majd a feltamadásnak anyaga megilleti szemhéjukat s felebrednek — hogy újra élven — újra meghaljanak!”

Őszel a természet haldoklik. Terített asztalról letűnnek az utolsó morsák is. A nap letjutva pályájára, a kőd látylába burkolatlan borog a lég évszeszi állatszóságát s a kőd homályába burkolatlan állja újat az élető nap jótékony sugarának.

A haldokló virágok szirmaikat hullatják. Az erdő nem hangzik már a madarak dalaitól nem hangzik a gyenge csicsérgés, nem vér a csattogány, nem bűg a gerlece s a remény szinű lomsátor sárgába megy át, sűrűn hullatja leveleit, és itt-ott már kopasz ágak is meredeznek.

A patak megfagyva társaitól, a partjain állni szokott virágcsáktól, a zöld pászaitól, csöndesen zokog, medrében.

A szárnyaira fölkel szél boszusan rázza meg a sárga lombozatot s kiseretes zörgetés mérlegeli azokban azéleterőt. Itt a fűzeteket ingatja meg gyökereikben, ott a szettepelt ökrönyalakat kapja boszusán szárnyaira. Igazán imára fakszija az érző kebelt a természet haldoklása:

Hol van trónodnak számolva őh végetlen Isten hol van fenségednek örökké tartó fénye?

A pompázó égholzatot kérdezem s ez így felel: engem Isten öltöztetett e pompázó kék palástban ő himezte rája a tündöklő csillagokat.

Ezútan a ragyogó naphoz fordulok, s ez ekkép szol: Bennem Isten fénye ragyog ő vezet engem kitűzött pályámon.

S ha megkérdzem a mindenséget, hol van lényed ez így felel: mi Istennek szolgálunk, mi mind az ő teremtményei vagyunk, s ő végtelen hatalmas urunk.

Tehát mindent, mindent te alkotál végtelen Isten! Minden a te akaratod pillanatnyi műve a fénylő nap, a szelid hold, a tündöklő csillagok a hajlongó virágok, a habzó csermely s az e mellett elterülő erdő égbé nyuló sudaraival, mind a te vagy neved alkotmányai!

Te feszíted ki az ordító széleknél széles szárnyait, te gyújtod meg a viharok fátyláját s te szeledeled villám ostorral a felelek fekete táborát. A te hatalmas szavad hangzik vissza a bércek ormairól, midőn az égi láng ropogva hengerereg.

Te hányod fel a tenger habjait s te szóród szét dörögve a tűzét hányó hegyek lángjait.

Téged magasztal a ragyogó harmat-csepp-téged a mosolygó hajnal, téged a biborszínű alkonyat.

Ha minden, mi e világért betölti, téged dicsőít engedő őh hatalmas lény, hogy én is áldozhassak neked.

Leborulok csillagtrónod előtt, ő Isten s érzelmeimben olvadva dicsőítem isteni fölségedet. Tied legyen örökre e test se lélek, téged dicsőít, sen szüntelen, a te oltárodra rakjon áldozatot, s engedő, hogy mielőtt elporlik e hüvely, csillagtrónod zsámolyánál előted omljak szét, ő végtelen!

Felelős szerkesztő: Cs. Palotai Ákos.

Nyilttér.*)

Nyers selyem bast-ruhákat 10.50 krért a legjobb anyagból szállít vám- és posta-díjmentesen küld **Heuneberg G.** cs, és kir. udv. szállítógyári raktára **Zürichben.** Mjnták kívánatra azonnali küldetnek *Levelekre Széjzba 10 kros bilyeg ragasztandó.* 774

* Az a rovath közlötökért nem vállal magára felelősséget szerk.

Szerkesztőség:

Magyar-utca 33. házszám.

Ide intézendő a lap szemléli részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezek.

ből fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, s a Nagy-kanizsai segélyegylet-zövetség hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:

Városház-épület Fischei Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre	5 frt — kr
Felére	2 — 50
Negyedévre	1 — 25

Hirdetések jutányosan eméltattanak

Nyitlár pettóóra 10 kr.

Előzetesek, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischei Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Elbizakodottság.

(—a—s) Az ellenzéki sajtó napról napra tovább megy azon gyanusítgatásokban, melyekkel az országgyűlési többséget, a ezzel együtt a kormányt támadni törekszik; most egy újabb gyanusítással áll elő, mely azonban annál csúnyább színben tünteti fel az ellenzéki sajtót, minthogy most elbizakodottságból ered gyanusítása.

A legközelebbi múlt héten, felvetette az ellenzéki sajtó azt a hírt, hogy az országgyűlést ideje előtt berekesztik, — s ennek indokául azzal gyanusítja a kormányt, hogy ez megijedt azon tevékenységtől, melyet az ellenzéki képviselők már most is kifejtettek, és hogy ezt ellensúlyozhassa a kormány, be fogja rekesztetni a koronával az országgyűlést.

Hogy a magyar felelős kormánynak mily szándékai vannak, s hogy a korona tanácsosai csakugyan szándékozzák-e a koronánál az országgyűlés feloszlatását javasolni, azt mi, kik a kormány központjától oly távol esünk, nem tudhatjuk; de azt már aztán igen is tudjuk és tudja minden magyar ember, hogy a jelenlegi kormánynak semmi oka sincsen félni, de nem is fél attól a mozgalomtól, melyet az ellenzék megkezdett, vándorútjában megindított, mert a kormány ép úgy meg van győződve, mint az országgyűlésnek több-

ség a felől, hogy a nemzet zömét nagy szavakkal bombasztikus frázisokkal félre vezetni nem lehet, az a tények után ítélt, már pedig a lefolyt ülésszak alatt is a magyar kormány oly tényekkel állott a nemzeti elé, a melyeket méltányolni tud minden hazafi, nem is vesztegetnének a szót e kérdésre, ha annak azon része, mely a felvetett kérdés indokául szolgál, nem oly fényesen bizonyítaná előtünk, hogy az ellenzék elbizakodottságában beszél ily nagy hangon.

Azt ugyan, hogy valaki maga magával eltelve ne legyen, s el ne bizakodjék, senkinek sem áll jogában megtiltani, ámde azt már aztán tisztességtudó ember nem teszi, hogy elbizakodottságában más embert kicsinyelvén, annak oly gyávaságot tulajdonítson, mely megfosztja azt férfiúi méltóságától; legkevesebé sem engedhető pedig az meg, hogy az ily gyávaság, egy oly állam élén álló felelős kormánynak, minő Magyarország független ministeriuma vetessék szemére, mint indoka egy politikai bekövetkezhető ténynek. Az elbizakodottság, ritkán vezetett jóra s mi most is azt hisszük; hogy az ellenzék elbizakodottságát a bekövetkezendő tények nagyon letojzák hitteni, mert a magyar választó közönség igen jól tud különbséget tenni a között a mi tényleg már létezik, a mit a kormány és az országgyűlési többség megteremtett és a között a mit az ellenzék vi-

rágos szavakban ígér ugyan, de teljesíteni nem fog soha, mert arra nincs ereje, hűség támogatása a nemzet többségtől.

Nem mondjuk, hogy lehetetlen, hogy a kormány az országgyűlés feloszlatását fogja javasolni a koronának, nem mondjuk, hogy lehetetlen, habár mint fentebb említettük, erről nekünk nincs tudomásunk; de azt ismét határozottan állítjuk, mert es a mi meggyőződésünk, hogy ha a Szapáry kabinet javasolni fogja a Felségének az országgyűlés feloszlatását, ennek sokkal mélyebre ható politikai okai lesznek, mint az mit az ellenzéki sajtó hírel, a melyet az ellenzéki képviselők elbizakodottságukban állítanak, Szapáry minister elnöknek hazafissága, alkotmányos érzülete, a fentálló törvények iránti tisztelete, még ellenségei által sem vonhatnak kétségbe; hűnünk kell tehát, hogy ha szokatlan módhoz fog nyulni a miniszter elnök, annak nem mindennapi indokának kell lenni; rendkívüli körülmények, rendkívüli intézkedéseket igényelnek s mi meg vagyunk győződve a felől, hogy csak rendkívüli körülmények lehetnek azok, melyek a kabinetet az országgyűlés feloszlatásának javaslatára indíthatják; nem pedig az ellenzék elbizakodottságából világgá bocsájtott ál-indok. Legyen azonban bármiként a dolog, egy bizonyos marad előttünk, az, hogy a kormány ép úgy nem fél ma sem az ellenzékétől, mint eddig nem félt.

A „ZALA“ tárcája.

Oszszel.

Kis szobában mécses

Halovány a lángja —

Ola veti fényét

Két boldog arcúra.

Kint a vihar dühöng

Az ablakot rázza

Természet szívének

Végső dobbanása.

Simulj hozzám éles!

Kézed kezembe

Halovány orcádat

Forró kebelre.

Feleded majd itt a

Vihar tombolását

Berkék hervadását

Virágok hullását.

Mert tavasz virít itt

Szerelmem tavasza —

Nyíló virágait

Ősz el nem hervasztja

Östör József.

Az „Auróra-kör“ és főtényezői.

Irtá: Mohár M.

(Vég.)

Cuczor a népies iskolának válván bajnokává, korán felismerte feladatát s tehetségét ez irányban is, a mennyire lehetett érvényesíté. Ő a classicismus magasiatáról szállott le a népies alacsony-ságra s mégis a hir, mely ez alacsony porondon övezé, majd magasabbra emeli őt, mint az, melyet a classical iskola biztosított számára. Cuczor népies költeményei többnyire a szerelém, ennek reményei, csalódásai, szóval örömei s fájdalmai körül fordulnak meg.

Költeményeiben annyi az elevenég, hűség természetesség s a minden mesterkéltégtől távol tartott érzés mintha minden dala természetesen kifolyása volna magának, az idegen behatásoktól ment, romlatlan népek. Cuczor költői beszédei különböző figyelemre érdemesek, mint a melyekben egy nép természetét a leghűbebben van vissza tükrözve. Legkitűnőbb e nemben „Drégely ostroma“, melyben nemcsak élénk tárgyfestéssel, hanem ügyesen alkalmazott alliteratioival is igyekszik az esemény folyását élénk varázsolni. Elegiái majd keser édes, majd életvidor andaigásba ejtik az olvasót.

Heroidjai közt legremekebbek az „Ilka“ és „Gyula“ ajkaira adottak. Odai horációi lényben ragyognak. Epigrammái találók, vezetésesebbek: „Zrinyi a költő“ és „Gróf Szécsényi Ferenc“, címűek.

De főleges volna tovább ajánlani a szemlélet Cuczor költészetétől, mely hol illatos virágot nyújt, hol áldásosztón zengi az isteni szavakat.

Bajza József.

Bajza Kazinczy iskolájában képeztetett az irodalom bajnokává. Mint ilyen, kezdetben a classicismusként hódolt, de sem áradásbát, sem elphubult sentimentalismusa nem ment át.

Ami epikai költészetét illeti, dalszerű könnyűséggel adja elő történeti alapokon nyugvó eseményt. Minden ilyen műve költeménye megfelel egy a szerkezet, mint a küllak követelményeinek. Epikai művei közül kimagaslik a „Zarandok“, melynek elegiai hangulatát az öröm szava váltja föl. „Szép Jolánká“-nak egy regényes megragadó eseményke szolgál alapjául, mely mind a ballada jellemében, mind a lyra érzélem-hullámaiban zajlik le előttünk Drámai jelenetei lekötik a figyelmet, melyet a meglepő kilejtet elégit ki. Beszélései a tárgy érdekessége mellett élénk tárgyfestéssel, s egészséges dicitóval díszeskednek. De, bár Bajza minden epikai műve feltűnő a szerkezeti arányosságát, a küllakai correctságot, az alapos rendszeres tanulmányt; mégis úgy szólva összes ereje lyrai műveiben öszpontosul, melyek érzékeny kedélyének egy-egy dobbanását jelzik.

Bajza élete, csendesesen folyt el a földi lét virágyain, melynek illatját a kegyetlen sors zivatarára nem őrítte szét. Ő ugyszólvá teljesen től volt mentve az emberiség szenvedései alól, de emberzeretete, vele is érezte a csapások súlyát,

A közegészségügy harcosai.

A közegészségügyi intézmény szervezésének alaposságát a körorvosi intézmény képezi.

A körorvosi intézménynek a körjegyzői intézmény normájára az 1876. évi XIV. t. cz adott életet.

Hogy azonban közegészségügyi törvényünk ma meg végrehajtva nincs, annak oka első sorban, hogy a törvény a körorvosi intézményt községi alapra fektette.

A törvény az okleveles és mondjuk, hogy igen magas képesítéssel bíró orvost községi közzé teszi és hogy az intézménytől a félig civilizált, félig vad — javaszonnyok babonás kuruzslásai által erkölcsiben megromlott műveletlenséget elriassa — sorsát a község kegyelmére bizza.

A törvény a körorvos javadalmazásának megállapítását a községek meghallgatása után az alispán feladatává teszi s a javadalomnak a községek között való elosztásánál alapul a lélekszámot vette.

Ezen helytelen adókövetési kulcs idézte elő, hogy voltak községek, melyekben a szerencsétlen körorvosnak házként kellett a körorvosi javadalom krajcárjait, hogy úgy fejezzem ki magamat, összekoldani és ha szemérmes volt — éhezett, ha pedig követelő volt, füres tarisznyáhat megtöltötték szitokkal — becsmérléssel.

A vármegyék teljesítették köteleességüket, szerveztek közegészségügyi köröket, megállapították a körorvos dotációját, hanem a körorvost a községi bíró kénye-kedvétől meg nem oltalmazhatták, mert a törvény az orvost községi előjárósági taggá tette.

Fölötte érdekes, hogy a vármegyék mint törekedtek a községi körorvosok sorsán segíteni s hogy ezen kísérlet mint szenvedett hajótörést nem a vármegyén, hanem a községen és azon a szemellen, mely a közegészségügyi törvény magyarázatát, a községi önkormányzat javára döntötte el.

A vármegyék tudták, hogy a körorvosi intézmény iránt mint melyben egy újabb megterhelést láttak, a községek idegenkedni fogtak és azért egy némely vármegye már elérve a körorvosok járandóságainak kezelését a járási főszolgabíróra kívánta ruházni. A belügyminiszterem azonban a törvénynek ily értelemben való végrehajtását, nézetünk szerint is helyesen helytelenítette, mert a járási adminisztrációt pénzkézeléssel terhelné a gyors közigazgatás érdekei szempontjából nem szabad.

De a községek belátására bízott pénzkézelés a körorvosokat is felbraztatta és almodozásból. Már az 1879. évi szakértekeztetükön feljajdulunk, hogy nem jutnak fizetésükhöz és hogy kívánatos lenne, ha a körorvosi javadal-

mazás kezelését valamely közpénztár elvállalná.

A belügyminiszter 1879. évben kiadott rendelkezéssel fel is hívta a vármegyéket nyilatkozattételre, hogy miképpen vélnék legelőszértebben eszközölhetni, hogy a körorvosok fizetésüket valamely közpénztárból és biztos határidőkben elnyerhessek.

Hogy a vármegyék ezen felhívásra mily választ adtak, azt én nem tudhatom, egy megye azonban már akkor kijelentette, hogy ily közpénztár a vármegye pénztára, melybe minden község a terhére rótt járulékat beszovaltatná, a körorvos pedig ezen járulékból javadalmazását havi részletekben élvezhetné. Ezen javaslat akkor megbukott. És a belügyminiszter rendelete a körorvosi fizetés kezelését a körbeosztott községek hatáskörében meghagyta.

Hogy pedig ezen rendelkezés mennyiben javított a körorvosok sorsán, azt ók maguk panasolják el az 1881. évi országos egyesületi közgyűlésükön. Ezen panasznak is volt fogantatója.

A belügyminiszter akkor hozta azon elvi jelentőségű határozatot, hogy a körorvosok fizetésénél a lélekszám csak az arány megállapításánál szolgál irányadóul, de a körorvosnak a községre ezen arány szerint kivetett javadalma a községi törzsvagyon jövedelméből fedezendő s ennek elégtelensége esetében ezen jutalék, mint a község minden egyes tagját egyenlően érdeklő közigazgatási költség a rendes költségvetésbe felveendő és pótdádó által fedezendő.

Ezen aljában helyes céltudatos és a törvény szellemén alapuló rendelkezés bizonynyal meg is hozta nyomolcsát, a körorvosi fizetések misériai elenyészték és a körorvosokat ma pontosan és évnegyedes vagy havi részletekben előzetesen fizeti a községi pénztár.

Lehet hogy, fizeti is néhány tehetősebb község.

A szegénysorsú községekben azonban a helyzet nem változott.

Talán a vármegyék szűkeblűsége miatt?

Dehogyan! Nagyon egyszerű okból.

Deficiente pecunia — deficit omnia.

De mert a község fizetheti nem tud körorvosok panaszkodnak.

A körorvosnak panasza pedig mindaddig fog tartani míg nem valósul meg azon idea, melynek a körorvosok 12 év előtt kifejezték adatait vagyis míg nem fogják a kiérdemelt fizetésüket előzetes havi részletekben pontosan élvezhetni.

Ezen kívánalomnak azonban a panacea csak az államosítás.

Sokan azonban azt hiszik, hogy ezáltal, az idea által, a melynek közkezen forgó neve államosítás, az állam bevételei is hatványozva fokozódni fognak és minden adminisztratív költségtöbblet az állampénztárban bőséges fedezetet nyer.

Annyit az országgyűlésen már tárgyalva volt törvényjavaslatból tudunk, hogy a jegyzői intézmény által ellátott munkakört az állam saját közegei által fogja ellátni; azt azonban még nem tudjuk, hogy a jegyzők fizetését az állampénztár a községeken fogja-e megvenni, melyek a jegyzőt saját hástartáruk jövedelméből fizetik, vagy pedig a törvényhozás ezen teherviseleése alól a községeket felmenteni fogja.

Akár melyike következék is be ezen eshetőségeknek, a körorvosi javadalmak az állampénztárból történendő fedez sőt mi fölötte problematikusnak tartjuk, mert nem hiszük, hogy az állampénztár ennyi megterhelhetést elviseljen.

De ha nem az állam fizeti a körorvost, hanem mint eddig, a község, annak megint két konkvenciája van. Az egyik, hogy a közegészségügyi régi tepsedésében megmarad, a másik hogy a közegészségügyi igazgatás államosítva nem lesz.

Lenne még egy expediens; ha ugyan a községek továbbra is fizetnék a körorvos jutalékát hanem fizetnék az adóhivatalba a községekre kumulatív kivetett közegészségügyi adó fejében és az ekként kezelt alpból az állami körorvosok az adópénztárból javadalmukat pontosan élvezhetnék.

A községi törvény reviziójától, illetőleg az államosított közigazgatás keretébe való beillesztésétől még távol vagyunk, a körorvosok pedig panaszkodnak.

Távol vagyunk a körorvosi intézmény rendezésétől annál inkább, mert lehetséges, hogy a törvényhozás bölcsesége a községi közegészségügyi rendezést közegészségügyi törvényrevizió alkalmával fogja megvalósítani és mi csak örvendeni fogunk egy ily elhatározásnak.

De ismétlem, a körorvosok panaszkodnak és a panaszuk jogosult, jogállamban pedig a panaszt meghallgatni s a bajt orvosolni kell. Addig is, míg a közigazgatás államosításának nagy műve betetőzve lesz, addig is segíthetünk a panaszolt bajon.

Segíthetünk pedig olyképen, hogy a község a körorvos javadalmazást ne magának a körorvosnak, hanem vármegye pénztárának fizesse a vármegye pedig közvetítse a körorvos fizetését olyképen, hogy a körorvosnak a község számlájára az esedékes fizetést havonkénti előleges részletekben fizeti, a községgel pedig minden év végével a pénztár leszámol és kiegyenlíti a differenciákat, illetőleg azokat akár aktívák, akár passzívák legyenek, a következő év számlájára átvezeti.

Egyszerű eskomptüzet az egész ügyeleti díj nélkül.

De hallom a panaszt, hogy ily rendelkezés ellenkezik a törvénynek.

melyet különben a gondviselés nem nehezített vállaira. Kedélye előtt ismeretlenek a szenvedélyek, nem zavartatott tehát meg a csendes harmonia, mely nyugodt életében, s életviszonyaiban lelte alapját.

Borénekében a barátság, a szerelemnek ad vidító hangot, mely azonban a dythirambi nagaszatról csakhamar lebukik a keserv ölebe, amint a szenvedő haza jut a költő eszébe. De tisztá lelkében föléled a remény egy szebb jövő iránt s így végzavait félig nyílt, félig titkos örömmel zengheti el.

A „Rabköltő” s „Apotheosis”-ban enthusiasm Berzsenyi sphaerájáig hatol A „Hit és nyugasztaló”-ban az életbölcsélet és egély megnyerő szava zeng.

Bajza különösen a szabadságnak volt lelkes dalnok. De jaj volt az ily daloknak az általános elnyomás ama kínos napjaiban. Innét van sokszor lyrái műveiben a majdnem kétségbeesésnek rendítő szava, melyet csak az Istenben bízó kedély édes reménye csillapít. „Fohászokodásban lélekragadó diadalát zengi a magyar nemzet fölött.

Föllázad kedélye lángoló szavakat küld az Istenhez fölzábadításért. — „Lenke dalá”-ban oly édes a híven szerető halála okozta bu, hogy ez fölolvadva keblünk érelem hullámain, alomszerűleg lebeg szívünk révébe. A „Lányka gyötrelmének olvasásával kétszerezve érezzük a viszonzatlan, reménytelen szerelem tájalmait.

Végül, hogy Bajzáról adott képünk teljes legyen, föl kell említenem történet írói tehetségét,

melyet „Eudoxa császárné” és „Világtörténelmé”-ben érvényesített, a dramaurgia mellett is lejtett ki bizonyos munkásságot, melynél azonban többet ért is akarata, mi különösen a Budán 1839-ben kiadott: „Szózat a pesti magyar színház ügyében” című röpiratából világlik elő. Fontosabb ennél a kritikai téren kifejtett szorgalma mit különösen a Conversations Lexicon-féle pör fokozott.

Legelőszértebben használta kritikai fegyverét az u. n. Aurora pörben, melyre a következő dolog adta meg az alapot. Az „Aurora” hazai almanachnak, melyet Kisfaludy Károly alapított, s a szerkesztésben Bajza folytatott, kiadója ez időben Trattner Károly volt. Bajza nem csupán a szerkesztési gondokat viselte, hanem a költői zsebkönyv értékét saját műveivel is emelte.

Azokban 1835-ben az almanach már úgy is megjelölt a magyar költészet kiünöb termékeivel, Bajzának két műve: „A fekete lovag” és „Kánor” terjedelménél fogva kizsoruult a zsebkönyvből s nyomatlan maradt. A két mű Szemere Pál útján, ki szintén igényt tartott az „Aurora” kiadására Kilián Györgyhöz került, ki azokat kiadta, s ez az u. n. Pseudo Aurora.

Erre Trattner tulajdonjogi követelésének érvényesítésére pört indított, amely pör Trattner felelőli szítatván, de abban maga Bajza is érintetvén a szerkesztőt is a küzdőteret csalta, hol aztán elleneit egy külön védirat által némitotta el, melynek címe:

„Melyik a valódi Aurora törvény és jónas és előtt?” volt.

Fáy András.

Fáy, mint az „Aurora”-kör ismertetése alkalmával jeleztem, nem gyakorlati annak életére döntő befolyást, de annyit s olyat mindenestre mely méltóvá teszi őt arra, hogy e helyen vele, bár röviden, szintén foglalkozzunk. Első művein megérezhető az, hogy Fáy nem egészen eredeti neki idegen iránya van, mint Kozebeue és Lafontaine tüzek eléje.

Később ez irány módosulást szenvedett Schiller sentimentalizmusának hatása alatt, míg végre Fáy is a nemzeti költészetnek lön bajnokává, mint az „Aurora”-kör tagja. „Bokrétái” és miután ezek kedvező hatást idéztek elő, „Frisz bokréta” a dal költészet csillámó gyöngyeit nyújtják az olvasó elé, megjegyzem azonban, hogy ez nem áll minden ilyen művére, mert némelyik bizony alig felel meg a szerényebb igényeknek is. Némely nyelvhibba mellett különösen feltűnik technikai járatlansága, amit némileg a sok új s eredeti gondolat feleltet.

Fáynek tulajdonképi eleme a meseköltészet volt. Úgyes feltalálási tehetségét itt különösen érvényesíté s bár csipős, de mégis mindenkor nemes tartású előadása köz kedvességet vi-vott ki.

Szép sikert aratott Fáy a vigjáték terén is hol, ha feltalálási eredetiségével s alakítási ügyességével nem dicsékedhetik is, sajátos komikai helyzetei s alakjai, valamint elmés ötletek, — s hasonlatokban gazdag párbeszédei által is nem közönséges költői erejét nyilvánítja, mondja Szvorényi J.

Az 1876. évi XIV. t. k. rendelkezéseivel nem ellenkezik, mert ezen törvény csak annyit mond hogy a községek orvos tartására csoportosítandók és hogy az alispán határozza meg hogy a körorvos fizetéséhez az egyesített községek mily mérvben járuljanak.

De nem ellenkezik az 1886. évi XXII. t. c. rendelkezéseivel sem; mert ez a törvény csak azt rendeli el, hogy a körorvosnak rendes fizetése legyen és hogy a körorvos illetményeire nézve az 1870. évi XIV. t. c. 44. §-ának határozásainak legyenek irányadók.

Tehát mi áll utjában annak, hogy a körorvosok javadalmazásának kezelését a vármegye gonozása alá vehesse.

Dr Ruffy Pál.

Javaslat a bábaképzés ügyében.

Dr Mangin Károly kir. tanácsos és megyei főorvos a bábaképzés ügyében tüzet- és ezen ügyet minden oldalról megvilágító előterjesztést tett a megyei törvényhatósági bizottság decemberi közgyűléséhez. — A megyei állandó választmány — tekintve a javaslat nagy fontosságát és melege kiható horderejét — 1. hó 9-án tartott ülésének határozatából kifolyólag azt a közgyűlésnek elfogadás végett a legmelegebben ajánlja. A javaslatot egész terjedelmében a következőkben közöljük: Tekintetes Megyei Bizottsági Közgyűlés! Honunkban a gyermekek közt, különösen ezek születésekor és a csecsemő korban előforduló nagy számu halálozás már régóta felkeltette az érdeklődő közönség figyelmét és ezzel egyidejűleg a szakkörök is tanulmány tárgyává tüzték ki ezen szomorú állapot alapokainak kikutatását, hogy lehetőleg alkalmazzassák a népesedési viszonyok javítására érdekében legalkalmasabbnak látszó eszközöket és meghalapsák a módokat melyekkel a halálozási arányt csökkenteni és népek száporodását elősegíteni lehessen.

De nemcsak az újszülöttek és csecsemők halálozásának elszomorító képe az, mely bennünket a közegészségügyi törvény idevonatkozó rendelkezéseinek végrehajtására ösztönöz, hanem ezzel kapcsolatban a gyermekágyban elhalt nőknek megdöbbentőleg nagy száma teszi a hatóságoknak elodázhatlan kötelességüké, hogy a közönséggel karöltve igyekezzenek a népesedési szaporodását a fent említett halálozások okainak lehető megszüntetését előmozdítani. Ezen említett szomorú állapotoknak oka legfőképpen abban rejlik, hogy a szülések nagy részénél hiányzik a szakszerű szülész női segély, nincsenek bábáink. A közegészségügyi törvény rendeli, hogy minden 1500 lakossal bíró község köteles bábát tartani, kisebb községek pedig bábátartás céljából körbe csoportosítandók. Ha a törvény

végrehajtatrak, nem volna szükség különös intézkedésekre. Azonban a törvény ezen rendelkezésének végrehajtása több nehézségbe ütközik s ezek közt fontosabb az hogy nem rendelkeznek a megkívántató számu okleveles szülész nővel. Továbbá az is baj, hogy a legtöbb község osupa gazdálkodási szempontból tudni nem akar bába alkalmazásáról, vagy pedig az által teszi lehetetlenné a rendelet kihívését, hogy a bába javadalmazást oly szűken állapítja meg, amivel a legszerényebb igényű falusi bába sem élhet meg. A dolgok ily állása mellett, az ország lakosságának emelése, valamint a humanitás céljából a nm. m. kir. belügyminiszterium 1889. évi 58 687. sz. a. kelt rendeletével újabb felhívta a törvényhatóságot, hogy ugy a községi bába tartására a törvény által kötelezett szülész nő alkalmazása iránt az intézkedést tegye meg, valamint a körbe csoportosítandó helységek előjáróságainál az ügynek első sorban rájuk nézve előnyös oldalának feltüntetése mellett, alkalmas tanács- és jóakaró felvilágosítással oda hatni igyekezzenek, hogy előjáróságok a helyes cél érdekében voltát ártérten, körbába tartására önkényvt válaikozzanak s ezen irányban a törvényhatóság akként járjon el, hogy törekvése a megkívánt sikert legyen képes felmutatni. A törvény megegedi, hogy addig is, míg okleveles bábák elegendő számban nem képezettek, a bábáságra hajlandóságot mutató nők a megyei főorvos által képzéssel látathatnak el és szülész női teendőkre alkalmazhatók. Nálunk — mint másutt — szintén vannak a főorvos által képzett ily szülész nők, azonban a gyakorlati tapasztalás bebizonyította, hogy ezekkel a jogosított kuruzsolók száma szaporodott. Mert hogyan történik ily egyének kiképzése? A jelentkezők, akik rendszeren a falusi kanásznak, csordásnak, vagy a legmostohább viszonyok közt levő szellemi aszonyok s rajból kerülnek ki néhány héten át, hetenkint meghatározott egy-két napon, megjelennek a főorvosnál, vagy az illeto járási orvosnál s ettől elméleti oktatást nyernek. Hogy aután mennyire képes felogni a szellemi képzettség alanti fokán álló ily egyén a theoretikus előadást nélkül, hogy a gyakorlati eseteket látna, azt felesleges magyaráznom. Ily egyén aután a vizsgálaton ha képes is a kérdésekre felelni és képesítettik, gyakorlati hiányában azonnal mindent felejt és szülész női jogosultságának tudatában tudatlanságával oly veszteségeket okozhat a hozzá forduló szülők és ezek új-születéinek száma közt melyek pótolhatatlanok. Nem habozom kimondani, hogy az ily, ugy nevezett c-dulás bábák alkalmazását hátrányosnak tartom. A nm. belügyminiszterium körrendeletének vétele után már több megye igyekezett a nehézségeket leküzdni és az állapotok avitátását célzó intézkedéseket akként tette

meg, hogy kérelmet intézett a miniszteriumhoz miszerint az ország több részében könnyen hozzáférhető helyeken 3 hónapig tartó oly bába kurzusokat engedélyezzen, hol a jelentkezők főleg gyakorlati alapon képeztesenek. Ily intézkedésekben megtanítatik az illeto a szülész női feladatok főbb elemeire, a rögtön támadt veszedelem körül egyszerű segédkezési módokra s ezeknek kapcsán az illeto vidéken divó háni szerek birálatára, a betegápolásra és a ragályos bajokkal szemben követendő eljárásra. A nm. miniszterium némely vidéken már rendezett is be ily póttanfolyamot. Megyénkben van 2 rendezett tanácsú város és 193 szülész női kör. Ezekben hivatalosan alkalmazva van 103 bába 18 okleveles és 85 nem okleveles. Számosnak évi fizetése 5 frt. (!) A megyének 405.000 lakosa közt van 85 okleveles szülész nő, 146 főorvosilag képzett és mintegy 300 parasztbába. Az oklevelesek nagybub része a városokban lakik s minthogy a megyében évenként átlag 14.105 szülés történik, mint azt dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár is kimutatta a szülőknek és az új szülőknek ruhnyomó, része t-hát mintegy 8.000 értelmellen parasztaaszonnyok kezeire van bízva. Hogy tehát a fentebb rajzolt szomorú állapotok javulását remélhessük legelső sorban szülész női képzésnek tartom, hogy a parasztbábák a gyakorlatiattól mifőbb eltiltásának és helyük rendszeresen képzett szülész nőikkel töltessen be. Mindezen célok elérhetése végett van szerencsém a tekintetes megyei bizottsági közgyűléshez tisztelettel azon javaslatot terjeszteni: méltóztatassék a nm. belügyminiszteriumot megkérni, miszerint elegendő számu szülész női szakaszerű kiképzetésére végett megyénk valamelyik közkörházában egy három hónapos tanfolyammal bíró II. ordrendű bábaintézet rendeztessék be. Ezen intézetben első sorban az eddigi c-dulás bábák és azokon kívül minden kör részére a bábáságra legalkalmasabb és közérkölségség szempontjából kifogás alá nem eső személyek fognak közköltészen kiképzettetni. A kiképzetési költség — mint a már fennálló intézetek számadásai mutatják — 3 hónapi lakás élelmezéssel személyenként 40-45 frtba kerül. Ezt vagy a községek viselik, vagy pedig a mintegy 180 bába képzése 45 frtjával 3 100 frt a betegápolási alapra kivett pótdának 2 éven át 1/2% kal való megtoldása által bőven fedeztetnék. Ez mintegy 15.000 frtnyi összeget adna amelylyel, mint egyeseket egyáltalán legkevésbé sem sújt a dozzattal, az intézményt létrehozhatjuk, sőt a bábák műszertaskákkal is ellátatnak. Tömegesebb jelentkezés esetén az alispán a megyei főorvos meghallgatásával fogna megállapítani, hogy a bábák mily sorrendben kerülnek kiképzetésre; a végzett növendékek a vizsgálat sikeres kiállása után csak ideiglenes bizonyítványt kapnak, oklevelük azonban az alia

Vijátekai közül nevezetes: „A közös ház;” „A mesei közöl;” „Híradás;” „A philosophus;” „A hold;” „Aeskulap;” „Hajdu;” s „Winkelmann” címűek magasának kt.

Toldy Ferencz.

A külföldi irodalmakban egyedül ő volt a legjártaabb tagja azon vezéri karnak, mely az „Aurora-kör” ügyeit igazgatta s mely költészetünket a tökély legnagyobb fokára emelte. Ha végig nézünk életén, szakadatlan munkásságban eltöltöttnek találjuk azt, napsz egy magyar irodalomban termékenyebb írónak, mint ő, ki hosszú írói pályáján viselt vezérszerepében, csak tapasztalat hallhatott.

Kezdő műveinek főérdeme azon sarkalék, hogy korán fölismerve a művészi szépet, kérelhetetlenül irította a gyomot s számtalan hasznavehetlen munkától szabadította meg irodalmunkat. Étes kritikai tehetsége, foszlányokig terjedő megkülönböztetése, széptani érzéke korán kifejtett, ami időhaladtával csak növekedni tudott. De különösen palástolhatlan örömmel láthatja a magyar Toldyban az irodalom történetét író, ki költészetünk virágaiól összeállított: „Handbuch der Ungarischen Poesie” című anthológiája által költészetünket a külföld előtt is tekintélyessé tette. Mint nemzetünk szellemi termékeinek rendezője, osztályozója, igen is megérdemli, hogy irodalmunk kincstárjainak nevezjük.

A zoppant munkához előd, tanács, vezető nélkül fogott; de magára hagyatva is keresztül tört az eleje gördült akadályokon s mély tudománya,

átható ítéllete alapján oly nézeteket állított fel szabályokul, melyeket megdönteni nem bírunk.

Nagy érdemeket szerzett irodalmi és emlékeztetőivel is, melyeket oly sok jeles társa fölött mondott az akadémiában; feledhetlenné tette nevét tanári működése által az egyetemen, hol az irodalom történet és nyelvészet mezején közölte páratlan tudományosságát a nemzet illyjával.

Nem kevesebb érdemeket szerzett az akadémiában munkássága és üdvös reformjai által. Kitűnők az ő érdemei a lapirodalom terén; s a „Nemzeti könyvtár”-ban a régi kitűnőbb írók műveit becsátotta közre; s a „Figyelmező”-ben nagybecsű kritikákat és aesthetikai tanulmányait közölte.

Szóval kitűnő ő, mint aestheticus, mint kritikus, mint szerkesztő, mint tanár, mint tudós; de legkitűnőbb mindig mint irodalom történetész s nyelvész.

Ilyen volt, ily érdemekkel tündökölt a magyar irodalom egén Toldy, ily fényes érdemek lüzdönek az „Aurora-kör” többi tagjainak halhatatlan neveihez is, kiknek indító elveik voltak: „nemzetiségünk érvényesítése és haladás a műveltségben.”

Nem érdemlik e meg tehát, hogy mi is, kik a nemzeti művelődésnek szenteljük életünket, hazánk e nagy érdemű férfijainak nevéhez a hálás megemlékezés szótát csatoljuk.

A háremben.

Híába lengi, hatja át a lézet

Izzó szantáljának illata;

Belső lángnak lobogása éget,

Édes illat szívemig hata.

Ajk az ajkkal híven egybeforva

Változassunk csókot vég-nekül,

Mig szivednek élessége sorba

Mind, de mind az én szívembe gyül

Vilám zene csendül kiinn a kertben,

Fönn a hold oly fényesen ragyog —

Édes búban szétfolynak mi ketten,

Mint a felhők közt a csillagok.)*

*) Méry Károly kötetéből: „Kis virágok mesze tájról” külföldi költők összegyűjtött műveiből.

pánhoz küldetik a babának csak akkor adatik ki, ha a megye vagy a község által rájuk költött költséget megtérítik. Kérem a tekintetes megyei bizottsági közgyűlést, miszerint az úgy rendkívüli fontosságát figyelembe véve, a közegészségügy iránt mindenkor tanúsított nemesség jóindulatától ismét áthatva, méltóztatásuk a javaslatomban előterjesztetteket határozattal emelni. A határozatnak a nm. belügyminisztérium részéről való jóváhagyása után bátor lesznek a kivétel egyes módzataira és az egész eljárásra nézve javaslatomat részletesen beterjeszteni.

Ibsen Henrik.

— Utolsó közlemény —

A classicus dráma ideális igazság után törekszik és lemond a külsőségeken nyilatkozó igazságról.

A modern dráma író, jegyzőkönyvvél dolgozik, melyben rendkívül összehalmozott tények vannak és ezeket szemléltetésekkel fűzi át, azonkívül egy jól kitanult szabóval és authenticus díszítővel, de jellemeinek bensejével, nem tud máshoz hozzá fogni, mint ezeket szabók módjára összevarrogatni és összefoltozni és külsőségekkel feldíszíteni és a hiányokat érdekes érdekfeszítő és körmöntött philosophiai tétélekkel akarja kárpótolni.

De a jellemet a maga valójában csak a színpad és színű tudja elénk állítani, fölteve, ha igazi tehetség lép erre a terre és a jellemzés valósága az a dráma főereje, de a gyengéssége a modern drámának.

Személyei, kik előttünk idecsúszva járnak a színpadon, azok nem egyebek, mint szép ruhába öltöztetett bábnak, kiknek belseje, csupa hiába töltetek; az ily felöltöztetett hazugságok nem is képesek huzamosabb érdeket kelteni, de hisz ez nincs is szándékunkban, legyen a színház zsufozásig telve és a szívek helyett dobogjanak a lábak, ez unós-untig elég; természetes dolog aztán, hogy az ily darabok nagyon gyorsan a játszóknak magukat és bármilyen történet is személyeivel, az ránk nézve érdekel nem bír, a közönség közönyös a darab iránt, a színész jobban érdekli őt, mint azon személy, kit elénk állít és ennek következtében a darab, a mely a maga valóságában tulajdonképpen nem más, mint egy végtelen üresség, önmagába omlik össze és bele.

Léven pedig az alap, melyre támaszkodnak hamis és üres, ennélfogva az ebből lehozottak sem lehetnek egyebek, mint az alap, már pedig ilyenell nem kívánjuk magunkat untatni. Mit használ az ha az elbeszéltesemény vagy a lehozott philosophiai tétel a legnormálisabb, de jellemeik alakoskodásuknál fogva, minden izükben erkölcselének.

Értsük meg egymást! nem a gonosz jellem az erkölcsel, hanem a jellemek rajzolásában nyilatkozó igaztalanság. — A személyeik a színpadon, morális tekintetben ingadoznak, amint a bábnak szoktak, a melyek maguktól egy tapodtat sem tudnak mozdulni, hanem úgy kell őket előre tolni, vagy ha úgy tetszik tolatni.

A ki példákall kívánja mindezeket igazoltatni az nézzen végig nem az idej, hanem a két évi színház-szezonon, melyet némelyek „Egér” szezonnak neveznek. Az „Egér” szellemes mű, de most azt kérdelem, lehetett-e ebben a darabban csak egy egyént is találni, melynek belsője előttünk teljesen világos lenne. — A nők olyanok benne, mint némely „somanbulók”, a hős pedig teljesen üres.

De a mi közönségünk mégis lázban volt a K. N. remek játéka folytán. De hát az a többség.

Mit tudunk a „Francillon”-ról, ismét csak azt: mindenütt sok szellem de sehol sincs jellem.

Vagy vegyük a „Vasember”-t. — Kezdetben szigorú és igazságos, aztán szigorú de igazságtalan, végül igazságos, de nem szigorú és nem kemény. — Majd látunk egy másik művet, melyben a hős, hogy igazán szóljunk, lump, szertelen hős, majd öngyilkos akar lenni, végre pedig hősiessé öngyilkossá lesz. Mit mondjunk még a színészek számára írt darabokról, melyek „cserep”-ekből és phrasisokból vannak összerakálva? Semmit!

Mindezeket csak azért tartottam szükségesnek feleltetni, hogy a modern és ibseni dráma közötti különbség, specialiter a jellemek tekintetében, világosan láthatóvá legyen.

Igy röviden megismerkedvén drámáival, jellemeivel irányával, még csak néhány szóm van hátra.

Arra törekedtem, hogy műveit vázlatosan — egyelőre — megismertessem, de hogy ez általam másokat sarkalljak arra, hogy e műveket szintén elolvassák.

El kell olvasni azokat, ha valójában akarjuk megismerni, mert az ily vázlatos ismertetés nagyon hiányos.

Küzdjük le mindazon előítéleteket, melyek nevét elhomályosítani szándékoznak, szabadságunk ki magunkat, a modern dráma álmos, ábrándos, képzelet világából, forduljunk a valóhoz, életküzdelmeihez, akkor majd meg fogjuk tudni, mi az ember rendeltetése és végcélja, milyenek az emberek, mert ő úgy festi őket, mint a milynek valóban.

Ibsen neve már kezdi diadalait ünnepelni, melyek féreismerhetetlenül valódiak és marandóságokat ígérnek — Igaz ugyan, hogy jegyhegyek és hőmezők között vezetni olvasóit, de azért ne tekintsük őt fagyasztó szírtnek, melynek közelében összezsongorodván, mindenről megfeledkezünk, de tekintsük őt világító toronyra, mely egyedül állva a nagy pusztaságban eléggé világít, nagyon világít, beláthatunk a saját és embertársaink útjaiba és lelkébe.

Világítani fog mindvégig, de ő lesz neve mindörökké, nem leszünk kor, mely műveit homályra ítélné, teljesülni fog rajta az írás ama mondása:

„Fulgēbit quasi stella in perpetuas aeternitates.”

Engel Jakab.

Sipulusz védekezése.

Rákosi Viktor (Sipulusz) felkért hogy a következő védekezését közöljük lapunkban; szives örömmel tesszük eleget kívánságának, először azért, mert az ő szellem szikrái lobbannak fel abban, mit olvasóinkkal meg akarunk ismertetni másodszor, mert Rákosi iránt városunk s mi is a legnagyobb elismeréssel vagyunk.

A védekezés így szól:

Hová megy a gőzös?

— Nyílt levél Sümegi Kálmánhoz. —

Tisztelt uram! Ön egy tárcát küldött nekem, melyben felel a Nagy-Kanizsáról írt aprósa-gaimra. Mikor én Nagy-Kanizsán, Blaskovics kir. táblai elnök tiszteletére rendezett lakomán föl szólaltam, azon kezdtem: „Ugy érzen magamat, mintha a vádlottak padján ülnek mert körülöttem bírákat, ügyészeket és ügyvédeket látok.” Ime máris odakerültem.

Vádatlalom azzal, hogy bár Nagy-Kanizsán tejbé-vajba lőrösztöttek, tenyerükön hordtak és minden képpen kenyeztettek az emberek, én mégis hálátlan voltam, mert azt írtam a *Buda-pesti Hírlap* ba, hogy N.-Kanizsa összes nevezetességei:

- 1-szor: a petróleum-lámpák;
- 2-szor: a perces gyerekek;
- 3-szor: Verses Tuboly Viktor;
- 4-szer: Egy polgármester, a kinek az arca olyan, mint a ketté vágott görögdinnye.

Uram! Én harminchat órát töltöttem Nagy-Kanizsán, mely idő alatt nagyon nehéz dolog futólagosan több megfigyelést tenni. Arról nem lehet szó, hogy alaposan, komolyan és tudományos apparatussal megírja az ember azt, a mit mindenki tud, hogy Kanizsa erős magyar érzelmű, magas kulturájú, szerencsés helyzeténél fogva rendkívüli forgalmu, virágzó kereskedő város, mely a török háboruk alatt nevezetes szerepet játszott. Abba is bájos-bele menni, hogy a társadalmi életről, a vezéremberekéről, egyesületekről és intézményről írjon az ember, mert akkor Tissot hibájába esnek, a ki a vasuton végigrobogott hazánkon s aztán megírta: *A cigányok országában* című, rólunk szóló munkáját. Én elragadtatással beszéltem itthon mindenkinek Nagy-Kanizsáról: asszonyai szépségéről, férfiai szertetreméltóságáról és gavallérmódoráról. A polgármester ur iránt kifejeztem tiszteletemet már ott, a mikor őt első sorban meglátogattam.

Most már, haza jövén, miről írjon az ember? A bálban kifejezték szépségversenyéről, Szűts Miklosnak, e rendkívüli tehetségtől és Bentzik Ferencnek, e nagyműveltségű szónoknak beszédeiről, a gelsei Guttmannak lukullusi dejeuner-jéről, melyet *Frères Provençaux* megirigyelhet-

tek volna s melyen a fény eleganciával és illéssel, a *gourmandise* leleményességgel párosult?

Nem, uram, erről nem írhat az ember tárcát, csak tudósítást, referátát. Ezt pedig én sem írhatok. A száz meg száz kedves-éget megörni az ember szíve mélyén s nem hozakodik elő velük. Hát mi marad írni való, mikor a tündéralomból telebredünk? Egy pár tréfa, mulatságos apróság, keverve némi maliciával. Malicia! Uram én már annyi maliciát irtam életemben, hogy teljesen elveszítettem az érzékemet és sokszor (hittem szerint) a legnagyobb dicsegeteket írom egy színésznőről és masnap a férje párhajra bí. És az a görögdinnye, kérem, nem is malicia. Egyszer egy egészséges, szép rózsásarcú nőnek mondtam e hasonlatot a ki ezért, torró köszönetet mondott nekem. Azt hittem, hogy a mit egy szép asszony elfogad, azt önök is bókna veszik a mint hogy más nem is akart lenni.

A tárca többi részét pedig elmondtam a banketten az önközajkos helyeslése közt. Igaz, hogy a petróleumlámpásokra nézve Svastics főszolgabíró ur rögtön rám cáfolt, allitván, hogy a kanizsai sötétségben nagyobb a közbiztonság, mint az elektromos Londonban — Grá azonban viszont cáfolt Roskovetz, a kis-kanizsai gyilkos kovács.

Én uraim, igazán nem tehettem magamat azzal neveltségessé, hogy 36 órai tartózkodás után Nagy-Kanizsáról behatóan írjak. Az én feladatom egy kis csipkelődő elmefuttatás volt csupán. Vagy pedig hallgatás. De ha én olyan otos ember volnék, hogy mindig kitalálnám, hogy melyik tárcámat kelene megírhatatlannal hagyni — akkor sohase írnék rossz tárcákat. Ez pedig nagy baj volna ellenségeimre nézve.

Igaz hive és tisztelője

Sipulusz.

H I R E K.

— A herceg-prímás egyik levelet közli a „Pápai Lapok” legutóbbi száma, melyet a magyar kath. egyház feje azon alkalomból írt a megyei alispánhoz midőn ez a volt bakonybéli apát elhunytá tolytan a megye közgyűlésének jegyzői könyvből iktatott emlékezetét közölte Vaszary Kolossal. A herceg primas e levele bennünket annyival is inkább érdekel, mert a nehaj volt bakonybéli apát dr. Sarkány Miklós, a mi törvényeszei elnökünk Tóth László urnak, nagybátyja volt. Az emlékedett hangon írt primási levél, mint monдук az alispánhoz van ímeze a szó szerinti szövege következő: „Nagyságos kir. Tanácsos Alispán Ur! Veszprémege közönségének 1891. évi október hó 5-én és folytatva tartott közgyűléséből Nagyságod által velem közölt kegyeletes megemlékezése néhai Sarkány Miklós bakonybéli apát elhunytáról és a közügyek terén szerzett érdemeiről mélyen meghatótt. Jól ismeretes előttem és s. rendem minden tagja előtt a nemes hív. a buzgó érdeklődés, melylyel az elköltözött, mint egyház és hazájának hő fia úgy a hazát mint a törvényhatóság érdekeit egy hosszú életem keresztül annyi odaadással szolgálta. Adja a Mindenható, hogy a közügyek terén az elhunytához hasonló példányképek támasdjanak és szaporodjanak s szent rendem tagjai a nyilvanított részvét és elismerés által ezen közérdeklő célra buzdítassanak. Jóllehet a koszoru, melyet a megye közönsége a közelet és a törvényhatóság egyik letűnt jelese emlékének fűzött tulajdonképpen a megye törvényhatósági bizottságának nemes érzését, főkelt gondolkodását és azon hazafias érzelmét örökíti, hogy a tentebb kifejezett kívánságom teljesedésbe menjen a kegyelet e ténye által mégis nem kevésbé érzi magát megtisztelve a velem egy nagy családdá egyesült pannonhalmi szent Benedek rend is mely a leűntben szintén kimagaslott nagy alakjait irtatja. Fogadja Méltóságod és a megye közönsége a lekötelező figyelmért a magam és szent rendem legbensőbb háláját és hazafiai üdvözlését. Budapest, 1891. évi december hó 3-án. Vaszary Kolos s. k. érsek herceggprimas.

— **Előadás a jegyből.** A helybéli kereskedelmi ifjak egylete felkérése tolytan dr. Fried Odón ügyvéd megígérte, hogy e hó 16-ától kezdve minden szerdán este 9-órától 10-óráig, az egylet helyiségében a „Kereskedelmi és váltójegyből” előadásokat fog tartani. Nem kételkedünk hogy „kereskedői ifjak” tudva azt, hogy mily mérvben hat ki a kereskedelemre a kereskedelmi és váltójegy, az ingyenes előadásokat tömegesen fogják látogatni.

Nyilttér.*

A hamisított selyemanyagot felismerhetjük... A hamisított selyem pedig meggyújtás után lassan ég...

HIRDETÉSEK

RÖDER M.

gyak. orvos és specialista fogorvos Budapestről, értesíti a n. é. közön-séget, hogy többek meg-hívása folytán fogorvos műtermét rövid időre N Kani-ára helyezte át...

Lakik: Szorvas szálloda 15 szám alatt. az. Rendelési idő: d. e. 9-12-ig és d. u. 2-5-ig.

Kneipp lelkésznek Eredeti tiszta lenből készült trikó-egészleget fehérneműi

Téli-czikk

egyenlő meleget tartó, kollames ruhaviselet.

Első osztrák gépi trikó és fe-hérnemű gyára

Kápfér és társának Bécs,

XVII. Ottakringerstrasse 20.

Főraktárak:

- Nagy-Kanizsán: Irmker Józsefnél. Keszthelyen: Mérey Ignácznál. Kaposváron: Löw Mária és testvére. Sümegyen: Epstein Vilmosnál.

- Kapcsolás: F. Schwarz és fiai. Várkony: Grünwald és Schwarz. Balaton: Plachta Ede. Kézdivásár: Markó Brójer & sóhánál.

Csak akkor eredeti, ha a fehérnemű a lelkész ur aláírásával van ellátva.

Máriaczei Gyomorcsépek

Magyarországi főváros: Török József gyógyszerész. Budapest, Király utca 12 sz. A csépek az alábbi tünetek miatt...

Figyelemre méltó.

Előrehaladott, gyenge téli-idény következtében leszállított árért készítek téliruházatot.

Nagy-Kanizsa, 1891. december hó

KAUFMAN MOR szabó (ezelőtt SZÉKELY és KAUFMAN.)

Ebenspanger-féle házban

991

Képes Családi Lapok

Szépírói és ismeretterjesztő képes hetilap. Szerkesztő: Dr. Tolnai Lajos. Főmunkatárs: Dr. Váradi Antal. Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Murányi Armin.

Egész évre 6 frt, Félévre 3 frt, Negyedévre 1 frt 50 kr. A 'Képes Családi Lapok' című hetilap új negyedik lépés...

A 'Képes Családi Lapok' az összes szepirodalmi képes heti lapok között a legelőkelőbb, legválogatosabb. Tartalma az iradalom minden világos...

A 'Képes Családi Lapok' az összes szepirodalmi képes heti lapok között a legelőkelőbb, legválogatosabb. Tartalma az iradalom minden világos...

A 'Képes Családi Lapok' az összes szepirodalmi képes heti lapok között a legelőkelőbb, legválogatosabb. Tartalma az iradalom minden világos...

A 'Képes Családi Lapok' az összes szepirodalmi képes heti lapok között a legelőkelőbb, legválogatosabb. Tartalma az iradalom minden világos...

A 'Képes Családi Lapok' az összes szepirodalmi képes heti lapok között a legelőkelőbb, legválogatosabb. Tartalma az iradalom minden világos...

Első-rendű budapesti

szalámi és aszradékgyár keres Nagy-Kanizsa és vidéké részére nagy ismeretséggel bíró

KÉPVISELŐT.

Ajánlatok Redlich Dávidhoz Budapest, IV. Kecskeméti u'ca 11. intézendők. 986 1-2

A legalkalmasabb szer a vízi betegség minden nemé ellen, valaamint ennek utóbajai — ugyint: Sárgaság, Hugycső és Hólyag hurut, Nehéztégés, Májbajok stb. ellen, a

HYDROPSIN

(orvosoktól ajánlva.)

kapható: Gröbstein gyógytárában Gmundenben. Felső Ausztriában.

Ára: 1 üvegnek, használati utasítással 1 frt, csomagolással együtt 1 frt 20 kr.

BOR-KIVONAT.

Tökéletesen egészséges bornak pár perc aiatli előállítására, a mely bor a természetes bortól mi-ben sem különbözik ajánlom ezt a **jónak bi-zonyult** különlegességet.

Ára 2 kónak (mely 100 liter bor előállítására elegendő) 5 frt 50 kr., a készítéshez szükséges vevény díjtalanul mellékeltek. A jó eredményért és egészséges gyártmányért kezéskedem.

Spiritus-meggazdálkodás

Éretik el az én utólérhetetlen **Erőttö-Essen-zem** által a pálinkánál; ez kelemes és metsző-ízű ad s csupán nálam kapható.

Ára 3 frt 50 kr. különkint (600—1000 liter-hez alkalmas). Használai utasítással ellátva.

Ezen különlegességeken kívül ajánlok még **essentiákat Rum, Cognac és Likörök** stb. készítéséhez utólérhetően minőségben. Utasító vvények díjtalanul csomagoltatnak a küldemény hez, **Arjegyzék** díjtalanul.

Pollák Károly Fülöpp

Essenc-különlegességek gyára. Prágában.

Szolid képviselők kerestetnek.

SARG-nak egészségügyi hatóságilag meg-vizsgált **FOGTISZTÍTÓ** szere

KALODONT

Kapható: a gyógytárakban

955 és illatszerezseknél 1 drb. 35 krcár.

AZ „ANKER”

élet- és járadék-biztosító-társaság.

Vezér-képviselő:

Budapest, Deák-tér 6. sz. (Anker-utcar.)

A társaság minden, az ember életbiztosítására vonatkozó üzletekkel foglalkozik, u. m.: a) túlélésre és kihazasítási biztosítások; b) haláleseti biztosítások és az életbiztosításokra teljesített betétek ellenbiztosítása; c) járadék-biztosítások.

Nyereményrészül fizetett a társaság az 1890. évben a) leszámítolás alá kerülő életbiztosítások után, az utolsó 10 év lefolyta alatt átlag 30%-ot; b) haláleseti biztosítások után az évi díj 26%-át; c) az 1890. évben leszámított túlélési csoportbiztosítások a teljesített betéteknek 6-7%-át eredményezték a kamatok kamataival.

Részvénnyel és biztosítéki alap 1890. december hó 31-én frt 4.143.351.37 Az utolsó üzletjelentés szer-int a biztosítási állomány 1890. december hó 31-én volt frt 189.259.422.39 tőke és 57.227.43 járadék.

Kifizetések:

halálesetekért 1890. december 31-ig frt 18.667.611.64
leszámított életbiztosításokért
1871—1890. frt 48.162.436.62
Összesen frt 66.830.038.26

Utazó ügynökök fix fizetés és provízió mellett kerestetnek. 948

Főüzynökség: Nagy Kanizsán
PREZLMAYER és DEUTSCHNEL.

Feltűnést keltő ujdonság nők részére!

Minden előképz. ttség nélkül lehet mértéket venni, mintdzni és szabni a cs. k. kir. szabadalmazott 375

Excelsior szabászi készülék

segélyével, akár *gyermekruhát* akarunk ké-zíteni, akár *legfinomabb női ruhát*. A pontos és sikeres mértékvevésért és szabásért jutállunk. Ezer meg ezer példa bizonyítja az

Excelsior szab. szabászi készülék

ezé'szerű voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia.

A kezelés igen egyszerű, sőt fiatal leányok részére is.

Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelven csak **3 frt** — Szté-küldés naponta kétszer utánvétel 3 frt 20 kr. előleges beküldése mellett a készülék bér-mentve kü detik meg. — Kizárólagos főraktár alulírott szabadalom tulajdonosoknál:

KELETY és ROTHMANN, Bécs II. Untere Donaustrasse 49.

Főraktár: Magyarhon részére Budapesten *Gottlieb Vilmosnál* Andráz-ut 49. szám alatt.

PSEPHOFER J.féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

961

Vértisztító labdacsek,

ezelőtt **általános labdacsek** neve alatt; ez utóbb nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsek csodás hatá-sukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacsek általános elterjedésnek ör- vendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszereiből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsek háziszereül ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajoknál, melyek a **rosz emésztésből** és **székrekedésből** erednek: mint epe-zavarok májbajok, kolik, vértelulások, aranyer, **heltőlenség** s hasonló bete ségeknel. Vértisztító tulajdonságuknál fogva ki ünő hatással vannak **vérszegénység** s az abból eredő bajoknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legesékélyebb fájdalmakat sem okozzák, s ennek folytán még a **leggyengébb** egyének de még **gyermek**ek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsek fogyasztói a legkülönbözöb és legnehezebb betegsé-gek után **egészségük** visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsekot egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. okt. 22. en.

Tekintetes Úr!

Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacseiből ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.
Neureiter Ignacz, orvos.

Hra che, Püdnik mellett, 1887. ezept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akaratá volt, hogy az Ön labdacseai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyer-meimben megfúltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a hal-tak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacseai en-gem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért **ezerszer**. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsek engem is tökéletesen ki főgnak gyógyítani, a miot már másoknak is e-gészségük visszanyerésére segítségül szol-gáltak.
Kniffl Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagyoném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórságban, mar életét is megunta, melyről egybékent le is mond-ott, midőn véletlen egy do-bozt kap tt Ön kitűnő vértisztító labdacseiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen gyógyult.
Legfőbb tisztelttel Weinzeffel-Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-en.

Tekintetes Úr!

Alulírott ismetelten kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacseiből. El nem mulasztatom leg-nagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsek értéke fe-llett és azok, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmeglebbebb fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszésze-rint felhasználásra Önt ezennel felhatalmazom.
Tejes tisztelttel Hahn Ignacz.

Gotschdorf, Kelbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8 an

T. Úr!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacseiből 1 csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacseinak köszönhetem, hogy egy gyomor-bajtól, mely engem 6t éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsek nálam sohasem fognak kifogyul, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelttel.
Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsek csakis a **Pserho-J.féle**, az „**arany birodalmi almához**“ **czimzett gyógyszer-tárban, Bécsben I., Sin-gerstrasse 15. sz. a.** készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacset tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaz-tatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványnyal eszközöltetik) bérmentes küldésge együtt; 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr. 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomaga 4 frt 40 kr., 5 cso-mag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 10 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsek a legkülönbözöb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsekot követelni és csakis azok tekintetők valódiaknak, melyenek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedelén ugyanazon alá-írással vörös színben van ellátva.

Amerikai kőszvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden kőszvényes és csúzos bajok u. m.: gerincz agy-bántalom, tagzsargatás ischias, migraine, ideges fogfájás, tőfájás; fülzsargatás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannoehinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Ezek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok-al-tal a le jobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz Stuedel tanártól. Utas és szúrás által oko-zott sebeknél, mérges daganatoknál, ujknakcz, ves-be- vagy gyufadt-mell vagy más ily bajoknál mit kítűnő szer lőn kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bér-mentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokras minden idült se-re, mint legbiztosabb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedy, egy általán san ismért kitűnő házi-szer hurut-rekedtség, görcsös kö-hőges stb. ellen, 1 üvegeske ára 30 krajcz. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 krajczár.

Élet-esszenczia (prágai csoppok), megron-tott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszer. 1 üvegeske 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító só Bullrich A W 161. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m. fofájás, szédülés gyomorgörés, gyomorhív, aranyer, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, Egy üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por meg-szűnteti a láb-izzadást s az általt képződő kellemetlen szagot épen tart a lábhelet és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Go yva-balzsam, Egy üveg 40 krajczár kítűnő szergolyva ellen bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egész ség só kítűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón meg-szerezhetnek. — Postai megrendelések a leggyorsab-ban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bér-mentve csakis oly esetben történik a küldés ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Nem találhatunk alkalmasabb, értékesebb és czélszerűbb ajándéknak valót, mint egy jó

„KÖNYVET.”

A könyv oly maradandó becsessel bíró ajándék, mely minden más tárgyat fölülmul.
A könyvet nem unjuk meg! nem megy ki a divatból! hanem egy örök
emlékül szolgál.

Könyvet rangkülömbőség nélkül

bárkinek adhatunk, mivel az irodalomban találhatunk minden
műveltséggel bíró és minden koru egyén számára valami alkalmasat.

Raktáiraikat különösen a

KARÁCSONYI

és

ÚJÉVI

alkalomra választékosan rendeztem be,

a magyar nemzet legjelesebb
irodalmán

kivül, még az idegen nemzet ismertebb műveit is megszereztem,
ugy szintén választékos gyűjteményt tartok

**ifjusági iratokból, képeskönyvekből, emlék- és
imakönyvekből, fénykép-albumokból**

a legremekebb kiállításban, írómappákból (teljesen felszerelve), íróasztali tintatartókól,
valamint a legújabb divatu

LEVÉLPAPIROKBÓL,

melyeket a legelőnyösebb feltételek mellett számíthatom.

Az igen tisztelt n. é. közönségnek szíves figyelmébe ajánlva, vagyok tisztelettel

Fischel Fülöp

könyv- és papírkereskedő

NAGY-KANIZSÁN,

és Csáktornyan.

Videki megbízások kiváló figyelemmel eszközöltenek.

HIRSCH TESTVEREK divatáruháza

Váci-utca 3. szám. BUDAPEST. Váci-utca 3. szám.

karácsonyi eladást

rendez. különösen női ruházatokból és több másféle alkalmi czikkekből, melyek szerfelett olcsó áron lesznek eladva, különösen ajánljuk:

Egy teljes ruhához 8 m. duplaszélés cheviot sima és koczkás	2.90	Egy legujabb tartósszínű kötény	1.-
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszélés gyapjuszövet a legdivatosaabb színekben, bársonydiszszel	3.50	Egy legujabb párisi kötény színes szegélyel	1.-
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszélés legujabb kamngaraszövet	4.70	Egy legujabb Angora kecske boa 2 ¹ / ₂ m. hosszú, fehér	3.50
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszélés tiszta gyapju beige sima, mintázott szürke v. drappszíneben	3.90	Egy legujabb rókapark boa sötétbarna és fekete	5.50
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszélés kamngarn	4.90	Egy kötött derék berlini zephyrpásmutból minden színben	2.90
Egy teljes ruhához 8 m. fekete kelme bársonydiszszel	4.50	Egy jersey tricoterék minden színben sima vagy szalaggal díszítve	2.00 és 3.50
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszélés tiszta gyapju foulé a legszébb színekkel himzészel	7.50	Egy remek gasettyező szép festményyel	1.-
Egy teljes ruhához 8 m. duplaszélés női posztó színöröltéssel	7.50	Egy legujabb tuniszfűgöny 360 m. hosszú minden színben 1 rész	1.45 és 1.75
Egy teljes ruhához 10 m. val. színd trancia levantin remek mintában	2.50	Egy peluche chevilla-fűgöny a legromekobb keleti vagy roccoco mintákban 3 ¹ / ₂ méter hosszú 1 rész	4.50
Egy teljes ruhához 10 m. francia satin a legujabb mintákban	4.80	Egy peluche chevilla-fűgöny a legromekobb keleti vagy roccoco-mintákban 4 méter hosszú 1 rész	5.50
Egy teljes ruhához 10 m. barcheni színtartó, legujabb mintákban	3.20	Egy bouret készlet, mely áll 2 ágú, és egy asztalterítóből remek mintákban	8.50
Egy valódi himalaya téli kendő, sima és koczkás divatszínekben	3.75	Egy chenilla peluche takaró 90 cm.	1.25 és 1.50
Egy valódi himalaya kendő, legjobb minőség	4.25 és 6.50	Egy chenilla peluche takaró 130	2.50
Egy valódi double velourkendő	5.75	Egy chenilla-peluche takaró 150 és 160 cm.	4.50
Egy valódi berlini gyapotkendő selyemmel átszőve, legujabb divatszínekben	1.50	Egy chenilla-peluche ágytakaró 150 cm. széles, 200 cm. hosszú	5.10
Egy valódi angol uri plaid, legujabb kivitelű	5.50	Csipezfűgönyök párja 1.45, 2.50, 3.50, és feljebb	—
Egy valódi angol double utazó peluche terítő tigrisbőr utánzatnál	8.50	Legujabb manilla díjzsinnyel vörös vagy zöld, tartós minőségű, darabja	—
Egy valódi angol selyem csernyő	3.50	Legujabb manilla saphaszőnyeg vörös vagy zöld szegélyyel, 150 cm. széles 2 m. hosszú	3.25
Egy valódi uri tirali loden (nemez) kalap, vízmentes	1.80	Legujabb manilla saphaszőnyeg vörös vagy zöld szegélyyel, 180 cm. széles 2 ¹ / ₂ m. hosszú	4.50
Egy pár kötött ringwood keztyű urak- és hölgyeknek	—75	Legujabb manilla saphaszőnyeg vörös vagy zöld szegélyyel, 2 méter széles 3 m. hosszú	6.50
Uri nyakkendő a legromekobb mintákban és legujabb összeállításban, darabja	—50 és feljebb	Legujabb manilla saphaszőnyeg vörös vagy zöld szegélyyel, 2 ¹ / ₂ méter széles 3 ¹ / ₂ m. hosszú	6.50
Valódi angol merino uri harsanya párja	—60	Egy tapestry díjzsinnyel virágos, perzsa, vagy alakos mintákban, nagyobb alakú	2.—2.75
Legujabb divatu uri ingek legjobb minőségben darabja	2.—	Ujyanex, szőnyegszőnyeg 2 m. hosszú, 140 cm. széles, virágos perzsa vagy alakos mintákban	7.50
Uri és női zsebkendők remek mintákban, tartós színd darabja	—20	Egy nagy, nagyága flanelterítő tiszta gyapjuból tálalteljesen mintákban, darabja	3.60
Egy prémású urak és hölgyek részére sealskin utánzatból	1.80		
Egy kötött angol posztósapka	1.20		
Egy karmantyú franc. nyulból, atlaszszal hellelve	1.50		
Egy karmantyú szőrmével	2.25		
Egy karmantyú sealskin utánzatból, szőrmélve hellelve	2.90		
Egy szőrmegallér francia nyulból	1.75		
Egy szőrmegallér sealskin utánzatból	2.25		

Fűzőszőnyegek 20 krtól feljebb a legújabbakig

Női ruházatotminták kívánatra ingyen és bérmentve.

Rendelvények utánvétele mellett eszközöltetnek, ill. forinttól feljebb bérmentve.

RUMBOLD B.

960

ezim- és ezimer-festészeti, papírművészi művek, zászló és díszítési czikkek gyára.

Alapítottatt 1842

Czím- és ezimerfestészeti tárgyak

családi ezimerek,

kamarási táblák és esztétikus

összeállítások és műfestés

plasztikus

papírpép-művek

Hennyezet-

díszítmények (részelték)

és díszítési tárgyak, köl-

csón és eladási árban.

Díszítések ünnepélyekhez.

GYÁR:

külső váci-út 1722.

Telefon: 907.

IRODA:

IV. muzeum-körut 13.

Telefon: 52-09

A LEGALKALMASABB

Karácsonyi- és új évi ajándék

egy finora és művésziesen kidolgozott fénykép

a legdiszesebb kiállításban, ugyszintén egy életnagyságú

OLAJBAN FESTETT

arckép bármely fénykép után, sőt régi elavult képek után is a leghűbben, művészi kivitelben festetnek.

Speciálista kis gyermekek felvételeinél,

melyek egy másodperc türelmére aintt eszközöltetnek a legjobb sikerrel.

Istvánffy I. műintézetében

valóságos academiái festő és fényképész.

Nyomatott Fischel Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1891.

NEW YORK GERMANIA
Életbiztosító társaság
alapítottatt 1860. évben.

Biztosítási állag 1889. végén M. 226.319,563
Tiszta vagyon 68.010,357
Európában elhelyezett tőkék 5.854,623

Kiváló előnyös díjtáblázatok és biztosítási módok.

Magyarországi vezérképviselőség:
Budapesten, VI. Gyarutca 13. sz.

Ehhez képest:

Jelentékenyebb értékű tárgyak kivált ha nedveség, dörzsölés, nyomás vagy ütés által könnyen megsérülhetnek, pl. csipkék, selymekelmék stb és oly küldemények, melyek nagyobb távolságra és kivált tengelyen szállítattnak, értékük terjedelmük, és súlyukhoz képest megfelelő módon, közönséges vagy fonakjával kifelé fordított viaszos vászonban, bőrbe, szükség esetén vászonnal körülbukolt dobozba teendők és jól körülkötözendők, vagy jó szerkezelt, erős ládába csomagolandók. Ékszerek és drágaságok tokban elhelyezve azontelül vászonnal körülbukolt, erős fadóbozba vagy faladécskába zárva s jól körülkötözve adandók föl. Csekélyebb értékű tárgyak csomagolásához ha azok nedveség, dörzsölés, nyomás vagy ütés által egy könnyen nem sérülhetnek meg, elégséges, ha jó minőségű és tübbretű csomagoló papírba burkolatnak és egy darabból álló zsinnyel többszörösen körülkötözve. Csomagolás nélkül csak bezárt utazó táskák, bőröndök, jól abroncsolt hordók, erősen beszegezett ládák továbbá már nem vérző egy egy darab vadde egy küldeményben több darab nem — pld. nyul, fácán stb. — adható postára.

II. A burkolat összefoglalása véget a küldeményre a varrással, illesztőkre, zsinnyre annyi pecsétet kell alkalmazni, ahány elégséges arra, hogy a küldeményt a pecsétek megsértése nélkül fejbontani ne lehessen. A pecsételésre egyáltalán csak jó minőségű, erős, tartós pecsétviaszt szabad használni. Vignetták csak a közönséges és csekély értékű küldeményeknél szabad használni. A ki rossz minőségű pecsétviaszt használ, maga könnyen leválik, annak következményét maga tartozik viselni. Különösen elengedhetlen föltétel az, hogy valamennyi pecsét, vagy a küldeményen, mint a szállítólevélén, egy és ugyanazon pecsétviasz és vésett pecsétnyomó használatosak.

III. Minden csomaghoz szállítólevelét szükséges melynek a csomagra föl írt összes címadatait kell tartalmaznia. A nagy városokba szülő csomagok szállítólevelén és magán a csomagon a címzett lakását teljesen ki kell írni, tehát kerületi utca, hásszám, emelet és ajtó.

IV. A címzés a szállítóleveleivel adataival egybehangzóan tisztán olvasóan és tisztelesen (vezeték és keresztnevű, társadalmi állás, lakhely, község (vagy puszta) otolsó posta, vármegye), magára a csomag göngyöletére irassék. Ha a göngyöletre írni egyáltalán nem lehet, ez esetben azon papírlapra, melyre a cím írva van, nemcsak széleivel, hanem egész lapjával kell a csomagra és pedig zsinny alá ragasztani vagy pedig fatáblácskára kel a címet írni s táblácskát erős zsinnyel vagy sodronnyal a csomaghoz erőstleni. Arányai, ezüstöt, pénzt, ékszert és drágaságokat tartalmazó küldeményeknél a címet mindig magára a göngyöletre (vászonra, vagy ládára) kell írni. Gyorsan romló tárgyakkal szükséges, hogy a záradék: gyorsan romló. — törékeny tárgyakkal pedig a záradék: "törékeny" vagy a szokásos palack alak szembetűnőleg kitétessek. Fődolog hogy a cím oly szabatosan tisztán és olvashatóan legyen magán a csomagon és lehetőleg jó nagy írással kiírva hogy, a címzett azonosságát és tartózkodási helyére nézve, minden kétséget kizárja és a helyes irányítás céljából az első pillantásra a rendeltetési hely kivehető legyen.

A Budapest és Bécsbe szülő, élelmi szereket tartalmazó küldemények fogyasztási adó alá esnek. A bor- és húsleletek tartalmazók pedig bárholra szálljanak utólagosan fogyasztási adóval terhelhetnek, szükséges tehát, hogy a szállítólevelén és csomagon a fogyasztási adó alá eső küldemény minősége és mennyisége kilogram, darab vagy liter szerint megnevezve legyen. (Például, 1 pulyka 2 kiló szalonna, 3 kucsa, 2 kiló őzhs, stb. stb.) mert különben a küldemény a rendeltetési helyen megadóztatás céljából felbonthatják, mi a kézbesítést feltehető késlelteti. Végre még felemlitem, hogy a torlóadás lehető csökkentése céljából, de meg szert is, hogy a küldeményeket még az nap biztosan tovább küldeni lehessen, igen kívánatos, hogy a küldemények feladása a délutáni időben történtek, e célból írtékdedtem, hogy kerületem nagyobb hivatalainál folyó hó 20—24-ig bezárólag a küldemények a déli órákban is felvétessenek. Pécs, 1891. december 13. Opris Péter kir. posta- és távirdu kerületi igazgató.

Irodalom és művészet.

Lapunk e rovatában ismertetett művek, lapunk kiadójánál, Fischel Fülöp könyvárús üzletében megrendelhetők.

— Verne Gyula összegy. munkáiból már az 5-ik kötet jelent meg Eisler G. könyvkiadó hivatalából Budapest, Andrásy-ut 43. Az első kötethez hasonlóan pazar kiállítású könyv a láng eszű írónak *Öt hét léghajón* című művét tartalmazza és Verne jelen regényében is megvannak mindazon kellékek, melyek utólrhetetlenné és páratlanra teszik az egész világirodalomban. Ezen kötethez *Egy dráma Mexikóban* van adva függelékül. Verne műveinek fordítását Zempléni P. Gyula végezi, kinek jeles fordítása híven adja vissza Verne nyelvezetének szépségét. A kötetek ára füzve 80 kr. díszköt. 1 trt 20 kr. Megrendelhetők minden hazai könyvkereskedésben.

— *Kammerer-Polka* Uj kiadásban jelent meg az annyira elterjedt és közkedvelt ségű Rosenzweig Vilmos *Kammerer-Polka* Francaise. Ára 75 kr. Kapható Tahorszky Nándor nemzeti zeneműkereskedésében Budapesten, Váci utca 30. szám alatt.

— *Képes Családi Lapok* kiadóhivatalában egy igen érdekes mű jelent meg legközelebb. *Várdai Antal* kitűnő hazai írónak és a *Képes Családi Lapok* fönkunkatársának *Démon* című színműve ez mely a *Képes Családi Lapok* kiűnő mellékleteként tartott napvilágot *Várdai Antal* jellemzetes irályai, külföldi előadása mely a lélektan felfogása már rég a magyar olvasóközönség kedvencevé tette. Jelen műve legszebb alkotásainak egyike, miért is legmeglegettebben ajánljuk olvasóink figyelmébe. Ára 1 trt kapható minden könyvkereskedésben és a *Képes Családi Lapok* kiadóhivatalában Budapest Nagykorona-utca 20 szám. Nem mulaszthatjuk el egyuttal még megemlíteni azt is, hogy a *Képes Családi Lapok* azon kívül, hogy évente négy ily regényt ad előfizetőinek kiadóhivatala meg mindazon előfizetőknek, kik az egész évi 6 ftrnyi előfizetési díjat 40 kr. csomagolási és posta díjjal együtt egyszerre beküldik, kedvezményképen négy regényt ad ingyen. Ily módon az előfizető évente nem kevesebb mint 8 díszes kiállítású regényhez jut a folyó regényeken kívül. Ha már most merlegelőnk mindazon kedvezményeket, melyekben a *Képes Családi Lapok* előfizetőit, részesíti az előfizetési összeggel egy mindeneserre tulustul képezzenek a *Képes Családi Lapok* kiadóhivatala által nyújtott kedvezmények. Azt hisszük tehát, nagy szolgálatot teszünk olvasóinknak ha a *Képes Családi Lapok* szives figyelmükbe ajánljuk. Kiadóhivatala Budapest V. Nagykorona utca 20 szám havá az előfizetési pénzek küldendők. Előfizetési ára: Egész évre 6 trt, félve 3 trt, negyedévre 1 trt 50 kr.

— *Az „Ország-Világ” karácsonyfája.* Az *„Ország-Világ”* szerkesztője, Benedek Elek ki lavaly karácsonykor száz lapszerkesztő arcképét és dolgozatát adta ki egy rendkívül díszes számban, as idén is kellemes meglepetésben részesítette olvasóit. Az e héten megjelent ünnepi számban is a Petőfi társaság tagjainak arcképet azok dolgozatát s nevők aláírásának hasonmását közli, ezenkívül több érdekes Petőfi-reliquiát, nevezetesen Petőfi leghitelesebb arcképét a Petőfi-társaság ereklyegyűjteményéből, Petőfiné arcképét Roskovics rajzában mely a színes borítékot díszíti, Petőfi egy költeményét (a költő kezeirása) Petőfiné nyilatkozatát, melyben kijelenti az egyház előtt, hogy férje minden kétséget kizárólag meghalt. A Petőfi társaságnak csaknem minden tagjától van érdekes-nél érdekesebb dolgozat; novella, tárcza, visszaemlékezés, költemény, aforizma stb., de e mellett a 40 oldalra terjedő számba a Petőfi-társaság tagjain kívül még több jeles író adott dolgozatot. Képek tekintetében is igen bővűs a szám. Mintegy tizenöt magyar művész festményepek találjuk sikerült másolatát s műmélkületül Benur Gyula *XIV. Lajos és Dubarry grófnő* e bájós festményének Kozmáts által készített fénynyomatú másolata van csatolva az *Ország-Világ* kétszeres nagyságában. — A rendkívül becses számot ingyen kapják az új évkör belépő előfizetők, — a kik ingyen kapják meg az ez évi hat műmélkületet is. — Az *„Ország-Világ”* új évtől kezdve általában díszborítékban jelen meg, mind konáltal két forintot olcsóbb lesz az előfizetési ára mint eddig volt vagyis egész évre 8 trt fél évre 4 trt, negyedévre 2 trt, egy hóra 10 kr. Mint az e heti szám jelenti, új évkör Benickyné Bajza Lenkét kezdődő regény *„Ballia”* címmel és

ugyanakor egy olasz regény is a népszerű olasz regényírónőtől: Sedao Matildótól. Olvasóinknak melegen ajánljuk a kitűnően szerkesztett képes lapot, melynek népszerűsége különösen emelik Székely Huszár beti tárcái is.

— *Röder M. bécsi orvos*, mint nekünk Beceből jelenik az ottani egyetemi tanár dr. Scheff Gyula meghívása folytán, a bécsi fogászati-klinikán a *Röder* ur által szerkesztett *fog emelővel* fogműtétet fog végezni, hogy talál mányának a műtéknél való hatását nyilvánosan bemutassa. Ez a fog emelő közelébb be lett már mutatva Nagy-Varadon a magyar orvosok és természetvizsgálók gyűlésén, a hol e szerkesztett több műtét eszközletet. A szakértők véleménye ott is egyhangulag oda nyilatkozott, hogy e műszerrel a legnagyobb siker érhető el, s ez a fog emelő a fog gyökér eltávolítására a legalkalmasabb s a legkisebb fog maradványok fajtadalmi nélkül történi kivétele, a legnagyobb elismerést érdemelte ki. Mint a hirdetések közt is olvasható jelenleg Nagy-Kanizsán tartózkodik.

— *A Sarg-féle Kalodont*, ez a kitűnő fogtisztító és üdítőszert, miután legmegelőbb rövid idő alatt az *Ország-Magyar* birodalmi honban Németországban és Franciaországban meghonosult, győzelmi utján az egész művelt világban elterjedt, s most Olaszországban és Angliában is használatba vétetett. Valóban öröm gerjesztő s nagyon megnyugtató a tudat hogy egy belöldi találmány, oly rövid idő alatt nem csak a szakiekintélyek, hanem a nagy közönség elismerését is ki tudja vinni magának. Már maga ez a körülmény eléggé igazolja, hogy a *Sarg-féle Kalodont*, melynek elterjedésével egyetlen más fogszert sem dicsekedhetik, mindazon kivánatoknak megfelel, mely egy kitűnő fogszerthez kötetik. E szernek hosszas kísérlet után megállapított előnye a fogak és foghúsnak tisztasága és épsege tartarásánál, a legkisebb ártalmas rész nélkül, valamint annak hasonlíthatlan olcsósága, a *Sarg Kalodont* bevitte egy a palotákba mint, mint az egyszerű polgári házakba. E szer — a még sajnos nem eléggé méltányolt jóténiényt is megszerezte. — hogy a folytonos használat által a fogak tisztán tartása általános lett s nagyban gyakorolható lett véve, mert a hol e szer, egyszer a másoló színtalon vagy az utazó tárcában helyt talál, onnét nem fog az többé hiányzani soha s nem fogja más ily tele készítménynek átengedni.

— *Az országos képviselőválasztási időszak* közeledésével gombamódra keletkeznek Budapesten a zászlógyarak, melyek — mint a multak tapasztalataiból tudjuk — silány készítményeikkel hangzatos címek és látszólag előnyös feltételek mellett ajánlják de az elszállított zászlók nem csak méretben nem felelnek meg a rendelkezésnek, hanem a szövetek színét is kimossa a legelső eső, s a megrendelőt sem nyervehetnek. Miért is az országos képviselőválasztásokra felhívjuk a t. bizottságok és a képviselőjelölt urak figyelmét az 1892. év óta Budapesten fennálló Rumbolt Bl zászlógyárára, melynek jó hírneve és szolid kiszolgálása országoszerre ismeretes, honnan minden megrendelés a legjobban szállíthatik.

— *Mit ajándékozunk gyermekeinknek?* Ezen kérdés a karácsony közelgésével mindinkább foglalkoztatja a szülőket. Manap már annyi szép és pompás nyujtatik a gyermekeknek, hogy a fenti kérdés nem fejtető meg oly könnyen, különösen pedig oly szülők által, kik az ajándékokra csak szerény összeget fordíthatnak. Szolgálatot vélnk tenni azoknak, ha alkalmas karácsonyi ajándékot ajánlunk nekik. Nem új cikk, hanem egy játék, mely az idő pró áját kiallotta és melynek magas nevelési értéke tekintélyes tudósok által elismertetett. A legszelebb körökben elterjedt Horgony-Köepítőszekrényeket értjük ezen játék alatt. A gyermekeknek évek hosszú során át kellemes foglalkozást nyujtanak és a legvadabb gyermek is eljatszik vele órák hosszáig. A főlöny azonban abban rejlik, hogy minden Horgony-Köepítőszekrény később a kiegecsztő szekrények hozzávásárlása által kiegecsztetők és hogy azon szülők, kik nem akarnak egyszerre nagy összeget fordítani egy nagyobb szekrényre, ezen kiadást több évekre feloszthatják. Ki részletesebbet akar tudni ezen ajándékokat illetőleg, az hozassa meg a gyártót (Richard F. Ad. és társa, Bécs, Nibelungengasse 4.) a képes arisztyókat, mely ingyen és bérmentesen megküldik.

A magyarországi kegyes tanítórend. 1891—92-ik tanévre szóló névtárárt vettük; ebből látjuk, hogy a rend magyar tartományi tanítóknál közel a harmadegyedik a mostani tartományi főnök Léney Imre, tiszleleti tartományi főnök pedig Kalmár Endre. Van 7 kormánysegéd és 3 kormánytanácsos, ezek közül első Farkas László a nagy-kanizsai főgymnasium ez idő szerinti igazgatója. A közpiskolai rendi hittanárakat képviselő bizottság elnöke: Trautwein nep. János, ki mellett 5 vizsgáló és 2 póttag áll. Van a rendnek Magyarországon összesen 24 rendháza és ezekben a rend 355 tagja él, kik közül áldozár (közülük 11 arany misés) van 259, fogadalmi telt növendék 72, újoncnövendék 24, a rend anyagi és anyagi ügyeinek vezetésével foglalkozik 12 tag, érdemesült tanár, — miot házfőnök és lelki atya működik 28, a tanügy terén áll 224. Ez utóbbiak közül 3, a rendi hittanár mányni intézetben van; 4 az újonc nevelő intézetben és 204 a gymnasiumokban, a gymnasiumokban működők közül 162 rendes tanár és 42 helyettes tanár; az elemi népiskolákban foglalkozik 9, betegeskedik 1 tag. A szerzetesi tanári pályára készült 106, és pedig a budapesti és kolozsvári egyesületeken 26 növendék, hittanárként van 26, a VII. és VIII. gym. növendékek száma 27, újoncnövendék van 24. A rend vezetése alatt álló összes gymnasiumokban a tanulók száma ebben az évben 7360, az 1889—90-ik évben 7372 volt s így az ez évi növekedés 178. — A minket legközelebb érdekli ház a nagy-kanizsai, melyben ez idő szerint következő tagok vannak, mint főgym. tanárok, u. m.: Farkas László, kormánytanácsos, házfőnök, tanulmányi ügykezelő, a főgymnasium igazgatója, a mennyiség tanár az 1., a bölcséleti előtanár a 8. oszt. rendes-, a francia ny.-nek pedig rendkívüli tanára (9. lap.) — Köcsény Kálmán, házi másodikfőnök, az 6. oszt. főnöke, a hittanár a 3., a mennyiség tanár a 2., a történelmi tanár a 4., 5., 6. és 8. oszt. rendes tanára, a magy. tört. társ. rendes tagja. — Dolmányos György, arany misés, házi lelkiafia, nyug. gym. rendes tanár. — Fűrész János, a 8. oszt. főnöke, a latin ny.-nek a 7., 8., a görög ny.-nek a 6., a német ny.-nek és irodalomnak a 8. oszt. rendes-, a gyorsírásnak pedig rendkívüli tanára; a budapesti philol. és a k. m. term. tud. társ. rendes tagja. — Csintalan Pál, főgymnasiumi biztós, a hittanár a 4., 5., 6., 7., 8., a földrajznak a 2., a történelmi tanár a 3. oszt. rendes tanára. — Sárgay Antal, a mennyiség tanár a 4., 6., 7., 8., a természettanár a 7., 8. oszt. rendes tanára. — Vörös Mátyás, a 7. oszt. főnöke, a magyar ny.-nek az 5., a földrajznak a 7., a görög ny.-nek a 7., 8., a magy. és görög irod. és műv. tört. szemelvényeknek az 5., 6. oszt. rendes-, a művészeteknek pedig rendkívüli tanára. — Hévizy János, a 4. oszt. főnöke, a magyar ny.-nek és irodalomnak a 4., 6., 7., 8., a latin ny.-nek a 4. oszt. rendes tanára. — Háaz János, a 6. oszt. főnöke, a latin ny.-nek a 6., a görög ny.-nek az 5., a német ny.-nek a 6., 7. oszt. rendes tanára. — Kozár Ferenc, a 2. o. főnöke, a magyar ny.-nek a 2., a latin ny.-nek a 2., 5. oszt. rendes tanára. — Pódr János, hitelemző, a hittanár az 1., 2., a földrajznak az 1., 3., a természetrajznak a 4., 5., 6. oszt. rendes tanára. — Friedry József, a 1. oszt. főnöke, a magyar és latin ny.-nek az 1., a mennyiség tanár a 3. és 5. oszt. helyettes tanára. — Viték József, a 3. oszt. főnöke, a magyar és latin ny.-nek a 3., a német ny.-nek a 3., 4., 5. oszt. helyettes tanára. Összesen 13.

Szegény gyermekek felruházása. A helybéli elemi iskola leány növendékei között az igazgató és a tanítónők jelenlétében Nuscz iskolászeki alelnök s Knauz Boldizsár gondnok és hó 16-án délután osztották ki a ruháknak való szövetet, melyet Eisinger kere-kedő cég nagy valaszték és kifűnő minőségben szállított. Kiosztott összesen a nagy-kanizsai növendék lányok közt 778 röt szövet, melyből 129 leány részesült; a kis-kanizsaiak között 78 röt szövetet kapott 14 leány s így összesen ki lett osztva 876 röt szövet. A fiú növendékek ruha kiosztása e hó 21-én délután lesz. A keresztény négyelet értesítette az elemi iskolák igazgatóját, hogy a magyar részéről 6 fiú és 6 leány fog teljesen felruházni. Az 1. magyar osztályra pedig 14 fiú és 6 leányt lát-él teljes ruházattal, ezek közül 9 fiú és 4 leányt az elemi iskolák növendékeiből. Megemlíti az alkalommal, hogy egy magát megnevezni nem kívánó magas rangú hölgy kijelentette Német igazgatójánál, hogy ő is a magyar részről 2 rom. kath. vallású fiú növendéket fog

teljesen felruházni. Nem fogunk indiscretiót elkövetni, ha annyit megmondunk, hogy e nevelésű hölgy grl. H. K.-né; a ki az izraelita iskola igazgatójánál is hasonló ajánlatot tett. Valóban követendő szép példa.

Jótekonysági hangverseny. Mint értesülünk, a helybéli kath. főgymn. ifjúsága körében is már történtek intézkedések egy jótekonysági hangverseny tartására. A rendező bizottság már megalakult és a hangverseny megtartása 1892-ik évi jan. 20. határozott.

Szegény gyermekek felruházása. Az „1. magyar osztályra” az ez évben rendelkezésre álló mintegy 160 röt összegből 20 gyermeknek és pedig 14 fiúnak és 6 leánynak teljes felruházását határozta el. A gyermekek kijelölése véget megkereste a elnökség a helybéli elemi s izraelita igazgatókat, s a kijelölendők közül az osztályra egy bizottság fogja a felruházandó 20 gyermeket kiválasztani. A ruha kiosztása e hó 23-án este lesz a Pinter-tele vendéglőben levő osztályra helyiségében melyre Hothman-einök a tagok kivül vendégek megjelenését is kéri lapunk útján.

Köször adományok. E hó 12-án elhagyta Weisz Emilné assz. Schwarz Ida urnó iránti kegyelet jelét, a következő köszörut pótló adományok folytak a Chewra Kadisa pénztárába: dr. Rothschid Samu ur és neje 5 röt, Weiss Miksa ur és neje 4 röt, Weiss Jabab ur és neje 7 röt, és Fischer Arthur urtól 3 röt. Azonnali kiosztásra adakoztak: Weisz Emil ur 10 röt, Schwarz-Viktor ur 3 röt, Mayer Imre ur és neje 3 röt, Weisz Dávid ur 6 röt, Weisz Milli urnó 5 röt, és Schwarz Hugó ur 3 röt. A Chewra Kadisa egyjelt előjárás.

A budapesti Iparos kör heteenként műkedvelői előadást szokott tartani. Ezen előadások a gondos és szakavatott rendezés folytán oly sikerültnek valnak, hogy a főváros intelligenciája valódi élvezetet nyer e concertek látogatása által. Legutóbb Morgenbesser Adel k. a zongorajátéka követte le a nagy közönség figyelmét, kiben a technica és előadás tökéletességét látjuk teljesen kifejezni. A mult heti, brilláns előadása szép művészi jövőt ígér neki. — d—s—

Vasúti előmunkálattal engedély. A szomszéd-águnkban levő horváth szlávon házi-úrjaspálya lesz építve; erre nevé a kereskedelmi miniszter, szalanci Franciscó Henrik országgyűlési képviselő és horváth szlávon tartománygyűlési alelnöknek már megadta az előmunkálattal engedélyt, egyrészt: a Szt. Lőrincről Slatinát át Naszig vezetni tervezett helyi érdekű vasúttól kiágazólag a Cadlavicánál létesítendő állomástól Miholjác-dolnyig, másrészt Bukovicitól Grnacig vezetendő helyi érd. vasútvonalra.

A vas megyei Berzsenyi szobor bizottság e hó 6-án Szombathely Károlyi Antal alispán vezetése alatt gyűlést tartott. A gyűlés tárgya a pénz kezelésére s a szoboralap javára vonatkozó határozat hozatala volt. A bizottság jegyzője felolvassa az eddig beérkezett adományokról szóló jelentést, mely szerint az eddig felvett összeg 353 röt 20 krt. 10 sz. ki. Eredics Ferenc kir. tan. ajánlja, hogy a pénz kezelésével Dr. Rupp Kornél a biz. jegyzője bízzanak meg, mit a tagok lelkes hozzájárulással el is fogadnak s a jegyzőt egyúttal pénztárnokká is választják; mire alispán ur konstatalja, hogy a gyűlés eredménye annak hogy a közönség körében a szobor felállításának eszméje élénk részvételre talált s egyúttal határozottan kimondja, hogy a beérkező pénzek további kezelésével főt. Dr. Rupp Kornél tanár urat megbizta. Ennek kapcsán ohajtottának. Különösen Horváth Boldizsár ó excelenájának. Radó Kálmán főispán és Bósz Gyula főmérnök urnak jegyzőkönyvileg köszönetet szavazzon s hozzájuk az elnökség külön köszönő iratot intézen Alispán jelel, hogy a vármegye közönségéhez intézet kérvény elintézés végett a nemzeti pénztárhoz tételét át; továbbá, hogy a szobgábrákat külön felhívja, hogy járásukban gyűlést rendezzenek, szóval tudatja hogy Vasvármegye az eszmét lelkarolta. A bizottság megkeresi az alispánt, hogy a szobgábrákat hívja fel, hogy a vidéke hangversenyek és vigalmak által igyekezzenek a szobor alap főkéjét szaporítani, A második tárgy egy Szombathelyen rendezendő hangverseny mikénti keresztülvitele lévén, ennek végrehajtására, egy a következő urakkól álló bizottság választott: dr. Bárdossy Jenő főjegyző, dr. Rupp Kornél főgymn. tanár, dr. Gyöngyössi Tivadar ügyvéd, Janosits József kir. mérnök, dr. Mezihadszky Kálmán megyei főorvos.

„A felült kritikus.” Ugy van. A „Magyar Hirlapnak” e cím alatt közölt újdonsága, a mely a Barbi hangversenyéről szól: igaz, én felült kritikus vagyok. Épen úgy jártam vele, mint az egyik fővárosi kritikus kollegám, aki egy hirdetett opera előadására nem ment el s megírta a kritikát, de az operát „köbejejt akadályok” miatt nem adták elő, én sem mentem el a Barbi hangversenyre s megírtam úgy amint azt magamnak, ismerve a művésznőt és a kanizsai művelőd. közönséget, elképzeltem, az utolsó perczen adott tudósításról pedig, hogy a művésznő beteg, nem értesülvén nyomdába küldtem az én tudósítámat, meggyőződve lévén, hogy az helyes Persze, a szerkesztő aztán észre vette a hibát, de már késő volt, a lap nagyrésze ki volt nyomva, nem lehetett tehát egyebet, mint a gépből kivettette az én kritikámat, és bele szedette azon lapokba, melyek még kinyomva nem voltak, azt, a mi való volt, hogy Barbi beteg, és a hangverseny nem lett megtartva. Így került aztán az én „felülésemmel” megjelent lap és a szerkesztő által javított a közönség elébe. Ennyit tartottam szükségesnek megemlíteni a lap reputációja érdekében. **A rovatvezető.**

Meghívó. A „N. Kanizsai Társaság” 1. évi december hó 31. saját helyiségében tombolával egybekötött Sylvester estélyt rendez. Beleptidj: személyjegy 1 röt, családjegy 2 röt. Kezdeté 9 órákor. — Felkeretnek a t. tagok, hogy tombola nyeresémtárgyakat adományozni s ezeket, az estély napján a „Társaság” helyiségeibe küldeni sziveskedjenek.

33778. sz. 891. ILL.

Figyelmeztetés.

A postát igénybe vevő közönség érdekében. A karácsonyi posta csomag forgalom fokozott mérvben veszi igénybe a postai alkalmazottak tevékenységét s olyan rendkívüli mérvet szokott önteni, hogy ha a fennálló postai szabályok a közönség által szorosan nem tartatnak be, a kir. posta a legkiterjedtebb intézkedések és a legnagyobb erőmegfeszítés dacára nem volna képes a közönség minden igényeinek eleget tenni minek következtében a közönség maga szenved kárt. ha küldeményei vagy nem érkeznek meg rendeltetésük helyére, vagy ha megérkeznek, ott nem kézbesíthetők, vagy végre ha kézbesíthetők is, a tartalom meg van sérülve, romolva stb. Ennek elkerülése véget, minthogy a tapasztalat azt mutatja, hogy a szabályoknak a közönség részéről való pontos betartása a csomag sorát biztosítja, a postát igénybe vevő közönség kiváló figyelmébe a következőket annál is nyomatékosabban ajánlom, mert ezeknek tekintetén kívül hagyása, az államkincstárnak kártérítési kötelezettségét megszünteti.

I. Minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de minden esetre jó anyaggal és tartósan csomagolandó.

Elemi szerek, játékok gyümölcs, szövet, kalap, ruha, fehérnemű külön-külön burkolandók. Ezüst és aranyeműeket továbbá pénzt a fentebb felsorolt tárgyakkal együtt csomagolni nem tanácsos, mert esetleges kártérítésnél figyelembe nem jöhetnek vagy csak bonyolult bizonyítási eljárás után, de már a nyomozásnál is a tényállás kiderítését hátrálhatják. A csomagoknak általában úgy kell göngyölye lenniük, hogy egyrészt a göngyölyet (burkolat) a tartalmat káros befolyás ellen megvédi illetőleg, hogy tartalmukhoz a burkolat és a pecsétek megsérülése nélkül hozzá férni ne lehessen másrészt, hogy a tartalom más küldeményeken szállítás közben kárt ne tessen. A csomag tartalmának minősége, természete a hosszabb vagy rövidebb szállítási ut a vízen vagy szárazon, vasuton, vagy kocsin való szállítás majd egyszerűbb és tartósabb göngyölést igényel.

Szerkesztőség:

Magyar-utca 33. házsám.

Ide intérendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.Bérmegtelen levelek csak ismert kezek
ből fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, a Bankégyesület, az Ipar- és kereske-
delmi bank, s a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Kiadóhivatal:Városház-épület Fischel Fülöp könyv-
kereskedése.**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:**Egész évre 5 frt — kr
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetések jutányosan számitatnak

Nyitlertét pöttyösora 10 kr.Előzetések, valamint a hirdetésekre
vonatkozók Fischel Fülöp könyv-
kereskedésbe intézendők.**Karácsonyra.**

Kint süvölt a szél, meg-megrázza ablakainkat, mintha csak hivatalos vendég gyanánt betolakodni óhajtana a kandalló barátságos lángjától kedélyes melegségű szobánkba; a csont keménnyé fagyott uton nyikorog a fával megterhelt kocsi s ropog a fagy a kerék vas alatt, mintha csak airta, hogy e porondos uton, melyen a nyár közepén oly jó kedvvel futott végig, ma alig tud lépésről lépésre haladni, kerékagya folyton oda-fogyva a tengelyhez; a járó-kelők, mintha valamennyinek igen sürgős dolga volna, fut a járdán, alig köszöntve a vele szemközt jövő ismerősét.

A tél teljes erejével lépett fel.

A karácsonyi idő egész szigorával beállott.

Mily jó ilyenkor a meleg szobában ülve, kitekinteni az ablakon, s látni, mint tombolnak az elemek egymással, hallani, mint süvölt az éjszakai szél, látni, hogy akarja legyőzni a hideg, a föld természetes melegét, látni, mint takarja el szürke hófelhő köpenyébe az ég azurján a nap sugarait a téli boru; látni mind ezt és pedig meleg szobából, — nem érezve semmit abból, ami oda kint történik.

Hagy tomboljon oda kint vihar, hagy t épje a süvöltő szél az ablakok rámaát, hagy fagyjon csontját a föld oda kint, — mi nem gondolunk arra, hiszen fűtött, meleg szoba óv a vihartól s egészen más

gondolatok fűződnek egybe agyunkban, egészen más képek kelnek lelki szemünk előtt, egészen más irányban röpkednek eszméink, hogy sem a prózai idő járására gondolni időnk maradván. Nem, sokkal költőibb hangulat fogja el keblünket ma hisz, ma Karácsony, ünnepe van.

Mintha csak zengeni hallanok a Cherubok és Szeratok mennyei dallamát, mintha csak tüleinkbe hatna, a pásztorok dala, s mintha felhőtlen azur kék volna az ég s áthatna azon a fényben uszó felirat: »Békesség a jó akaratu embereknek.«

Valóban, a mai nap legnagyobb jelentősége két szóban összpontosítható: »szere-
tet!« és »béke.«

A szeretet telje, az istenség szeretete lépett a földre, hogy meghozza a békét, azt a békét, melyet a földi élet nem adhat: a mennyei békét.

A nemzetek egymás után dőlnek ki a föld színéről, a földrajzi térképek egymás után alakulnak át, az egyik század eltemeti a másikat, hogy újat alkosson; minden de minden megváltozik az ég alatt a föld színén, csupán egy van, mi öröktől fogva örökké megmarad: a szeretet. Ez az az összekötő rózsalánc, mely az emberiséget egymással, mely az embert alkotójával, mely a föld rögét, a menny fényes csillagaival összeköti.

A szeretet, — mely mindent pótolhat, — míg a szeretetet mi sem képes pótolni, — isteni eredeténél fogva, oly mélyen

gyökerezik emberi keblünkben, hogy azt onnét, sem idő, sem viszonyok, sem külsődelmek ki nem szaggathatják soha. A szeretet az égől száll alá, a szeretet menybe vezérli lelkünket. A végtelen szeretet száll le a magasból az a szeretet, mely felölelte magához az elbukott embert; az istenség maga ereszkedett le az emberiséghez, szeretetének végtelen érzelmében.

E szeretet van ma közöttünk, s szeretet lángja lobogjon ma minden kebelben.

Es a szeretet meg hozta magával a békét is.

Az önmagával meghasonlott ember, az istenével ellenséges lábón állott teremtmény, kibékült alkotójával, kibékült önmagával, kibékült embertársával s megszületett az emberiség békeje.

A vallásos érzés, melyet a mai leszállott végtelen szeretet keltett fel az emberiségben, megtermette nemcs gyümölcsét: a békét s az emberiség jobba lett mint volt; a paradicsomi fa gyümölcsének bűne eltöröltött a mai napon, midőn a golgothai tragédiának első jelenete játszódik le Betlehem falai között.

A fán termett a bűn, a fáról sugárzott le az üdv, mely békét hozott közénk, — mely a földet a mennyei békéltette ki. —

Legyen e béke örök, állandó az emberiség között, s ne zavarja azt meg a századok vihara soha, masadjon közöttünk

A „ZALA“ tárcája.**Karácsony éjjelre.**

Irtta: Komócsy József.

Boldog ünnep éjszakája,
Isten áldás szálljon rája!
Minden felé zengjen ének
A kis Jézus szent nevének!
Csillagoknak fénye reszket,
Beragyogja a keresztet;
Zúg a harang a toronyban:
Szent Karácsony éj van mostan.

Boldog ünnep éjszakája,
Zeng az angyal glóriája;
Pásztorok már utra kelnek —
Látására Bethlehemnek.
Kétezer év emlékére
Ragyog az oltárok fénye,
Szívöl jövő ima, ének —
Ajtaját nyitja az égnek.

Boldog ünnep éjszakája,
Dicső emléke ragyog rája!
Minden szív a múltba szárnyal;
A kegyelem sugarával
Elborítja a világot;
Köszikla is hajt virágot:
Földi nyomor elfeledve,
Megjött a halandók kedve!

Boldog ünnep éjszakája —
Leragogy egész világra;
Nincsen annak sötétsége
Jézus neve nap az éjbe!
Ifjak, vének zengedeznek
Nagy csudáján az Egeknek.
Mely szől múltból a jövőre,
Végtelen örök ültökre.

Boldog ünnep éjszakája —
Minden lélek kéri, várja
Titkos fényét, szent homályát,
Mely ma békét zengve száll át
Szájról szájra, szívből szívbé,
A fenséges, a szent hitbe:
Im emberré lett az Isten,
Hogy bennünket megsegítsen!

Boldog ünnep éjszakája —
Mondjunk mi is áldást rája!
Jöjjünk össze ünnepelni,
Jézus nevére zengedezni,
Pásztorokkal, angyalokkal,
Szívöl jövő vig dalokkal —
A titkos éj emlékére,
Szent Karácsony ünnepére.

Szent este.

— Rajz. —

Irtta: Margitay Dezső.

Se hó, se fagy, se fagyócs; locs-pocs, ködös, szürke idő járta. Az égen a sárgás fellegek közt, mint valami tisztátalan vizű tóban bukácsolt a szegény, sapadt arcu hold. Csillagok is lehettek ott körülötte, de azokat nem láthatta emberi szem: elfedte a köd, a lombán uszó felleg.

Végig-hosszig a falu utcáin tompa szürkesség terült el; nem az éj sötéteje, nem is a holdas éj ezüstös világa; hanem olyan mintha egy óriás üstből a forró víz gőze ömlött volna szerte s a holdsugar azon akarna áttörni, de nem bírta a gomolygó szürkességgel.

Ha két ember jönne egymással szemközt, nem látnák meg egymást három lépésről se; csak arról sejtene, hogy közeleg valaki, mert az utat habarék lépés el s az locsogni szokott az ember lába alatt.

Hanem hát nem is locsog; a sár se locsog, mert nincs aki locsogtassa. Csöndes, kihalt minden utca. A gyermekek, a férfiak, az asszonyok mind-mind behúzódtak a jó meleg szobákba.

Kint a csontig ható lucskos hideg; bent a nyájas lámpavilág; a jól befűtött kályha nyájas melegsége; a frissen sült kalácsnak étvágygerjesztő illata; az együvé tartozó családtagok nyájas, vidám csevegése.

Ki kíváncsnak ki e meleg szobából a lucskos hidegre? Még a házózó ebek is abbahagyták egymásnak felelgető veszekedésüket: a pitvar-

az a béke amit a legnagyobb szeretet nyújtott nekünk örök, maradvány jelképül az emberiség megváltásának.

A szeretet és béke angyala lebeg minden ház fedele felett e mi napon, legyen áldott annak neve ki e szeretetet és békét adta nekünk, s hogy e két boldogító érzés soha ne távozzék olvasóink házából, a legmelegebben kívánjuk Karácsony ünnepén.

Palota Csorba Akos.

A „Ház” szünete.

(-a s.) A karácsony- és újévi időszak alatt régi hagyományos szokás szerint az országgyűlést mindketten háza szünetel.

A társadalmi munka után, édes a nyugalom tartja a közönséget; és ha van fáradt munka, úgy bizonyára annak nevezhető az a munka, amit a „honatyák” végeznek, mert nem énük, hanem a község munkáit, a szeretett háza érdekében végeznek munkát, hogy az által egy részről a háza felvirágzását előmozdítsák, más részről pedig a nemzeti jó létnek lendületet adjanak.

Ily munka valóban fárasztó s nem lehet csodálni, hogy a közben-közben megtartott kis szünet jól esik a kifáradt szellem munkásainak.

Ne higgye azonban senki azt, hogy a „Ház” tagjának szünetelése, vagy mondjuk pihenése, egyértelmű, a semmit tevés, ne higgye senki, hogy a honatyák e szünet alatt a „dolce far niente”-t élvezik, s a semmit tevés nyugalmas párnáin pihennek.

Legkevésbé sem. A karácsony és újévi szünet, nem pihenés, hanem csupán az országos teendő szünetelése, mert minden képviselőnek akad e szünet alatt elég dolga, hogy ne pihenessen.

Egy része, meglátogatja választó kerületét, hogy közvetlen érintkezve a választóval, részben szót adjon eddigi magatartásáról, működéséről és választói érdekében kifejtett ténykedéséről, részben pedig, hogy megismerve választóinak egyéni és közérdekű óhajait azokhoz alkalmazza továbbra kifejtendő tevékenységét.

Egy része a ház asztalára kerülendő s nagy jelentőségű törvényjavaslatok behatóbb tanulmányozására fordítja a szünet alatt rendelkezésére álló szabad idejét, hogy minél mélyebben behatárolja bele a törvényjavaslat szellemébe és alapos tanulmánya folytán behatóan szólhasson ahhoz.

Es éppen most, egy felette érdekes törvényjavaslat fekszik a ház asztalán: a nyugdíj törvénye.

Kétségtelen, hogy a néptantó a nemzet legtitelre méltóbb nap számot, az ő valóban legnagyobbat teher, de a legnagyobb felelőség is őket nyomja a teher, az hogy a nemzet jövő támaszait, az ifjúságot, nemzeti irányban neveljék, hazafias szellemben vezessék és a haza hasznos polgárait, képezzék; a felelőség az, hogy a jövő nemzedék olyan legyen, amelyre a nemzet, király és haza számíthat mindenkor, legyen az a béke áldott kora, vagy zúgjon a vihar, csattogjon a villám, dörögjenek az ágyúk s pusztítson a halál angyala felettünk.

Es az ily nagy teher és nagy felelőség a alatt álló nemzet nap számot méltán számíthatnak arra, hogy aranyban álljon az ő fizetésük a munkájukkal, s gondoskodva legyen arról, hogy ha beáll az az idő, amidőn képtelenek tovább működni, legyen mielőbb országuk örömtelen napjait megelőző, mert az irás szerint: „a munkás méltó az ő térére”.

A nemzetnek meg kell mentenie azon napszámait, akik önfeláldozással, egy hosszú életet át a népnevelés szent ügyének szentelvény működésüket, tevékenységük által érik el azt, hogy a hazának szolgálatát, a haza hasznos polgárait neveljék; a nemzetnek kötelessége a népnevelés foglalkozó szakembereket, anyagilag támogatni annyira, hogy a társadalomban megfelelő tölthessék be azon helyet, mely őket, állásuknál fogva megilleti.

A nemzetnek gondoskodnia kell arról, hogy a népnevelés gyének napszámot ne legyenek kénytelenek a megelhetes gondjaival küszködve, a mindennapi lét kérdése alatt meggyörnyedjenek, s álljanak egy nívón a hasonlóan más munkáival a nemzetnek; végül gondoskodnia kell a nemzetnek arról, hogy az életet keresztül munkálkodott tanító, ha munkaképtelensége beáll, ne legyen kénytelen koldusbotot venni kezébe, hogy azoktól koldujja ki mindennapi kenyerét, akiket ő nevelt, tanított, oktatott.

Meg kell mentenie a nemzetnek napszámot a koldusbottól, biz osítani kell őket nyugdíjaikkal.

Ez elmondottakat, belátja minden egyes képviselő s örvendetes jelenségnek tartjuk azt, hogy a törvényjavaslatnak a minister által történő benyújtása után, a képviselő körökben általános érdeklődés volt e javaslat iránt, s fel kell tennünk, hogy a képviselők a szünetek alatt behatóan tanulmányozni fogják e javaslatot és annak alapján úgy fognak a tárgyhöz szólani amint a méltányosság, igazság, jogosultság megvárhatja tőlük és hogy a törvény úgy lesz megalkotva hogy az méltó legyen a magyar nemzethez és kielégítse a népnevelés jogos igényeit.

Ebben a meggyőződésben élve reméljük, hogy az országgyűlési képviselők a szüneteket e törvényjavaslat tanulmányozása érdekében hasznosan fogják eltölteni, a mely munkához türelmet kívánunk nekik, egyúttal boldog ünnepeket óhajunk minden képviselőnek a munkában eltöltött szünet alatt a karácsonyi napokra!

Az electro-technikáról.

A magyar technológiai múzeum öre Straub Sándor a magyar kormány megbízásából ez évben a Frankfurtban megtartott nemzetközi kiállításra kiküldve éven, e kiküldetése alkalmával elektro-technikai tanulmányokat tett Bécsben, Münchenben, Zürichben, Stuttgartban Darmstadtban Lütlichben és Berlinben; tanulmányainak eredményéről, a m. technológiai múzeum évkönyvében ad kimerítő jelentést.

A jelentésben egyrészt elmondja tett tapasztalatait, jelezve, hol, mily mérvben van alkalmazva az electrom és mire van fordítva, elmondja a nemzetközi kiállításra mely alakokban volt az electrom bemutatva, s azután általános nézeteket ír le.

A nemzetközi kiállításról az általánosságban beszélve így ír a tudós műzumi ör:

A kiállítás az electromos munkavitelnek számos alkalmazását lehetett látni; különböző ipari műhelyek voltak feltüntetve, a hol a kisebb-nagyobb munkagépek elektro-motorok hajtottak; látni lehetett asztalos, lakatos, mechanikus, szabó stb. műhelyet, különböző munkagépekkel és hajó elektromotorral felszerelve. Elektromotorok hajtottak azonkívül szattyukat, szelítőtűket, tej-azadási gépeket, orlómalom, mosóműhelyet, kőszűrőköveket, nyomdát. Ezen kiállításon az iparosok teljesen meggyőződhetek az elektromotorok nagy előnyéről, mert az elektromotor kezelése rendkívül egyszerű és kényelmes, könnyen szabályozható megindítható és megállítható, kis helyet foglal el, úgy hogy a kisiparos műhelyben, vagy szobájában elfér.

Az electromos világításra vonatkozó lámpák és hozzávalók mindenféle változatban fel voltak tüntetve. Némileg újdonságot képeztek a nagyfeszültségű (150 volt-ra és még azon fölére készített), valamint nagy fényhatású, több száz gyertyafényű izzólámpák.

A telegrafia és telefonía csoportjába tartozó tárgyak közül a német birodalmi posta kiállítása vált ki, részint ezen elektro-technikai ága fejlődését, részint a jelenlegi szerkezeteket feltüntetve. — Az újabb telefonkészülékek közül általános érdekűek voltak a telefon automaták

ajlókat ünk körül, leve a gazdasszonyt, aki a vigan lobogó tűz mellett süti a fain illatu peccenyét találja a bent várakozóknak a mézes-mákos tészát, a szent karácsony est ez elmaradhatatlan csemegéjét.

Mert hát karácsony este van: a szeretet, a megterés, a kibékülés legszentebb ünnepe.

Hiában esik ez a legszentebb ünnep az év legzordabb időszakára; hiába dühöngne odakint a vihar; hiába csikorgatná december a fogait, vagy hiába fedi el a világot a köd, az emberek szívében tavasz van: a szeretet, a kibékülés tavasza.

A családtagok — akár hány felé laknak is — összejönnek, hogy együtt tölthessék ezt az estét; a barátságok, akiknek nehezelesek volt egymásra, kezei nyújtanak egymásnak, mielőtt hazatérnének, hogy öveik között megüljék a szeretet ünnepét.

Derű, vigasz, mosoly minden házban, a palotától a kunyhóig. Ki ne örvendezné, ki ne érezné magát boldognak, mikor egész világ csupa egy szeretet?

Gondoljatok az egyedül állókra, a kiknek nincsen senkijök, a kiknek csak az önmaguk szerető közt megünnepelni a szent karácsony estét!

Ott van Tubódi Erzsóka asszony, a falu legszébb tornácos házában tulajdonosa, akinek az udvaráról az a cimeres szarvu, gangos négy ökör szokott kijárni; milyen nagyra van a vagyonával máskor; milyen méltóságos, büszke a feje tartása az esztendő akármelyik napján, és most, mikor mindenütt vigasság, a legszegényebb kunyhóban is béke, öröm, milyen lesütött fejével ül

egyedül, e hagyottan asztalánál, melyen egy száll gyertya lobbadozik!

Az asztal föl van terítve, rajta a sok drága ennivaló; de nincs, a ki hozzaná, két teríték is van pedig az asztalra téve: egy az övé a másik az asztal végén; de nem ül mellette senki.

A sok drága süteménynek már felet kiosztotta az ablakon keresztül a kántáló gyermekeknek s fele még ott maradt, hogy hátha még jönneek? De hát a kántáló gyerekek is haza mentek már mindnyájan, hogy az összeképzett csemegékben vig családi körben nyalakodhassanak; Tubódi Erzsóka asszony meg egyedül maradt lesütött fejével.

Olyan esend van a szobájában, a légyzugás is meghallatásának, ha légy volna: de még az sincsen! Célak a kopasz falak; a megrakott asztal s a két teríték, melyek egyikének gazdája nem akad.

Külvilágról, a szomszéd zsúfolódott házból vig dölölés hallatik; szegény szelér ember lakik ottan, Isten tudja hany gyermekkel; egész esztendőben alig alig tudnak kielni s ime, most milyen vigan vannak!

Tubódi Erzsóka asszony szeméi megvilágnak, a mint a notát meghallja; hallgatózik, nem hall e egy vekoony hangot, egy lány hangot; annak a lánynak a hangját, aki miatt...

Nem, nem hallja s könnyebben esik szívének, hogy nem hallja! Ha hallaná, azt gondolná, hogy gunyolni akarja az ő egyedüliséget, hanem hát így... mert mivel, hogy az a lány is egyedül van talán a daczára, hogy mindenki vigad kö-

rülte, az ő szíve sem könnyebb Erzsóka asszonyénál — nem gondol rá gyűlölettel.

Pedig az a lány, az a szegény szelér lány az oka, hogy ő most ily egyedül van; hogy annak a másik terítéknek az asztal végén nem akadt gazdája.

Mert hiszen nincsen ő egyedül ezen a nagy világon; fia van; szép, gyönyörű legény, meg büszke is hozzá, mint az anyja; de hát, beleszeretett abba a lányba; Erzsóka asszony azt mondta, hogy inkább felgyújtja a házat, sem hogy az a lányt menyét befogadja. Mindent ő keresett, amijök van; de nem egy szelérzondrának! És a fia, az egyetlen egy gyermek kapta magát, elhagyta az anyai kázat. Elvándorolt, azt mondják; Amerikába, hogy vagyon keresen magának, amiből elarhassa a szelérzondrát.

Már egy esztendeje, hogy Amerikában van.... Ezért tölti az anyja egyedül a szent karácsonyestét.

Haj, ha most itt volna! ha oda rakhatná a lányjárja a peccenyét, a kalácsot... Ha nem kellene azt az estét így egyedül töltenie! — De hát elment! Büszkén, daczosan azt felelte az anyja szavára, hogy:

— Ha kelmed szerezte, tartsa meg magának amije van. Ne vesses Juditnak, hogy szelérzondra, mert azt el nem tőröm.

Hát csak nem szaladhatott utána, hogy: fiam, édes fiam! hiszen nem úgy mondtam!

— Anyád vagyok s ha egy kissé büszkén szóltam: egy pár szép szó töled megújastana.

a melyek pénzdarab behatásával önműködőleg összekapcsolódnak a központon.

Az elektromos vasutak között különböző rendszerek voltak képviselve, részint mintákban, részint valószínűsítőben. — Elektromos vasutakat üzemben Siemens és Halske, valamint Schuchert & Co. nürnbergi cég mutatnak le; előbbi földfeletti vezetékkel és akkumulátorokkal. Mintában ki volt állítva a Ziperowsky-féle függőleges nyomu, vagyis egyvágányu vasut, mely nagy városok keskeny, szűk utcáin váthat be. Rajzokban pedig a Ganz-cég azon elektromos vasuti kocsit terveit állította ki, melyet a Budapest-bécsi nagysebességű elektromos vasut tervezetének felmerülte alkalmával készített.

Az akkumulátorok szerkezetének javításával és gyártásának tökéletesítésével az akkumulátorok iránt is visszatért a hiszalom.

A kiállított akkumulátorok több száz órára nek megfelelő energia összegyűjtését tették lehetővé, a Majna folyon pedig akkumulátorokkal hajtott két hajó közlekedett.

Az elektrometallurgia terén leginkább az alumínium iparának érmei voltak ki. Mota az alumíniumot elektromossággal nagy mennyiségben állítják elő, azóta ára is megcsökkent használatára pedig nagyon növekedett.

Elektrotechnikai műszereket Siemens és Halske, valamint Hartmann és Braun nagy választékban állították ki. — Főleg az előbbi egész laboratóriumot mutatott be, vagyis feltűntette mindazon műszereket, készülékeket és gépeket, a melyek elektrotechnikai laboratóriumnak teljes berendezéséhez szükségesek.

A midőn pedig befejezi az egyes helyeken tett tanulmányainak leírását következő általános nézeteinek ad kifejezést:

A megtekintett intézeteken az elektrotechnikai tanításról és gyakorlatokról a véleményem következő: A hányféle az intézet, annyiféle a tanítási rendszer. Minden egyes intézmény tanítása rendszerén az illető előadó vagy vezető tanár egyénisége tükröződik vissza saját egyénisége domborodik ki, individualizmusának nyomait látjuk.

Ennek az az oka, hogy az elektrotechnikát vagy fizikus tanár adja elő, a ki a gépszerkezeti részt kevésbé méltatja figyelemre, s inkább az elméleti előadásokra s fizika mérésekre fekteti a főnyelvet, vagy gépészmérnök tanár adja elő, ki még inkább a gépszerkezeti részt részesíti előnyben.

Ezen ellentét leginkább a zürichi és berlini elektrotechnikai intézeteknél tűnik ki: az előbbiben a tanítást kissé elméletinek, utóbbiban pedig nagyon is gyakorlatinak találom.

Többé kevésbé összehangzásban van a kettő a darmstadti és a lütti elektrotechnikai in-

tézetekben, a mennyire azt rövid tanulmányi utam alatt észlelhettem.

A lensorolt intézetek közül a zürichi műegyetem és a müncheni műegyetem elektrotechnikai intézetének van eddig a célra épített külön épülete; a többiek a műegyetemi főépületek többé kevésbé alkalmas részét foglalják el.

Legtöbb helyen azonban az elektrotechnikai oktatás céljaira legközelebb már külön épületeket emelnek Darmstadtban e célra 315,000 márkát engedélyeztek. Lüttiében egy már meglévő nagy épületet alakították át e célra és több száz ezer frankot fordítanak a felszerelésre. Stuttgartban elektrotechnikai intézete is új épületbe jön a bécsi technológiai iparmúzeum elektrotechnikai osztályát is új épületben helyezték el.

Külföldön az elektrotechnikai oktatás, mint látható, az illetékes hatóságok és közfoglalkozók részéről a legnagyobb figyelemmel részesül és fellétszere teemes áldozatot hoznak.

Tekintve hazánk elektrotechnikai iparának fejlettségét valamint fontosságát és kibontakozását a közgazdasági életre, óhajtanék, hogy az elektrotechnikai szakoktatás nálunk is olyan megérdemelt figyelemmel részesüljön, mint külföldön.

Tisztelet a valódi érdemnek.

A magyar gazda közönség hosszas ideig rá volt szorultva a gazdálkodásához szükséges magvaknak külföldi magkereskedőstől való beszerzésére s a külföldi kereskedők nem épen valami nagy lelkiismeretséggel küldték a megrendelt magokat a magyar gazdáknak, minek aztán az lett szomorú következménye, hogy a termelés silány minőségűre se mis volt.

E szomorú körülmények között nemzetünk Genúza, mely mindenkor gondoskodása tárgyává veszi a magyar nép fejlődését, most is gondoskodott arról, hogy a magyar gazda közönségnek igényei a mezőgazdálkodásnál szükséges magvak beszerzésénél kielégítve legyenek és pedig lelkiismeretes kiszolgálás által.

Az 1846. évben látott Budapesten először napvilágot az a férfi, aki a magyar mezőgazdák érdekeit annyira szíven viseli ma már, hogy nepesak a magyar gazdák viselkedés irányába a legnagyobb hálával, hanem maga a legelső magyar ember a királyi elismerve érdemeit őt a Ferencz József rend keresztjével tüntette ki azon szolgálataiért, melyeket a hazai gazdasággal foglalkozó magyar közönségnek évek hosszú során át, tett.

A valódi érdem, melyet maga a koronás fő elismer és megjutalmaz ily módon, nem szorult dícséretre többé, nem is célunk a dícséret, csak a tisztelet adóját akarjuk mi is leróni a valódi

érdem előtt akkor, midőn lapunk olvasóival megismertetjük közelebről Mauthner Ödönt a ki a magyar mezőgazdaság terén számos érdemet szerzett arra nézve, hogy őt, minden magyar gazda ösmerje.

A most negyvenöt éves Mauthner Ödön, szülővárosában, Magyarország szívében, Budapesten végezte reáliskolai tanulmányait s aztán a gazdasági pályára lépett és pedig mindjárt gyakorlatilag, a mennyiben a magyar nemzet szeretet főhercegeinek József főhercegnek kijelölésével, uradalmában gyakornok lett. Innét gr. Károly György mácsai — majd Eszterházy Miklós hercegnek bujki uradalmába ment át, tanulmányozván a mezőgazdaság és kertészet gyakorlati kérdéseit.

E működése alatt győződött meg arról, hogy a külföldi magkereskedők, mennyire lelkiismeretlenül járnak el a magyar gazda közönség megrendeléseivel szemben; s ezt belátva; megértelődött benne az eszme, hogy ő fogja ellátni a hazai gazdákat vetőmagokkal. Hogy azonban feladatahoz sikerrel fogjon hozzá, előbb Nobbe tanárnak lett assistense, ki tudvalevőleg magok vizsgálatainak legkitünőbb embere volt. Ez külföldön történt itt ismerte meg Mauthner azokat a lelkiismeretlen eljárásokat, melyeket a külföldi magkereskedők követtek.

Hazaövé, terjedelmes jelentésében megkérte a magyar miniszteriumot, hogy magvizsgáló átlomást létesítsen, mi meg is történt, Mauthner 1874-ben megnyitotta magkereskedését a fővárosban, nehéz körülmények között mert küzdenie kellett az előítéletekkel.

És ő leküzdötte azokat és ma az az üzlet, melyben megnyitása alkalmával 2 segéd volt alkalmazva, ma, mondjuk 40 tagu személyzetet számlál és a Mauthner cég Európa-hírré vergődött. Londont és Páris-t kivéve, oly magkereskedés, nincs Európában, mint a magyar főváros Mauthner-féle magkereskedése; összekötéseit nyugat és dél felé messze kiterjednek a Szerbiában és Romániában ép egy a Mauthner-féle magokat használja a gazdáközönség, mint itthon Magyarországon.

E derék polgárt akartuk tehát megismertetni olvasóinkkal akkor, midőn tiszteletet mondunk a valódi érdemnek s megismertetvén őt biztosítjuk gazdáközönségünket, hogy egész bátran fordulhat Mauthnerhez a legelső magyar magkereskedőhöz.

Lapunk szerke tője, kire céget személyesen ismeri és több ízben találta gazdáinknál a cég magküldeményeit, a legjobb lelkiismerettel mondhatja, hogy e cég magküldeményei mindenkor a legkitünőbbek voltak.)

K. A.

Nem tehetle: nem is tette s a kevély fia elhagyta a házat... vajjon hol lehet most? Hígegen népek közt van a karácsony esteje; vagy ő is ugy gunyvaszt egyedül valahol, mint az édes anyja az elhagyott házban?

Szeretett Isten! megengedheted-e, hogy az édesanya, akinek fia van, egy kevély sző miatt ily egyedül töltse a te ünneped?

Két kezét az asztalra bocsátja s homlokát a két kezébe rejti... Szeretne zokogni, de nem tud; szomorun hallgatja az óra kety-koty, lassuketyegését.

Ha! — Mintha az ajton a kilincs megzörrent volna! Csalódás lesz! ki jöhetne? A cselédek mind szanaszét vannak. Mert a legárvábbnak is van valakije, akivel a karácsonyestét eltöltse, csak a tornáczos ház asszonyának nincs.

— Ha! Mégis a kilincs! — Főlemoli fejét; oda pillant az ajtóra; el akarja vizítani magát; oda akar rohanni az ajtóhoz, hogy keblére szorítsa neki bonyit, — de aztán látja, hogy csak a képzelet csalta meg. Nem térni az, aki belép; csak egy lány, egy lélek tekintetű szőke lány, aki, mikor bent van, habozva áll meg az ajtó előtt.

Visszahanyalók szőkébe Erzső asszony és igyekszik hideg, közönyös arcot mutatni a lánynak.

— Szerecsénis jóestét kívánok a nagyasszonynak.

— Mit akarsz?

— Hát ma, amikor minden jó keresztény szive tele van örömmel, azt gondoltam: hátha a nagyasszony jó szívet venné, ha...

— Ha boldog karácsonyt kívánna nekem valaki?

— Igen. — Egy kis szegényes kalácsot is hoztam a mieimból. Nem, mintha azt hinném, hogy rá is szorultva de... karácsony este

van! — Nagy asszonyom, ne sájnálja megköszölni. — Ne vesse meg, mert én hoztam; vesse ki szívéből az irántam való keserűséget; hiszen én nem akarom, hogy belém szeressen; nem bíztaim, hogy elhagyja az édes anyját, — meg a... meg a... Hisz énnekem is majd megszakadt a szívem utána...

Zokogva, alázatosan lépkedett a mozdulatlanul ránező asszonyhoz.

— Fogadja el... karácsony este van!

A kevély asszony nagy erőfeszítést vitt véghez, hogy megtarthassa szemének rideg pillantását, kinyújtotta kezét a kalács után, de mikor érezte, hogy remeg a lány kezében, egyszerre elhagyta ereje, megragadta a kalácsot a lány kezével együtt s maga elé vonta.

— Judit! — Igaz, amit mondtál? — Nagyon fáj neked is a szíved utána? —

— Nagyon!

— És — ezen a szent estén, mikor mindenki vigad; mikor nálatok az egész család dalol, te eljöttél, hogy velem síradsz őt?

— Nem; nem azért jöttem.

— Hát? — Hogy vigasztalj?

— Nem is azért. — Hanem, hogy megmondjam, hogy emlékezzem a nagyasszonyt, hogy ma karácsony este van; a megváltó születésének napja, amikor senkinek se szabad bánatba elmélni, kétségbeesni.

— Annak se, akinek olyan oka van rá, mint nekem?

— Nincsen oka. Hiszen Amerika még nem a sír. Sokan vannak, akik elcsábítva a megvagyozás reménye által, itt hagyják a hazájukat és kimennek oda.

— S megtalálják ott a vagyon helyett a nyomort, inéget és halált.

— Nem. — Ha szegényen is; ha reményükben csalódva is, de — a legtöbben visszatérnek... És ha visszatértek... — nem szabad őket haraggal, vagy gunyosan fogadnunk.

Az öreg asszony mereven nézett a lány szemé közé.

— Mit akarsz nekem azzal mondani?

— Csak azt... azt, hogy ma karácsony este van; a vigasztalódás, a szeretet, a megbocsátás ünnepe, melyet az egyív tartozóknak együtt kell ünnepelni.

— Hirt hallottál róla? — Elindult? — Jön a tengeren?

— Nem! Már megjárt a tenger s itt van, hogy megbánva gögös viselkedését, bocsánatot kér édes szőjétől, esendült meg a jó ismert férfihang a beszélgetők háta mögött.

Tubodi Erzső asszony fölshőköt a székről.

— Fiam! Énegetlen fiam! Szíveimtől szakadt sziv

— Rongyosan tértem vissza, csalódot reményvel.

— Hanem visszatértél! Csak hogy visszatértél!

— Ez a lány bízott, hogy csak jöjjenek. Rőstellem, de azt mondta, hogy rám se tudna nézni, ha ezt a szent estét nem keimmeddel tölteném el.

— Igen! — szőlt közbe a lány — mert ezt a szent estét az egymáshoz tartozóknak egymással kell eltölteni. S így szőlvá, szerényen megtordult, hogy elhagyja a házat. Hanem Tubodi Erzső asszony megfogta a kezét s visszafordította.

— Akkor hát mit akarsz az elmenetelleddel? Nagad mondod, hogy azt az estét az egymáshoz tartozóknak egymással kell eltölteni. Csak nem hagyod el a vőlegényedet?

A megye közgyűlése

Olvasóinkhoz.

H I R E K.

Zalamegye e hó 14 én tartotta közgyűlését. Főispán a szép számban megjelent bizottsági tagokat üdvözlölvén a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítá.

Ezután felolvasták a herceggprimás következő válaszáat;

"Nagyságos alispán ur! A megye, melynek szülőltje vagyok, mint édes gyermekét kísérte eddigi pályámon, s úgy látszik, mint jó anya egész élettem át hű kísérőm lesz. A szülőföld szeretete és tisztelete belénk oltatott, szívünkbe iratott. Hogy lehetnék hűltalan drága hazámnak azon földjéhez okól bölcsőm ringott, a hová a fia kegyeletnek legszentebb köteletkei fűznek? Utolsó lehetetlenig hű gyermeke akarok maradni édes szülőföldemnek, a nemes vármegyének, amelynek minden lakóját, mint szerető földimát szívből üdvözlöm s becses megemlékezéseket egeszer köszönöm."

A herceggprimás e válaszáat a jelenvolt bizottsági tagok zajos éljenzéssel és kiűrés lelkesedéssel fogadták, a főispánok szűzölde, a vármegye irányában válaszában nyilvánuló benső ragaszkodásait.

A közigazgatási bizottság tagok szavazás után újból megválasztottak, nevezetesen: *Egyéssy Sándor 64, Farkas József 74, dr. Gyömréy V. 97, Koller István 80 és Skubitsz István 72 szavazattal s így a vármegyei igazoló választmány az eddigi tagokból újra megalkítottattott.*

A vármegyei igazoló választmány jelenése a legtöbb adót fizető vármegye bizottsági tagok névjegyzékének 1892 évre történt kiigazítására s a megüresedett választott bizottsági helyek betöltéséről tudomásul vétetett.

A vármegye által helyi érdekű vasutak segélyezésére felvett kölcsön törlesztésére szükséges vármegyei pitádó következőleg lón megállapítva:

A beküldött hivatalos katonai létszám kimutatások s a vármegyei főszámvévo által beterjesztett összeállítás szerint a szabályrendelet értelmében 1892 évre százezer kártalanítást összesen 47063 frt 6 krt tevén ki, ezen összesen 1892 évre kivetendő s beszédendő vármegyei katonai beszámolási pitádóul megállapítottatott olyképen, hogy miután ebből a szabályrendeletileg megállapított arány szerint 1/3 ad vagyis 5882 frt 88 kr és a 177951 frt 29 krt, ki tevő házbér s házosztály adónak 1/3 ad vagyis 41180 frt 16 kr, az 139940 frt kitevő egyebb egyenes adóba esik, ehhez képes a házbér s házosztály adónak minden forintjára 3/10 kr. s többi egyenes adók minden forintjára pedig 3 kr lesz kivetendő, és ebből a napi kártalanítás minden legény után 10 kr s minden ló után 6 krral fizetendő.

Olvasatott dr. Mangin Károly kir. tanácsos és megyei t. főorvos lapunk mult számában közölt javaslata a bábakepzés ügyében. A közgyűlés általános helyesléssel fogadta ezen ügy nemzetiségi, mint közegészségi szempontból kiváló érdekű javallatot s annak értelmében feliratilag megkeresi a belügyminisztert, hogy elegendő számú szülész női képzés végett megéjénk területén a zala-egerszegi és nagykanizsai kórházakban három hónapos tautoyammal bíró II-od rendű bábaintézet rendezését megengedni kegyeskedjék olyképen hogy a szükséges intézkedések e célra az 1892 ik évben megtétethetők, a tanfolyam az 1893 ik év elején megoyitható legyen. Ezen tanfolyam költségeinek fedeztetése céljából az 1893 ik évre 1/2% betegpótlási pitádót szavazott meg a közgyűlés.

Ezután még néhány folyó ügy intézetett el s végül miután még az októberi közgyűlés elhatározta, hogy a megyei árvtartalékalapból 50,000 frt kulturalapra fordításgá azzal, hogy annak évi kamatai évenként megyei kulturális célokra használtassanak; a belügyminiszter a közgyűlés ezen határozatát elvben nem kifogásolta, azonban nem hagyja jóvá azon indokból mert az így megmaradó árvtartalékalap esetleg nem lenne elegendő arra a célra, ami a tartalékalapnak tulajdonképeni feladata, a közgyűlés Skubitsz Jenő bizottsági tag, indítványára újból feliratilag megkeresi a belügyminisztert az 50,000 forintnak kulturalapra való fordíthatassá céljából, annak kijelentésével, hogy amennyiben az így megmaradó árvtartalékalap esetleg a tulajdonképeni rendelkezésére nem lenne elegendő, a hiányzó összeget a megye pitádó után fedezné.

Lapunk e száma az utolsó es évben. A jövő számunk már 1892-ik évben fog megjelenni.

Tevékenységünk háta mögött ismét egy lezajlott év áll: egy év, mely gazdag volt fájdmakban, de azért nyújtott itt ott örömet, Egy év, mely alatt lapunk kitűzött programjához folyton híven haladott pályáján s azt, mit megígért, egyetlen perc-re sem téveszté szeme elől.

A lefolyt év működéséről számot adnunk szükségtelen, nyílt könyv gyanánt áll az a Zala olvasói előtt, ők vannak hivatva bírálófok mondani működésünk felett; mi jó lelkiismerettel állunk bíránk előtt, meggyőződve lévén arról, hogy ítéletük nem leend előnytelen lapunkra nézve.

A mult évben volt olvasóinknak hála köszönetet mondva azért, hogy lapunkat figyelmükre méltatni szivesek voltak, bizalommal kérjük ne vonják meg szives figyelmüket ez évben sem a Zala tól; munkatársainkat pedig, akik szellemi terményeikkel iparkodtak lapunk szellemi értékét emelni, — megköszönve szives fáradozásait, — felkérjük hogy a jövő évben is támogassák lapunkat.

Azon reményben, hogy azokkal kikkel a mult évben egy családot képeztünk lapunk körül, a jövő évben is együtt fogunk lenni: bocsátjuk ki karácsonyi számunkat, a legboldogabb karácsonyi ünnepeket kívánva olvasóinknak, munkatársainknak s velük együtt Zalamegye egész közönségének és az összes magyar nemzetnek.

A szerkesztőség.

Előfizetési felhívás.

Az új év küszöb előtt áll; a kiadóság tisztelettel kéri fel a tisztelt olvasó közönséget, hogy mint eddig, ezentul is a lapot támogatni és ismerőseik körében terjeszteni és hogy a ZALA előfizetését mielőbb megoyítani sziveskedjék, nehogy a lap szétküldése körül akadály legyen; mit anélkül is inkább kerülni óhajtanánk, mert a szétküldésnél nem akarnánk zavart előidézni.

Felkérjük azon tisztelt olvasóinkat is, kik előfizetéseikkel hátralékban vannak, hogy a hátralékos díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A Z A L A előfizetési ára, mit sem változik, s marad, mint volt eddig, és pedig:

- Egész évre 5 frt.
- Fél évre 2 " 50 kr.
- Negyed évre 1 " 25 "

A jegyző és tanító urak a lapot 3 forintért kapják, ha egész évre előre fizetnek.

A „ZALA“ kiadósága.

— **Iskolai értesítés.** A nagykanizsai általános segélyezett polgári leányiskola I. II. III. osztálya 1892 január 4-én megnyitattván, ezen iskolába a felvételek és beiratások következők rendben és szabályok szerint eszközöltetnek: 1. A növendékek felvétele és beiratása folyó évi december 28. 29. és 30-án, naponként d. e. 8—12-ig történik a polgári fiúiskola igazgatói irodájában. 2. A beiratásra a tanulók kötelesek szülőik vagy gondviselők kíséretében jelentkezni és magukkal hozni keresztlevelüket (születési bizonyítványukat) s eddigi tanulmányutról szóló bizonyítványukat. 3. **Felvételek:** a) **I. osztályba:** azon legalább 9 évet betöltött tanulók kik a jelen iskolai évben a felső leányiskola első vagy az elemi népiskola 5 ik osztályát rendszeren látogatták vagy ennek hiányában felvételi vizsga után igazolják, hogy az ezen osztályban való sikeres előmenetellel megkiváltották; előismeretek hírtokában vannak. b) **II. osztályba:** azon legalább 10 évet betöltött tanulók, kik a jelen iskolai évben a felső leányiskola II. vagy az elemi népiskola 6 ik osztályát rendszeren látogatták, vagy ennek hiányában sikeres felvételi vizsgát tesznek. — c) **III. osztályba:** azon legalább 11 évet betöltött tanulók a kik sikeres felvételi vizsgálatot kimutatják hogy az ezen osztályban való előhaladásra megkiváltott előismeretek hírtokában vannak. Ezen felvételi vizsgák s tanítás megkezdése után fognak megtartatni, később megállapítandó időben. 4. A felvételi vizsgákért díjat fizetni nem kell. 5. A kik a francia nyelvet mint rendkívüli tantárgyat tanulni akarják eziránti szándékukat a beiratáskor jelensék ki. Egyebh tudnivalókról a beiratás alkalmával készséggel ad elvilágosításokat Nagy-Kanizsán 1891, december 23. Az igazgatólag.

— **A zala-egerszegi ügyvédi kamara-ból Erdődy Lajos ügyvéd Nagy-Kanizsa, Z. Horváth Gyula ügyvéd Zala-Egerszeg és Dr. Zalai Simon ügyvéd Tapolca szék helyielyel a kamara ügyvédi lajstromába folytatolag felvették, — ellenben Miklós István kötszei és Keserics Karoly lakossai ügyvédek az ügyvédi kamara területéről való végleges eltávoloztak, Dr. Molnár Jákó nagykanizsai ügyvéd kir. albiróva történt kinevezetése, Molnár Pál keszthelyi ügyvéd elhalozása folytán, Daxner János nagy-kanizsai ügyvéd pedig az ügyvédi kamara feyelemi bíróságának jogerényes ítélete alapján az ügyvédek lajstromából töröllettek.**

— **Napló előadás.** A nagykanizsai iparos ifjuság képző és segélyző egylete e hó 26-án, Karácsony másodnapján saját segélypénztára javára, a „Polgári Egylet“ nagy termében (a csocai egybekötött művelde színi előadás) rendez. Színe kerül: „Viola az földi harmónia.“ Szegedy József 5 felvonásos színműve. Helyek ára: Páholy 5 frt, I. r. zártkörű 1 frt, II. r. 80 kr, III. r. 60 kr; allóhely 50 kr; karzat 30 kr. A karzati jegyek azonban a táncra érvénytelenek. Kezdeté 7 és fél órakor, jegyek óra váltathatók az előadás napján d. e. 9—12 óráig és d. u. 2 óratól kezdve, a színházi pénztárnál. Felül fizetések köszönettel fogadtnak s hírapilapnyugtáznak. A tánchoz Sarkózi János zeneártsulata van szerződötve.

— **A „Nagy-Kanizsai polgári egylet“** ez évi decemb. hó 31 én saját termében tombolával egybekötött Silveszter estélyt rendez. Kezdeté 9 órakor. Belepti díj: 50 kr; családjegy 1 frt. Tombolátárgyak köszönettel fogadtnak s december 31-én d. u. 9 óráig az egyleti vendéglőnél átadhatók.

— **Kéjutasítás.** „Déli vasut“ ez évi december hó 26-án karácsonyi ünnepe alkalmából magyar vonalainak állomásairól Budapestre, Bécsre, Fiume, Triest és Velencébe rendkívül mérsékelt árú menet-terti jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és még azon kedvezményt nyujtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazást kétszer, tetszés szerinti különböző állomásokon félbe lehet szakítani. Ezen jegyek kiadására és áraiára nézve külön hirdetémenyek adtak ki, melyekben a vonatok indulási idejokkal fel vannak említve, melyekhez ezen rendkívül mérsékelt jegyek érvényesek.

— **A kutyáknak kávéházakba és vendéglőbe vitelét a ministerium eltiltotta.** — Városunk rendőrsége figyelmelteti a közönséget s tilalomra az utasokkon és kávéházakban felragasztott hirdetémennyel. A tilalmat áthágó 1-től 20 frtig terjedő pénzbírsággal büntetettik.

Még is lesz Barbi hangverseny. A világhírű művész betegsége folytán elmaradt hangversenyt megvárják a Casinóban; a művész már 23-án a délutáni vonattal érkezett Kanizsára s az ünnepek alatt a Guttmann ház vendége, a közönség körében a hangverseny iránt rendkívül nagy az érdeklődés, mert a művész betegsége ideje alatt betanult egy-két magyar népdalt s ezeket is el fogja énekelni, erre vonatkozólag következő értesítést vettünk: Barbi Alice cs. és klr. kamaranékesné Mary Wurm zongora művész (angliából közreműködésével szerdán 1891. évi december hó 30-án a casino dísztermében dalestélyt rendez. Kezdeté 8 és fél órákor. Jegyek ára: 1. és 2. sor 3 frt, 3-4 sor 2 frt, a többi sor 1 frt 50 kr. Karzati ülőhely 1 frt 20 kr. belépőtíj 1 frt. Jegyek előre válthatók Prager Béla ur gyógyszerárban és este a pénztárnál. — Műsor: Chopin „Ballada“ (As dur) Mary Wurm k. a. d' Astorga Morir voglio Jomelli Arietta „La Calandrina“ Barbi Alice, Gavotte, Etudók balkézre Mary Wurm. Schubert Trockene Blumen, Heidenroslein, Auf dem Flusse, Ungeduld Barbi Alice. Franc Im Herbst, Schumann Wenn ich in Deine Augen seh' Widmung, Massenet Marquise, Nuite d'Espagne Barbi Alice, Rubinstein Valse Caprice Mary Wurm-Rossini Grosse Coloraturarie aus „Tankred“ Barbi Alice.

Szegény gyermekek felruházása. A nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet, a népiiskolai igazgatóság részéről ajánlott 6 fiú és 6 leány gyermeket a hó 21-én d. u. ruházta fel. Az egylet védnöknője Clementine és az elnöknője Zadubanszkyne, valamint a választmányi tagok és titkár jelenlétében a fiúknak kieszartott csizma, nadrág, kabát és sapka, a leánykákat pedig az igazgató neje öltöztette fel. — Ugyancsak e napon délután osztattok ki Nussze iskolászeki alonok és Knausz Boldizsar gondnok a város által adott ruhákat, a polgári és népiiskolai növendékek között. Különbféle ruhamekben részesült a polgári iskolából 35, a népiiskolából 74 és a városi VII. kerületi (Kis-Kanizsa) iskolából 27 fiú növendék. — Nem mulasztottuk el még feljegyezni azon szép jellemvonást, a melyet a volt felső leányiskola, most már polgári leányiskola növendékei tanusítottak az által, hogy Róland M. nevű szegény tanuló társnőjüket a karácsonyi ünnepekre saját jószívűségükből összeadott tulle-reiken teljesen felöltöztették. — A keresztény nőegylet derék elnöknője Zadubanszkyne fáradságának eredménye az még, hogy a nőegylet választmányi tagjai adakozásából még néhány az egylet által szegényeknek ismert leányka kap teljes öltözetet a karácsonyi ünnepekre.

A nagy-kanizsai casino december 31-én este saját helyiségében tombolával egybekötött zárkörű táncestélyt tart. Kezdeté 9 órákor. Belépti díj: személyenkint 1 frt, családjegy 2 frt. A rendezőség felkéri a casino tagokat, miszerint tombola nyereményeket ajándékozni az azokat december 31-én délelőtt a casino vendéglőéhez Sánta Ferenc urhoz küldeni sziveskedjenek.

A nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet. 1892. január 9-én saját segélyalapja javára a Polgári Egylet Nagytermében a nemzeti színház egyik jeles művésznék támogatásával táncsal, teastélylyel és tombolával egybekötött hangversenyt rendez. Kezdeté este 8 órákor. Helyárak: Páholy 10 frt; támlaszék 1 frt 20 kr, zártzék 80 kr. Karzati ülőhely 1 frt. Belépti-jegy 60 kr, pénztárnyitás délután 5 órákor felülfizetések és tombolatárgyak köszönettel fogadtatnak. Belépti jegyek előre válthatók Belus Lajos ur gyógyszerárban és ifju Wajdics József és Dániesz L. urak könykerkedésében. Azok akik talán tévedésből meghihót nem kaptak s arra igényt tarthatnak sziveskedjenek Babos László egyleti titkárhoz fordulni.

Tanítválasztás lesz e hó 29-én d. u. az iskolászeki teremben, mely alkalommal a polgári leány iskolához fogja az iskolászek azon szaktanítónét megválasztani, akit a kormány és város között létre jött egyezmény folytán a város fog dotálni. Mint értesültünk eddigél 3 pályázó van, közülük Szvastics Janka okl. tanítóné a ki iránt mint több oldalról hallottuk igen kedvező a hangulat.

Megfagyott e napokban egy vidékről a városunkba jött nő aki pénze nem lévén szállást nem kapott, az utcákon barangolt s míg nem este 8 órákor egy ház előtt összergyott s megfagyva találták.

A magyar technologiai iparmúzeum az évi működéséről vetők az igazgatóság által nagy gondtal összeállított jelentést, melyben mindenek előtt az év nevezetesebb eseményei sorolják fel. Azután a megtartott előadásokról ad a jelentés kimerítő számot; majd felsorolja a növendéket s ezek érdemserozatát, az egyes szakmákban tartott előadásokat, s végül egy értekezést a külföldi elektromos kiállításról. A jelentés szeriut 493 egyen hallgatta az előadásokat, ezek között Zalamegyéből egyetlen egy volt csak, Farkas Kálmán lakatos segéd a ki megjelölt eredményt végezte a tanfolyamot.

Megmérgette magát egy helyben szolgáló cselédeány abbeli fadjalmában, hogy Mars fia, ki örök hű-éget esküdött neki, épen most hidegtől jelen irányában, midőn a leány szive alatt egy új élet mozdult meg s így kétszeres szükségé lett volna a nemskóra anyára leendő leányának a kalona férhas erős támaszára.

Keszthelyről írják nekünk: Az ottani Petőfi osztálytársulat e hó 20-án 15 szegény iskolás gyermeket tétőtől talpja felruházott. A kieszartásnál jelen volt Pákoz Adorján tőzmy. tanár iskolászeki elnök, az elemi iskola igazgató s több ember barát. — A keszthelyi fiú iskolákban, a jótékony szívű emberek adományából e hó 24-én 60 gyermek között különböző ruha darabok lettek kiosztva. — A keszthelyi gymnasium szolgálja e hó 22-én, eddig ismeretlen okból felakasztotta magát. — A keszthelyi dalárda sylvester estéjén, több ottani urbüly és ur közreműködésével hangversenyt rendez.

Betörés-rablás. Öv. Török Istvánné náprádtai lakost e hó 22-iken virradóra éjjel kirabolták; elvittek 75 forint és 1200 forint szülő takarékpénztári könyvecskéjét, melyet azonban az udvaron eldőltek. A szegény öreg asszonyt annyira összeverték, hogy beszélni sem képes; életben maradáshoz kevés reményt fűznek. A tolvajlást az nradalmi cselédség észre vette ugyan de a gazok emenekültek.

Betörés. F. hó 21. öv. Takács Györgyné kis szigetl lakos kárára a pákai hegyen lévő pincéből elloptak 5 akó bort. A tettesek ismeretlenek.

Értesítés. Komáromy Béla és Baumester vezetés alatt városunkba érkezett jól szervezett balletársulat e hó 23-dikán kezd előadásait az Arany-Szarvas szálloda dísztermében, miután az előadások igen élvezetesnek ígérkeznek, felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét mai számunkban közzé tett hirdetésükre.

A Sarg-féle Kalodont, ez a különö fogtisztító és üdösszaj-szer, miután legmeglepőbb rövid idő alatt az Osztrák-Magyar birodalomban Németországban és Franciaországban meghonosult, győzelmi utján az egész művelt világban elterjedt, s most Olaszországban és Angliában is használatba vétetett. Valóban öröm gerjesztő s nagyon megnyugtató a tudat hogy egy beltöldei találmány, oly rövid idő alatt nem csak a szaktekintélyek, hanem a nagy közönség elismerését is ki tudja vívni magának. Már maga ez a körülmény eléggé igazolja, hogy a Sarg-féle Kalodont, melynek elterjedtségével egyetlen más fogszer sem dicsekedhetik, mindazon kívánatoknak megfelelt, mely egy kitűnő fogszerhez követték. E szernek hosszas kísérlet után megállapított előnye a fogak és foghúsnak tisztasága és épsége fenntartásánál, a legkisebb ártalmas rész nélkül, valamint annak hasonlíthatatlan olcsósága, a Sarg Kalodont bevitte egy a palotákba mint, mint az egyszerű polgári házakba. E szer — a még sajnos nem eléggé méltányolt jótétent ényt is megszerzte, — hogy a folytonos használat által a fogak tisztán tartása általános lett s nagyban gyakorlatba lett véve, mert a hol e szer, egyszer a masoló szifon vagy az utazó tárcában helyt talált, onnét nem fog az többé hiányzani soha s nem fogja más ily fele készítménynek átengedni.

Az országos képviselőválasztási időszak közeledésével gombamódra keletkeznek Budapesten a zászlógyárak, melyek — mint a multak tapasztalataiból tudjuk — silány készítményeiket hangzatos címek és látszólag előnyös feltételek mellett ajánlgatják de az elszállított zászlók nem csak méretlen nem felelnek meg a rendelésnek, hanem a szöveket színt is kimossa a legelső eső, s a megrendelők az ily rövid életű cégektől semmiféle kárpótást sem nyerhetnek. Miért is az országos képviselőválasztásokra felhívjuk a t. bizottságok és a képviselőjelölt urak figyelmét az 1842. év óta Budapesten fennálló Rumbolt Bl

zászlógyára, melynek jó hírneve és szolid készítése országosra ismeretes, honnan minden megrendelés a legjobban szállítatik.

Mit ajándékozunk gyermekeinknek? Ezen kérdés a karácsony közeledésével mindinkább foglalkoztatja a szülőket. Manap már annyi szép és pompás nyujtatik a gyermekeknek, hogy a fenti kérdés nem fejthető meg oly könnyen, különösen pedig oly szülő által, kik az ajándéokra csak szerény összeget fordíthatnak. Szolgálatot véltünk tenni azoknak, ha alkalmas karácsonyi ajándékot ajánlunk nekik. Nem új cikk, haem egy játék, mely az idő pró ájat kiállította és melynek magas nevelési értéke tekintélyes tudósok által elismertett. A legszelebb körökben elterjedt Horgony-Köepítőszekrényeket értjük ezen játék alatt. A gyermekeknek évek hosszú során át kellemes foglalkozást nyujtanak és a legvadabb gyermek is eljárszik vele órák hosszaiig. A főlény azonban abban rejlik, hogy minden Horgony-Köepítőszekrény később a kiegészítő szekrények hozzávásárlása által kiegészíthető és hogy azon szülőök, kik nem akarnak egyszerre nagy összeget fordítani egy nagyobb szekrényre, ezen kiadást több évekig felhasználják. Ki részletesebben akar tudni ezen ajándékokat illetőleg, az hozassa meg a gyártót (Richard F. Ad. és társa, Bécs, Nibelungengasse 4.) a képes arjegyzéket, mely ingyen és bérmentesen megküldetik.

(1) **Kelety és Rothman** uraknak Bécsben. Az „Excelsior szabálmazott szabászati készülék” megküldését köszönöm Önöknek a örülök, hogy értesítésem arról, miszerint a mérték-vétei és szabás, e készülék által valóban igen jól sikerült. Bécs, 1891. október 16-án. Tisztelettel: *Darcas Julia hatóságilag engedélyezett szabadalmazott női ipar-és francia nyelvtanító intézet tulajdonosa* II. Kaiser Josefstrasse Nr. 23.

(2) **Kelety és Rothman** uraknak Bécsben. Az „Excelsior szabászati készülék”, mely kizárólagos szabadalmat bír, örömmel s nagy érdeklődéssel vettem kísérlet alá, s azt találtam, hogy ez a találmány egy gyakorlati alkalmazása, mint hasznossága által, a legnagyobb elismerést érdemli meg, s minden családnál beleszervezte. Az önök találmánya nekem nélkülözhetetlenül várt, az öltözekeknek elkészítésénél mutatkozó s könnyen feltehető módszerrel fogva, Bécs, 1891. november 4. *Mirbach*, birodalmi grófnő.

Egy készítmény sem szoríthatja ki a híres dr. *Rosa* élelbalzsamát, mert hírneve a gyomorbetegségek minden esetében elért kitűnő hatáson alapul s ebben a tekintetben mindig felülmulthatlan marad. Dr. *Rosa* élelbalzsama *Fragner R* gyógyszerárából Pragában. Minden gyógyszerárban kapható.

Irodalom és művészet.

Lapunk e rovatában ismertetett művek, lapunk kiadójánál, *Fischel Fülöp* könyvtáros üzletében megrendelhetők.

A *Divat Salont*, melynek legutóbbi száma is rendkívül díszes kiállításban és valogatott tartalommal jelent meg, ajánljuk olvasóink figyelmébe. Az egyeden divatlap, mely egy a főrangú, mint a közeposztálybeli művelt hölgy minden igényének megfelelő Nemesak divatképeiben, (ket színezett is minden számhoz) mintában és magyarázataiban nyujt majdnem kétszer annyit, mint más hasonló irányú lapok, szépirodalmi része is oly terjedelmes, hogy teljesen pótol egy külön szépirodalmi lapot. Divatrésze leghívebb tükré az uralkodó divatnak utmutató a jó izles és takarékoság fontos kérdésében. Szerkesztője *Fanghne* (Gyujtó) *Isabella*. Szépirodalmi közleményeit a magyar irodalom elsorangú tehetségei írják a két teljes ivre terjedő szépirodalmi részbe, melynek szerkesztője *Szabóné Nogáll Janka*. A lap nyomdai kiállítása megfelel a belső értéknek, díszére valik a magyar könyvnyomtató iparnak. A *Divat Salont* nemcsak legdizsesebb, legértékesebb női lapunk, hanem a legolcsóbb is. Ara egész évre 6 frt, felévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Előfizetések a *Divat-Salont* kiadóhivatálba Budapest, *Gizellatér* 1. szám. címezendők. — Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatál.

A Tanítók szava című szaklapot ajánljuk tanítással foglalkozó olvasóink figyelmébe. Célja e lapnak a tanítók jogosult igényeit érvényesíteni. Programja A tanítói fize-

A megye közgyűlése

Zalamegye e hó 14 én tartotta közgyűlését. Főispán a szép számban megjelent bizottsági tagokat üdvözlően a közgyűlést megnyitottak nyilatkozta.

Ezután felolvasták a herceggprímás következő választát:

Nagyságos alispán ur! A megye melynek szülőltje vagyok, mint jelen gyűlését kísérte eddigi példányon, s úgy látzok, mint jó anya egész élettem át há kísértem less. A szülőföld szeretete és tisztelete belénk öltöztet, szívünkbe iratott. Hogy lehetnék hálátlan drága hazámnak azon földjéhez ahol bölcsőim ringott, a hová a fű konyhaték legszentebb kötelek fűznek? Utolsó lehetetlenség hű gyormok akarok maradni édes szülőföldemnek, a nemis vármegyének, amelynek minden lakóját, mint szerető földimát szívemből üdvözlöm s becses megemlékezőket eszerer köszönöm.

A herceggprímás e választát a jelenvolt bizottsági tagok zajos eljenzással és kiörös lelkesedéssel fogadták, a főispának szűzölődjé, a vármegye irányában válaszában nyilvánuló benső ragaszkodását.

A közigazgatási bizottság tagok szavazás utján újból megválasztatták, nevezetesen: Eperjessy Sándor 64, Farkas József 74 dr. Gyömböry V. 97, Koller István 80 és Skublies István 72 szavazattal s így a vármegyei igazságo választmány az eddigi tagokból újra megalkítottatt.

A vármegyei igazságo választmány jelenése a legtöbb szót fizető vármegye bizottsági tagok névjegyzékének 1892 évre történt kiigazítására s a megüresedett választott bizottsági helyek betöltéséről tudomásul vették.

A vármegye által helyi érdekű vasutak segélyezésére felvett kölcsön törlesztésére szükséges vármegyei pótdadó következőleg lón megállapítva

A belvárosi hivatalos katonai létszám kimutatások s a vármegyei főszámvévo által beterjesztett összeállítás szerint a szabálrendelet értelmében 1892. évre szükséges kártalanítási összeg 47063 frt 6 krt teyén ki, ezen összeg 1892. évre kivetendő s beszedendő vármegyei katonai beszállásai pótdadoul megállapítottatott olyképen, hogy miután ebből a szabályrendeletileg megállapított arány szerint ad vagyis 5882 frt 88 kr és a 177951 frt 29 krt. ki tevő házbér s házasztály adónak ad vagy is 41180 frt 16 kr az 139940 frt kitevő egyéb egynes adóba esik, ehhez képes a házbér s házasztály adónak minden forintjára 3²/₁₀ kr. a többi egynes adók minden forintjára pedig 3 kr lesz kivetendő, és ebből a napi kártalanítás minden legény után 10 kr a minden ló után 6 krral fizetendő

Olvasatott dr. Maugin Károly kir. tanácsos és megyei t. főorvos lapunk mult számában közölt javaslata a bábakepzés ügyében. A közgyűlés általános közérdekléssel fogadta ezen ügy nemzetiségi, mint közegészségi szempontból kiváló érdekű javaslátot s annak értelmében feliratilag megkeresi a helygyminisztert, hogy elegendő számu szülésznő szakkerü kiképzetése végett megyénk területén a zala-egerszegi és nagy-kanizsai közkórházakban három hónapos tanfolyammal bíró II-od rendű bábaintézet rendezését megengedni kegyeskedjek olyképen hogy a szükséges intézkedések e célra az 1892 ik évben megtettvén, a tanfolyam az 1893 ik év elején megoyitható legyen. Ezen tanfolyam költségeinek fedeztetése céljából az 1893-ik évre 1/2% betegápolási pótdadót szavazott meg a közgyűlés

Ezután még néhány folyó ügy intéztatett el s végül miután még az októberi közgyűlés elhatározta, hogy a megyei árvtartálakalából 50,000 frt kulturalapra fordítassék azza, hogy annak évi kamatai évenként megyei kulturális célokra használtassanak; a helygyminiszter a közgyűlés ezen határozatát elvben nem kifogásolta, azonban nem hagyja jóvá azon indokból mert az így megmaradó árvtartálakalap esetleg nem lenne elegendő arra a célra, ami a tartalékalapnak tulajdonképeni feladata, a közgyűlés Skublies Jenő bizottsági tag indítványára újból feliratilag megkeresi a helygyminisztert az 50,000 forintnak kulturalapra való fordítására céljából, annak kijelentésével, hogy amennyiben az így megmaradó árvtartálakalap esetleg a tulajdonképeni rendeltetésére nem lenne elegendő, a hiányzó összeget a megye pótdadó utján fedezné.

Olvasóinkhoz.

Lapunk e száma az utolsó es évben. A jövő számunk már 1892-ik évben fog megjelenni.

Tevékenységtünk háta mögött ismét egy lesajlott év áll: egy év, mely gazdag volt térdalmakban, de azért nyújtott itt ott örömet. Egy év, mely alatt lapunk kitűzött programjához folyton hiven haladott pályáján s azt, mit megígért, egyetlen percere sem téveszté szemé elől.

A lefolyt év működéséről számot adunk szükségtelen, nyilt könyv gyanánt áll az a Zala olvasói előtt, ők vannak hivatva bírálókat mondani működésünk felett; mi jó lelkiismerettel állunk bíránk előtt, meggyőződve lévén arról, hogy itéletük nem leendő előnytelen lapunkra néve.

A mult évben volt olvasóinknak hála köszönetet mondva azért, hogy lapunkat figyelmükre méltatni szivesek voltak, bizalommal kérjük ne vonják meg szives figyelmüket ez évben sem a Zala tól; munkatársainkat pedig, akik szellemi terményeikkel iparkodtak lapunk szellemi értékét emelni, — megköszönve szives fáradozásait, — felkérjük hogy a jövő évben is támogassák lapunkat.

Azon reményben, hogy azokkal kikkel a mult évben egy családot képeztünk lapunk körül, a jövő évben is együtt fogunk lenni: bocsátjuk ki karácsonyi számunkat, a legboldogabb karácsonyi ünnepeket kívánva olvasóinknak, munkatársainknak a velük együtt Zalamegye egész közönségének és az összes magyar nemzetnek.

A szerkesztőség.

Előfizetési felhívás.

Az új év küszöb előtt áll; a kiadóság tüstelettel kéri fel a tisztelt olvasó közönséget, hogy mint eddig, ezentul is a lapot támogatni és ismerőseik körében terjesztetni és hogy a ZALA előfizetését mielőbb megújítani sziveskedjék, nehogy a lap szétküldése körül akadály legyen; mit annál is inkább kerülni óhajtánánk, mert a szétküldésnél nem akarnánk zavart elő idézni.

Felkérjük azon tisztelt olvasóinkat is, kik előfizetéseikkel hátralékban vannak, hogy a hátralékos díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A ZALA előfizetési ára, mit sem változik, s marad, mint volt eddig, és pedig:

- Égész évre 5 frt.
- Fél évre 2 „ 50 kr.
- Negyed évre 1 „ 25 „

A jegyző és tanító urak a lapot 3 forintért kapják, ha egész évre előre fizetnek.

A „ZALA“ kiadósága.

H I R E K.

— **Halkolai értesítés.** A nagy-kanizsai állami segélyezett polgári leányiskola I. II. III. osztálya 1892. január 4-én megnyitattva, ezen iskolába a felvételek és beiratások következő rendben és szabályok szerint eszközöltettek: 1. A növendékek felvétele és beírattása folyó évi december 28. 29. és 30-án, naponként d. e. 8—12-ig történik a polgári fiúiskola igazgatói irodájában. 2. A beírattásra a tanulók kötelesek szülőik vagy gondviselőik kíséretében jelentkezni és magukkal hozni keresztlevélüket (születési bizonyítványukat) s eddigi tanulmányukról szóló bizonyítványukat. 3. **Felvételek:** a) *As I. osztályba:* azon legalább 9 évet betöltött tanulók kik a jelen iskolai évben a felső leányiskola első vagy az elemi népiskola 5 ik osztályát rendszeren látogatták vagy ennek hiányában felvételi vizsga utján igazolják, hogy az ezen osztályban való sikeres előmenetelre megkívántató elismeretek birtokában vannak. b) *II. osztályba:* azon legalább 10 évet betöltött tanulók, kik a jelen iskolai évben a felső leányiskola II. vagy az elemi népiskola 6 ik osztályát rendszeren látogatták, vagy ennek hiányában sikeres felvételi vizsgát tesznek. — c) *A III. osztályba:* azon legalább 11 évet betöltött tanulók a kik sikeres felvételi vizsgálatot kimutatják hogy az ezen osztályban való alhadatásra megkívántató elismeretek birtokában vannak. Ezen felvételi vizsgák a tanítás megkezdése után fognak megtartatni, később megállapítandó időben. 4. A felvételi vizsgákért díjat fizetni nem kell. 5. A kik a francia nyelvet mint rendkívüli tantárgyat tanulni akarják eziránti szándékukat a beírattaskor jelenték ki. Egyeből tudnivalókról a beírattás alkalmával készséggel ad felvilágosításokat Nagy-Kanizsán 1891. december 23. Az igazgatóóság.

— **A zala-egerszegi ügyvédi kamarából.** Erdődy Lajos ügyvéd Nagy-Kanizsa, Z. Horváth Gyula ügyvéd Zala-Egerszeg és Dr. Zalai Simon ügyvéd Tapolca székhelyiül a kamara ügyvédi lajstromába folytatolag felvéttettek, — ellenben Miklós István költsei és Kezserics Károly lakócsai ügyvédek az ügyvédi kamara területéről való végleges eltávolításuk, Dr. Molnár Jákó nagy-kanizsai ügyvéd kir. albiróva történt kinevezetése, Molnár Pál keszthelyi ügyvéd elhalálása folytán, Daxner János nagy-kanizsai ügyvéd pedig az ügyvédi kamara tegyleni bíróságának jogervényes itelete alapján az ügyvédek lajstromából töröltek.

— **Najnai előadás.** A nagy-kanizsai iparos ifjuság képző és segélyező egylete e hó 26-án, Karácsony másodnapján saját segélypénztára javára, a „Polgári Egyeslet“ nagy termében tanocai egybekötött művelő színi előadást rendez. Színre kerül: „Viola az ifjúdi hagamia“ Szigethy József 5 felvonásos színműve. Helyek ára: Páholy 5 frt, I. r. zartszak 1 frt, II. r. 80 kr; III. r. 60 kr; állóhely 50 kr; karast 30 kr. A karzati jegyek azonban a táncra érvenyeseinek. Kezdeté 7 és fél óraker, jegyek előre válthatók az előadás napján d. e. 9—12 óráig és d. n. 2 órátol kezdve a színházi pénztárnál. Felül fizetések köszönettel fogadhatnak s hiraplaj nyugtázhatnak. A táncos Sarkózi János zenetársulata van szerződötve.

— **A „Nagy-Kanizsai polgári egyeslet“** ez évi decemb. hó 31 én saját termében tombolával egybekötött Silveszter estélyt rendez. Kezdeté 9 óraker. Belépti díj: 50 kr; családjegy 1 frt. Tombolatárgyak köszönettel fogadhatnak s december 31-én d. n. 5 óráig az egyleti vendéglősnél átadhatók.

— **Kéjutasza.** „Déli vasut“ az évi december hó 23-án karácsony ünnepe alkalmából magyar vonalainak állomásairól Budapestre, Bécs, Fiume, Triest és Velencébe rendkívüli mérsékelt áru menet-terti jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és még azon kedvezményi nyújtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazást kétszer, tetszészerinti különböző állomásokon félbe lehet szakítani. Ezen jegyek kiadására és áraira néve külön hirdetémenyek adattak ki, melyekben a vonatok indulási idejökkel fel vannak emítve, melyekhez ezen rendkívüli mérsékelt jegyek érvényesek. — **A kutyáknak** kávéházakba és vendéglőbe vitelét a ministerium tiltotta. — Városunk rendőrsége figyelmezteti a közönséget é tilalomra az utcasarkokon és kávéházakban felragasztott hirdetémennyel. A tilalmat áthágó 1-től 20 frtig terjedő pénzbírsággal büntetetik.

— **Még is lesz Barbi hangverseny.** A világhírű művész betegsége folytán elmaradt hangversenyt megvárják a Casinóban; a művész már 23-án a délutáni vonattal érkezett Kanizsára s az ünnepek alatt a Guttmann ház vendége, a közönség körében a hangverseny iránt rendkívül nagy az érdeklődés, mert a művész betegsége ideje alatt betanult egy-két magyar népdalt s ezeket is el fogja énekelni, erre vonatkozólag következő értesítést vettünk: Barbi Alice cs. és klr. kamaranékesnő Mary Wurm zongora művész (angliából) közreműködésével szerdán 1891. évi december hó 30-án a casino dísztermében dalestélyt rendez. Kezdeté 8 és fél órákor. Jegyek ára: 1. és 2. sor 3 frt, 3—4 sor 2 frt, a többi sor 1 frt 50 kr. Karzati ülőhely 1 frt 20 kr./belpénztudij 1 frt. Jegyek előre válthatók Práger Béla ur gyógyszerárban és este a pénztárnál. — **Műsor:** Chopin „Ballada” (As d’ur) Mary Wurm k. a. d’Astorga Morir voglio Jomelli Arietta „La Calandrina” Barbi Alice. Gavotte, Etudók balkére Mary Wurm. Schubert Trockene Blumen, Heidenroslein, Auf dem Flusse, Ungeduld Barbi Alice. Franc Im Herbst, Schumann-Wenn ich in Deine Augen seh’ Widmung, Massenet Marquise, Nuite d’Espagne Barbi Alice. Rubinstein Valse Caprice Mary Wurm. Rossini Grosse Coloraturarie aus „Tankred” Barbi Alice.

— **Szegény gyermekek felruházása.** A nagy-kanizsai keresztény jótékony-nőegylet, a népiskolai igazgatóság részéről ajánlott 6 fiú és 6 leány gyermeket a hó 21-én d. u. ruházta fel. Az egylet védőnője Clementine és az elnöknője Zudabánszkyne, valamint a választmányi tagok és titkár jelenlétében a fiúknak kiosztott csizma, nadrág, kabát és sapka, a leányakat pedig az igazgató neje öltöztette fel. — Ugyancsak e napon délután osztoztak ki Nuszec iskolászeki alelnök és Knusz Boldizsár gondnok a város által adott ruhákat, a polgári és népiskolai növendékek között. Különléte rhanemekben részesült a polgári iskolából 35, a népiskolából 74 és a város VI. VII. kerületi (Kis-Kanizsa) iskolából 27 fiú növendék. — Nem mulaszthatjuk el még feljegyezni azon szép jellemvonást, a melyet a volt felső leányiskola, most már polgári leányiskola növendékei tanusítottak az által, hogy **Róland M.** nevű szegény tanuló társnőjüket a karácsonyi ünnepekre saját jószívűségükből összeadott fillereiken teljesen felöltöztették. — A keresztény nőegylet derék elnökeje Zudabánszkyne (aradágának eredménye az még, hogy a nőegylet választmányi tagjai adakozásából még néhány az egylet által szegényeknek ismert leányka kap teljes öltözkét a karácsonyi ünnepekre.

— **„A nagy-kanizsai casino”** december 31-én este saját helyiségében tombolával egybekötött zártkörű táncestélyt tart. Kezdeté 9 órákor. Belpénztudij: személyenkint 1 frt, családijegy 2 frt. A rendezőség felkéri a casino tagokat, miszerint tombola nyereményeket ajándékozni s azokat december 31-én délelőtti a casino vendéglőiséhez Saiter Ferenc urhoz küldeni sziveskedjenek.

— **„A nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet.”** 1892. január 9-én saját széghyalapja javára a „Polgári Egylet” Nagytermében a nemzeti színház egyik jeles művésznék támogatásával táncal, teastélyivel és tombolával egybekötött hangversenyt rendez. Kezdeté este 8 órákor. Helyárak: Páholy 10 frt, támlászek 1 frt 20 kr, zártszek 80 kr. Karzati ülőhely 1 frt. Belpénztudij 60 kr, pénztárnyitás délután 5 órákor felülíretek és tombolatárgyak köszönettel fogadtatnak. Belpénztudij jegyek előre válthatók Belus Lajos ur gyógyszerárban és ifju Wajdics József és Danielez L. urak könykereskedésében. Azok akik talán tévedésből meghíhót nem kaptak s arra igényt tarthatnak sziveskedjenek Babos László egyleti titkárhoz fordulni.

— **Tanítóválasztás** lesz a hó 29-én d. u. az iskolászeki teremben, mely alkalommal a polgári leány iskolához fogja az iskolászek azon saaktanítónét megválasztani, akit a kormány és város között létre jött egyezmény folytán a város fog dotálni. Mint értesültünk eddigelő 3 pályázó van, köztütk **Szevasics Janka** okl. lakitónó a ki iránt mint több oldalról hallottuk igen kedvező a hangujai.

— **Megfagyott** e napokban egy vidékről a városunkba jött nő aki pénze nem lévén szállást nem kapott s az utcákon barangolt s míg nem este 8 órákor egy ház előtt összerogyott s meglagya találták.

A magyar technologiai iparmuzeum az évi működéséről vetők az igazgatóság által nagy gonddal összeállított jelentést, melyben mindenek előtt az év nevezetesebb eseményei sorolva fel. Azután a megtartott előadásokról ad a jelentés kimerítő számot; majd felsorolja a növendéket s ezek érdemserozatát, az egyes szakmákban tartott előadásokat, s végül egy értékesít a külföldi elektromos kiállításról. A jelentés szerint 493 egyén haligatta az előadásokat, ezek között Zalamegyéből egyetlen egy volt csak, Farkas Kálmán lakatos segéd a ki megfelelő eredményel végezte a tanfolyamot.

— **Megmérgezte magát** egy helyben szolgáló cselédeány abbéli fájalmában, hogy Márs fia, ki örök hű-éget esküdött neki, épen most hidedült meg irányában, midőn a leány szive alatt egy uj élet mozdult meg s így kétszeres szüksége lett volna a neomsókára anyára leendő leányának a katona férjas erős támaszára.

— **Készthelyi irjak nekünk:** Az ottani Petőfi asztaltársulat a hó 20-án 15 szegény iskolás gyermeket tőlől talpig felruházott. A kiosztásnál jelen volt **Piktor Adorján** fogym. tanár iskolászeki elnök, az elemi iskola igazgató s több ember barát. — A készthelyi fiú iskolákban, a jótékony szívű emberek adományából a hó 24-én 60 gyermek között különböző ruha darabok lettek kiosztva. — A készthelyi „gymnasium” szoligája a hó 22-én, eddig ismeretlen okból felakasztotta magát. — A készthelyi dalárda sylvester estején, több ottani urhölgy és ur közreműködésével hangversenyt rendez.

— **Betörés-rablás.** Özv. Török Istvánné náprádai lakost a hó 22-iken virradóra éjjel kirabolnak; elvittek 75 frjtát és 1200 friról szóló takarékpénztári könyvecskéjét, melyet azonban az udvaron eldobtak. A szegény öreg asszonyt annyira összeverték, hogy beszélni sem képes életben maradásához kevés reményt fűznek. A tolvajlást az uradalmi cselédség észre vette ugyan de a gazok elmenekültek.

— **Betörés.** F. hó 21. özv. Takács Györgyné kis sziget lakos kárára a pákai hegyen lévő pincéjéből elloptak 5 akó bort. A tettesek ismeretlenek.

— **Értesítés.** Komáromy Béla és Baumeister vezetése alatt városunkba érkezett jól szervezett balletársulat a hó 28-dikán kezdi előadásait az Arany-Szarvas szálloda dísztermében, miután az előadások igen élvezetesnek ígérkeznek, felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét mai számunkban közzé tett hirdetésükre.

— **A Sarg-féle Kalodont,** ez a kitűnő fogtisztító és üdítőszert, miután legmeglepőbb rövid idő alatt az Osztrák-Magyar birodalomban Németországban és Franciaországban meghonosult, győzelmi utján az egész művelt világban elterjedt, s most Olaszországban és Angliában is használatba vétetett, Valóban öröm gerjesztő s nagyön megnyugtató a tudat hogy egy belföldi találmány, oly rövid idő alatt nem csak a szaktekintélyek, hanem a nagy közönség elismerését is ki tudja vívni magának. Már maga ez a körülmény elege igazolja, hogy a Sarg-féle Kalodont, melynek elterjedtségével egyetlen más fogszert sem dicsekedhetik, mindazon kívánatoknak megfelel, mely egy kitűnő fogszerthez köttetik. E szerek hosszas kísérlet után megállapított előnye a fogak és foghúsnak tisztasága és épsége tartartásánál, a legkisebb ártalmas rész nélkül, valamint annak hasonlíthatatlan olcsósága, a Sarg Kalodont bevitte ugyan a palotákba mint, mint az egyszerű polgári házakba. E szer — a még sajnos nem elege méltányolt jótételet is megszerzte. — hogy a folytonos használat által a fogak tisztán tartása általános lett s nagyban gyakorlatba lett véve, mert a hol e szer, egyszer a másoló asztalon vagy az utazó tárcában helyi talalt, onné nem fog az többé hiányzani soha s nem fogja más ily fele készítménynek átengedni.

— **Az országos képviselőválasztási időszak** közeledésével gombamódra keletkeznek Budapesten a zászlógyarak, melyek — mint a multak tapasztalataiból tudjuk — silytű készítményeiket hangzatos címek és látszólag előnyös feltételek mellett ajánlgatják de az elszállított zászlók nem csak meretlen nem felelnek meg a rendelésnek, hanem a szövegek színét is kimosza a legelső eső, s a megrendelők az ily rövid életű edektől semmiféle kárpótlást sem nyerhetnek. Miért is az országos képviselőválasztásokra felhívjuk a t. bizottságok és a képviselőjelölt urak figyelmét az 1892. év óta Budapesten fennálló Rumbolt Bl

zászlógyára, melynek jó hírneve és szolid kiszolgálása országszerte ismeretes, honnan minden megrendelés a legjobban szállítatik.

— **Mit ajándékozunk gyermekeinknek?** Ezen kérdés a karácsony közeledésével mindinkább foglalkoztatja a szülőket. Manap már annyi szép és pompás nyújtatik a gyermekeknek, hogy a fenti kérdés nem fejthető meg oly könnyen, különösen pedig oly szűlők által, kik az ajándékokra csak szerény összeget fordíthatnak. Szolgálatot véltünk tenni azoknak, ha alkalmas karácsonyi ajándékok ajánlunk nekik. Nem uj cikk, hanem egy játék, mely az idő pró ájat kiállította és melynek magas nevelési értéke tekintélyes tudások által elismertett. A legszeleesebb körökben elterjedt Horgony-Kőépitőszekrényeket értjük ezen játék alatt. A gyermekeknek évek hossza során át kellemes foglalkozást nyújtanak és a legvadabb gyermek is eljajszik veie csak hosszág. A főelőny azonban abban rejlik, hogy minden Horgony-Kőépitőszékény később a kiegészítő szekrények hozzávaarálása által kiegészíthetők és hogy azon szűlők, kik nem akarnak egyszerre nagy összeget fordítani egy nagyobb szekrényre, ezen kiadást több évekig felhasználják. Ki részletesebbet akar tudni ezen ajándékokat illetőleg, az hozzássa meg a gyártót (Richard F. Ad. és társa, Bécs, Nibelungengasse 4.) a képes árjegyzéket, mely ingyen és bérmentesen megküldetik.

(1) — **Kelety és Rothman** uraknak Bécsben. Az „Exceisior szabaddalmazott szabászati készülek” megküldését köszönöm Önöknek s örülök, hogy értesíthetem arról, miszerint a mérték-vétel és szabás, a készülek által valóban igen jól sikerült. Bécs, 1891. október 16-án. Tisztelettel: **Darvas Julia** hatóságilag engedélyezett szabaddalmazott női ipar- és francia nyelv-tanító intézet-tulajdonosa H-Kaiser Josefstrasse Nr. 23.

(2) — **Kelety és Rothman** uraknak Bécsben. Az „Exceisior szabászati készületek”, mely kizárólagos szabadalmat bír, örömmel s nagy érdeklődéssel vettem kísérlet alá, s azt találtam, hogy ez a találmány ugy gyakorlati alkalmazása, mint hasznossága által, a legnagyobb elismerést érdemli meg, s minden családnál belesz vezetve. Az önök találmánya cekem nélkülözhetelenné váit, az öltözekeknek elkészítésénél mutatkozó s könnyen lefogható módszerénél fogva. Bécs, 1891. november 4. **Mirbach**, birodalmi grófnó.

— **Egy készítmény** sem szoríthatja ki a híres dr. **Rosa** életbalzsamát, mert hírneve a gyomorbetegségek minden eseteiben elért kitűnő hatáson alapul s ebben a tekintetben mindig felülmulhatatlan marad. Dr. **Rosa** életbalzsama **Fragner R.** gyógyszerárától Pragában. Minden gyógyszerárban kapható.

Irodalom és művészet.

Lapunk e rovatában ismertetett művek, lapunk kiadójanál, Fischel Fülöp könyvvaru üzletében megrendelhetők.

A Divat Salont, melynek legutóbbi száma is rendkívül díszes kiállításban és válogatott tartalommal jelent meg, ajánljuk olvasóink figyelmébe. Az egyetlen divatlap, mely úgy a főrangú, mint a középosztálybeli művelt hölgy minden igényének megfelel Nemesak divatképeiben, (ket színezett is minden számbhoz) mintában és magyarázataiban nyújt majdnem kétszer annyit, mint más hasonló irany-lapok, szépirodalmi része is oly terjedelmes, hogy teljesen pótol egy külön szépirodalmi lapot. Divatjésze leghívebb tükre az uralkodó divatnak, utmutató a jó ízlés és takarékság fontos kérdéseiben. Szerkesztője Funghe Gyujtó Izabella. Szépirodalmi közleményeit a magyar irodalom elsőrangú tehetségei irják a két teljes ívre terjedő szépirodalmi részbe, melynek szerkesztője Szabóné Nögáll Janka. A lap nyomdai kiállítása megfelel a belső értékek, díszére valik a magyar könyvnyomtató iparnak. A Divat Salon nemesak legdisezebb, legertekeesebb női lapunk, hanem a legolcsóbb is. Ara egész évre 6 frt, felévre 3 frt. negyedévre 1 frt 50 kr. Előfizetések a Divat-Szalon kiadóhatalal Budapest, Gizellatér 1. szám. címmezendők. — Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

— **A Tanítók szava** című szaklapot ajánljuk tanítással foglalkozó olvasóink figyelmébe. Célja e lapnak a tanítók jogosi t igényeit érvényesíteni. Programja A tanítói fize-

és minimumának 600 Ft-ban leendő megállapítása. Teljes fizetéssel biztosítandó nyugdíjnyújtás, 30 évi tanítói működés után. Előrehaladás a tanítói állás jogkörének biztosítása, szolgálati szabályzat* alkotása által. A szaklap előfizetési ára 1 frt.

— **Uj Lap.** Magyar Nemzetőr cím alatt, közgazdasági, ipar, kereskedelmi szépirodalmi napi lapot szerkeszt nyitott Miksz József, ki mellett mint főmunkatárs: Petrovics László áll. A lap főelve: magyar-sítani mindent. Előfizetési ára egész évre 10 frt, felévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. egy hóra 90 kr.

— **Lauffer Vilmos** könyvkiadóhivatalában megjelentek a következő ifjúsági iratok: Columbus Kristóf Amerikai felfedezője ára 1.20 kr.

— Beszélyek távoli világrészekből. Campe és Cooper úte fordította: György Ilona (3 színyvotvain képpel), ára 1.40 kr. A kis bogárgyűjtő németből Ben Károly (4 színyvotvain táblával) ára 1 frt. Messze nyugaton* elbeszélések Észak és Dél-Amerikával Pajeken után fordította György Ilona (4 színyvotvain képpel); ára bafna vászon kötésben 2.40 kr. Virágok az újjelen öt elbeszélés fiatal lányok számára. Irta Ludwig Julia átdolgozta György Ilona (4 színyvotvain képpel) ára szürke vászonkötésben 2.40kr. Kedves P. cikeneknek* Kiseb egy pátáblához igaz hasonló, 15 képes táblával, és egy szöveglappal a szemleleti tanításhoz; ára csinos tokban 2 frt.

CSARNOK

Ugy haragszom*)

Ugy haragszom én rád,
Szép kis barna lányka!
Féktelen, csapongó
Haragomnak lángja
Oh mert telken nem tud
Szabadulni tőled,
Gondolatom nincs más,
Csak mindig feljőled!

Nappal üldöz, éjjel
Elkerül az álom,
Nyugtomat miattad
Sohol sem találom.
Oly beteg már bennem
Miattad a lélek...
— Hogyne haragudnám,
Hogyne szeretnélék!

Zoltán Vilmos.

Zivatartan.

— Humoros tárcsa. —

Irta: Harmat Arnold.

A gyönyörű verőfényes vasárnap délután zordon, esős est követte... az eső csak ugy szakadt, mintha Jupiter az Olympon viderkent öntene... a szél csupán szórakozásból meg-meg ráta a város házainak fedelét, melyek az erős nyomás folytán megpörnyedve, összehajva sugnak egymásnak szerelmes melódiákat... közben pedig a felhők egymást kergetőzve gyermekek módjára futkosdít játszanak, és örülni látszanak a mulatságok közepete.

Ez idő alatt a helybeli kedves Corsón az estenkint megjelenő közönség is oszlani kezd; egy rövid negyed óra lefolyása alatt egy élőlényt alig lehet látni. mindenki visszatér családjá körébe.

De nini!... e zivatar közepete komoly ki-mért léptekkel járka valaki egy ernyő oltalma alatt. Kezdetben oda sem figyel az esőre, komoly tán sürgős munkáját az eső daczara is csak tovább folytatja, habár a szél kedves ernyőjét ide-oda dobálgatja is... Az eső azonban még sincs nyére, mert egyszerre gyorsított léptekkel siet egy közelebb ház kapuja alá — oltalmat keresve.

A járdára hulló eső melabus hangon zengedezi hattyudalát oly kesergő hangon a mely a bensejében rejlő érzelmeket visszhangozá. Hiába nemcsak mi emberek, hanem a nagy természet maga is szerelmes.

Midőn az eső és a szél, magukat kidühöngve visszatértek csendes birodalmukba, a halvány Luna előkerült a felhők mögül és mutogatta szerelmes ábrázatját melyben Szent Dávid hárfája

*) Mutatványul szerzőnek Pécselt közelébb megjelenendő kötetébe.

az ismert. Képeddel a szom el dallamát, játsza és mely profilhoz a mi titkos személyünk is küldözgeté szerelmes dalait és sóhajait.

Midőn e drága óhajok hangjai füembez is eljutottak, akkor már tudtam, hogy hányadán vagyok.

Abban a reményben, hogy érdekesnek mutatkozó kalandrak nézhetek elébe, egy kapu alatt meghuzva magam, áber szemekkel, vigyaztam a netáni történéndő-re.

De nem csak én valék figyelmes szemelője eme titokzatos személynek, hanem mint észre-vevém, nájammál még figyelmesebben szemlelé valaki, ki minden mozdulatát argus szemekkel ki-érte.

Kimondhatatlanul örültem, hogy a sors akaratomól kívül érdekesnek ígérkező kalandba, habár nem is mint résztvevő személy, de legalább mint szemtanút behozott.

Mig én e kaland fölébe dugott kezeikkel és kinyitott tülekkel elmelkedtem észre sem vévém, hogy az időjárásban változás történt.

A villy örömtelten mutatta előbb Luna ábrázatát oly sajnálkozva; oly méregtelten húzódt vissza ismét feljő köpenye mögé, hogy ottan visszagondoljon azon holdog ifjúkori napjaira, midőn telve ideálizmusot mindenkit egyaránt reszesítő könyveiben.

Az előbbihez hasonlva még nagyobb zivatar keletkezett, roppantul esett az eső, a szél a lábafákat kitepve, ide-oda dobálgatva, üzé veszedelmes játékat.

En mint a féle mindent túlni óhajó ember, kíváncsi valék, vajjon ezen időváltozás hogyan hatott a szomszédbeli alakra.

Megmondolva magam kidugtam kandi fejemet a kapunál és elképzelteltem meglepetésem midőn a titkos esőjáróban, egy gyönyörű még sohasem látott földi anygalt, pompás junói természettel pillanták meg.

Mindezen műveletem azonban nem kerülé e a másik szemelőnek ígért tekintetét.

Észrevevém, hogy közeledik, fűkötő vérrel, lázasan ingerülten vártam a történéndőket.

Midőn az esőjáró látva, hogy valaki még közeledik összefogta ruhájának szegélyét és siető léptekkel ott hagyta a kaput.

Midőn kiépett a kapun a szél kedves ernyőjét elragadá, nagyon jól láttam, hogy valaki siető léptekkel megy az ernyő után melyet sikerült is lövés-tűz után a szélől elkapni. Mint egy hősi kedvesét a zúgó habokból kimentti és azt szülemek karjába helyezi, oly diadalmasan teré ő is ernyőjét hirtokosa karjába.

Mielőtt azonban átadta volna, arezan nagy kérdőjel jelent meg, mely biztosan azt jelképezé, hogy ezen tette által tán sikerülni fog eme lény közelébe jutni; mely béménye — a qint láttam — be is teljesült; átadá ernyőjét és ő oly köszöntő pillantást veté lefelé, hogy a bökölástől midőn meghajította magát elcsuszott a nedves kövezeten, és szerencsésen el is esett.

Nevelésemet nem folytattam vissza ugy annyira, hogy mindketten észrevevők hivattan vendéglátogatásom. Láttam, hogy most a rejtozés hiába való, mit élfogva előlépve rejtekemből — hozzáok mentem.

Ki írja le azonban meglepetésem, midőn abban a titkos alakban — egykori főnököm kedves egyellenét pillantám meg — és társa az én elváhatatlan jó barátom és collégám volt.

Ha már így áll a dolog — gondolám magamban — akkor nincs már ok a bujdosásra. Megkérdezve tőlük, vajjon velük mehetek-e? — mire a legszívlebbesbb választ kapám. Mily kegy!... mily grácia!

Barátom karját a hölgyecskének ajánlotta mely műveletet tenni én sem mulasztottam el. Így sétálgattunk karöltve a zordon időben, beszélgetve divatról, színházakról, hoppn maradt menyasszonyokról, egyszóval nagyon pompásan mulattunk.

Elbolyongtunk a sötét éjszakában, utunkban nem volt senki, minek csak mi örüllünk.

Egyszerre kedves társomki megállásra kért, — én és barátom nem tudva a jövendő örömmel teljesítünk az anyalka kérelmét, annál inkább miután a jövendőre nagyon kíváncsi valánk. Az idő már későre járhat, ott mert a pezinyke ásitozni kezdett.

Csak egy fura dolog nyomta bordámat, attól féltém, hogy az anyalka elfog tőlem vállalni, és akkor...

Félelmem, óh látum, legnagyobb szánalmatokra be is teljesedett... Félel és barátomnak

nyujta hőleher kacsói, melyet sietünk verse-nyerve ajkainkhoz szorítani, megköszönte szívességünkre, hogy oly kegyes valánk, őt elkísérni és mi ott álltunk miut egy labába, szó nem jött ajkunkra, megkövüve bamulánk a vénui alakon; sőt mi a legpikánsabb a do'ogban, — collegám (éé nyuita rózsaszín ajkát...)

Egy hos-zu csattan s következett, melyet a házak visszhangoztak is...

Elváltunk... a jövőbeni viszontlátás és reményével szívünkben ballagtunk haza a hó is púha ágyak parnái közé burkolva, visszaemlékezünk az áttelt eseményekre.

Lefeküdtem és alvám az igazak álmát...

Köhor képretem beharagolá, az atom kedves honát, midőn egyszerre hideg kéz érintése nehezedeik vállaimra.

Febredék és felugorva azyamban, körültekintek kised szobámban, melyben drága barátom állt azyam mellett... érttem jött. Figyelmezteit, hogy itt az idő a munka megkezdésére...

Kint pedig zúgott a vihar, a szél meg-meg ráta ablakom lapját, és a fakát kitepve, üzé veszedelmes játékat...

Visszagondolva esteli kalandomra azon szomorú vátára jutottam, hogy szeményem mint csak a vihartól való félelmem saleménye... csak álom volt az egész!

Szerkesztői üzenetek.

191 K. J. Budapest Andrássy ut 109. Elkübtük a kívánt beszlyt, megkaptad-e. Várjuk válaszádat.

192 G. A. Bpest. Mielőbb körütkben látal reményünk van, mi nem csak nekünk, hanem városunk közönségnek is nagy öröme lesz.

93 Z. V. Pécs. Vettük levélt, ugy intéskeltünk, annak idején várjuk az ígért teljesítést.

Felelős szerkesztő: Cs. Palotai Ákos.

Nyilttér*)

Báti selyemszöveteket 60 krtól fel egész 635 krig méteres-ant (mintegy 300 különböző színben és mintázattal, részletenkint és egészkint is vám és posta-díjmentesen küld Heuhenberg G. (cs. és k. adv. szállító) gyári raktára Zárchenben. Minták kívánatra azonnal küldetnek. Levelekre Szécszba 10 kron bélyeg rajszándó. 774

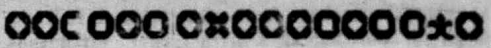
*) Az e rovatb közlöttekért nem vállal magára felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

RÖDER M.

gyak. orvos és specialista fogorvos Bud pestről értesíti a n. é. közönséget, hogy többek meghívása folytán fogorvosi műtermét rövid időre N Kanizsra helyezte át. Elvállal minden a fogorvosi szakba vágó gyógykezelést, minden foghuzást, fogtömést, u) fogak vagy egész fogorvok készítését, melyek a legújabb módszer szerint készítve a természetes fogakat híven utánozzák valamin az általa szerkesztett gyökéremelvel a legapróbb gyökereknek is fájdalom nélkül való eltávolítását, ugy a legkülönbözőbb szájbajoknak rationalis kezelését.

Lakik: Szarvas szálloda 15 szám alatt sz. Rendelési idő: d. e. 9 — 12-ig és d. u. 2 — 5 ig.

A legsikeresebb szer a vízi betegség minden nemé ellen, valamin ennek utóbajai — ugymint: Sárgaság, Húgyeső és Hólyag hurut, Nehézlézés, Májbajok stb. ellen, a

HYDROPSIN

(orvosoktól ajánlva.) kapható: Grobstein gyogytárban Gmundenben. Felelő Ausztriában.

Ára: 1 üvegnek, használati utasítással 1 frt, csomagolással együtt 1 frt 20 Kr.

ELŐLEGES JELENTÉS

Az Arany Szarvas dísztermében 1891. évi december 28-án hétfőn fellépnek

a híres **BLENOW** a 14 idomított kutyáival

MARGARETHA kisasszony távirtdal drót-kodrony művésznő, azonkívül

balett és daltársulati előadások

a budapesti és leesi orpheumokból.

Bánczbat a falragaszok.

Tisztelettel Komáromy és Baumeister
Impresszáriók.

Figyelemre méltó.

Előrehaladott, gyenge téli-idény
következtében leszállított árért készítek
téliruházatot.

Nagy-Kanizsa, 1891. december hó

KAUFMAN MOR szabó

(ezelőtt **SZÉKELY és KAUFMAN**)

Ebenspanner-féle háztban

991

!!CSAK 3 ELŐADÁS!!

Péntek 25-én szombat 26-án és vasárnap 27-én

az „**ARANY-SZARVAS**” szállodában

egeszeltő aidozat a Golgothán

Jézus élete s kinszenvedései.

Előadva a 30 tagból álló Passió-játék-társaság által Altesch igazgatása alatt.
Helyárak; Zártszék 1-3 sor 1 frt. 1 hely 80 kr. II. hely 60 kr. Föld-
szinti állóhely 40 kr. Deák és katonajegy 20 kr. Karzati ülőhely 40 kr.
Karzati állóhely 20 kr. Gyermeknek felét fizetik.

Péntestársnyitás 7 órakor. — Kezdeté 7 1/2 órakor.

Jegyek előre váltandók az ARANY SZARVAS szállodában.

Tisztelettel az igazgatóság.

Csúsz, köcsvény, togyaszgatók,
fejfájás, csipőfájdalom, hátfáj-
dalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a
Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb család-
ban ismeretes mint fájdalom-nyugtató szer
és majdnem minden gyógyszerártnon kap-
ható 40 és 70 kr-ért. Mithogy utazásokon
létessék, említfogva mindig tatarozottan:
„Horgony-Pain-Expeller”
kérendő.

Képes Családi Lapok

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Szerkesztő: **Dr. Tolnai Lajos**. Főmunkatárs: **Dr. Váradi Antal**
Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos: **Dr. Murányi Armin**.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

a **Hölgyek Lapja** című dívatmelléklettel s a **Regénymelléklettel**
együtt

Egész évre 6 frt, Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” című hetilap új nevezetűs lép. A magyar saáj-
írodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar műveltség csillagait s szellemi
kincsét a kövélkeső írók s írókók támogatják: Jókai Mór, Laska Gusztáv,
Budinánky Gyula, Dalnady Győző, Mikszáth Kálmán, Komlósy József, Te-
márdék (Jónasszky Danó) dr., Frém József, dr. Székely János, Inczédy László,
Pálffy Lajos, Erdőy Dániel, Dengli János, Tölgyesi Mihály, Vértessy Gyula,
Méry Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Poditzky Jenő, Csorba Palotay
Ákos, stb.; Benicsky-Bajza Leóka, Büthner Lina, Nagyvárdy Mária, Kulifay
Beáta Irma, Harmath Lujza, Hevesfalvi-Sikor Margit, V. Gsál Karolina,
Karlovsky Ida, Mátyásy-Karosa Irma, Erszákó stb. stb.

A **Képes Családi Lapok** az összes szépirodalmi képes heti lapok
között a legelőkelőbb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden változat-
felőllel; képei a jelen szeményeit s a legújabb festők műveit mutatják be.
„**Hölgyek Lapja**” című havonként kétszer megjelenő dívatmelléklet
a legújabb dívatképeket hozza s o mellé a magyar háziasszonyok valóságos
szellemi titkára, a mennyiben s nevelés, az egészség, a gazdaság, kríziszet, a
háztartás s a konyha trón nincsen olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna, s nincsen olyan
titok, a melybő hölgyünköt be ne avatná.

Regénymelléklete külön beköthető négy kötet érdekes regényvel
s jandékosza meg ávenként az előfizetőit.
Zöld borítéka is tele van moliatató közleményekkel, humoros apró-
sággal, sakk-, kép-, szám-, kacska- sá ponttalajyokkal s szórjévtényekkel,
melyeknek megelőzői érdekes jutalmakat kapnak.

Műstárvány-számokait ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal
mindazoknak, a kik ez iránt — legelőször tőbbször levelezésben — hozzáfordulnak.
A ki az egész évre szóló hat frtyai előfizetési ömzeget 40
kr-nyel csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre
beküldi, annak s egyéni; s ki 3 frt előfizetési ömzeget 30 kr
csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld,
annak két regényt; és a ki csak 1 frt 50 kr-nyel negyedévi elő-
fizetési díjat 30 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt
egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld
s ajánlva jutalmat.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési ömzeget egyszerre beküldi,
annak élemlapát egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.
Mogondelhető postautalványon minden postahivatalnál és
minden könyvkereskedésben.

Előfizelőket (s honak bármely napjától) elfogad a „Képes Családi
Lapok” kiadóhivatala Budapest, Nagykorona-utca 30 szám

KALODONT

SARG-nak egészségügyi hatáságlag meg-
vizsgált FOGTISZTÍTÓ SZERE
Kapható: a gyógyszerártnokban
905 és illatservezéknél 1 drb. 35 krcár.

Teljes száma példányokkal meg mindig szolgálatunk.

BOR-KIVONAT.

Tökéletesen egészséges bornak pár perc alatti előállítására, a mely bor a természetes bortól minden sem különbözik ajánlom ezt a **Jónak bizonyult** különlegességet.

Ara 2 kilónak (mely 100 liter bor előállítására elegendes) 5 frt 50 kr., a készítéshez szükséges vevény díjtalanul mellékeltek. A jó eredményért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritus-meggazdálkodás

Éretik el az én utólérhetetlen **Erősítő-Essen-**zem által a pálinkánál; ez kellemes és metsző-ízű ad s csupán nálam kapható.

Ara 3 frt 50 kr. kilónként (600—1000 literhez alkalmazva.) Használati utasítással ellátva.

Ezen különlegességeken kívül ajánlok még **esszenciákat Rum, Cognac és Likörök** stb. készítéséhez utólérhetetlen minőségben. Utasító vények díjtalanul csomagoltatnak a küldeményhez, *Arjegyzék díjtalanul.* 984

Pollák Károly Fülöp

Esszenc-különlegességek, gyára, Prágában.

Szolid képviselők kérestének.

Feltűnés: keltő ujdonság nők részére!

Minden előképzettség nélkül lehet mértéket venni, mintázni és szabni a cs. k. kir. szabadalmazott 975.

Excelsior szabásati készülék

segélyével, akár **gyermekruhát** akarunk készíteni, akár **legfinomabb női ruhát**. A pontos és sikeres mértékvevésért és szabásért jótállunk. Ezer meg ezer példa bizonyítja az

Excelsior szab. szabásati készülék

célszerű voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia.

A kezelés igen egyszerű, sőt fiatal lányok részére is.

Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelvben csak **3 frt** — Szétküldés naponta kétszer utánvétel 3 frt 20 kr. előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldetik meg. — Kizárólagos **Forráktár** alulírott szabadalom tulajdonosoknál:

KELETY és ROTHMANN, Bécs II. Untere Donaustrasse 49.

Forráktár: Magyarhon részére Budapesten **Gottlieb Vilmosnál** Andrásy-ut 49. szám alatt.

PSEPHOFER J.féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

961

Vértisztító labdacsook.

ezelőtt **általános labdacsook** neve alatt; ez utóbb-nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatást mutatnak ezerszeresen be nem bizonyítottak volna. Évtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook háziszertől ajánlatnak és ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, köhögés, vértelenségek, aranyér, bél-telenség a hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legsekélyebb fájdalmakat sem okozzák, s ennek folytán még a leggyengébb egyének de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaírástól melyet a labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után **egészségük** visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említenek azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. okt. 22-én.

Tekintetes Úr!

Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsoiból ismét 4 csomagot küldjen szíveskedjék.
Neureiter Ignác, orvos.

Hra-che, Pírdnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akaratára volt, hogy az Ön labdacsoi kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekkoromban megbéltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a halál közt voltam, ha az Ön csodálatra méltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.
Knišic Teréz.

Bécs Újhely, 1887. nov. 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagyánom nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórban, már életét is megunta, melyről egyebkent le is mondtam, midőn véletlen egy doboz kapott Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen gyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinzeittel Josefá.

Eichenbrabern, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes Úr!

Alulírt ismétlen kéri 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsook értéke feltevése és azok, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetőzösszerint használására Önt ezennel felbatalmazom.

Tejes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kelbaeh mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án.

T. Úr!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból 1 csomagot 6 dobozzal küldeni szíveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomor-bajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel
Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csakis a **Pserhofer J.féle**, az „**arany birodalmi almához**“ címzett **gyógyszertárban**, **Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a.** készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacsoit tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvétel veldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az ősszeg előbbant beküldésénél (mi legjobban postautalványnyal eszközöltetik) bérmentes küldése együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 20 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomaga 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nyelvek és alakok alatt utánoztattak; ennek következtében kéretik **csak** Pserhofer J.féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használata utasítása a Pserhofer J. névalírásal fekete színben és minden egyes doboz fedelére ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai koszvénykenőcs, gyors és biztos szer minden koszvényes és csúszos hajók, u. m. gerincz agy-bántalom, tagszagatas ischiás, migraine, ideges fogfájás, fofájás, fulszagatas stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs **Pserhofer J.-től.** Evek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 forint.

Általános tapasz **Steudel tanártól.** Utés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujkkacs, sebes- vagy gynlakt-mell vagy más ily bajknál, midőn kitűnő szer lón kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalsam **Pserhofer J.-től.** Sok év óta a fagyos tagokra minden idült szer, mint legfőbb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Útifüvedv, egy általánosan ismert kitűnő házi-szer hurut rekedtség, gereses köhögés stb. ellen. 1 üvegcse ára 50 krajcz. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 krajczár.

Élet-esszencia (prágai csöppök), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üvegcse 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só **Bullrich A W. től.** Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményei, u. m. fofájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam, Egy üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balsam, kitűnő szer golyva ellen. Egy üveg 40 krajczár bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az öztrak lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postal megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az ősszeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltbbek.

Máriaozelli Gyomorcséppék

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegségek tünetei: étvágytalanság, gyomorégőség, bűzös lehellet, fejfájás, savanyu foibőfűgés, hasmenés, gyomorfáradás, felesleges nyálakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, sükketés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterítésnél etelkekkel és italokkal kísérták, mélyre és hámrólra hat.

Kiművelt és kitűnő **Máriaozelli gyomorcséppék** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit sziz meg sziz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg 4 a 70 kr.

Magyarországi Forráktár:

Török József gyógyszer-tára

Budapest, Király meza 12 sz.

A vedlővet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cséppet tessék használni, melynek burkolatára zöld szalag van ragasztva s kezdő betűvel **M. O.** Prágában, a szlovák nyelvvel: „Valódi házi bizonyítvány“.

A **Máriaozelli gyomorcséppék** valóban kaphatók.

Kapható Nagy-Kanizsán: Práger Béla, Belsz Lajos gyógyszer-tárában.

Barson Kohut Lajos gyógyszer-tárában.

Czig, a rettázók!

A ki lassan cigarettákat, tudja azt, hogy a cigaretták jóságát nemcsak a doboz, hanem a papír is megározza. Ezért, de még erősebb érdeklődésben is ügyeljen mindon cigarettázó, hogy a használható papír minőségére minden kétséget kizáró legyen. Teljes meggyőződéssel és bizalommal használható a

„Les derrieres Cartouches“

BRAUNSTEIN FRÉRES

PARISI GYÁRÁBÓL, 63. BOULEVARD EXCELSIOR

váló cigarettapapír, melynek kitűnő voltát tekintve bel- és külföldi tudományos férfiak ismerték el. Gyárunk folyton oda törekedik, hogy nemcsak egyformán finom, de minőségére nézve is mindig ugyanannyi papírt szállítson. Tapasztaljuk azonban, hogy a fogyasztók között sok félrevezetésnek van kitéve s vannak oly gyártmányok is, melyekre gyártók cégük nevével kinyomtatott, a mit pedig a tisztességes gyáros mindig megtesz, hon megírják azok is, melyekre gyártók kezdetben teljes lapoztatást és annak minőségét is tesztelték és tesztelték. Sőt oly gyárosok is vannak, kik a papírt csak a papírtól elválasztják és azokat a papírt szállítják. Ezekre utalván, bizalmat bízunk, hogy minden értelmes cigarettázó a mi kevesebb, sily papírt szállítanak. **„Les derrieres Cartouches“** jegyű árunkat fogja használni, mely évek óta bizonyult jobbnak, minden más cigarettapapírnál. Együttal figyelmeztetünk mindonkit, hogy papírosunk elnevezésétől eltekintve más más cigarettapapírnak és bűvelőink gyári raktára **Bécsben, I., Schottengring 28. sz.** alatt létezik.

793 22-25

Megjelenik 40.000 példányban

PESTI HIRLAP

független, szabadelvű, demokratikus napi közlöny.

Tizenhárom év óta a magyar olvasóközönség meggyőződhetett, hogy a **Pesti Hirlap** pártoktól és kormánytól egyaránt független lap, melybe különböző pártállású jeles publicisták írtak és írnak cikkeket, hogy a **Pesti Hirlap** politikai és társadalmi kérdésekben a hamisítatlan liberalizmust képviseli, mely iránytól, divatos jelszavak kedvéért, nehéz időkben sem tért el soha, s végül a **Pesti Hirlap** mindig híven szolgálta és szolgálja a magyar demokrácia érdekeit. A **Pesti Hirlap** munkatársai közt Magyarország elsőrangú publicistái és szépirodalmi erői vannak. Korunk két legelső írója: **JÓKAI MÓR** és **MIKSZÁTH KÁLMÁN** a **Pesti Hirlap** rendes munkatársai.

JÓKAI MÓR

évenként több regényt ír a **Pesti Hirlap** számára s azonfelül tárcákat egész éven át,

MIKSZÁTH KÁLMÁN

a **Tisztelt Ház**ból cím alatt közkedveltségre emelkedett országgyűlési karcolatai mellett, kisebb-nagyobb elbeszéléseket, tárcákat és humoros apróságokat.

A régebbi és újabb publicistái és írói nemzedék egész jeles gárdája szolgáltatja a **Pesti Hirlap** politikai és társadalmi vezérlőit, tárcáit s a kritikai és mulattató közleményeket, míg az állandó rovatokat kipróbált hírlapírók erői vezetik, amint azt igazolja

a munkatársak névsora:

Antalik Károly.	Halász Gyula.	Mikszáth Kálmán	Schvarcz Gyula, országgy.
Bársony István.	Jókai Mór.	(Scarron),	képviselő,
Beksi Gusztáv országgy.	Kada Elek.	Molnár Antal, országgy.	Sebők Gyula,
képviselő,	Kariczay Vilmos.	képviselő,	Somogyi Ede,
Borostyáni Nándor.	gr. Keglevich István.	Murai Károly,	Szécsi Ferenc
Busbach Péter, országgy.	dr. Kenedi Géza	Németh Ignác,	(Franciscus),
képviselő,	(Quintus), felelős szerk.,	Pósa Lajos,	dr. Sziklay János,
Futó Ferenc (Szaladó)	dr. Komor Gyula.	Pulszky Ferenc,	Szomaházy István.
Gáspár Ferenc, (tengerész-	Legrády Károly, főszer-	Schmittely József, segéd-	dr. Sztérynyi Hugó,
tiszt),	kesztő,	Sebők Zsigmond.	Törs Kálmán, országgy.
Gerő Ödön (Viharos).	Luby Sándor.		képviselő.

A **Pesti Hirlap** naponként 16—20, vasár- és ünnepnapokon 24—28—32 oldal terjedelmű.

S hogy ezt a gazdag tartalmat még változatosabbá és érdekesebbé tegye, legújabban

➤ PÁLYADIJAKAT ➤

tűzött ki, még pedig

200 frtot nyer az a nő-olvasó, ki legszellemesebben megírja, hogyan szakított első udvarlójával,

200 frtot nyer a legjobb jellemrajz az ellenpárt követjelöltjéről.

100 frtot nyer a legjobb cikk arról, hogyan lehetne megakadályozni az obstrukciót a parlamentben,

100 frtot nyer a legjobb ötlelet vagy adoma beküldője.

Mindezen pályázatok eredménye új év után lesz kihirdetve s ugyanakkor fognak a pályanyertes dolgozatok a laphoz közöltetni.

50 frtot nyer minden két hétben a legjobb újdonság.

A **Pesti Hirlap** még rendkívüli kedvezményeket is nyújt előfizetőinek:

1. minden két hétben zenemellékletet,

2. minden évben karácsonyi ajándékul

és a Pesti Hirlap nagy képes naptárát.

(Lásd a tulsó oldalon)

Előfizetési árak: Egész évre 14 frt. Fel évre 7 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr. Egy óra 1 frt 20 kr.

Mutatványszámokat egy hétig kívánatra ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

BUDAPEST, V. KER., NÁDOR-UTCA 7. SZÁM.

A PESTI HIRLAP NAPTÁRA.

Egyedüli a maga nemében az a kedvezmény, melyben a **Pesti Hirlap** részesíti előfizetőit,

Karácsonyi ajándékul

közvetlenül a karácsonyi ünnepeket megelőző napokban, minden előfizetőnek, — még a legújabbban belépőknek is —

ingyen és bérmentve

küldi meg a lap kiadóhivatala a **Pesti Hirlap 1892. évi díszes nagy naptárát,**

mely minden egyéb naptárt fölöslegessé tesz,

amint azt alább felsorolt tartalma kétségtelenül bizonyítja és felülmul minden más rendkívüli karácsonyi mellékletet, mert az előfizető **egész éven át hasznát veheti.**

A naptár **30 nagy iv terjedelmű** s a tavalyinál még bővebb tartalmu és díszesebb kiállításu.

A naptár **cimlapját** pompás kép díszíti, melyet **ROSKOVICS IGNÁC** jeles festőművész rajzolt.

A 9—10 ivnyi **szépirodalmi rész** a **Pesti Hirlap munkatársainak** java dolgozatait tartalmazza. Köztük:

JÓKAI MÓRTÓL „Boszú a tulvilágon“ cím alatt
elbeszélést a jövő századból;

MIKSZÁTH KÁLMÁNTÓL novellát „A becsületen
Abdallah és a rosszlelkű Hasszán“ címmel;

MURAI KÁROLYTÓL egyfőlvonásos vígjátékot „Vasuti
kocsiban“ cím alatt;

KENEDI GÉZÁTÓL csevegést „Az előkelőségről“;

BOBOSTYÁNI NÁNDORTÓL: Egy kis tévedés.
(Vig jelenet.)

SEBŐK ZSIGMONDTÓL: Röppenő évek.

SZOMAHÁZY ISTVÁNTÓL: Vigjátéktárgy.

BÁRSONY ISTVÁNTÓL: Az elzüllött.

GÁSPÁR FERENC TÓL: Orvosi praxis az Egyen-
lítő alatt.

KADA ELEKTÓL: Legény maradt.

GERŐ ÖDÖNTÓL (Viharos): Béla polgárrá lesz.

ÁBRÁNYI EMILTÓL, ENDRÓDI SÁNDORTÓL,

VÁRADI ANTAL TÓL költemények

NÉMETH IGNÁCTÓL: Egy vízi rablólovag.

SOMOGYI EDÉTÓL: Az év első napja.

A naptár többi tartalma:

- naplári rész, minden hónap mellé üres fehér lappal följegyzések számára;
- tiszti cím- és névtár (központi, megyei és városi főbb tisztviselők, budapesti ügyvédek és orvosok, országgyűlési képviselők, bírók név- és lakjegyzékével);
- fővárosi kalauz, sok hasznos utmutatással;
- országos és heti vásárok legteljesebb jegyzéke;
- sorsolási naptár, bélyegfokozati és pénzátszámítási táblázatok;
- képek (32 oldal) magyarázatokkal és hirdetések.

A képek közül kiemelendők: A magyar kath. egyház elhunyt (Simor, Haynald, Mihalovics) és ujonkinevezett főpapjainak (Vaszary, Császka, Vuchétich) arcképei. — József főig gyermekei. — Az év valamennyi nevezetesebb bel- és külföldi szereplőinek arcképei (Szógyény minister, Sárkány Sámuel ev. püspök, gr. Zichy Géza intendáns, Lobkovitz Rudolf hg, Ibsen Henrik, Tolstói Leó, Vilma német-alföldi királynő és az egész királyi ház, a dán királyné és leányai, az olasz trónörökös, a román trónörökös, Vacarescu Helén, Rudini, Stambulov, Pasics, stb.) ugyszintén az év nevezetesebb halottjainak arcképei (Napoleon Jeromos hg, Boulanger tbnok, gr. Andrassy Manó, Grünwald Béla, Ybl Miklós, Moltke, Balmaceda, Bradlaugh, Schliemann, stb.) — Károly Lajos főig tapolcsányi kastélya; Reviczky Gyula síremléke; Károli Gábor emléke; a pécsi restaurált székesegyház; a nagybecskereki új ref. templom; a budapesti új törvénykezési palota; s még egész csomó érdekes kép tarkítja a naptárt.

Ennél teljesebb és gazdagabb tartalmu naptár ma valóban nem készül hazánkban.

(A többit lásd a másik oldalon)

A Pesti Hirlap előfizetési ára:

Egész évre 14 frt. | Fél évre 7 frt. | Negyedévre 3 frt 50 kr. | Egy óra 1 frt 20 kr.

➤ Rendes zenemellékletek. ➤

➤ Mutatványszámokat kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal: ➤

Budapest, V. ker., nádor-utca 7. szám.

Karácsonyi és ujévi ajándékok

megrendelhetők

Légrády Testvérek könyvkiadóhivatalában

Budapesten, V., nádor-utca 7.

Diszes ifjusági iratok. ✿ Ajándék-disz művek.

Szünórák.

Előszóbeszélések az ifjuság számára
Fordította TISSA ETELKA.
Ára kötve 1 ft 20 krajcár.

Híres gyermekek.

Angolból fordította TISSA ETELKA.
Ára kötve 1 ft 20 kr.

Igaz történetek.

A serdülőifjuság számára írta Szabóné NAGALL JANKA.
Homokó eredeti rajzaival.
Ára kötve 1 ft 50 kr.

LEILA A SZIGETEN.

Írta Tytler Ann Frater.
Angolból fordította TISSA ETELKA.
Ára kötve 1 ft.

LEILA ANGLIÁBAN.

Írta Tytler Ann Frater.
Angolból fordította TISSA ETELKA.
Ára kötve 1 ft.

LEILA OTTHON.

Írta Tytler Ann Frater.
Angolból fordította TISSA ETELKA.
Ára kötve 1 ft.

Az aranytollú madár nótái.

Gyermekversek.
Írta Pósa Lajos. — Ellischer Lajos eredeti rajzaival.
Ára gyönyörű színes képekkel 2 ft, tónusnyomatu képekkel 1 ft 20 kr.

Tavaszi Napfény

GYERMEKVERSEK.

Írta Mikszáth Kálmán. — A képekkel rajzolta Bennett H. M.
Ára kötve 00 kr.

REGGELTŐL ESTÉIG.

GYÖRY VILMOS UTOLSÓ MŰVE.
Számos gyönyörű képpel és kedves versekkel, diszkiadás ára 2 ft. — Ugyanaz tónusnyomatu képekkel 1 ft 20 kr.

Rózsabokor.

Képeskönyv jó gyermekek számára.
Ellischer Lajos eredeti rajzaival.
Írta Pósa Lajos.
Ára színes képekkel 2 ft, tónusnyomatu képekkel 1 ft 20 kr.

OTTHON ÉS A ZÖLD MEZŐN.

Gyermekek olvasmánya
MIKSZÁTH KÁLMÁNTÓL.
Bennett H. M. képeivel.
Ára 3 forint 60 krajcár.

VIG ÓRÁK

A KIS GYERMEK SZÁMÁRA.
ÍRTA MIKSZÁTH KÁLMÁN.
Gyönyörű színezett képekkel
ára 1 ft 80 kr.

Szép képekben kis világ.

Írta Györy Vilmos.
Számos gyönyörű képpel és kedves versekkel.
Diszkiadás ára 2 forint.
Tónusnyomatu kiadás kötve ára 1 forint 20 krajcár.

Olcsó és szép képeskönyvek

k. és szöveggel.

1. Különböző országok madarai és vadai. — Ára 50 kr.
2. Házállatok. — Ára 50 kr.
3. Házállatok és szárnyasok. — Ára 50 kr.
4. Kedves állatok és madarak. — Ára 50 kr.
5. Hagadonok és szelídített állatok. — Ára 50 kr.
6. Kedves állatok és szárnyasok. — Ára 50 kr.
7. A érkuszban. — Ára 90 kr.
8. Látogatás az állatkudnál. — Ára 90 kr.
9. Látogatás a majornban. — Ára 90 kr.

JÓKAI MÓR:

NINGSEN ÖRDÖG.

Regény két kötetben.
Ára füzve 2 ft,
diszkiadásban 2 ft 80 kr.

MIKSZÁTH KÁLMÁN

ORSZÁGGYÜLÉSI KARCOLATAI.

Ára füzve 2 ft.

Diszkiadásban ára 3 ft.

FLAMMARION CAMILLE

URANIA.

BIELER, GAMBARD ÉS MYRBACH EREDETI RAJZAIVAL.
MÁSODIK KIADÁS.

Ára füzve 5 ft. Pompás diszkiadásban 6 ft 50 kr.

HÁZAI MŰIPARI!

I. Ferencz József Ő Felségének arcképe magyar tábornoki egyenruhában.

Festette L'Allemand tájár. — Köré áttette a legfinomabb anyagokat is kitüntető 30 színen keresztülvette Marastoni József. Nyomatott a kiadótulajdonos Légrády testvérek műintézetében. — A kép magassága 86 cm., szélessége 68 cm.
Ára 10 ft 0. 6.
Aranykeretek darabja 5, 6, 7, 16 forint.

SZENT ISTVÁN KIRÁLY KERESZTELÉSE.

BENCZUR GYULA FESTMÉNYE OLAJSZINNYOMATBAN.
93 cm. magas és 63 cm. széles. — Ára 10 forint.
Keretek beszerzési áron 6, 7, 8 és 20 forint.

BENCZUR műve a nemzeti múzeum képtárának egyik legnagyobb dísz. Conceptióját, rajzát, színezését a bel- és kül-földi kritika egyaránt a legnagyobb elismeréssel méltatta.

„Pici piros alma.”

Roskovics Ignác, jeles hazai festőnk közelismerést aratott festménye, pompás-kivitelű színyomatban.
32 köré áttette a színeknek minő n árnyalatát híven fel-tüntető kivitelben elkészítette Marastoni József. — Nyomatott a kiadótulajdonos Légrády testvérek műintézetében. A kép mérete 70—95 centiméter.
Ára 10 ft. — Aranykeretek 6, 7, 8, 10, 20 forint.

